

2102 5705

**INFORME 2012
L'ESTAT
DEL RACISME
A CATALUNYA**

Crèdits

Coordinació de l'edició: Alba Cuevas

Equip informe: Estefania Arcos, Maria Canelo, Francisco Carrión, Juliana Catania, Lara Delgado, Beatriu Guarro, Claudia Malca, Mireia Munté, Jose Peñín, Aícia Rodríguez, Lorena Sánchez, Ignasi Torrent, Laia Vidal

Il·lustracions i portada: Andreu Foz, col.laborador de SOS Racisme Catalunya

I la col.laboració de El Tinter.

PRESENTACIÓ

A les teves mans la 4a edició de L'Estat del racisme a Catalunya 2012. Un informe independent elaborat per SOS Racisme Catalunya, un document d'anàlisi i denúncia de les diverses causes, manifestacions i situacions de racisme i xenofòbia que es desenvolupen a Catalunya.

Aquest informe respon a tres objectius:

- Fer una denúncia pública de l'existència de situacions discriminatòries i de la presència del racisme al nostre país.
- Elaborar un material de sensibilització social que permeti a la ciutadania apropiarse a la defensa de la igualtat de drets i oportunitats i a la lluita contra el racisme.
- Esdevenir una eina per les administracions catalanes que ajudi a planificar polítiques per lluitar contra la discriminació i el racisme a partir d'un diagnòstic.

Els continguts de l'informe es treballen de la següent manera:

- Reflexió, a partir de la col·laboració de diferents articulistes, professionals de diferents àmbits (jurídic, polític, sociològics,...) es plantegen diferents aspectes i elements per contribuir en la reflexió i anàlisi sobre el racisme.
- Recull de premsa, que mitjançant una cronologia de notícies intenta recollir els esdeveniments que han tingut lloc a Catalunya, que tenen relació amb el racisme i la igualtat de drets i oportunitat, així com també amb aspectes relacionats amb la convivència i la cohesió social.
- Fets en profunditat, es realitza un anàlisi detallat d'aquells fets que considerem important destacar la influència que han tingut. En diverses ocasions aquests relats en profunditat estan elaborats per associacions o institucions que col·laboren amb SOS Racisme, i que per la seva especificitat poden aportar una visió més detallada de l'esdeveniment en qüestió.
- Dades estadístiques i Casos, es recullen els casos que s'han atès durant l'any al Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme, que exemplifiquen situacions de discriminació, vulneració de drets, abusos i agressions amb motivació racista que es donen a Catalunya.

Enguany està estructurat en 5 blocs que pretenen recollir les diferents tipologies i espais on es manifesta el racisme.

- Racisme Institucional
- Desigualtat en l'accés als drets
- Racisme Social
- Extrema Dreta
- Lluita Antiracista

I un apartat d'annexes on es recullen informacions relacionades amb el Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia.

El racisme és un fenomen complex en el que intervenen factors polítics i socials, jugant un paper clau els fonaments ideològics, psicològics, així com també les relacions interpersonals i grupals d'una societat. La seva complexitat i evolució fa que cada cop sigui més necessari un anàlisi global des de diferents perspectives.

Esperem, doncs, que aquesta edició sigui una eina més la construcció d'una societat cohesionada, igualitària i inclusiva en la que no hi tinguin cabuda les manifestacions racistes.

Sumari

NOTES PRÈVIES..... Principals Conclusions
Pàg. 7

BLOC 1. RACISME INSTITUCIONAL

Pàg. 11

Conseqüències de la llei d'estrangeria

- Article. Pepi Gutiérrez. *La problemàtica de l'exigència de la inscripció registral de les parelles de fet per a l'obtenció de la targeta de residència en el règim comunitari d'estrangeria.*
- Recull de premsa sobre Administració, legislació i estrangeria.
- Recull de premsa sobre Persecució i Criminalització de les minories
- Internament i expulsió.
  - o Fet en profunditat. Mort d'Idrissa Diallo al CIE de Barcelona.
  - o Article. Mar Carrera i Jose Peñín. *Mohad ElKanfoud: "Havia acabat la condemna i no em van deixar ni un segon, del carrer directament al CIE".*
  - o Fet en profunditat. *El CIE de zona franca obre les portes als mitjans de comunicació*
  - o Recull de premsa
- Recull de premsa sobre Fronteres

Política Catalana.

- Recull de premsa sobre polítiques de la generalitat i dels municipis catalans

Abusos cossos de seguretat pública

- Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a Víctimes de racisme i xenofòbia
- Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Article. Josep Granados. *Quan la policia menteix i la justícia és cega, on queda la ciutadania?*

Menors no acompanyats. Mostra de racisme institucional

- Article. Núria Empez. *Els menors que migren sols i els seus dispositius d'atenció a Catalunya*

BLOC 2. ACCÉS ALS DRETS

Pàg. 52

Igualtat de drets, igualtat d'oportunitat

- Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Recull de premsa

Salut

- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Fet en Profunditat: Restricció Sanitat Pública

Educació

- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia.
- Article. Jordi Pàmies, Marta Bertran i Maribel Ponferrada. *L'èxit invisibilitzat: joves d'ascendència marroquina navegant entre estereotips, limitacions i oportunitats*. Recull de premsa.

Prestacions socials

- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Recull de premsa.

Laboral

- Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Recull de premsa.

Culte

- Article. Maria Cañadas. *Libertat de culte i religió: el rèdit de la por contra els reptes socials i polítics*.
- Recull de premsa.

BLOC 3. RACISME SOCIAL

Pàg. 91

Discurs polític racista en creixement

- Article. Sergi Picazo. *La immigració quan callen els mitjans i els polítics*
- Recull de premsa.

El paper dels mitjans de comunicació

- Recull de premsa.
- Article. Marta Muixí. *Diagnòstics habituals. Canviar rutines per superar el paradigma del periodisme polaritzador*.

Racisme social

- Article. Abel Bereményi *Assistencialisme o empoderament? Lliçons de l'avaluació externa del Pla Integral del Poble Gitano*.
- Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia Fet en profunditat. Assassinat amb motivació racista al barri del Besòs.
- Recull de premsa.

BLOC 4. EXTREMA DRETA

Pàg. 125

Agressions

- Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Recull de premsa.

Plataforma per Catalunya

- Crònica. *Anàlisi comparatiu dels resultats electorals de Catalunya de Plataforma per Catalunya l'any 2010 i l'any 2012*.
- Recull de premsa.
- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia
- Recull de premsa.

Altres grups

- Article. Regina Martínez. *Ni a Sant Martí ni enlloc. Relat d'una lluita contra el centre nazi Tramuntana.*
- Recull de premsa.

La interpretació de l'article 510 del Codi Penal

- Recull de premsa.

Europa

- Crònica. *Les eleccions a Grècia i l'ascens de l'extrema dreta.* (pàg.)

BLOC 5. LLUITA ANTIRACISTA

Pàg. 148

Lluita Antiracista.

- Article. Dolores Juliano. *La identidad catalana y la lucha antirracista.*

Bones pràctiques de les Institucions

- Recull de premsa

Teixit associatiu, societat civil i antiracisme

- Recull de premsa

ANNEXES

MEMÒRIA 2012. Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia

- Dades generals del Servei durant el 2012
- Dades per tipologies
- Perfil de la víctima

NOTES PRÈVIES..... Principals Conclusions

El racisme es manifesta com a sistema de discriminació i de dominació, en la mesura que parteix del no reconeixement de l'*altre* (en aquest cas, qui té un color de pell, un origen nacional o ètnic, o una cultura diferents) com a igual, i és precisament aquesta concepció de no-igual –basada en la negació d'una mateixa condició i d'uns mateixos drets– el que porta a la discriminació.

El racisme i la xenofòbia són manifestacions d'una discriminació de caràcter més general, una discriminació que, en definitiva, és expressió dels processos d'exclusió social. El racisme, doncs, es converteix en el millor aliat per fer perdurar sistemes de dominació d'uns grups sobre uns altres.

En el moment actual, la crisi s'està convertint en un pretext per justificar l'espoli dels beneficis de la classe treballadora, amb la finalitat de mantenir i, fins i tot d'augmentar, els nivells de concentració de riquesa. La gestió d'aquesta crisi justifica i legitima la retallada de drets i d'oportunitats, que afecta tothom, però especialment les persones més vulnerables. I aquesta situació està generant un discurs que va penetrant perillosament en el conjunt de la societat.

Negar l'accés al sistema de salut pública, per exemple, és una mostra de la visió utilitarista de la immigració, que és penalitzada quan ja no és necessària. I aquest fet s'acompanya d'un discurs que la fa culpable de la crisi econòmica, del col·lapse dels serveis públics, i que contribueix a consolidar la fractura entre *ells* i *nosaltres* i a alimentar aquest discurs de l'*altre*, és a dir, el diferent, l'estranger, com a enemic comú. Aquest intent de dividir la població en dos blocs enfrontats dificulta la capacitat d'organitzar-se de manera conjunta per plantar cara a l'enemic real, és a dir, el desmantellament de l'estat del benestar justificat per la situació actual de crisi econòmica. Les polítiques discriminatòries que divideixen la població contribueixen a legitimar el racisme latent i a generar un constructe social en què el discurs de l'exclusió pot acabar sent plenament acceptat.

Tots aquests retrocessos ens van allunyant cada vegada més de la plena igualtat de drets i d'oportunitats per a tota la població, i no permeten avançar en la construcció d'un concepte de ciutadania inclusiu. La realitat dels fills i filles de famílies que han realitzat un procés migratori queda relegada, un cop més, de les prioritats dels governs, de manera que aquests joves que són, en primera instància, ciutadans i ciutadanes de ple dret, no gaudeixen *de facto* de les mateixes oportunitats. Efectivament, les diferències culturals o religioses, el color de pell, o l'origen nacional o ètnic de les seves famílies, són motiu de discriminació en l'accés al món laboral, en la prestació de serveis, en l'apoderament com a ciutadans i ciutadanes compromeses en la transformació social, en definitiva, en la plena participació en la societat.

Aquesta situació de crisi, però, també ens proporciona iniciatives que plasmen la solidaritat i el suport mutu entre la població, com és el cas de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, un exemple de lluita conjunta contra una injustícia que afecta molt especialment persones d'origen estranger. La lluita exemplar contra els desnonaments és una lluita conjunta perquè els retrocessos en drets i en llibertats ens afecten de la mateixa manera.

Un altre mecanisme que s'està utilitzant en aquesta guerra contra els drets humans és el que es coneix com a criminalització de la problemàtica social, que es tradueix en la

governança a través del Dret Penal, en contraposició a l'Estat Social i Democràtic de Dret. És així com es configura un context que permet mantenir i aprofundir en els processos d'exclusió social, amagant els problemes reals i desviant-ne l'atenció, tractant-los com a problemes de tipus criminal. *Un immigrant no ingressa a la presó per immigrant, sinó per delinqüent. Un pobre no ingressa a la presó per pobre, sinó per delinqüent.*

Es construeix així un marc que legitima, per una banda, l'actuació directa i desmesurada de les forces de seguretat pública i que es manifesta en les batudes i les identificacions basades en el perfil ètnic (totes dues actuacions considerades discriminatòries i negades en més d'una ocasió per part dels diferents governs espanyols). I per una altra banda, la doble criminalització de les persones estrangeres quan es vinculen les ordenances o normatives de civisme als informes d'estrangeria.

Seguint aquesta lògica la política d'estrangeria es consolida com un clar exemple de discriminació i racisme d'estat. En l'àmbit europeu, la Unió i els seus estats membres es mantenen en la idea de l'Europa-fortalesa, inventant mecanismes de criminalització, persecució, internament i expulsió de les persones migrants.

Zygmunt Bauman il·lustra amb una metàfora aquesta situació, quan parla de *"la necessitat per part de les societats modernes de desprendre's dels residus humans que generen, és a dir, d'aquelles persones que no compleixen cap paper per al sistema econòmic dominant"*. Així doncs, una part dels esforços i pressupostos de l'estat es destinen, per una banda, al retorn de les persones estrangeres, alimentant així la visió utilitarista, reduccionista i racista en què es basa la política d'estrangeria espanyola. I per una altra banda, al control i blindatge de les fronteres de mar, terra i aire, reproduint episodis tan lamentables i greus com la persecució d'una pastera per part d'una patrullera de la guàrdia civil, que va acabar amb el xoc de les dues embarcacions i es va saldar amb una persona morta i set de desaparegudes.

Cinisme i racisme en el discurs polític i mediàtic. Fa anys que repetim que hem passat del consens al voltant de la diversitat cultural a la confrontació. Una confrontació en què partits polítics i mitjans de comunicació han jugat un paper clau, sobredimensionant determinats fets, reproduint prejudicis i generant falses polèmiques al voltant de certes temàtiques. Això ha comportat que la immigració, les minories ètniques i la diversitat cultural esdevinguessin peces del joc electoral. Així ho acrediten declaracions, com les fetes per Felip Puig, Conseller d'Interior aleshores, *"Cal una llei per evitar que hi hagi gent que es pensa que les festes que feien a l'altiplà de Perú, al desert del Sàhara o a les planes d'Àsia es poden continuar fent a qualsevol hora"*. Unes paraules que anys enrere haguessin pogut suposar la seva dimissió o almenys l'haurien obligat a retractar-se públicament, no van generar cap reacció contundent part de la ciutadania, ni tampoc de la resta de partits polítics i institucions.

El discurs dels mitjans, el discurs desenvolupat per les elits i la seva influència en la població, contribueixen de manera preocupant a la normalització del racisme i de la xenofòbia al nostre país. Les dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme de l'any 2012 així ho demostren, ja que per primera vegada, en els més de 20 anys de trajectòria, els casos entre particulars constitueixen la tipologia més nombrosa, un 30% de les denúncies assumides, amb l'agreujant que pràcticament la meitat d'aquestes denúncies són casos d'agressions físiques.

Discurs de l'odi i extrema dreta. El context europeu ens mostra com partits propis de l'extrema dreta que basen els seus discursos en el rebuig cap a la immigració, estan aconseguint grans suports que es tradueixen en la seva presència a diferents institucions democràtiques. Sembla, però, que som poc conscients del perill que això suposa, tenint en compte que la situació actual de tensions, descontent social i crisi econòmica els és favorable.

I a Catalunya la situació no és gaire més propícia, amb l'augment del suport obtingut per Plataforma per Catalunya els darrers anys: a les eleccions municipals del 2011 va multiplicar per cinc els seus vots respecte a les eleccions del 2007 i per quatre el nombre de regidors, i es va convertir en la sisena força política en vots i la vuitena en nombre de regidors.

Cal, però, tenir present que el perill d'aquestes formacions no és només que aconseguixin vots i representativitat, sinó també que els seus discursos contaminin els partits tradicionals, que busquen obtenir rèdits electorals, tot i que això suposi un major risc de fractura social. A més, el conjunt de la societat hi manifesta cada vegada menys rebuig i hi ha una manca evident de consens social en contra d'aquests discursos.

D'aquesta manera, proliferen grups que fan difusió del discurs de l'odi, com és el cas del Casal Tramuntana al barri del Clot de Barcelona, que, basat en la Casa Pound d'Itàlia, busca nous adeptes entre la gent jove. També són senyals d'alarma les agressions que es continuen donant per part de grups d'extrema dreta, com el cas ocorregut en un concert a Manresa en què un jove va resultar greument ferit per un grup organitzat d'ideologia neonazi.

Els propers anys tenim a la vista dos esdeveniments electorals rellevants que malauradament ens poden fer preveure un augment del discurs de l'odi i de la presència de la ideologia d'extrema dreta a les institucions: les eleccions europees del 2014 i, al 2015, les municipals. Caldrà fer un treball intens de prevenció, proper a les persones i amb grans dosis de pedagogia, per evitar el creixement d'aquestes forces polítiques, ja que suposen un perill per a la convivència i la seva irrupció a les institucions comportarà un major deteriorament de la democràcia.

És hora que les institucions es plantegin la lluita contra el racisme com a prioritat, i que comencin a desenvolupar polítiques antidiscriminatòries, perquè la complexa situació econòmica encara perdurarà, i si no es treballa de manera decidida per la igualtat i el respecte, ans al contrari, s'alimenta la diferència i la por de l'altre, en definitiva si continuem covant l'ou de la serp, la situació pot acabar esdevenint explosiva.

És responsabilitat de les administracions públiques desenvolupar polítiques efectives de lluita contra el racisme. I és responsabilitat de la societat civil exigir-les i denunciar les manifestacions de xenofòbia i de racisme.

La lluita contra el racisme és una lluita política, és una lluita per la igualtat de drets, és una lluita per la defensa dels drets humans, i ara no ens podem permetre d'oblidar quin preu es va haver de pagar per aconseguir implantar-los a Europa.

The background is a white surface covered with numerous small, scattered splatters of yellow and blue paint. A large, irregular, dark blue shape, resembling a splash or a large drop, dominates the center of the image. The text is overlaid on this blue shape.

**RACISME
INSTITUCIONAL**

BLOC 1. RACISME INSTITUCIONAL

Conseqüències de la llei d'estrangeria

Pàg. 12

- Article: Pepi Gutiérrez. *La problemàtica de l'exigència de la inscripció registral de les parelles de fet per a l'obtenció de la targeta de residència en el règim comunitari d'estrangeria.* (pàg. 12)
- Recull de premsa sobre Administració, legislació i estrangeria. (pàg. 13)
- Recull de premsa sobre Persecució i Criminalització de les minories (pàg. 19)
- Internament i expulsió.
  - o Fet en profunditat. Mort d'Idrissa Diallo al CIE de Barcelona. (pàg. 19)
  - o Article. Mar Carrera i Jose Peñín. *Mohad ElKanfoud: "Havia acabat la condemna i no em van deixar ni un segon, del carrer directament al CIE".* (pàg. 23)
  - o Fet en profunditat. *El CIE de zona franca obre les portes als mitjans de comunicació* (pàg. 25)
- Recull de premsa sobre Fronteres (pàg. 28)

Política Catalana.

Pàg. 32

- Recull de premsa sobre polítiques de la generalitat i dels municipis catalans

Abusos cossos de seguretat pública

Pàg. 38

- Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a Víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya (pàg. 38)
- Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 42)
- Article. Josep Granados. *Quan la policia menteix i la justícia és cega, on queda la ciutadania?* (pàg. 44)

Menors no acompanyats. Mostra de racisme institucional

Pàg. 47

- Article. Núria Empez. *Els menors que migren sols i els seus dispositius d'atenció a Catalunya.*

CONSEQÜÈNCIES DE LA LLEI D'ESTRANGERIA

Article.

Autora: Pepi Gutiérrez: *Membre de la Comissió d'Estrangeria de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona*

LA PROBLEMÀTICA DE L'EXIGÈNCIA DE LA INSCRIPCIÓ REGISTRAL DE LES PARELLES DE FET PER A L'OBTENCIÓ DE LA TARGETA DE RESIDÈNCIA EN EL RÈGIM COMUNITARI D'ESTRANGERIA.

La Directiva 2004/38/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 29 d'abril de 2004, relativa al dret dels ciutadans de la Unió i dels membres de les seves famílies a circular i residir lliurement en el territori dels Estats membres, estableix les condicions d'exercici del dret de lliure circulació i residència dels ciutadans de la Unió i dels seus familiars en el territori dels Estats membres.

La Directiva inclou a la parella de fet del ciutadà de la Unió entre els seus familiars quan la unió està registrada.

El RD. 240/2007, de 16 de febrer, sobre entrada, lliure circulació i residència a Espanya de ciutadans dels Estats membres de la Unió Europea i d'altres Estats part en l'Acord sobre l'Espai Econòmic Europeu va transposar-la al nostre ordenament jurídic. El Reial Decret, al definir el seu àmbit subjectiu d'aplicació, estableix en l'article dos que també serà d'aplicació als familiars del ciutadà de la Unió que li acompanyin o es reuneixin amb ell, entre els que es troba la parella del ciutadà europeu amb la que mantingui una unió anàloga a la conjugal i inscrita en un registre públic establert a aquests efectes en un Estat membre de la Unió Europea o en un Estat part en l'Espai Econòmic Europeu.

Però no ha estat sempre així: en la redacció originària el Reial Decret exigia que la unió estigués inscrita en un registre públic que impedís la possibilitat de dos registres simultanis en el mateix Estat, condició que vedava l'accés a la residència en el nostre país a la parella no comunitària d'un ciutadà espanyol perquè Espanya no té un sistema de registre únic en matèria d'unions civils estables de parella. Va ser el Tribunal Suprem en la sentència d'u de juny de 2010 qui va suprimir-la perquè va entendre que era una exigència no contemplada en la Directiva que implicava una restricció del seu contingut subjectiu.

Per tant, el legislador europeu i el nacional demanen per a definir la parella de fet (no europea) d'un ciutadà de la Unió com un membre de la seva família que la unió civil estable de parella estigui registrada.

Malgrat la supressió que va fer el Tribunal Suprem, el requisit de la inscripció registral de la unió civil continua sent un obstacle per a l'exercici del dret de residència de la parella de fet, nacional d'un tercer Estat, d'un ciutadà espanyol perquè l'Estat espanyol no té un registre d'àmbit estatal d'unions civils estables de parella ni una llei estatal que les reguli.

La regulació legal que existeix en el nostre ordenament jurídic sobre aquesta matèria és de caràcter autonòmic i heterogènia: Les Comunitats Autonòmiques estableixen requisits diferents per a constituir vàlidament una unió civil estable de parella. Exemple d'aquesta disparitat legal és que no totes les Comunitats Autonòmiques exigeixen per a la vàlida constitució de la unió de fet la seva inscripció registral. És el cas de Catalunya, on el codi civil català no demana la inscripció de la unió de fet en un registre per a entendre-la legalment constituïda. Els registres de parelles de fet que encara existeixen en Catalunya tenen naturalesa administrativa, i el major avantatge

que proporcionen és el ser un mitjà de prova més de l'existència d'aquestes parelles, però sense produir efectes en el tràfic jurídic civil. La falta d'un registre autonòmic explica que els que n'hi ha siguin municipals, però no tots els municipis catalans compten amb un degut a que no hi ha cap obligació de tenir-lo, i des de desembre de 2011 un gran nombre de consistoris catalans que els tenien han decidit suprimir-los.

La falta de sintonia entre la legislació d'estrangeria (que demana la inscripció registral per a concedir la residència) i la legislació civil d'algunes Autonomies (que no la demana per la vàlida constitució de la unió) està impedit que la parella de fet d'un ciutadà espanyol, que no sigui nacional d'un Estat de la Unió Europea, pugui obtenir la residència si la unió s'ha formalitzat en una Comunitat Autònoma que no disposa de registre públic d'unions civils estables de parella perquè, per exemple, no preveu la inscripció registral com un requisit constitutiu.

La divergència indicada entre la legislació civil (d'algunes Comunitats Autòniques) i d'estrangeria està provocant una situació de desigualtat perquè no a totes les parelles legalment constituïdes se les respecta el seu dret a la vida familiar ni a escollir lliurement la residència en el territori espanyol. És a dir, la parella constituïda legalment en un territori que no tingui registre no pot conviure perquè el membre no comunitari necessita una targeta de residència, i aquesta està supeditada a la inscripció de la unió, exigència que condiciona el lloc de residència ja que per poder conviure hauran de residir en un municipi o comunitat autònoma que sí disposi de registre.

Doncs bé, si les unions civils estables de parella són un model familiar reconegut legalment, i per tant, mereixedores d'una protecció jurídica per part dels poder públics, i l'exigència de la inscripció registral en algunes ocasions un requisit d'impossible incompliment, és necessari que les Administracions Públiques remoguin els obstacles que impedeixen o dificulten que la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups on s'integren siguin reals i efectives.

La Comissió d'Estrangeria de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona està treballant per a resoldre aquesta situació, i, en aquest sentit, a realitzar les següents accions: sol·licitar a la Conselleria de Justícia de Catalunya un registre autonòmic de parelles estables, al Ministeri de Justícia un registre estatal i a la Direcció General de Migracions (depenent del Ministeri d'Ocupació y Seguretat Social) una interpretació més flexible. En tots hem trobat una resposta negativa. La Comissió valora ara presentar una queixa al Parlament Europeu per entendre que quan l'Administració està exigint la inscripció registral de la unió per a concedir la targeta de residència a la parella de fet del ciutadà espanyol sabent que no sempre es podrà complir aquest requisit per la falta de registre públic a tal efecte, sense la remoció prèvia d'aquest obstacle, està vulnerant el dret a la vida familiar i el de lliure circulació i residència.

[Recull de Premsa.](#)

[Administracions, legislació i estrangeria](#)

EUROPA. Gener. **Brussel·les vol crear el Sistema Europeu de Vigilància de Fronteres per combatre la immigració irregular.** La Comissió Europea ha proposat la creació del Sistema Europeu de Vigilància de Fronteres (EUROSUR) amb l'objectiu de reforçar la coordinació interna entre els Estats membres en la lluita contra la immigració irregular, i contribuir així a reduir el número d'immigrants que moren

intentant creuar les costes; i també, el combat contra altres delictes com el tràfic de drogues i la trata de persones.

El sistema obligarà als Estats membres amb fronteres exteriors terrestres i marítimes a crear un centre nacional de coordinació de vigilància per facilitar l'intercanvi d'informació sobre posicions de patrulles i incidents en alta mar, així com també per afavorir l'anàlisi d'intel·ligència amb els centres de la resta d'estats i amb FRONTEX (agència europea de fronteres externes) a través d'una xarxa de comunicació protegida.

La Razón

ESTAT ESPANYOL. Gener. **Rajoy rebaixa la política d'immigració d'un ministeri a una secretaria general.** Mariano Rajoy, president del Govern de l'estat espanyol, ha decidit situar la política d'immigració i emigració en una Secretaria General que depèn del Ministeri de Treball i Seguretat Social, tot i que el número de persones estrangeres supera els cinc milions. Aquest canvi implica una rebaixa de la importància que en l'àmbit administratiu han tingut aquestes dues matèries en les anteriors legislatures.

Europa Press.

ESTAT ESPANYOL. Gener. **El Govern espanyol acaba amb els contractes en origen en els treballs fixos.** El govern de Mariano Rajoy ha aprovat una ordre per reduir a zero durant el 2012 la contractació en origen per aquelles feines estables. Ja al 2010 el govern d Zapatero parlava de limitar aquest tipus de contractacions. L'ordre publicada ja al BOE estableix que només es podrà contractar en origen per a feines de temporada, per obra o servei. La duració màxima d'aquests contractes serà de nou mesos dins un període d'un any per les activitats de temporada o campanya (sector agrícola) i de menys d'un any per les activitats d'obra i servei (muntatge de plantes industrials, construcció d'infraestructures, edificacions i xarxes de ferrocarrils i de subministres, manteniment d'equips productius i posada en marxa i reparacions).

El País.

ESTAT ESPANYOL. Gener. **El ministeri de Defensa donarà la nacionalitat a les persones estrangeres que portin dos anys a l'exèrcit.** El Ministre de Defensa, Pedro Morenés, va explicar al Congrés dels Diputats que té la intenció de complir amb la promesa electoral del PP i concedir la nacionalitat espanyola a tots els estrangers que hagin estat més de dos anys a les Forces Armades. Una mesura que formarà part de la llei de *Tropa y Marinería*, la previsió és que la concessió de nacionalitat sigui automàtica per tothom que la sol·liciti si compleix el requisit.

La Verdad de Murcia

ILLES BALEARS. Gener. **Cinc persones es sometent a les primeres proves d'Esforç a la Integració.** Cinc persones s'han sotmès a Mallorca a les proves d'Esforç a la Integració i obtenció dels permisos de residència o de treball. Proves en les que s'avaluen els seus coneixements sobre la Constitució, l'Estatut, la Unió Europea; i aspectes com la igualtat entre sexes, els drets humans o el català. Aquestes proves estan destinades a aquelles persones que han passat prèviament un curs de 40 hores de formació i que necessiten la renovació dels seus permisos.

La Vanguardia

ESTAT ESPANYOL. Març. **Detenen a 14 persones relacionades amb una xarxa que cobrava 10.000€ per facilitar l'entrada a l'estat.** Ciutadans i ciutadanes del Nepal, Índia i Pakistan, pagaven fins a 10.000€ a una xarxa per poder arribar a l'estat espanyol. Persones que sortien del Regne Unit, travessaven el Canal de la Mancha, amagats en contenidors de fruita que s'embarcaven en ferris; quan arribaven a França eren amagades de noi en caixes de camions i després en furgonetes, que anaven en

direcció a Espanya. Un cop a l'estat la mateixa xarxa intentava regularitzar la seva situació mitjançant empadronaments o contractes laborals falsos.

ABC

LLEIDA. Març. **Desarticulada una xarxa que traficava amb persones d'origen asiàtic.** Agents del Cuerpo Nacional de Policia i de la Guàrdia Civil han desmantellat a Lleida una xarxa que es dedicava al tràfic de persones. L'entrada la feien pel Vall d'Aran o per Sant Sebastià, i en la majoria de casos el viatge des del Regne Unit i França es feia en penoses condicions.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Març. **La Policia no podrà dur a comissaria a immigrants en situació irregular si tenen documentació i domicili.** Des de fa anys organitzacions socials i Govern discuteixen sobre l'existència de batudes massives i indiscriminades cap a persones d'origen immigrant. Les organitzacions asseguren que per a detectar a persones en situació irregular, la policia identifica a ciutadans pel carrer basant-se en el color de la pell o altres elements de fenotip. Les autoritats asseguren que no, i que les identificacions tenen a veure únicament amb la prevenció del delictes. Les denúncies per aquestes actuacions han estat moltes. La direcció general de la Policia publicarà una circular amb la que pretén "evitar qualsevol pràctica que comporti una restricció indeguda dels drets i llibertats de les persones estrangeres. La circular concretarà les pautes que han de seguir les actuacions policials en matèria d'identificació de persones estrangeres, i reitera la prohibició d'establir cupos de detenció d'immigrants en situació irregular i batudes indiscriminades o massives.

El País. Público

ESTAT ESPANYOL. Abril. **La Defensora del Pueblo denuncia traves als matrimonis amb persones estrangeres.** La Defensora del Pueblo denuncia que un número important de ciutadans i ciutadanes de nacionalitat espanyola que s'han casat amb persones estrangeres es troben amb problemes a l'hora d'aconseguir el vist per a la seva parella, degut al mal funcionament del Registre Civil.

Europa Press.

BARCELONA. Abril. **Cinc persones detingudes per estafar a estrangers falsificant permisos de treball.** Agents dels Mossos d'Esquadra i de la Policia Nacional han detingut a cinc persones acusades d'estafar a quasi un centenar de persones immigrants, a les que enganyaven oferint contractes de treball falsos a canvi de 4.000€.

Agència Efe.

CATALUNYA. Abril. **ERC alerta que el PP treu el fons d'immigració.** Esquerra Republicana per Catalunya va denunciar que el pressupost de l'Estat aprovat i anunciat pel govern del PP no inclou el fons d'integració d'immigrants. Això suposa, en paraules del portaveu adjunt d'ERC, Oriol Amorós, un "greu atac a la convivència". Segons el republicà, que havia estat secretari per a la Immigració en el govern del tripartit, l'eliminació d'aquests fons afectarà especialment els centenars d'aules d'acollida a tot el territori per a la incorporació de l'alumnat estranger, les desenes de plans educatius d'entorn, el reforç de la formació d'adults i la contractació de professorat de reforç en els centres que tenen més alumnes estrangers. L'eliminació del fons també influirà en les beques per a menjador.

Avui

ESTAT ESPANYOL . Maig. **El govern estatal elimina el Fons d'Integració per a la Immigració.** El govern estatal finalment ha decidit eliminar el Fons Estatal d'Acollida i Integració per a la Immigració. El conseller de Benestar i Família, Josep Lluís Cleries,

assenyala que això suposa un seriós problema per a la Generalitat i els ajuntaments, ja que es veuran afectats els seus programes de cohesió social. Durant el 2011, aquest Fons havia distribuït 66.6 milions d'euros en tot l'estat, 15 dels quals van ser destinats a Catalunya; destinant aquesta quantitat principalment a programes de reforç educatiu, tant en aules d'acollida i plans educatius d'entorn, com en la formació d'adults, i en projectes d'ajuntaments per millorar la cohesió social i la convivència.

ESTAT ESPANYOL. Maig. **Guerra als pisos pastera.** El govern de Mariano Rajoy vol acabar amb els pisos pastera. El text de reforma de la legislació urbanística que Foment ha enviat a les comunitats i als ajuntaments recull en la seva disposició addicional segona una modificació del reglament de població i demarcació de les entitats locals. La reforma obliga als ajuntaments a denegar les inscripcions d'empadronament sol·licitades en relació a vivendes en les que, tenint en compte la superfície i el número de residents que ja estan empadronats a la mateixa, es consideri impossible la garantia d'unes condicions adequades d'habitabilitat.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Maig. **El Govern espanyol prioritza expulsar als immigrants que hagin delinquit.** El Secretari de Seguretat, Ignacio Ulloa, va assegurar que el Govern prioritzaria l'expulsió dels immigrants amb antecedents judicials o policials i que no deportarà als que, sense tenir la documentació en regla, acreditin el seu arrelament.

Diario de Navarra.

BARCELONA. Maig. **El TSJC investiga una jutge que va tancar dos africans sense ordre d'expulsió.** El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) ha obert diligències, en principi per prevaricació, a la jutgessa Maria Teresa Borràs per una resolució que va adoptar quan era substituïda a Santa Coloma de Farners i va ordenar l'internament al centre de reclusió d'immigrants de dos senegalesos que no tenien dictada cap ordre d'expulsió. Les diligències s'han obert a instàncies de l'Audiència de Girona, òrgan que va detectar la irregularitat judicial quan va haver de valorar els recursos d'apel·lació que va presentar la defensa dels dos senegalesos i que tenien també amb l'aval de la fiscalia.

Avui.

MADRID. Maig. **Dos immigrants sotmesos a un control d'estrangeria durant un desnonament.** Dues persones originàries de Bangladesh que vivien al barri madrileny de Lavapiés amb les seves famílies, han estat sotmeses a un control d'estrangeria al mateix moment que la comissió judicial iniciava els desallotjament de la seva vivenda. Des de la Plataforma d'Afectats per les Hipoteques es denuncia que es tracta d'una pràctica habitual, i creuen que és un intent per crear por entre les persones immigrades que poden estar afectades per un desnonament.

El País.

LLEIDA. Juny. **Una organització que traficava amb persones d'origen ucraïnès.** La policia ha detingut a set persones vinculades amb un grup organitzat que es dedicava a falsificar documents per facilitar l'entrada a l'estat de ciutadans d' Ucraïna, als que després explotaven laboralment per saldar el deute que generaven per la documentació; els feien treballar en hostaleria amb jornades de fins a 12 hores per 300€ mensuals. En aquesta operació han estat detingudes set persones, entre elles un empresari del món de l'hostaleria.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Juny. **L'expulsió de sense papers es canvia per multes a conseqüència de la crisi.** Alguns advocats d'estrangeria pensen que es repatria

menys i sanciona més per recaptar fons. Els professionals han notat que els darrers mesos hi ha una major tendència a la sanció, que és de 500€, i no a l'expulsió. El propi executiu ha reconegut que cada repatriació costa 1.800€, que si es multiplica per les 18.422 expulsions que es van produir durant el 2011, la despesa es e 33.2 milions d'euros anuals.

El Mundo

ESTAT ESPANYOL. Agost. **El Govern aprova la nova matèria Educació per a la Ciutadania.** El Consell de Ministres de l'estat espanyol ha donat llum verda al reial decret que reforma l'assignatura d'Educació per a la Ciutadania mitjançant la modificació dels currículums d'Educació primària i secundària obligatòria "per suprimir les qüestions controvertides i susceptibles de caure en l'adoctrinament ideològic" segons explica el Ministeri d'Educació, promotor de la norma que ha entrat en vigor el curs 2012.

L'oposició critica durament el nou decret perquè elimina les referències a l'homosexualitat i concretament al rebuig de l'homofòbia i a qüestions que al·ludien, de forma més o menys directa, a conflictes i tensions socials com "les activitats socials que contribueixen a possibilitar una societat més justa", la defensa dels drets humans i l'educació per la igualtat.

Es deixa un 35% del desenvolupament del temari a les comunitats autònomes perquè incloguin els seus símbols i les seves legislacions.

El Periódico, El País

CATALUNYA. Setembre. **Matrimonis de conveniència per regularitzar la situació administrativa a canvi de diners.** La policia ha detingut a 17 persones que presumptament formaven part de dues organitzacions que es dedicaven a regularitzar la situació administrativa de persones immigrants mitjançant matrimonis de conveniència a canvi de diners. Segons la Jefatura Superior de Policia de Catalunya, les persones que volien regularitzar la seva situació pagaven a l'organització entre 3.000 i 6.000€, que després es repartien amb la persona comunitària que es prestava al matrimoni fraudulent.

Diario Vasco.

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **Permís de residència, a la venda.** El secretari d'Estat i Comerç, Jaime García-Legaz, ha anunciat que el Govern espanyol estudia reformar la Llei d'Estrangeria per facilitar el permís de residència a la població immigrada mitjançant la compra d'un habitatge "a un preu raonable", assegura el president del Govern espanyol.

La Llei d'Estrangeria és un mecanisme de regulació i control de l'entrada i estada de les persones estrangeres així com, els drets i llibertats que se'ls hi reconeix. No obstant, aquest nou decret que volen implementar de la Llei d'Estrangeria al territori espanyol deixa entre dit que afavoreix a uns.; establint la dicotomia "col·lectiu immigrant ric" i "col·lectiu immigrant pobre", deixant de banda la funció de reconeixement dels drets i llibertats dels estrangers com a principi fonamental per facilitar la integració social, d'aquests, a la societat espanyola independentment del seu origen o situació econòmica. Aquest decret que suposa un pas més cap a la segregació.

El preu de l'habitatge és el mínim, 160.000 euros, per evitar, tal i com diu el secretari d'Estat i Comerç, que "es produeixi un allau de demandes i, a la vegada, que l'adquisició de l'habitatge no sigui una excusa per obtenir, només, el permís de residència". Des del govern central s'afirma que "aquesta mesura s'ha anat introduint en països com: Portugal, Irlanda, Canadà, els Estats Units, entre d'altres i, ha tingut una bona rebuda".

No obstant, aquest és un aspecte que ja estava contemplar en la norma article 148.3.G "Extranjeros que hayan contribuido de forma notoria al progreso económico,

científico o cultural de España". Fet que fa reflexionar sobre l'interès del Govern en posar en agenda un debat que és fals, perquè ja estava contemplat.

Aquesta mesura ha comportat el rebuig de moltes entitats i associacions d'immigrants, que han criticat aquesta reforma qualificant-la de "discriminatòria" cap el col·lectiu immigrant i, a la vegada, com a "doble discriminatòria" ja que no només determina la regulació d'aquest col·lectiu el mercat laboral sinó que, tanmateix, el mercat immobiliari fa la mateixa funció.

SOS Racisme Catalunya

Comunicat. Federación de Asociaciones de SOS Racismo del Estado Español. 20 novembre 2012. Sobre la posibilidad de conceder el permiso de residencia a los extranjeros que compran en España viviendas valoradas en más de 160.000 euros. Consulta.

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **El ministre d'Economia i Competitivitat ha subratllat que el govern no promourà la compra ni la venda de permisos de residència.** El ministre d'Economia i Competitivitat ha insistit en què no promourà la compra ni la venda de permisos de residència, que donar aquests permisos a persones estrangeres que adquireixin un habitatge de 160.000 euros és una mesura que està en fase d'estudi. Per aquesta raó, s'ha constituït un grup de treball que està analitzant diferents alternatives per a fomentar la internacionalització i atraure nova inversió a l'Estat espanyol. Entre les mesures que s'estan estudiant, una d'elles és eliminar les barreres burocràtiques per a aquells "ciudadans extracomunitaris" que vulguin adquirir un habitatge a l'Estat espanyol.

Segons l'oposició –el partit socialista espanyol– aquesta proposta respon a una política d'immigració "immoral, mercantilista i discriminatòria que aguditza la desigualtat social" i que pot generar tot tipus de frauds.

El País

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **El PSOE acusa al Govern de "mercantilitzar" el permís de residència.** L'oposició increpa al PP que "el país està en venda", després que l'executiu hagi anunciat la intenció de concedir el permís a aquells estrangers que comprin un pis a Espanya, amb un valor per sobre dels 160.000 euros.

Europapress.

ESTAT ESPANYOL. Novembre. Herrera: **"La política d'immigració del PP és depravada"**. Les declaracions del líder dels eco socialistes catalans, Joan Herrera, són una reacció a la "subhasta de drets", segons el secretari general de la coalició, que ha iniciat el PP, condicionant el permís de residència al poder econòmic de les persones d'origen immigrant que volen regular la seva situació.

El País

CATALUNYA. Novembre. **Cau una xarxa d'immigració irregular.** Els Mossos van detenir divuit persones acusades de pertànyer a una xarxa de tràfic de persones que introduïa, anualment i de manera clandestina, un mínim de mil pakistanesos a diversos països de la Unió Europea. Les víctimes eren homes de 18 a 40 anys que pagaven entre 600 euros i 15.000 euros per viatjar. El jutge va ordenar presó per als tres presumptes caps de la banda i llibertat amb càrrecs per a la resta de detinguts.

Avui.

BARCELONA. Novembre. **Dos detinguts per introduir il·legalment persones immigrants a Catalunya.** Els Mossos d'Esquadra van detenir a Barcelona a dues persones per transportar immigrants de manera il·legal des de Tànger fins a Barcelona amagats en una furgoneta en condicions insalubres. Utilitzaven una furgoneta de transport sense condicions i cobraven 8.000 euros per viatge.

El Periódico.

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **El PP manté les batudes racistes.** Un informe de les Brigades Veïnals d'Observació de Drets Humans (BVODH) constata que es segueixen produint amb freqüència les batudes amb la finalitat de detenir a persones en situació administrativa irregular. Des del 10 de maig de 2011 fins al 10 de novembre de 2012 les Brigades Veïnals han constatat, només a Madrid, controls racistes a almenys 30,4% de les seves sortides així ho denuncien en el seu informe.

Publico

BARCELONA. Desembre. **Cau una xarxa d'explotació sexual de dones nigerianes.** Aquesta banda controlava a les dones que arribaven amb pastera. La banda escollia a embarassades i a mares amb fills petits per tal d'assegurar-se que no s'escaparien.

BTV

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Una ONG demana matisar el Codi Penal per a evitar penes per ajudar a persones en situació administrativa irregular.** Justícia assegura que la nova llei exigeix de responsabilitat penal per altruisme. Les persones que donin allotjament a persones en situació administrativa irregular se les pot penar fins a dos anys de presó. En aquest sentit, la Plataforma Salvem la Hospitalitat denuncien la modificació d'aquesta avant projecte de llei.

Mugak.eu

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **El govern espanyol limitarà l'entrada de persones d'origen romanès un any més.** La Comissió Europea ha donat llum verda a l'Estat espanyol per tal que prorrogui un any més, fins a desembre de 2013, les restriccions que el permetin exigir un permís de treball a persones d'origen romanès que vulguin residir allà degut a la "gran pertorbació" que afecta al mercat de treball com a conseqüència de la crisi. Madrid va aixecar el 2009 aquesta mesura que limita l'entrada de ciutadans d'origen romanès malgrat ser membres de la UE, però Brussel·les va permetre reintroduir-la l'agost de 2011, fins aquest mes.

Gara.

Persecució i Criminalització de les minories

BARCELONÈS. Gener. **Badalona i Sant Adrià uneixen les seves forces en una batuda.** S'uneixen en una mateixa operació Mossos d'Esquadra, la Policia Nacional i agents de la Guàrdia Urbana de Badalona y Sant Adrià. El motiu de dita operació es, segons Garcia Albiol, despeatonalitzar el carrer de Xile per inseguretat. A la mateixa nit es detenen set persones en situació irregular i s'obren expedients a diversos bars del barri de Artigues.

El Periódico

BARCELONA. Febrer. **Nova batuda al Raval contra la prostitució.** Els mossos d'Esquadra i la Guàrdia Urbana han desenvolupat conjuntament una batuda contra la prostitució al barri barceloní del Raval. Els policies han acordonat la zona propera a la Filmoteca de Catalunya per tal d'identificar principalment a prostitutes, moltes d'elles en situació administrativa irregular.

El Mundo

Barcelona. Març. **Barcelona impulsa la prohibició total de la prostitució al carrer.** El Partit Popular i el govern de Xavier Trias (CiU) proposen la prohibició de la prostitució al carrer de forma total a Barcelona. La proposta ha estat aprovada inicialment per la Comissió de Presidència del Consistori de Barcelona i ara s'exposa

al tràmit d'al·legacions. El vicepresident de la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB), es mostra en desacord amb la mesura presa, al·legant que resultarà totalment inútil.

El País

BARCELONA. Maig. Els **veïns apressen Trias a ajudar els barraquistes del Poblenou**. Mes i mig després de la mort de quatre persones en una barraca del Poblenou, les associacions veïnals i de suport als immigrants del barri van tornar a apressar l'ajuntament de Barcelona a ajudar els barraquistes, en una compareixença muntada per forçar una reunió amb l'alcalde, Xavier Trias, que havia estat prevista pel 20 d'abril i després ajornada. Va ser amb la roda de premsa ja convocada que el consistori va posar data a la reunió. Els veïns demanen barracons com a alternativa als assentaments, que s'afluïxi la pressió policial sobre els immigrants que recullen ferralla i cartrons, i que s'incentivin les repatriacions voluntàries amb ajuts per tirar endavant projectes d'emprenedoria als països d'origen. L'ajuntament va recordar que hi ha una comissió que està fent "una diagnosi de la realitat existent", prèvia al pla d'acció integral que es va comprometre a dissenyar i aplicar.

Avui

BARCELONA, Juliol. **La jutge paralitza el desallotjament al Besòs de les persones migrades sense papers**. La jutge ha paralitzat el desallotjament de l'assentament del número 127 del carrer Puigcerdà del barri del Poblenou i Besos de Barcelona.

El Periódico de Catalunya.

BARCELONA. Juliol. **Veïns del Poblenou i del Besòs aconseguen anular un ordre de desallotjament**. Els habitants de la nau del carrer Puigcerdà de Barcelona, juntament amb veïns i veïnes del barri celebren l'anul·lació del desallotjament del recinte dictat per la jutge.

El Periódico de Catalunya.

CALAFELL. Agost. **Pressió a la venda del top manta a Calafell**. L'ajuntament de Calafell i l'associació de Comerciants Fòrum Calafell han emès un comunicat recordant que la policia municipal té el deure de combatre qualsevol il·legalitat que es produeixi dins el municipi després que, segons la Policia, cinc policies sortissin ferits i cinc persones que es dediquen a la venda ambulants no regulada, fossin detingudes després d'un enfrontament. En aquest sentit, l'ajuntament de Calafell explica que "la venda de productes il·legals al carrer té efectes molt negatius per al conjunt de l'economia catalana, ja que comporta una competència deslleial i agreuja les dificultats d'empreses i comerços legalment establerts, amb la consegüent pèrdua de llocs de treball la qual cosa també implica un frau a la Hisenda Pública ja que no genera impostos ni cotitzacions." I afegeix que darrera els "top manta" "s'hi amaguen xarxes de delinqüència organitzada, tallers clandestins amb treballadors no declarats, a més d'una explotació dels venedors del "top manta".

El Periódico i e-Notícies.

BARCELONA. Agost. **Ofensiva contra activitats il·lícites a la sorra**. La Guàrdia Urbana de Barcelona dobla les multes per venda ambulants a les platges de la ciutat. Les actuacions contra els/les massatgistes s'han multiplicat per sis respecte el 2011, i han posat 4.435 multes a venedors ambulants de begudes i aliments a les platges de Barcelona.

El Periódico.

BARCELONA. Agost. **Alberto Fernández demana reformes legals contra els "trileros", els "top manta" i reincidents**. El líder del Partit Popular de l'ajuntament de Barcelona, Alberto Fernández Díaz, ha considerat necessari endurir les condemnes

contra els “trileros”, els “top manta” i els reincidents ja que considera que l’última reforma del Codi Penal ha permès que proliferessin aquestes activitats. Segons Fernández Díaz, el fet que el “top manta” sigui considerat una falta administrativa i no un delictes ha permès que aquest proliferi.

La Vanguardia.

Internament i expulsió

Fet en profunditat.

BARCELONA. Gener. **Mort d’Idrissa Diallo al CIE de Barcelona.**

Els CIE, Centre d’Internament per a persones Estrangeres, són centres de retenció gestionats pel Ministeri d’Interior, on es priva de llibertat a persones en situació administrativa irregular. La manca de regulació d’aquests centres i la seva opacitat propicia que en aquests no es garanteixen els drets humans de les persones que hi estan retingudes.

Cronologia dels fets

- ◆ 22 de desembre de 2011. Idrissa Diallo es traslladat a Barcelona des del centre d’estrangers de Melilla.
- ◆ 5 de gener de 2012. Mor Idrissa Diallo, un jove de 21 anys originari de Guinea Conakry, al Centre d’Internament de Barcelona. Sembla que la seva mort es deu a un infart del miocardi, el jove va morir a la seva cel·la, després de presentar dificultats respiratòries, companys d’Idrissa asseguren que havia sol·licitat ajuda durant el dia i que no se l’havia atès.
- ◆ 7 de gener de 2012. després de la mort d’Idrissa Diallo un grup d’interns inicien una vaga de fam per a denunciar que la mort del jove es va produir per la manca d’assistència mèdica i d’intèrprets.
  - La diputada de ICV-EUIA al Congrés dels Diputats, Laia Ortiz demana al ministre de l’Interior que aclareixi els fets d’aquesta mort al CIE de Zona Franca.
  - SOS Racisme Catalunya repudia la mort del jove a través d’un comunicat de premsa, l’associació apunta la manca d’assistència mèdica en condicions com a possible causa de la mort d’Idrissa; i ha exigint una vegada més el tancament dels CIE. *“La mort evidencia les conseqüències més crues i nefastes d’una política migratòria racista que vulnera els drets de les persones”.*

Comunicat SOS Racisme Catalunya: 7 de gener de 2012. Denunciem, lamentem i repudiem la mort d’un jove al CIE de Zona Franca. [Consulta](#)

- ◆ 8 de gener de 2012. 200 persones demanen el tancament del CIE de la Zona Franca en una protesta davant de l’edifici.
- ◆ 9 de gener de 2012. El Síndic de Greuges posa en marxa una petició d’informació sobre les circumstàncies de la mort d’Idrissa Diallo.
- ◆ 10 de gener de 2012. El Ministeri de l’Interior contractarà un avió privat per a deportar a Imad Kchikech juntament amb 23 interns més d’origen marroquí. Imad Kchikech és un dels retinguts, que suposadament, hauria assistit a la mort del seu company Idrissa Diallo.
- ◆ 11 de gener de 2012. SOS Racisme denuncia que s’accelera l’expulsió de testimonis.
- ◆ 12 de gener de 2012.

- La titular del Jutjat d'instrucció número 5 de Barcelona, investigarà les circumstàncies de la mort d'Idrissa Diallo al CIE, de moment ja ha interrogat als seus companys de cel·la.
- El cònsol de guinea Conakry s'ha reunit amb el director del CIE amb la finalitat de conèixer les circumstàncies de la mort d'Idrissa Diallo.
- L'eurodiputat de Izquierda Unida, Willy Meyer, denuncia davant de la Comissió Europea la recent mort en estranyes condicions del jove Idrissa Diallo al CIE de Barcelona. El responsable de Política Internacional d'Izquierda Unida va sol·licitar davant la Comissió Europea que s'investigui la vulneració de drets humans i fonamentals que es duu a terme en aquests centres.

◆ 13 de gener de 2012. El Periódico de Catalunya proposa una recollida de signatures per a sol·licitar al ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, l'aprovació d'un reglaments que garantitzi els drets de les persones retingudes als CIE i la millora de les seves condicions. A aquesta campanya s'hi han sumat algunes entitats, SOS Racisme, CCOO; Fedelatina, Judges per la Democràcia, Entitats Catalanes d'Acció Social, Associació Catalana de Defensa dels Drets Humans, el Consell de l'Advocàcia Catalana (que representa 14 Col·legis d'Advocats de Catalunya), entre d'altres.

Comunicat SOS Racisme Catalunya: 13 de gener de 2012. Donem suport a la campanya de El Periódico per acabar amb el llimb legal dels CIES. [Consulta](#)

- ◆ 14 de gener de 2012.
  - El Defensor del Pueblo reclama a la policia el dossier sobre Idrissa Diallo.
  - Un informe de diferents ONGs relata deficiències sanitàries i d'atenció en els CIE.
  - La Confederación Espanyola de Policia han demanat que s'apliquin mesures higièniques i sanitàries en els CIE, entre d'altres un servei mèdic les 24 hores.
- ◆ 16 de gener de 2012. ICV reclama que l'ajuntament de Barcelona demani la clausura del CIE. Ricard Gomà, líder de la coalició a Barcelona, instarà al consistori a que exigeixi al govern central "*procedir al tancament del CIE de Zona Franca i a la immediata aprovació d'un reglament de funcionament interior d'aquests centres*".
- ◆ 18 de gener de 2012.
  - La sala del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya té pendent donar dos d'aquests s'encarreguin del control i vigilància del CIE de Barcelona.
  - Interior reconeix les carències i insuficiències dels CIE.
  - L'associació SOS Racisme s'ha personat com acusació en la causa oberta pel jutjat d'instrucció número 5 de Barcelona per la mort d'Idrissa Diallo.
  - El Defensor del Pueblo visita el CIE de Barcelona amb la finalitat d'investigar les condicions de la recent mort. (* resposta del Defensor del Pueblo a la denúncia presentada per SOS Racisme, sobre les condicions del CIE i la manca d'assistència mèdica, relacionada amb la mort d'Idrissa Diallo. En aquesta resposta la institució concreta les recomanacions que fa al Ministeri d'Interior sobre les pèssimes condicions en les que es troba el CIE de Zona Franca)
- ◆ 20 de gener de 2012.
  - 200 persones es concentren davant Delegació del Govern a Barcelona, per exigir el tancament dels CIE.
  - Un jutge ordena a Interior a obrir els CIE a les ONG. Per primera vegada, un jutge ha dictat un auto en el que obliga al Ministeri d'Interior a que obri a les ONG les portes del CIE de Madrid, i que s'habiliti un protocol per a que els col·lectius que treballen amb immigrants puguin el vist i plau a la proposta de la Junta de Judges d'instrucció, per a que visitar a les persones retingudes.

- El coordinador general d'EUiA, Jordi Miralles, ha anunciat que presentarà una iniciativa al Parlament Autòmic en la que es demanarà al Govern Català que insti a l'Estat a tancar el CIE de la Zona de Franca.
  - ◆ 25 de gener de 2012. Després de la visita el passat mes de gener, el Defensor del Pueblo denuncia greus carències sanitàries en CIE de Barcelona, aquestes carències dificulten que sigui possible preveure casos com el de la recent mort d'Idrissa Diallo.
  - ◆ 31 de gener de 2012. el Govern Central anuncia la regulació dels CIE. El ministre de l'Interior, Jorge Fernández Díaz, ha anunciat aquest matí al Congrés dels Diputats que el seu Departament elaborarà finalment el reglament que reguli el funcionament i la gestió dels CIE.
    - Interior, diu que limitarà les funcions dels policies a la seguretat, deixant l'atenció de les persones retingudes a professionals especialitzats.
    - SOS Racisme fa públic un comunicat en el que celebra el compromís per l'elaboració d'aquest reglament, però en el que insisteix en el tancament definitiu dels CIE.
  - ◆ 1 de febrer de 2012. La Unión Progressista de Fiscales (UPF) demana canvis "imprescindibles i urgents" en els CIE. Afirmen que la majoria dels centres no reuneixen les condicions mínimes d'habitabilitat i que les seves instal·lacions són precàries.
  - ◆ 2 de febrer de 2012. Els grups de CIU i del PP han evitat amb els seus vots que la delegada del Govern a Catalunya, Maria de los Llanos de Luna, comparegués en el Parlament per informat sobre el funcionament dels CIE, arrel de la mort d'un jove al CIE de Zona Franca, tal i com havien demanat des d'ERC.
- (*)
- ◆ 9 de gener de 2013. Resposta Defensor del Pueblo, a la denuncia interposada per SOS Racisme Catalunya a la institució demanant la seva actuació.

Article.

Autores: Mar Carrera i Jose Peñín; membres de SOS Racisme Catalunya

MOHAD ELKANFOUD: "HAVIA ACABAT LA CONDEMNA I NO EM VAN DEIXAR NI UN SEGON, DIRECTAMENT DEL CARRER AL CIE".

SOS Racisme Catalunya i l'Observatori del Sistema Penal i els DDHH denuncien que les administracions estan aplicant "dobles condemnes" a les persones en situació irregular que ja han acabat el seu procés penitenciari, i que tot i així són tancades als CIE per a ser expulsades, vulnerant entre d'altres el dret d'informació de les persones presoneres.

Mohad ElKanfoud ha passat el túnel més fosc de la seva vida. De la presó de Quatre Camins (Granollers), on havia acabat de complir una condemna curta, directe al Centre d'Internament per a Estrangers (CIE) de la Zona Franca; d'allà, fa pocs dies, al Marroc, país que va conèixer en la seva infància, però a on no hi té família directa. Tres passos que s'han succeït silenciosament, sense que ningú -a excepció de l'advocat- hagi informat els familiars que en Mohad sí que té a Catalunya, indret on va arribar quan tenia 16 anys. Presó, CIE, desarrelament, un túnel amb un final incert i la impossibilitat de tornar a Catalunya en molt de temps.

"Havia acabat la condemna i no em van deixar ni un segon, directament del carrer al CIE", es lamentava Mohad en una entrevista dins del CIE. A aquest home d'una

trentena d'anys, que havia arribat a tenir permís de residència i treball en els 18 anys que feia que vivia a l'Estat, i havia treballat en el sector de la construcció, ningú el va avisar que se li caducarien els papers. I així va passar. Arribat el dia de la fi de la condemna, i malgrat encara tenir altres causes pendents amb la justícia, les administracions no han esperat el veredicte del jutge per ordenar-ne la seva expulsió.

El cas d'en Mohad hagués passat desapercebut si no fos perquè aquest jove d'origen marroquí va participar, dins de la presó en un projecte de l'associació de professionals del teatre, TransFORMAS, i aquesta va posar el seu cas en coneixement SOS Racisme. Des del 2005 TransFORMAS impulsa TeatroDENTRO, una iniciativa de formació i producció artística amb persones en situació de privació de llibertat. Recentment, l'octubre passat, el grup de participants van presentar l'obra Cuando digo yo, al teatre habilitat dins del centre penitenciari. En Mohad era el tècnic de llums, un home callat i somrient, a qui semblava que no li agradés gaire el conflicte.

Al CIE, on va estar retingut 27 dies, mantenia també la mateixa actitud: "La policia em tracta bé perquè respecto les normes, ho feia a la presó i ho faig aquí. Jo passo de jaleos i de problemes. Ara, sí que hi ha hagut baralles entre els interns.", explicava Mohad en una visita realitzada per SOS Racisme Catalunya i Esperança González, la psicòloga de l'associació TransFORMAS, al centre de Zona Franca, el dia 8 de desembre. Davant la pregunta de com la Policia Nacional tracta els interns, en Mohad va respondre sense dubtar: "Depèn, hi ha gent que si crida, la policia els pega".

El dia a dia dins del CIE era pitjor que el de la presó per la incertesa de no saber què fer ni quin futur l'esperava. És el que li havia dit en Mohad a la psicòloga de TransFORMAS. "Ningú té una hora per llevar-se, però et lleves a les vuit i pico, fas una dutxa...és aigua freda, te'n vas al pati, allà hi ha un menjador, alguns miren la televisió. A vegades ve la Creu Roja per organitzar el futbol...Hi ha una biblioteca on només hi ha llibres vells", relatava en Mohad.

Esperança González ho descriu així: "[persones com en Mohad] tenen una triple condemna, la condemna real, la de "ser delinqüents", un dels estigmes més poderosos a la societat, i la de ser immigrants."

El cas del Mohad no és aïllat. La tendència tant del Ministeri de l'Interior com de la Conselleria de Justícia de la Generalitat és intensificar les expulsions de persones que han comès algun delictes, executant-les ja sigui just abans o després de complir la condemna. Talment com va passar amb el Mohad, a qui van esperar a la sortida de la presó. Ho va admetre el Ministre, Jorge Fernández Díaz, el gener del 2012 en una compareixença al Congrés, després de la mort d'un intern al CIE de Zona Franca: el nombre d'expulsions anomenades "qualificades", és a dir, a causa d'antecedents policials o judicials (o els dos), han augmentat de forma evident, passant d'un 57% l'any 2009 al 80% l'any 2011.

"Però és important saber a qui s'està expulsant", observa Cristina Fernández, membre de l'Observatori de Sistema Penal i Drets Humans (OSPDH), "en ocasions persones que ja feia molts anys que residien aquí i hi tenien la seva vida o família, o molts joves que no tenen cap lligam amb el país d'origen, de vegades ni tan sols l'idioma".

La manca d'informació es la tònica en aquests processos: no informen les persones empresonades si la seva documentació està a punt de caducar o quin final tindrà la seva condemna (l'internament a un CIE, l'expulsió o la llibertat) i tampoc informen la societat civil de tot això que està passant. "Si no ens donen dades, ens impedeixen poder rebatre el seu discurs criminalitzador", denuncia Fernández.

Aquestes pràctiques discriminatòries, que vulneren els principis de reinserció de les presons i els drets de ciutadania dels i les presoners, són legitimades per les darreres ordres del servei penitenciari. Però l'opacitat que impera en aquests casos i el rebuig social que genera el binomi delinqüència i immigració probablement tenen molt a dir en el fet que es continuï actuant amb total impunitat.

BARCELONA. Gener. **La Sindicatura de Greuges denuncia les pèssimes condicions del CIE de Barcelona.** El Síndic de Greuges, Rafael Ribó, denuncia que al Centre d'Internament per a persones Estrangeres de Barcelona es donen les condicions perquè puguin haver maltractaments, com l'acinament de persones retingudes. Demana que s'actui amb urgència per tal que no es converteixi, sense ser-ho, en un centre penitenciari.

SOS Racisme

BARCELONA. Febrer. **Judici a 47 persones per participar en una protesta davant del CIE.** Durant una protesta davant del que ara és Centre d'Internament de la Zona Franca a Barcelona el passat juny de 2006, un comandament de la Unitat d'Intervenció Policial de Barcelona van ordenar la detenció de tota la gent que es trobava al solar on es feien les obres o a les seves immediacions. Les persones que van retenir van estar més d'una hora obligades a romandre de cara a la paret a ple sol, entre altres maltractes, posteriorment, després de ser emmanillades, van ser traslladades una a una a la comissaria de la Verneda.

Després dels fets, la Delegació del Govern va portar a judici les 47 persones que van participar a la protesta.

El cas ha estat instruït durant sis anys pel jutjat d'instrucció 17 de Barcelona, i ara, la defensa es planteja la presentació d'un recurs per a impugnar tot el procediment, que ha estat ple d'irregularitats. Altres 11 persones, que en un principi havien estat detingudes i processades, finalment no seran jutjades, però han estat citades com a testimonis. Entre aquestes persones hi havia quatre periodistes de TVE, Telecinco i La Directa i dos advocats.

Setmanadirecta.info, SOS Racisme.

[Fet Profunditat.](#)

EL CIE DE ZONA FRANCA OBRE LES PORTES ALS MITJANS DE COMUNICACIÓ

BARCELONA. Abril. **El CIE de Barcelona obra les portes als mitjans de comunicació. Primera Roda de premsa en les instal·lacions d'un Centre d'Internament per a persones Estrangeres.** El Ministeri de l'Interior anuncia una roda de premsa al CIE de Zona Franca a Barcelona. Un abril mogut pel que fa a la realitat dels CIE, en concret a Barcelona; un mes que acaba amb l'extraordinària convocatòria de premsa al CIE de Zona Franca per part del Ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz.

El dia 25 d'abril arriben notícies que 3 interns del CIE de la Zona Franca fan una vaga de fam com a protesta per les tortures i agressions físiques rebudes per la policia. Segons declaracions d'un dels mateixos interns, el dia 14 d'abril David Bakradze va sol·licitar assistència mèdica per a un company i ell mateix es va oferir com a traductor. Els agents van accedir a la petició però el van colpejar com a represàlia.

També es fa públic cas de Sergei Breev, que el dia 22 d'abril va ser víctima d'una agressió per part dels agents del centre de Zona Franca, les conseqüències d'aquestes han estat un traumatisme toràcic, una costella trencada i vàries fissures.

El dia **26 d'abril** a la matinada 4 interns s'autolesionen per evitar la seva expulsió del país. Es fan ferides als braços i al ventre i són traslladats al hospital i donats d'alta el mateix dia.

Aquella mateixa setmana s'anuncia la visita i obertura del CIE de Zona Franca als mitjans de comunicació per part del Ministre de l'Interior Jorge Fernández Díaz. Prèviament el Síndic de Greuges ha intentat visitar el centre en diferents ocasions, un cop més sense èxit, el passat 17 d'abril a causa de la negativa de la Delegació de Govern. No obstant, el Ministeri de l'Interior si va permetre l'entrada al centre d'una comitiva designada per la Junta de jutges de Barcelona, aquesta va fer-ne un examen positiu, demanant algunes millores lleus.

En relació als fets vinculats a les expulsions de persones retingudes al CIE, el Síndic de Greuges, Rafael Ribó, ha demanat al Ministre de l'Interior que eviti l'expulsió de 2 interns amb fills menors nascuts a Catalunya, considerant que la situació d'aquestes dues persones demostrava l'arrelament suficient per obtenir un permís de residència.

També el mateix dia 26 SOS Racisme emet un comunicat de premsa denunciant les irregularitats dels CIES i demanant el seu tancament imminent.

Comunicat SOS Racisme Catalunya. 26 d'abril de 2012. Vaga de fam al CIE de Zona Franca, denuncia nous maltractaments i una possible expulsió improcedent. Consulta.

El dia 30 d'abril es fa la roda de premsa i vista oberta als mitjans del CIE de Zona Franca, tot i que finalment no es va comptar amb la presència del Sr. Jorge Fernández Díaz, Ministre de l'Interior. En el seu lloc va assistir el Secretari d'Estat de Seguretat, Ignacio Ulloa, acompanyat de la Delegada del Govern a Catalunya, María Llanos de Luna.

En declaracions posteriors a la vista el Secretari nega que li constin maltractaments al centre, també va explicar alguns detalls de l'aplicació del nou i primer reglament del funcionament dels CIE aprovat pel govern, tot i que encara no publicat. Com a punts principals d'aquest destaca el fet que només ingressaran als CIE persones que vagin a ser deportades, que es prioritzarà l'expulsió de persones amb antecedents judicials i policials i no es deportarà a qui demostrï arrelament a Espanya.

D'altra banda, es proposa deixar la gestió dels centres (ara en mans de la policia) a ONGS especialitzades en immigració. La policia només s'encarregarà de la seguretat i de la vigilància a partir de l'estiu, que és quan s'aprovarà el Real Decret amb el nou reglament.

Pel que fa a les visites i inspeccions, el nou reglament estableix una dia a la setmana per què les institucions puguin accedir a veure els interns. Arran d'aquesta mesura, el Síndic de Greuges, afirma que les inspeccions s'han de fer per sorpresa.

ESTAT ESPANYOL. Abril. **El Govern planteja que les ONG facin tasques assistencials als CIE.** A través del nou reglament de funcionament dels Centres d'internament per a persones Estrangeres, que està preparant el Govern, les ONGs podrien assumir tasques assistencials en aquests centres. D'aquesta manera, segons explica el Secretari d'Estat de Seguretat, Ignacio Ulloa, es limitarà l'acció policial únicament a aspectes relacionats amb la seguretat del centre. Un altre dels canvis previstos en el document, és la denominació d'aquests, que passarien a anomenar-se Centros de Estancia Controlada de Extranjería (CECE). Davant aquest anunci el Síndic de Greuges, Rafael Ribo, ha declarat que les visites de les Institucions haurien de realitzar-se sense previ avís, tal i com recomanen les Nacions Unides i el Consell d'Europa.

Que.es, Público

ESTAT ESPANYOL. Abril. **Les ONG's manifesten el seu rebuig al nou reglament dels CIE.** Un grup d'organitzacions que formen la Plataforma "Que el derecho no se detenga a las puertas de los CIE", després d'haver rebut el document de treball presentat pel Ministeri de l'Interior, que servirà com a base pel futur reglament dels CIE; han denunciat que aquest document no contempla canvis significatius en el model de funcionament dels centres. Sinó, que pel contrari perpetua el model policial actual, i a més suposa un retrocés en matèria de drets humans.

La Vanguardia.

BARCELONA. Maig. **El Govern Central vol que es prioritzi les persones immigrades amb antecedents per ingressar als CIE.** El govern ha proposat que es prioritzi l'ingrés als CIE DE les persones d'origen estranger amb antecedents penals. Així ho va explicar el Secretari de Seguretat, Ignacio Ulloa, que en la seva visita al CIE de Zona Franca va negar l'existència de maltractaments cap a les persones retingudes.

El Periódico, El Triangle.

BARCELONA. Maig. **Creixen el 245% les expulsions a persones sense papers amb penes menors a sis anys.** Al 2011 es van dictar 339 sentències judicials a Barcelona en les que es substituïa la presó per la deportació.

El Periódico de Catalunya

BARCELONA. Maig. **El Síndic de Greuges denuncia davant la fiscalia un cas de maltractament policial al CIE de Barcelona.** El Síndic de Greuges, Rafael Ribó, enviarà al fiscal superior de Catalunya el certificat mèdic d'un ciutadà d'origen rus que està retingut al CIE de Zona Franca, que denuncia haver estat agredit per personal policial de l'establiment.

El Periodico.

BARCELONA. Maig. **Expulsió d'un Georgians del CIE de Zona Franca. Després d'haver estat quasi bé dos mesos retingut al CIE de la Zona Franca,** David Bakradze serà expulsat al seu país d'origen, Georgia; juntament amb ell, també seran expulsades 7 persones més d'origen georgià, tres dels quals s'havien autolessionat intentant evitar ser expulsats. Ni la mobilització de la parròquia de la Mare de Deu de la Tendresa de Girona ni les peticions del Síndic han aconseguit evitar la deportació de Bakradze, que residia a Girona des de feia 7 anys amb la seva esposa i dos fills. L'expulsió es va dur a terme, segons han denunciat els seus advocats, en un avió privat i en pèssimes condicions.

Vilaweb.

ESTAT ESPANYOL. Maig. **un informe detalla violacions a la intimitat i a la salut de les dones als CIE.** L'informe elaborat per ONG Women's Link Worldwide, després de

dos anys d'investigació recull les violacions del dret a la salut, a la intimitat, a la llibertat i intimitat sexual que pateixen les dones que estan retingudes als CIE de l'estat espanyol.

El Mundo

BARCELONA. Agost. Es duplica el nombre de sentències d'expulsió d'estrangers amb pena de presó. Els jutjats de Barcelona van aprovar 339 retorns l'any 2011, respecte als 138 del 2010. L'objectiu que es va marcar la fiscalia de Barcelona per incrementar el nombre d'expulsions d'estrangers sense papers condemnats per un delictes està encarrilat. Si l'any 2010 els jutjats penals de la demarcació de Barcelona van acordar l'expulsió de 138 persones, en substitució de la pena, tal com permet l'article 89 del Codi Penal, l'any passat es van registrar 339 casos. També va créixer el nombre de resolucions denegades: 145 versus 76.

Avui.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Judici a cinc policies acusats d'abusos al CIE.** L'audiència de Màlaga ha fixat per a l'1 d'octubre de 2013 l'inici del judici a cinc policies nacionals, als que la Fiscalia acusa de suposats abusos sexuals a internes del CIE de Màlaga entre juny i juliol de 2006. El fiscal demana en total 27 anys de presó pels processats que, segons l'escrit inicial, van organitzar "sopars fora de les habitacions amb les internes amb les quals bevien begudes alcohòliques que facilitaven els agents".

Mugak.eu.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Les persones estrangeres condemnades a més d'un any seran expulsades.** L'executiu espanyol pretén donar un pas més per a lluitar contra la delinqüència i el crim organitzat, i és en aquest marc que situa la nova redacció de l'article 88 del Codi Penal, que regula la possibilitat de substituir la pena per altres mesures quan la sentència no sigui superior a un any de presó o excepcionalment, a dos.

La Razón.

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **El Poder Judicial demana més garanties en els escorcolls corporals de les persones immigrants.** La vocal Uría avala en general el projecte de reglament dels centres de detenció d'estrangers. En aquest sentit, un informe elaborat pel Consell General del Poder Judicial (CGPJ) avala el nou reglament dels centres de detenció d'immigrants elaborat pel govern.

El País.

Fronteres

BARCELONA. Març. **SOS Racisme denuncia la violació dels drets dels polissons.** Segons denuncia un informe de la xarxa internacional Migreurop presentat per SOS Racisme, els polissons que arriben als ports de l'Estat no tenen garantit el seu dret a rebre assistència jurídica apuntant cap a la vulnerabilitat i invisibilitat d'aquest col·lectiu.

Ara

EUROPA. Abril. **ACNUR acusa a Europa de ser poc solidària amb les persones refugiades.** L'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats convida a la Unió Europea a "aprendre de la solidaritat dels països en via de desenvolupament". Antonio Guterres, portaveu d'ACNUR, ha exposat que són precisament els països en vies de desenvolupament els que han mantingut les seves fronteres obertes a zones

veïnes en conflicte, i han acollit al 80% de les 800.000 persones noves desplaçades que han provocat els diferents conflictes del passat any.

Público.

ESTAT ESPANYOL. Maig. **L'estat espanyol i el Marroc estrenen centres de coordinació policial.** L'estat espanyol i el marroquí han reforçat la seva cooperació en la lluita contra la immigració irregular amb l'obertura de dos centres de coordinació policials a banda i banda de l'estret.

Canarias 7

ESTAT ESPANYOL. Agost. **El Govern envia antidisturbis per reforçar la seguretat a la balla de Melilla.** Des del 2005 no es vivia una situació com aquesta. Al voltant d'un miler de persones d'origen subsaharià esperen per les immediacions de la balla per saltar-la. L'executiu espanyol acusa al Marroc d'haver "relaxat" els seus dispositius de seguretat. El Govern espanyol ha volgut reforçar pel seu compte la vigilància, enviant al Grup de Reserves i Seguretat de la Guàrdia Civil i als agents antidisturbis.

El País.

FARHANA. Agost. **"Saltar la balla és gratis, i no tinc diners per entrar amb pastera".** Es calcula que 500 persones de diferents nacionalitats, s'aglutinen al mont Gurugú esperant la seva oportunitat per intentar saltar la balla de Melilla. La repressió a la qual són sotmeses per part de la policia marroquí és brutal. Tot i així, cap d'elles està disposada a desistir en l'intent.

El País.

MELILLA. Setembre. **Un grup de 68 persones arriba a l'illa de Tierra.** Només quatre dies després que hi arribessin 19, 68 persones més es troben a la Illa, entre les que s'han identificat 3 menors i 17 dones. El Delegat del Govern, Abdelmalik El Barkani, ha expressat la urgent necessitat de coordinar una política d'immigració que aconseguixi acabar amb el negoci de les màfies.

El Periódico. Público. El País.

ALHUCEMAS. Setembre. **Els immigrants de l'illa de Tierra esperen.** Les 81 persones que es troben a la Illa de Tierra esperen que l'executiu de Mariano Rajoy prengui una decisió. Alhora, el Ministre d'Assumptes Exteriors demana ajuda al Marroc per tal de gestionar la crisi d'immigració il·legal dels últims mesos.

El País.

ALHUCEMAS. Setembre. **Espanya i Marroc desallotgen als immigrants de l'illa de Tierra.** L'acord que en principi prometia un repartiment de les 81 persones en situació irregular de la Illa Tierra entre els dos països no s'ha complert. De matinada, un espectacular desplegament policial ha desallotjat forçosament a les persones que es trobaven a l'illa, per dur-les fins a costes marroquines, on han estat traslladades a Argèlia.

El País. Ara.

Comunicat. Federación de Asociaciones de SOS Racismo del estado Español. 3 de setembre de 2012. El gobierno ha violado la legislación española al entregar a los inmigrantes de Isla de Tierra a Marruecos. [Consulta.](#)

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **El govern espanyol va deportar els immigrants subsaharians de la Illa de Tierra al marge de la legalitat internacional.** L'entrega per part del govern espanyol de les 73 persones al Marroc no es va fer seguint l'acord bilateral de 1992 amb Marroc, sinó que va ser pactada com una solució urgent, sense respectar la llei d'estrangeria ni els convenis europeus de drets humans.

Després de dies per prendre una decisió, en quatre hores la Guardia Civil va fer pujar a les persones que estaven a la illa a patrulleres i les va traslladar fins la costa marroquí, a 30 metres de l'arxipèlag Alhucenas. L'operació justificada per evitar l'efecte crida, va ser qualificada d'èxit per l'executiu espanyol, que no ha donat més detalls sobre les condicions en les que es recolza aquest procediment, denunciat per les ONGs i també per l'oposició.

Público.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **La Defensora demana al govern que aclareixi l'entrega de 73 persones d'origen subsaharià al Marroc.** L'oficina del Defensor del Pueblo va preguntar al Govern espanyol sobre el trasllat de les persones migrades desallotjades de la Illa de Tierra, amb la finalitat de conèixer si aquest procediment ja segueix la normativa.

Público.

ALMERIA/MURCIA. Setembre. **Arriben a Murcia i Almeria més pasteres.** La Guàrdia Civil intercepta 2 pasteres amb 26 immigrants a bord a Murcia, i una altra amb 21 més a Almeria. L'Equip de Resposta Immediata d'Emergències d'ajuda humanitària s'ha encarregat d'atendre a les persones que ho necessiten.

Público.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **El govern parla d'una "invasió" de persones amb situació administrativa no regularitzada a Melilla.** El govern pren una actitud d'alerta davant la xifra de les 300 persones que han intentat saltar la balla per entrar a Melilla, i confirma que un centenar de persones han pogut entrar. El mateix govern sentència que "les persones que intenten creuar la frontera s'han tornat més agressives".

El Mundo.

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **Més vigilància a les costes.** Les costes de la regió de Múrcia estaran vigilades per agents de la Policia Nacional per tal d'evitar un focus d'entrada de persones d'origen immigrant. Es procurarà vigilar les zones del territori que puguin ser sensibles. El cap superior de la Policia diu que el sistema de control fronterer "estarà orientat al control i eliminació de les persones d'origen immigrant amb situació administrativa irregular que té la seva derivació cap als ports pesquers, esportius i de creuers".

Europapress.es

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **"Una adolescent marroquí mor davant les portes d'Europa".** La jove va intentar saltar una balla i necessitava un transplantament de medul·la ja que patia aplàsia medul·lar. La jove va ser ingressada a l'hospital Comarcal de Melilla, però aquest centre no pot dur a terme transplantaments; la direcció de l'hospital va demanar el trasllat a l'hospital de Màlaga Carlos Haya, però aquests no van acceptar la petició.

Segons el president de l'associació Pro Drets Humans de la Infància (Prodein), el rerefons d'aquesta mort són les polítiques migratòries europees que l'estat espanyol aplica amb especial duresa a la ciutat/frontera de Melilla.

La raó per la qual no va ser atesa la jove va ser perquè era d'origen marroquí i perquè per tant, s'havia de demanar un permís exprés del govern marroquí al govern espanyol. Prodein ha posat una denúncia al jutjat de guàrdia de Melilla per tal que revisin el cas.

MásPúblico.

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Una unitat especial blindarà els ports contra criminals i persones d'origen immigrant en situació administrativa irregular.** A

partir d'ara agents de fronteres de la Policia Nacional realitzaran inspeccions a creuers amb la finalitat de controlar possibles delinqüents i persones en situació administrativa irregular. La Policia Nacional va presentar a Cartagena la nova unitat de Fronteres, la posada en marxa de la qual acull a tot el territori espanyol per tal d'interceptar persones procedents de creuers, embarcacions esportives, de pesca i de mercaderies amb l'objectiu de reforçar el control sobre les persones d'origen immigrant en situació administrativa irregular.

Laverdad.es.

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Un vaixell de la Guàrdia Civil xoca amb una pastera que va naufragar.** El dia 13 de desembre una vaixell de la Guàrdia Civil va xocar contra una pastera en la que hi viatjaven 25 persones. Segons fonts de Salvament Marítim, aquest accident ha comportat vuit persones desaparegudes i una morta a les aigües de Lanzarote. Fonts de la Guàrdia Civil han confirmat que en el moment de l'apropament, es va produir un petit xoc que va provocar que la pastera bolqués.

La pastera va sortir de Sidi-Ifni, a la província marroquí de Tiznit, i va bolcar quan les persones estrangeres estaven a punt de tocar terra després de 48 hores de viatge. Els 17 supervivents van ser recollits per la mateixa patrullera de la Guàrdia Civil que va detectar l'embarcació per radar. Efectius de Salvament Marítim i de la Guàrdia Civil continuaven buscant a 7 de les 25 persones immigrants que viatjaven a la pastera naufragada.

Les persones supervivents van ser traslladades des de Lanzarote al CIE –Centre d'Internament per a persones Estrangeres- de Barranco Seco, a Las Palmas de Gran Canaria.

La Guàrdia Civil va trigar cinc dies en admetre oficialment que la patrullera havia impactat cap a les dues de la matinada contra la pastera. L'embarcació de l'Institut Armat va patir una averia veient fallida la seva capacitat de maniobra. Així doncs, des de la Guàrdia Civil es va assegurar que *“la patrullera va maniobrar per a tallar el rumb i evitar que la pastera es dirigís a la costa”*. En canvi, les persones que anaven a la pastera han ofert una altra versió dels fets, on sostenen que la patrullera els va abordar i pràcticament els va passar per sobre i és per aquesta raó que interposaran una demanda col·lectiva per responsabilitat patrimonial contra l'administració de l'Estat i recorreran la seva expulsió

Canarias7.es.

POLÍTICA CATALANA

Recull de premsa.

Generalitat

CATALUNYA. Febrer. **El govern facilita el retorn de 240 immigrants.** La generalitat va destinar 250.000 euros al programa retorn voluntari el 2011, que ha suposat la tornada al seus país de 240 persones d'origen immigrant. Les ajudes d'aquest programa inclouen el bitllet de tornada i un màxim de 1.000 euros.

El Punt Avui.

CATALUNYA. Març. **Parlar català o castellà és un requisit pels informes d'estrangeria.** La Generalitat de Catalunya ha pactat amb l'Associació de Municipis de Catalunya i la Federació de Municipis de Catalunya els nous criteris per elaborar els informes d'estrangeria. Les noves instruccions valoraran l'esforç d'integració que hagin fet les persones estrangeres, segons el conseller de Benestar i Família, Josep Lluís Cleries. Els coneixements de català i castellà, així com també les condicions d'habitabilitat de les vivendes seran les condicions més valorades en els informes per acreditar arrelament, regularitzar la situació administrativa, renovar el permís de residència o demanar el reagrupament familiar. Els casos en que la persona no pugui comunicar-se amb una de les llengües oficials, haurà d'acreditar haver cursat 20 hores d'un curs oficial.

El Mundo

BARCELONA. Juliol. **Puig diu que els senegalesos de la nau del Poblenou es lucren amb la ferralla.** El conseller d'Interior Felip Puig (CIU) considera que les persones que viuen i treballen a la nau del carrer Puigcerdà de Barcelona es lucren amb la ferralla. Va assegurar que els Mossos d'Esquadra actuaran per a tornar al seu propietari la nau en la que avui malviuen, segons el conseller 300 immigrants, "*Han cronificat en un espai privat una activitat lucrativa*". Felip Puig considera que es tracta "*d'una situació acumulada des de fa molts anys que ja ha tingut tot el tracte humà i social*".

El País.

Municipis

BADALONA. Gener. **Sense comparses d'immigrats als Reis de Badalona.** La cavalcada dels Reis Mags de Badalona va tenir una carrossa més que l'any passat, però, a diferència de la del 2011 no inclourà les comparses de nouvinguts que tantes crítiques van aixecar entre els ciutadans en l'edició passada. Així ho va confirmar ahir l'alcalde de Badalona, Xavier Garcia Albiol (PP), que va defensar el caràcter infantil de la cavalcada de Reis. "Qui ha d'estar content i s'ha de sentir representat són els nens i nenes de Badalona", va explicar, després de visitar les carrosses que sortiran divendres pels carrers de la ciutat.

Avui

BARCELONA. Gener. **Barcelona tanca l'Oficina de parelles de fet, l'ICAB denuncia que així es retalla drets a les persones estrangeres que havien trobat una via per a la seva regularització.** L'abril de 1994 l'ajuntament de Barcelona obria el registre municipal de parelles de fet, sent així pioner en el reconeixement de la realitat familiar no matrimonial. Però des del passat 23 de desembre ja no accepta més inscripcions. El Col·legi d'Advocats de Barcelona i l'Associació Catalana per a la

Defensa dels Drets Humans, entre altres, van presentar al·legacions alertant de que aquest tancament suposa una restricció de drets, que afectarà principalment a persones estrangeres, que havien trobat en el registre de parella de fet una via per a regularitzar la seva situació al país.

El Periódico de Catalunya.

MATARÓ. Gener. **Mataró vol fer una moratòria per a mesquites.** El govern de CiU de Mataró s'ha compromès a estudiar la possibilitat de fer una moratòria en la concessió de llicències per a l'obertura de nous centres de culte. La proposta, que s'ha acceptat després que el PP ho reclamés, estava motivada per la intenció que té la comunitat musulmana del barri de Rocafonda de traslladar la mesquita a un altre emplaçament més gran, ja que l'actual li ha quedat petit.

Avui

GIRONA. Gener. **Consistoris gironins treuen el registre de parelles de fet.** La Policia Nacional ha detectat un increment sospitós del nombre de parelles a la demarcació de Girona, on en alguns municipis ha augmentat un 200%. Des del cos estatal es va obrir una investigació per esclarir si al darrere hi havia algun frau, tenint en compte que el registre com a parella de fet d'una persona comunitària amb alguna d'extracomunitària permet regularitzar la situació d'immigrants al país. Una sentència judicial, a més, va establir com a precedent que registrar – se com a parella de fet serveixi per obtenir el permís de residència. Arrel d'aquests fets els ajuntaments de Banyoles i Salt han tancat els seus registres.

Avui.

LLORET DE MAR. Gener. **Lloret de Mar estudia sancions e fins 750 euros per portar la cara tapada al carrer.** ICV- EUiA ha mostrat la seva oposició davant la mesura de l'ajuntament de Lloret de Mar que vol prohibir l'ús de cascos de moto, mocadors o vels integrals als carrers i espais públics i sancionar amb fins a 750 euros les persones que portin la cara coberta. Una mesura que segons el govern local vol evitar actes incívics.

EFE

SALT. Gener. **Salt vol millorar la seguretat.** Jaume Torramadé, alcalde de CIU de la ciutat, va anunciar la creació del programa *Passadissos nets i segurs*, amb intenció d'augmentar l'àmbit d'actuació de la Policia Municipal. Les mesures presses en aquest programa han estat, si més no, polèmiques, perquè entre d'altres, es contempla la possibilitat de que la policia pugui patricular també dins les escales dels pisos.

El P unt Avui

SALT. Gener. **Multa de 9.000 euros per una manifestació.** El grup dels "indignats" de l'acampada Girona ha anunciat una protesta contra la imposició de dues multes de 4.500 euros cada una a dues persones per l'organització d'una manifestació contra el feixisme i el racisme, a Salt, el 27 d'agost passat. Segons els organitzadors l'expedient s'ha resolt amb aquesta sanció que està pendent de ser aprovada per la conselleria d'Interior. La manifestació es va convocar per respondre a la convocatòria d'una altra manifestació, en aquest cas feta per la secció local de la formació xenòfoba PxC, que Interior no va autoritzar i finalment no es va fer. Els que sí que la van fer, tot i que no van demanar – ne l'autorització, són els grups antifeixistes.

Avui.

LLORET DE MAR. Gener. **L'alcalde de Lloret vol prohibir l'ús del vel integral al carrer.** La polèmica del vel integral torna a alguns municipis de Catalunya un any després de que el Parlament rebutgés la proposta del PP per vetar l'ús del burka i el niqab a l'espai públic. L'alcalde de Lloret de Mar, Romà Codina de CIU, vol prohibir l'ús

del vel integral als espais públics per motius de seguretat. Una proposta que ha inclòs en l'esborrany de l'ordenança de civisme que està pendent de debat en el consistori. La proposta planteja que l'incompliment de la norma pugui ser sancionat amb una multa de fins a 750€.

El País.

CATALUNYA. Febrer. **El Síndic en contra del vet als nouvinguts incívics.** El Síndic de Greuges recorda als ajuntaments que vetar l'informe d'arrelament a les persones d'origen immigrant que hagin comès una falta d'incivisme no està cobert per llei. Segons la legislació sobre l'arrelament, aquest s'atorga en base a un informe d'integració social i sobre les condicions de l'habitatge on es resideix.

El Punt Avui.

BADALONA. Febrer. **Interior insta a Albiol a no usar les càmeres per vigilar persones.** Xavier Garcia Albiol col·loca una càmera de vigilància al barri de la Salut amb l'objectiu de dissuadir la població incívica, especialment la gitanoromanesa. De fet, la instal·lació incorpora cartells informatius, escrits en català i en romanès. Des de la Conselleria d'Interior es demana la seva retirada.

El Punt Avui

BARCELONA. Febrer. **Només sis senegalesos participen de "l'operació retorn de Trias".** Segons el balanç presentat pel comissionat d'Immigració, Miquel Esteve, només 6 dels 350 ciutadans d'origen senegalès que viuen en diferents naus del barri de Poblenou han participat en el Programa de Retorn promogut per l'ajuntament.

El País.

BARCELONA. Abril. **Trias fa l'esbós d'una cooperativa per als subsaharians que recullen ferralla.** El consistori de Barcelona busca solucions pel que considera una de les imatges més dura de les conseqüències de la crisi econòmica, la realitat dels assentaments del barri de Poble Nou on persones viuen en condicions infrahumanes a les antigues naus industrials del barri. Miquel Esteve, comissionat d'Immigració de l'ajuntament de Barcelona, explica que el pla d'actuació planteja diferents actuacions, ja que la situació de les persones que viuen allà és diferent. *"Allà hi conviuen persones que no tenen papers, persones amb ordres d'expulsió, altres que estan allà com a conseqüència de la crisi, ... però també hi ha persones que s'aprofiten de la situació.*

El País

BADALONA. Maig. **Badalona restringirà els ajuts a qui no porti quatre anys vivint a la ciutat.** L'ajuntament de Badalona impulsa un reglament per regular la prestació de d'ajuts socials, que restringirà l'accés a aquelles persones que no portin, i puguin acreditar, un mínim de quatre anys vivint a la ciutat. Garcia Albiol, alcalde de la ciutat ha dit que pretén *"posar ordre dins el desordre que existeix i prioritzar qui ha de rebre les ajudes"*.

El Periódico de Catalunya

LLEIDA. Maig. **No es contractaran més temporers per la recollida de la fruita.** Les necessitats de mà d'obra per la campanya de recollida de fruita a Lleida estan cobertes i els empresaris han penjat el cartell de complet. Així de contundent es va expressar la subdelegada de Govern, Imma Manso, demanant a aquells treballadors que tinguin previst venir que no ho facin.

El Mundo

LLEIDA. Maig. **Lleida avança els controls d'identificació de temporers.** Les autoritats de Lleida no volen que la pròxima campanya de recollida de fruita sigui

conflictiva, i per evitar-ho ha decidit avançar els controls d'identificació de temporers, principalment d'estrangers sense papers. La subdelegada de govern, després d'una reunió amb els cossos de seguretat pública va anunciar que els controls començaran de forma imminent a la zona del Baix Segre i es donarà continuïtat als que ja es venen realitzant al centre històric de Lleida, on la policia ja ha identificat a més de 100 persones, ha detingut a 6 i ha formulat dues propostes d'expulsió. L'operació també s'estendrà a estacions d'autobús i de tren

El País.

BADALONA. Juny. Albiol diu que tancarà a les 22.30 els bars conflictius. Xavier Garcia Albiol, alcalde de Badalona, es reafirma en les seves tesis més controvertides, aquelles que aposten per, criminalitzar a les persones estrangeres, frenar la immigració irregular, donar prioritat en matèria d'ajuts socials a les persones nascudes a la ciutat, ... entre altres.

L'alcalde en la conferència titulada "*Badalona, un presente que construye futuro,*" celebrada al Teatre Zorrilla, va ser molt aplaudit quan va relacionar la immigració amb l'incivisme. Albiol, entre altres qüestions, va dir que en els propers dies aprovarà un decret dirigit als barris d'Artigues, Sant Roc i el Remei, a través del qual s'obligarà als bars conflictius a tancar a les 22.30h.

ABC

BARCELONA. Juny. El PPC proposa dificultar l'accés dels estrangers als pisos socials. El president del Grup Municipal del Partit Popular a Barcelona, Alberto Fernández Dóiaz, s'apropa a la tesis del seu company de partit Xavier Garcia Albiol, i ha reclamat que per tenir accés als pisos de protecció social calgui acreditar que s'ha residit a la ciutat els darrers anys "*cinc o deu anys*". Fernández Díaz afegeix que "*És normal que quan vols accedir a determinats serveis municipals, si són un be escàs primer cal donar resposta a les persones que han demostrat una voluntat d'arrelament a través de la residència continuada i el pagament d'impostos.*"

El Periódico de Catalunya.

SALT. Juny. Salt promou el retorn d'immigrants al seus països. L'ajuntament de Salt va organitzar una jornada informativa per a totes les persones immigrades que vulguin tornar als seus països. En la jornada, promoguda conjuntament amb l'Organització Internacional per a les Migracions (OIM), se'ls explicarà els tràmits que han de seguir per retornar als seus països d'origen. L'organització, conjuntament amb l'Estat, els pagarà el viatge d'anada i els donarà diners perquè es puguin mantenir durant uns dies. Les persones que acabin marxant de l'Estat espanyol podran tornar al cap de tres anys, si així ho desitgen.

Avui.

SALT. Juny. L'alcalde de Salt critica que neixin tants immigrants. Jaume Torramadé alcalde de Salt i president de la Diputació de Girona (UDC) en declaracions públiques va dir que no és desitjable que en el seu municipi neixin més infants d'origen estranger que no autòctons.

El Mundo

BADALONA. Juliol. Albiol prohibeix reçar al carrer durant la cele bració del Ramadà. L'alcalde de Badalona, Xavier Garcia Albiol, va anunciar que no permetria que la comunitat musulmana dels barris d'Artigues i Sant Roc resin a la plaça Camarón de la Isla durant el Ramadà. L'alcalde considera que l'ajuntament ja donat suficient marge a la comunitat per a trobar una alternativa, els hi ha ofert el pati de l'antic institut de Sant Roc, previ lloguer.

El Periódico de Catalunya.

BADALONA. Juliol. **Comerciants pakistanesos acusen a l'ajuntament d'Albiol d'assetjament.** Comerciants pakistanesos de Badalona han convocat una vaga per denunciar la desmesurada persecució per part de l'ajuntament a través de les constants inspeccions que fan als seus locals. Asseguren que els tècnics municipals els penalitzen amb multes altes pel que són defectes menors com una etiqueta exclusivament en urdú, un endoll en mal estat, un a reixa no homologada, ...

El Periódico de Catalunya.

BADALONA. Juliol. **Albiol insta la policia a fer els tràmits per expulsar un delinqüent guineà.** L'alcalde de Badalona, Xavier Garcia Albiol (PP), va contactar amb la subdelegació del govern a Catalunya i amb la direcció general de la Policia per instar-los a fer els passos necessaris per tal que un jutge acabi decretant una ordre d'expulsió d'un ciutadà guineà que viu a Badalona i que acumula dotze detencions. L'alcalde de Badalona assegura que seguirà les passes amb tots els delinqüents estrangers que siguin reincidents.

Avui

HOSPITALET DEL LLOBREGAT. Juliol. **Comerciants i hostalers nous agents de l'ordenança de civisme.** L'ajuntament de l'Hospitalet del Llobregat va firmar un acord amb el Gremi d'Hosteleria, la Unió de Botiguers i la delegació de la Cambra de Comerç al municipi per promoure la implicació d'aquests en la difusió de l'ordenança de civisme entre els propietaris d'establiments comercials d'origen immigrant, el consistori es justifica en que els comerciants estrangers veuen a l'ajuntament com a enemic.

La Vanguardia

SALOU. Juliol. **Salou suprimeix el registre de parelles de fet per evitar fraus.** L'ajuntament ha decidit tancar el registre de parelles de fet perquè diu que s'utilitzava per obtenir la ciutadania comunitària de forma irregular.

El Periódico de Catalunya

BADALONA. Setembre. **L'oposició alerta que les retallades de García Albiol a les prestacions socials afectaran a tothom.** Els partits de l'oposició denuncien que les retallades en les prestacions que l'ajuntament de Garcia Albiol diu que afectaran a les persones d'origen estranger, són mesures que afectaran a tothom i que es tracta d'una estratègia populista de l'alcalde, que estigmatitza a un col·lectiu concret. La proposta de l'alcaldia, condiona les ajudes socials a estar empadronat un mínim de 4 anys a Badalona, a més de tenir permís de residència i tots els documents en regla.

La Vanguardia.

BARCELONA. Setembre. **Campanya contra els llauners de Barcelona.** Barcelona començarà una campanya contra la venda ambulat de llaunes de cervesa coincidint amb les festes de la Mercè. Aquesta serà la primera de quatre campanyes que duen a terme l'ajuntament de Barcelona, algunes associacions veïnals (Associació d'Amics i Comerciants de la Plaça Reial, la Associació d'Amics de la Rambla, la Associació de Sales de Concert de Catalunya, l'entitat Carrers del Gòtic), les sales d'oci i l'empresa estrella Dam, que es qui aporta pràcticament la totalitat del pressupost (200.000€). La campanya, que durarà nou mesos, insisteix en que les llaunes que es poden aconseguir al carrer han sortit de circuits dels que no es pot assegurar les condicions de salubritat. També demana als i les consumidors que cal dirigir-se als bars i local d'oci per la qualitat del servei i perquè compleixen les condicions de salubritat.

El Mundo. El Periódico de Catalunya

HOSPITALET DE LLOBREGAT. Setembre. **Demanen l'expulsió d'immigrants incívics.** El president del PP de l'Hospitalet de Llobregat, Pedro Alonso, va defensar el

repartiment de fulletons publicitaris en els quals es demanés l'expulsió de persones immigrants que fossin incíviques. Alonso va insistir que si els estrangers no s'adapten a la zona que els acull, hauran de marxar.

El Mundo.

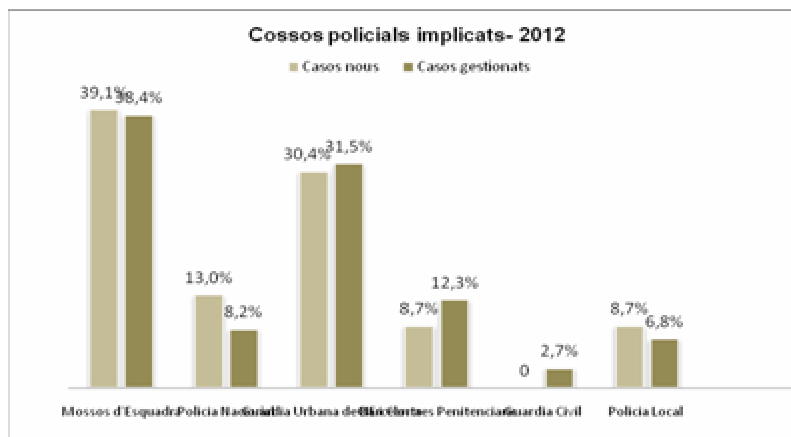
BARCELONA. Novembre. **Barcelona demana a la UE gestionar els Fons d'Acollida de persones immigrants després de la supressió "unilateral" per part de l'Estat espanyol.** L'alcalde Trias ha enviat una carta a la Comissaria Europea responsable de l'àmbit d'Immigració per tal d'explicar la situació de Barcelona. En quest sentit, la partida del Fons d'Acollida de l'any 2012 havia arribat a 200 milions d'euros i ara ha estat suprimida per l'estat espanyol. La tinent alcalde ha assegurat que, des de Barcelona, es continuarà lluitant per tal que el pròxim reglament dels futurs Fons d'Acollida i Integració pels anys 2014 fins el 2020 de la UE es destinin els diners directament a les ciutats i a les grans zones urbanes com Barcelona.

La Vanguardia.

ABUSOS COSSOS - FORCES DE SEGURETAT PÚBLICA

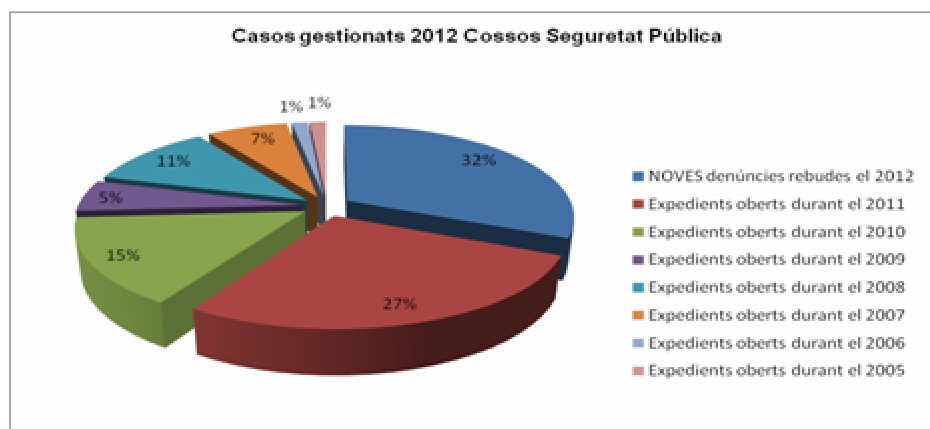
Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya.

Els casos que corresponen a aquesta tipologia són aquells que intervenen algun dels diferents cossos de seguretat pública que actuen al territori català, i que generen una situació de discriminació cap a la persona per una qüestió d'origen i nacionalitat.

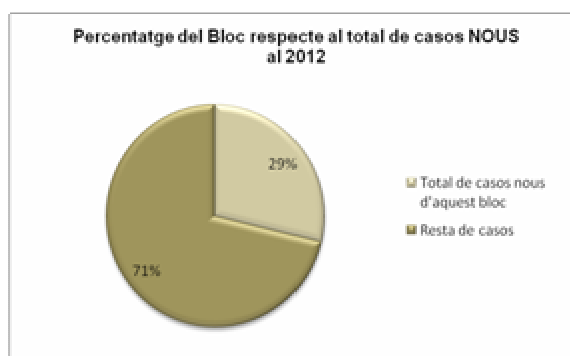

Gràfic 5

Tal i com mostra el gràfic 1 del total de casos gestionats a l'any 2012, el 32% (23 casos) corresponen a casos nous iniciats aquest mateix any, que a la vegada corresponen al 29% del total dels casos nous assumits al llarg de tot l'any, sent aquesta la segona tipologia en relació al nombre de casos, com hem explicat en les estadístiques generals, a diferència de la tendència existent a llarg dels darrers 3 anys.

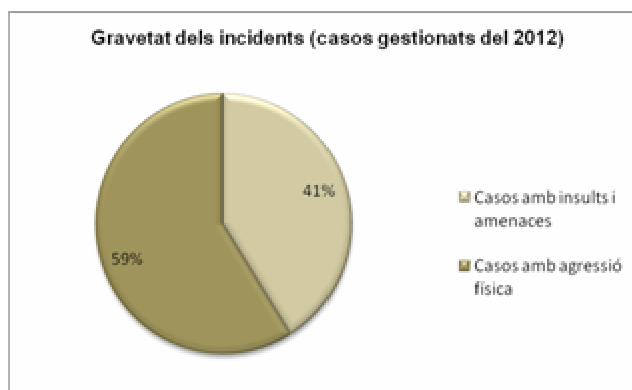

Gràfic 1

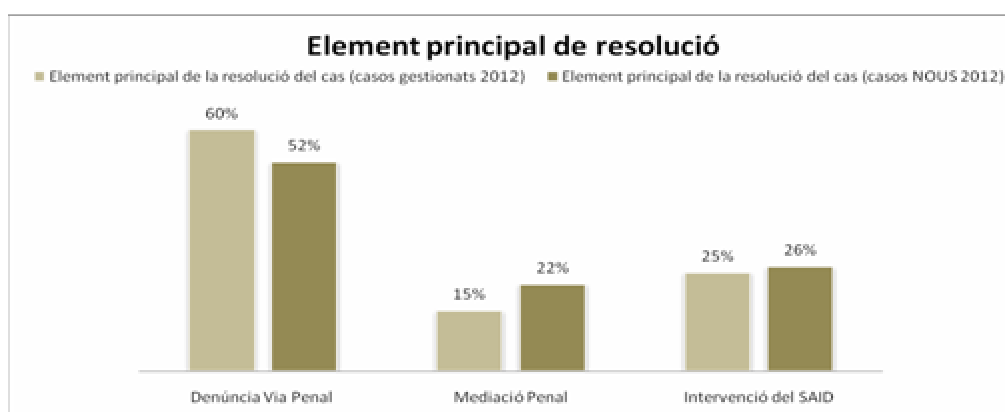

Gràfic 2

L'explicació del perquè 50 casos dels 73 gestionats d'aquesta tipologia al 2012 corresponen a l'any anterior, es fonamenta en el fet de que la via de resolució principal utilitzada en aquests casos, és la penal i això suposa un procediment de més llarga durada (gràfic 4). A més ens trobem amb un nivell d'agreujament de la problemàtica d'aquests casos, que fa impossible que la via de resolució sigui una altre: el 59% dels casos contempen dins de la discriminació algun tipus d'agressió física, (gràfic 3).

Gràfic 3

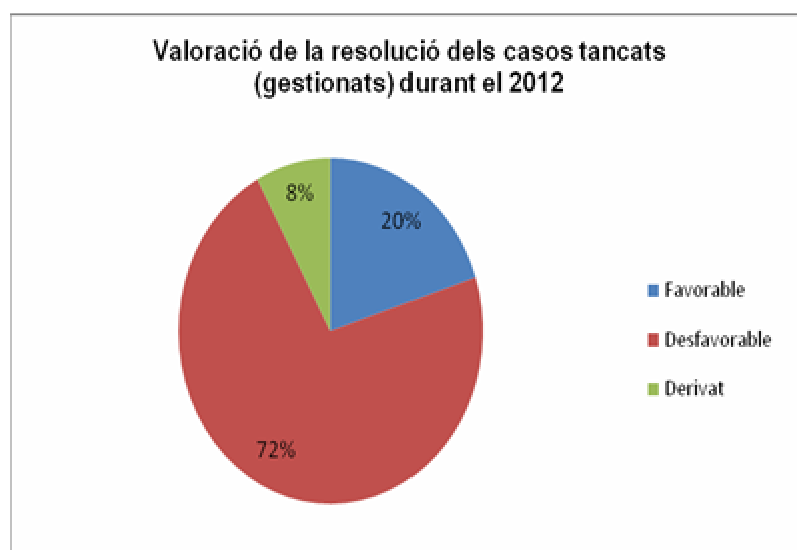
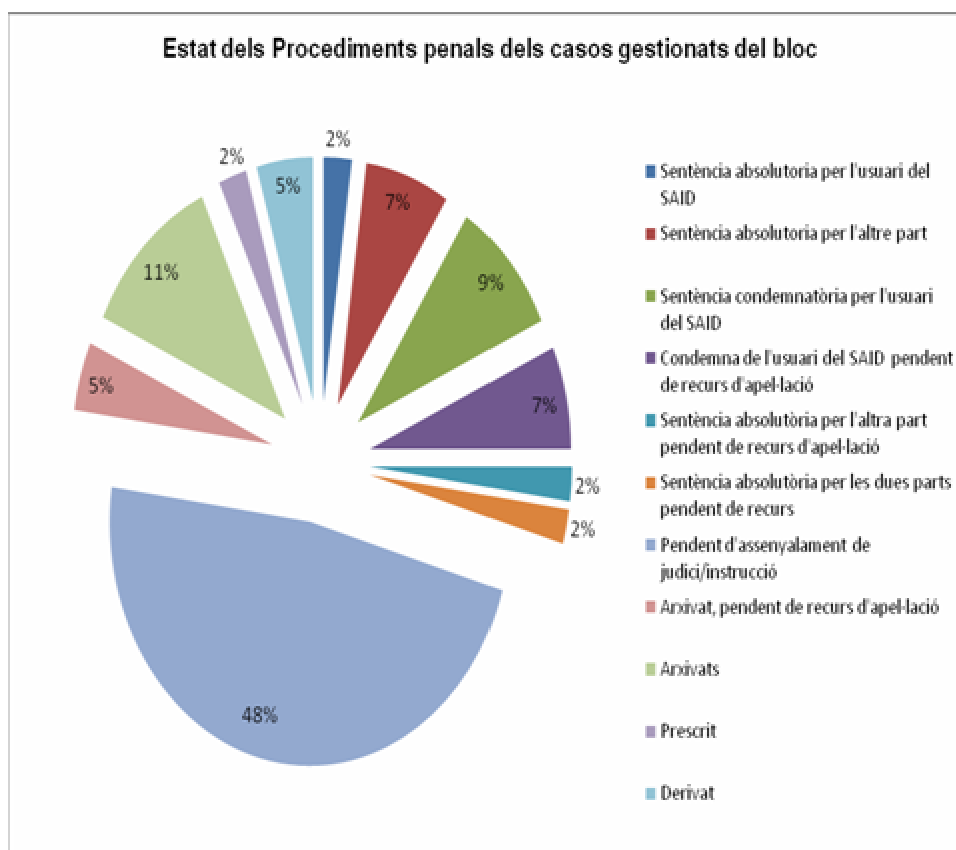
Gràfic 4

Per tant aquesta gravetat comporta, com dèiem, que la via de resolució del conflicte sigui la penal (60% dels casos gestionats es porten per via penal), fet que allarga la durada del procediment, malgrat la majoria de casos es contemplin com a faltes, situació que no es dona en altres tipologies.

Com podem veure al gràfic 6, el 48% d'aquests casos gestionats per via penal estan encara en fase d'instrucció. Aquesta situació que s'allarga en el temps, repercuteix de manera negativa en la mateixa víctima, que per un banda no pot tancar aquest episodi per continuar amb la seva vida i per una altra, genera una dificultat en el moment de recordar els detalls dels fets afegint un problema més en les declaracions.

S'ha de fer esment que només un 2% dels casos portats per via penal, han resolt el procés de manera satisfactòria per a la víctima, amb una sentència absolutòria per a la mateixa, tenint en compte que normalment es donen denúncies creuades dins d'aquestes tipologies, i que per tant no només actuem com acusació particular, sinó, també com a defensa, i que en cap cas hi ha una sentència condemnatòria per l'altra part (membres de cossos de seguretat pública). També és destacable, la següent dada més nombrosa en aquest gràfic, un 11% que correspon als casos arxivats, que

sumats al 5% dels casos arxivats pendent de recurs, mostra les dificultats que suposa tirar endavant un procediment en contra d'un membre d'un cos policial.

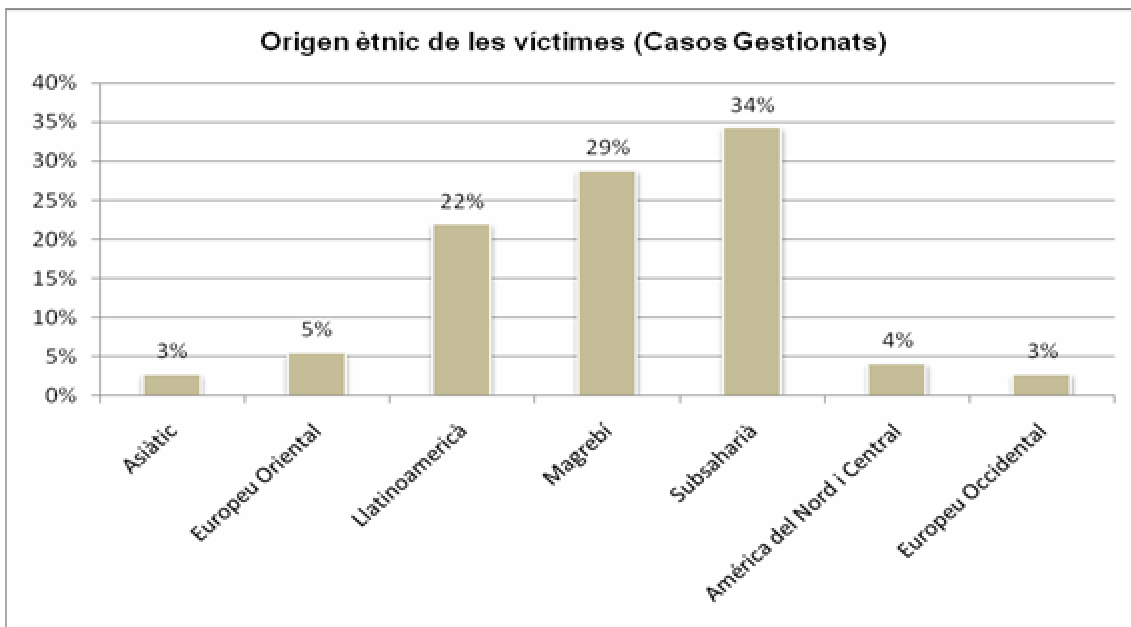
Gràfic 8

També hem de destacar que aquesta és la tipologia on hi ha un desequilibri més elevat entre els casos tancats de forma favorable (només un 20%, veure gràfic 8) i els tancats que es consideren amb una resolució desfavorable. I aquesta situació es reflexa en la valoració general dels casos, ja que aquesta tipologia té un pes important respecte a la totalitat de casos gestionats al llarg de l'any.

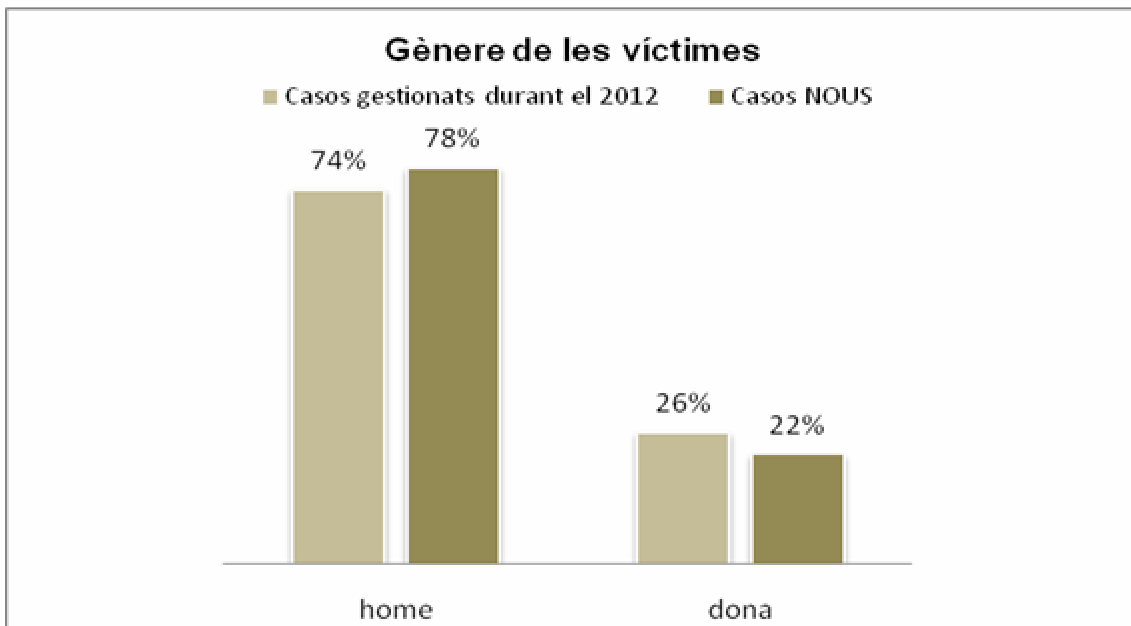

Perfil de la víctima

En quant a l'origen geogràfic i/o ètnic de les víctimes, ha variat respecte a l'any anterior sent el col·lectiu de subsaharians el més nombrós, quant anteriorment era el magrebí, (gràfic 9).

Gràfic 9

Gràfic 10

Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya.

- ◆ Un jove de 21 anys mor al CIE de Barcelona.

BARCELONA. Gener. CAS 2/12

El Sr. I. D. va morir la matinada del 6 de gener al CIE (Centre d'Internament d'Estrangers) de la Zona Franca. Aquest havia estat traslladat el 22 de desembre de 2011 des d'un altre centre a Melilla. El Sr. I. D. es trobava en una cel·la comuna amb cinc persones. La nit del 5 de gener van ser aquestes cinc persones les que van alertar als vigilants que el jove tenia problemes respiratoris. Quan van arribar els equips mèdics, externs al centre, ja que durant la nit no hi ha permanència sanitària, ja no van poder fer res. El metge forense va certificar "mort súbdita no violenta".

El jutjat número 5 de Barcelona va obrir diligències per investigar la mort. SOS Racisme, juntament amb dues associacions més (Associació Solidària DAB i Associació Papers i Drets per a Tothom) ens van presentar com acusació particular sol·licitant una investigació exhaustiva per tal d'aclarir els fets i depurar responsabilitats.

SOS Racisme també va presentar la denúncia al Defensor del Pueblo,. Que va poder actuar un cop finalitzat el procediment policial, i que finalment va emetre un informe important pel nivell de les recomanacions que es plantegen per la millora d'aquest centre, entre d'altres l'assistència sanitària.

- ◆ Venedor atropellat intencionadament per un agent de la Guàrdia Urbana.

BARCELONA. Maig. Cas 40/12

La tarda del 29 de maig, el Sr. I. S. es trobava al Moll de la Fusta, venent productes amb sis persones més. De sobte, va veure dos agents de la Guàrdia Urbana conduint dues motocicletes que es dirigien en la seva direcció. El Sr. I. S. i la resta de venedors van procedir a recollir les seves pertinences. En arribar a la seva alçada, un dels agents li va donar un cop a l'estomac i el va insultar pel fet de ser immigrant i negre.

El Sr. I. S., donada l'actitud fortament agressiva de l'agent, va decidir deixar les seves pertinences i va intentar sortir corrents. En aquell moment, l'agent va atropellar-lo intencionadament amb la motocicleta, passant la roda del vehicle per sobre del seu turmell dret, fet que va provocar que caigués al terra.

Mentre estava al terra, el Sr. I. S. va veure com un testimoni recriminava a l'agent l'agressió, la reacció del qual va ser una forta empenta que el va fer caure al terra.

Posteriorment, van arribar diversos cotxes policials, així com també dues ambulàncies, que van atendre al Sr. I. S. i al testimoni. Com a conseqüència de l'agressió, el Sr. I. S. va ser intervingut quirúrgicament de la fractura al turmell dret.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme s'ha assumit el cas, presentant una denúncia contra l'agent agressor. En aquest moment, el procés es troba en fase d'instrucció i pendent d'assenyalament de judici.

- ◆ Un incident laboral que acaba amb la detenció de dues germanes.

BARCELONA. Juny. Cas 41/12

La Sra. K. R. va tenir un problema amb la propietària del pis on treballa fent feines domèstiques. Tot va començar quan la Sra. K. R. es va negar a signar un contracte perquè el considerava abusiu; la propietària va reaccionar tancant el pis amb clau i impedit-li la sortida. L'incident va acabar amb els Mossos d'Esquadra i el Servei d'Emergència al domicili, que van ser trucats per la Sra. K. R. Els Mossos d'Esquadra van creure la versió de la propietària que acusava a la Sra. K. R. d'haver deixat caure el seu fill, els agents van actuar sense escoltar la versió dels fets de la Sra. K. R.,

obligant-la a restar ajaguda durant tota l'estona. És en aquest moment quan arriba la germana de la Sra. K. R. i els agents les obliguen a sortir del domicili, a empentes i cops, a la vegada que insultant-les en relació al fet de ser immigrants. Mentre les dues germanes es queden al carrer decidint què fer, apareixen dos agents de la Guàrdia Urbana que les atenen. Els agents dels Mossos d'Esquadra surten de l'edifici i les veuen, en aquell moment els hi demanen els mòbils i els hi comuniquen que estan detingudes. Després de passar tot el dia a la Comissaria, surten en llibertat i s'assabenten del motiu pel qual han estat detingudes: "desobediència i resistència a l'autoritat".

El Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme porta la seva representació legal, alhora que també presenten una denúncia en contra tant de la propietària del pis i dels Mossos d'Esquadra per abús d'autoritat i detenció il·legal. El judici es va celebrar i la sentència ha estat absoluta per les tres parts (propietària, agents dels Mossos d'Esquadra i les germanes K.R i E.R).

S'ha presentat un recurs d'apel·lació, ja que les víctimes i el Servei no estan d'acord amb l'absolució ni dels agents ni de la propietària.

◆ Polícies de paisà agredeixen a un venedor al carrer.

BARCELONA. Agost. CAS 51/12

A finals d'agost, el Sr. A. B. es trobava al Moll de la Fusta venent productes. De sobte, va veure dos homes corrents cap a ell i la resta de venedors. En arribar a la Pl. Duc Medinaceli, el Sr. A. B. es va trobar una motocicleta barrant-li el pas, i al girar-se es va veure cara a cara amb el policia de paisà, l'agent de paisà va agredir-lo. Instants després, arriben més policies vestits de paisà i un agent uniformat que el llançaren a terra i començaren a agredir-lo, tot arrossegant-lo pel terra i esquinçant-li la roba. Després de l'agressió (que va ser enregistrada per un testimoni amb telèfon mòbil), tots els agents van marxar.

Uns dies més tard el Sr. A. B. es va adreçar al Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme per sol·licitar assessorament. A finals d'octubre, el Sr. A.B es va trobar amb una sentència en contra seva (no va poder assistir a judici per manca d'informació a la citació) per una falta contra la propietat industrial i intel·lectual, contra l'ordre públic i una falta de lesions, en data diferent dels fets anteriors, però amb una semblança sospitosa. Des del Servei es va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència, sol·licitant la nul·litat d'accions. En relació a la denúncia contra la guàrdia urbana el Servei representa a la víctima com acusació particular.

◆ Desallotjament de músics a una nau al Poblenou.

BARCELONA. Octubre. Cas 63/12

El dia 14 d'octubre, sobre les dues de la matinada aproximadament, la Policia Nacional es va presentar a una nau industrial del barri de Sant Martí, on viuen el Sr. S. S i una cinquantena més de persones d'origen subsaharià. Algunes de les persones que allà resideixen estaven celebrant una festa d'aniversari, tot tocant música. La Policia Nacional quan va comprovar que tot estava correcte (tots duien la documentació) van marxar. Després d'una estona es va presentar la Guàrdia Urbana i es va emportar tots els instruments, al·legant que estaven realitzant una festa il·legal, en un lloc insalubre. Tres dies més tard el Sr. S. S, rep una notificació del Departament de Serveis Jurídics Secretaria del Districte de Sant Martí, on se li comunica que se l'incoa un expedient sancionador per realitzar activitats recreatives (concerts) sense llicència.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme es va assumir el cas, presentant un escrit d'al·legació demanant la nul·litat de l'expedient sancionador. A mitjans de desembre, se'ns notifica que es desestimen les al·legacions, s'imposa la prohibició d'utilitzar l'establiment i es manté la mesura provisional de comís de tots els instruments. A la vegada, es notifica l'ordenació de desallotjar immediatament la nau industrial. Finalment són desallotjats amb contundència el dia 7 de gener.

A partir de les gestions realitzades pel SAiD i tenint en compte que les condicions han variat s'aconsegueix l'arxiu de l'expedient i se'ls retorna els instruments

Article.

Autor: Josep Granados, advocat del Servei d'Atenció i Denúncia per a Víctimes del Racisme i Xenofòbia (SAiD) de SOS Racisme Catalunya

QUAN LA POLICIA MENTEIX I LA JUSTÍCIA ÉS CEGA, ON QUEDA LA CIUTADANIA?

Persones agredides que esdevenen agressores. Denunciants que es transformen en denunciades. Perjudicades que passen a ser imputades. Víctimes que es converteixen en criminals.

Aquest és el tractament que reben per part de l'Administració de Justícia avui en dia ciutadans i ciutadanes que malauradament han estat víctimes d'una actuació policial ofensiva, agressiva i/o violenta. En definitiva, il·legal. Persones insultades, amenaçades, lesionades o detingudes sense causa legal per part d'agents de l'autoritat es converteixen gairebé automàticament en denunciades per falta de respecte o resistència a agents de l'autoritat, desobediència o atemptat contra l'autoritat, entre d'altres.

El cas més conegut actualment és el de Sergi Garcia, un manifestant agredit pels Mossos d'Esquadra però pendent de judici acusat d'intentar agredir als agents. Les xarxes socials i alguns mitjans de comunicació han aconseguit que coneguem els injustos detalls d'aquest cas, però n'hi ha molts més que resten en l'anonimat.

El Servei d'Atenció i Denúncies per a Víctimes de Racisme i Xenofòbia (SAiD) de SOS Racisme Catalunya conviu amb aquesta circumstància des de ja fa massa temps, sent quelcom normalitzat que els agents denunciïn a les víctimes de les seves pròpies agressions .

En Carlos F.F. va ser colpejat en una manifestació i amenaçat pels agents, "si vas a posar una denuncia puedes tener consecuencias". Finalment va ser condemnat a pagar una indemnització al Mosso d'Esquadra que el va agredir.

En Amadou B. T. va ser apallissat per quatre agents. La seva denúncia, però, es va arxivar, mentre que ha estat condemnat per haver tirat a terra al policia durant un suposat forceig.

A mode d'exemple, de 27 casos assumits pel SAiD el 2010 en que s'havia donat una conducta irregular i racista dels agents de policia a persones immigrades, únicament 7 varen configurar-se com a procediments en que els agents mantenien solament el paper de denunciats. Dels restants 20, en 10 d'ells els policies havien denunciat a la seva víctima (donant-se, per tant, denúncies creuades) i en els altres 10 es jutjaven únicament denúncies interposades pels agents contra persones que tot i ser víctimes de comportaments irregulars dels policies no van atrevir-se a denunciar.

Però, perquè els agents de policia denuncien a les seves víctimes?

En aquest sentit, arribem des del SAiD a una innegable conclusió: les denúncies i acusacions formulades per agents de l'autoritat són dotades per l'Administració de Justícia de més credibilitat que les formulades per persones immigrades, i això els permet aconseguir l'absolució per les seves accions irregulars. En els últims tres anys no hem portat cap cas en el que es condemnés a un agent de policia ni que es sol·licités per part del fiscal la seva condemna.

Respecte als motius d'aquest tracte desigual per part de l'Administració de Justícia hi juga un paper important el principi o presumpció de veracitat, del què en gaudeixen els policies. L'atribució que dona aquest principi consisteix en què la paraula (declaració o testimoni) de qui en gaudeix, es presumeix com veraç i, per tant, preval sobre la paraula de la persona que no en gaudeix en el cas que les versions siguin contradictòries i no hi hagi altres proves. S'obvia, però, que tal i com ha assenyalat el Tribunal Constitucional en repetides ocasions, aquest privilegi no s'hauria de donar. Segons el Constitucional, les actes o denúncies dels agents de l'autoritat no gaudeixen de major rellevància que les altres proves, per això, ni han de prevaldre necessàriament davant d'altres proves que condueixin a conclusions distintes, ni poden impedir que l'òrgan judicial resolgui sobre una valoració conjunta de totes les proves existents.

La mala utilització d'aquest concepte jurídic, doncs, es configura en múltiples ocasions com un factor determinant per a justificar un tracte desigual.

Però, existeix una expressa voluntat per part de l'Administració de Justícia de tractar de manera diferenciada a les persones immigrades i als policies?

Actualment, no s'ha observat cap instrucció o criteri preestablert en aquest sentit. Ara bé, tal i com recull el sociòleg Michel Wieviorka a "El espacio del racismo", la característica principal del racisme institucional es configura en el fet de presentar-se de forma arrelada en les pràctiques rutinàries, en el funcionament de les organitzacions, configurant-se com una propietat estructural del sistema. La característica principal de la institucionalització del racisme és la dissociació entre l'actor i el sistema. En aquest sentit, la discriminació institucional no es manifesta de forma declarada, sinó que es configura com un conjunt de pràctiques que han adquirit una certa autonomia, una dinàmica pròpia. És aquí, doncs, on apareix la culpabilització del sistema, i la innocència dels individus (secretaris, oficials, fiscals i jutges), els quals semblen exempts de responsabilitat.

Quines són les conseqüències?

El pas que separa el definir la violència policial contra les persones immigrades, de puntual i extralimitada a acceptada i institucionalitzada, depèn del comportament de les institucions que tenen entre les seves finalitats eradicar aquests tipus de pràctiques. La seva correcta actuació és quelcom determinant per acabar amb les irregularitats i abusos d'autoritat dels cossos de seguretat públics, així com per protegir la ciutadania d'aquestes pràctiques. De no ser així, les conductes violentes queden impunes, circumstància que genera una percepció entre els agents de policia de legitimitat respecte a tals actituds, mentre que els ciutadans, estrangers o no, es sentiran desprotegits per la justícia i, per tant, encara més vulnerables a les agressions comeses pels agents de policia.

Per aquest motiu en moltes ocasions, a part de portar casos en que el SAiD exerceix d'acusació particular contra agents de policia, el Servei assumeix casos en que existeixen denúncies creuades (ambdues parts són denunciants i denunciades), així

com casos en que únicament exercim la defensa: ciutadans que arriben amb una citació judicial com a denunciats per agents policials i que no varen denunciar, tot i la possibilitat i conveniència de fer-ho, per por a represàlies o conseqüències negatives en relació a la seva situació administrativa o per desconfiança amb el sistema de justícia.

Estudi “El comportament del ministeri fiscal en els procediments penals entre immigrants i agents dels cossos de seguretat pública a la província de Barcelona durant l’any 2010. Investigació sobre l’existència de tracte discriminatori en l’actuació del ministeri públic de justícia” realitzat per Josep Granados, advocat.

MENORS NO ACOMPANYATS, MOSTRA DE RACISME INSTITUCIONAL

Article.

Autora: Núria Empez.: *Educadora Social i Antropòloga*

ELS MENORS QUE MIGREN SOLS I ELS SEUS DISPOSITIUS D'ATENCIÓ A CATALUNYA

“El fenómeno de los niños y jóvenes que migran solos es cada vez más frecuente. Se trata de menores que se desplazan a través de las fronteras internacionales como resultado de una decisión autónoma. Este es un fenómeno inquietante en un doble sentido. Primero porque es evidente la especial vulnerabilidad de los niños cruzando las poderosas fronteras entre países y continentes. Segundo, porque es manifiesta su capacidad para navegar entre los intersticios de las contradicciones de nuestra sociedad occidental, y aun que patética y peligrosa, forma parte de sus estrategias de resistencia” Suárez (2006:23-24)

Introducció

Han passat més de 10 anys de l'arribada dels primers menors no acompanyats, menors que en un primer moment va semblar que desbordaven el sistema de protecció al menor, tot i que no eren tants numèricament, però si que van posar de manifest un sistema de protecció a la infància amb moltes mancances. *Veure: Capdevila (2003), Con Red (2005), Empez (2005), Jiménez (2004), UNICEF (2005).*

Des d'aleshores s'han posat en marxa diferents dispositius i diferents polítiques per atendre a aquests menors, dispositius que molts cops, lluny d'aconseguir la inserció desitjada, han mantingut als joves en un circuit d'exclusió social, i després de 10 anys, podem dir que molts dels joves, **que no tots**, han acabat en un circuit de marginalitat i exclusió (presó, repatriació, salut mental, drogodependències, etc.) i això ens fa qüestionar, si els dispositius tenen un objectiu ocult, que no és l'exposat formalment, que cadascú prengui les pròpies conclusions.

Actualment se segueix parlant de nou fenomen migratori, encara que ja ha complert més d'una dècada, que ens ha de servir d'anàlisi i d'avaluació. En aquest article, no parlaré dels motius pels quals els menors venen ni em centraré en els seus perfils, sinó en l'atenció que reben i la situació en que es troben molts d'ells.

Característiques:

Aquests menors segueixen posant en tela de judici dues lleis que mantenen objectius oposats, per una banda la Llei de protecció al menor, que diu que se'ls ha de protegir, i per altra banda la Llei d'estrangeria que diu que sinó tenen la situació administrativa resolta, és troben en situació irregular.

Tot i que hauria de primar més el fet de ser menor, que no estranger en situació administrativa irregular, el fet és que la desconfiança en que els nens o joves fent-se passar per nens utilitzin el circuit, fa que la entrada al circuit de protecció es visqui amb suspicàcia i recel.

Són moltes les característiques i situacions d'aquest col·lectiu, que per una banda com a col·lectiu se'ls dona un tracte homogeni, però que com a individus, són un grup molt heterogeni, en quan a llocs d'origen, classe social, edat, expectatives, situació personal, etc. També en quant els diferents recursos hi ha heterogeneïtat, en aquest

article exposo les característiques que em semblen més rellevants, representatives i generals.

Actualment tot i les queixes de diferents col·lectius i moviments socials, com van ser en un inici la Plataforma Ciutadana en Defensa del Menor Immigrant No Acompanyat (PCDMID) primer, el col·lectiu DRARI¹ després, entre altres.

Segueix havent-hi un sistema paral·lel i discriminatori al dels menors autòctons. La via d'entrada al circuit de protecció: Sempre és a través de Mossos d'Esquadra i fiscalia. On se'ls acompanya a realitzar les **proves osteomètriques**:

- És realitzen tot i:
  - o Que el menor les hagi fet en una altra comunitat autònoma.
  - o Que sigui físicament visible la seva minoria d'edat.
  - o Que tingui un document "legal" que expliciti la seva minoria d'edat. (com pot ser un passaport)².
- **En cas de dubtes en les proves osteomètriques:**
  - o El menor és l'encarregat de demostrar la seva minoria.
  - o Desaparició d'un dia per l'altre dels centres.

La majoria de centres d'acollida destinats a aquests nens, es troben en **Centres allunyats**: Centres grans (de més de 15 places) en els que la gran majoria dels nois, barons són estrangers i provinents de l'Àfrica (nord Àfrica i en minoria Àfrica subsahariana), allunyats de nuclis urbans que dificulten la seva inserció social; antigues comunitats terapèutiques, antigues cases de colònies, etc. (Com poden ser el centre Mas Pins, Estrep, El Castell, entre d'altres). Una de les conseqüències que deriven d'aquesta situació de semi-aïllament és la **Manca de xarxa social**: La dificultat en la mobilitat (necessitat de furgoneta, etc.) i logística dels centres grans fa que aquests menors es moguin en un circuit i un ambient de menors que migren sols o menors no acompanyats, a partir d'ara (MNA) i tenen una xarxa social molt dèbil que quedarà palesa a l'arribada dels 18 anys, quan tenen que abandonar el centre i no disposen de un capital social suficient per poder tirar endavant (trobar feina, cursos, habitatge, un temps de lleure sa, etc.); durant el temps d'internament, fins a la majoria d'edat han tingut poc contacte amb la població autòctona.

Per altra banda, la majoria de centres disposen de **sales de contenció** i molts dels nois es visiten al centre de salut mental infanto juvenil (CESMIJ) on se'ls prescriu medicació, que molts cops ells desconeixen que se'ls administra i que a l'arribada a la majoria d'edat i abandonar al centre no saben que han estat prenent.

Molts nois verbalitzen tenir **desconeixement de la seva situació administrativa**, i quins tràmits s'estan realitzant respecte aquesta. Així com de les decisions que afecten el seu futur, fet que els angoixa i que fa que molts cops la seva actitud no sigui positiva. La impressió de falta de mobilitat en tema d'estrangeria és motiu de fugues cap a altres comunitats autònomes o països d'Europa, actualment amb la crisi, l'imaginari de molts dels nois situa el nord d'Europa com una meta a aconseguir.

Una altre de les característiques dels menors en centres de protecció, és que solen passar **moltes hores sols al carrer**; els dies de cada dia i més encara els caps de setmana, en els horaris de permisos, els nois solen ajuntar-se en les barriades marginals de les ciutats per passar l'estona.

Una característica a destacar és que la majoria dels menors **no tenen un referent fix al llarg del seu procés**. Sinó que a mesura que van canviant de centre van canviant

¹ <http://www.drari-col·lectiu-iap-drets-infant.blogspot.com.es/>

² Sobretot si es provinent de l'Àfrica Sub-Sahariana.

de tutors/es, etc. Aquest fet dificulta la creació de xarxa social, com esmentava avanç, provoca una manca d'arrelament al territori com a les persones, i també que no hi hagi cap persona que es faci càrrec del seu procés, sinó que els professionals intervinguin en etapes, a vegades molt breus, que dificulten crear un ambient de confiança.

Per altra banda dins d'aquest col·lectiu de menors que migren sols ens trobem amb **MNA amb referents familiars**, són menors els quals poden haver migrat de manera autònoma o amb la família extensa, però que no contenen amb el pare, mare o tutor al territori, dins d'aquesta categoria trobem també **nenes/noies**; una de les característiques d'aquest grup, és per una banda la **invisibilitat**, és desconegut en la majoria de casos quina és la seva situació i per altra banda una major dificultat per accedir al sistema de protecció, ja que al trobar-se acompanyats ja no es mesura el desemparament d'urgència, i l'arribada d'aquests casos a estudi dels serveis socials i dels EAIA, són minoritaris i se solen donar quan el nen/a arriba a l'adolescència i la situació es torna insostenible e explosiva.

De la soledat institucional a la soledat al carrer

Crec que amb aquesta trajectòria de més de 10 anys treballant amb nens que migren sols, cal parlar també de l'arribada a la majoria d'edat. A Catalunya hi ha un organisme que fins els 21 anys pot encarregar-se de donar suport als joves ex-tutelats, és l'Àrea de Suport al Jove Tutelat i Ex-Tutelat (ASJTET), referent a l'àrea s'ha de dir, que per una banda en el programa de pisos tenen places insuficients, i que funciona per meritocràcia, només els joves que han fet un bon procés tenen accés a l'àrea i al programa d'habitatge. Deixant de banda doncs els joves que més ho necessiten, que són aquells amb una situació familiar i personal més desestructurada i als quals tenen més dificultats per dur una vida normalitzada.

Aquests nois, que a l'arribada als 18 anys es queden en situació de carrer, malvivint en cases ocupades que anomenen kharbes, presenten una dificultat d'establir-hi contacte, ja que en un principi defugen dels/les educadors/es.

També es detecta un gran nombre de nois que després d'un llarg procés de **institucionalització no saben llegir ni escriure**, i el seu accés al món laboral o formatiu es veu molt limitat per aquest fet.

Per altra banda els **joves surten amb permís de residència però no de treball**. (ex-MNA), i això comporta entre d'altres greus dificultats per renovar els permisos de residència (inclús els que estan cobrant la Renda Mínima d'Inserció (RMI), ja que no arriben al IPREM, aquest any marcat en 530€).

També es detecta que un gran nombre de MNA es troben en centres de justícia juvenil i **ex-MNA a presons** i que són els grans oblidats, alguns d'aquests joves un cop es desinternen es queden al país sense poder regularitzar la seva situació administrativa lo que els situa en una situació d'extrema vulnerabilitat, altres són repatriats als països d'origen, des d'on algunes vegades aconseguen tornar.

És per aquest motiu que trobem molt important, però **insuficient i dèbil tot el treball amb les famílies d'origen**, que lluny de servir per plantejar una reagrupació familiar al país d'origen ha de servir per mantenir el vincle entre la família i el noi per intentar afavorir-li una base educativa i una estabilitat emocional.

Reflexions finals i propostes de treball

La situació dels menors que migren sols a Catalunya, ha variat poc des de l'arribada dels primers nois, si bé, és veritat que s'han tancat diferents recursos com són l'alberg

Alcor, el centre de dia El Bosc i el centre residencial Vilana, així com s'ha obert un nou recurs de la fundació Mercè Fontanilles, al portal de l'Àngel de Barcelona; però no hi ha hagut un canvi significatiu en la millora de l'atenció a aquests nois.

És per això, que m'agradaria acabar amb una reflexió i unes propostes de millora.

- Un treball integral i individualitzat, que tingui en compte la situació específica de cada noi, com a personal e intransferible, i que s'atengui a tots els aspectes del noi. (manutenció, emocional, formatiu, etc.).
- Mantenir una persona de referència durant tot el procés, que conegui la seva situació familiar, social, personal, administrativa, etc.
- Acompanyar el seu procés des de la proximitat.
- El treball Social Transnacional (ex: sos racisme Guipúscoa (país Basc) amb Al Khaima (Tànger)). Per tal de poder treballar el vincle amb les famílies.
- Acompanyar-los en el procés de demanda d'advocat (síndic de greuges i defensor del poble) si es creu oportú.
- La importància per part dels agents que treballen amb aquests nois/es de tenir coneixements i formació en estrangeria, protecció de menors, coneixement de entitats i recursos, etc.
- La necessitat d'oferir referents realment positius que acompanyin; ajudar a reconstruir identitats fragmentades; escoltar i treballar les emocions des del respecte; l'apoderament i el vincle educatiu.
- I treballar perquè és garanteixi el interès superior del menor i el dret a ser escoltat.

Bibliografia

- Capdevila, Manel and Marta Ferrer, 2003. Els menors estrangers indocumentats no acompanyats (MEINA). *Justícia i Societat*, num. 24. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació especialitzada.
- Con RED, 2005. Rutas de pequeños sueños: Los menores migrantes no acompañados en Europa. Report. Barcelona: Fundación Pere Tarres. Available: <http://www.peretarres.org/daphneconred/estudi/informe.html>
- Empez Vidal, Nuria, 2005. Menores no acompañados en situación de exclusión social. In Fernandez, Tomas, et al. (eds) *Multiculturalidad y Educación: Teorías, Ámbitos, Prácticas*. Madrid: Alianza Editorial.
- Jiménez Álvarez, Mercedes, 2003. *Buscar-se la Vida: Análisis Transnacional de los Procesos Migratorios de los Menores de Origen Marroquí en Andalucía*. Madrid: Editorial Santa Maria. Available: http://images.indymedia.org/imc/estrecho/application/11/Buscarse_la_vida.pdf
- Suárez, Liliana, 2006. *Un Nuevo actor migratorio: jóvenes, rutas y ritos juveniles transnacionales*. In Checa, F., Olmos, A. and J.C. Arjona, (eds.), *Menores Tras la Frontera, la Otra Emigración que Aguarda*: 17-50. Barcelona: Icaria.

**ACCÈS
ALS DRETS**

BLOC 2.

ACCÉS ALS DRETS

Igualtat de drets, igualtat d'oportunitats

Pàg. 53

- Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 53)
- Recull de premsa (pàg. 59)

Salut

Pàg. 60

- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya (pàg. 60)
- Fet en Profunditat: Restricció Sanitat Pública (pàg. 61)

Educació

Pàg. 76

- Article. Jordi Pàmies, Marta Bertran i Maribel Ponferrada. *L'èxit invisibilitzat: joves d'ascendència marroquina navegant entre estereotips, limitacions i oportunitats.* (pàg.76)
- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 79)
- Recull de premsa. (pàg. 79)

Prestacions socials

Pàg. 81

- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 81)
- Recull de premsa. (pàg. 81)

Laboral

Pàg. 82

- Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 82)
- Recull de premsa. (pàg. 84)

Culte

Pàg. 86

- Article. Maria Cañadas. *Llibertat de culte i religió: el rèdit de la por contra els reptes socials i polítics.* (pàg. 86)
- Recull de premsa. (pàg. 88)

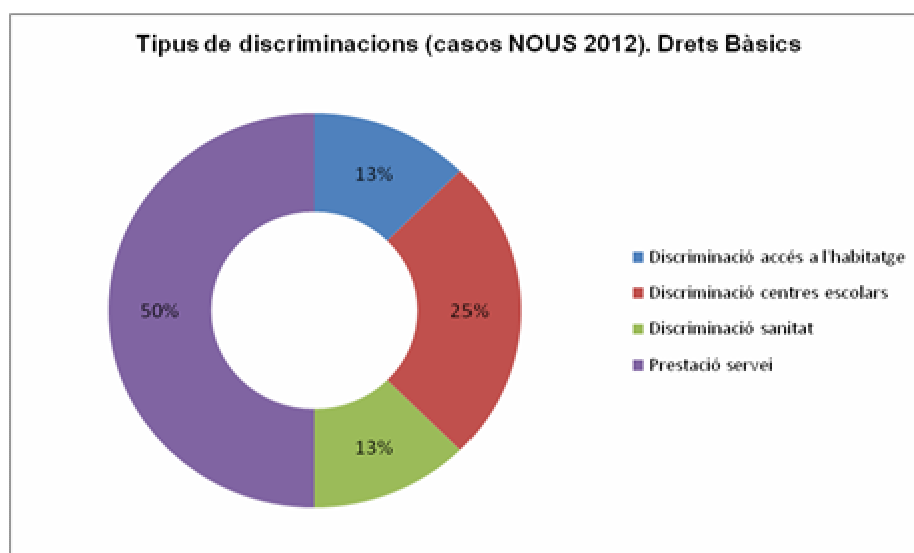
IGUALTAT DE DRETS, IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya.

Tipologies: Accés a Drets Bàsics i Discriminació Laboral

La tipologia centrada en drets bàsics, contempla les discriminacions produïdes en l'àmbit de **L'ACCÉS A SERVEIS SOCIALS I DRETS BÀSICS**, com són l'accés a l'educació, a la sanitat, les condicions d'empadronament que faciliten els anteriors drets, l'accés a l'habitatge i el tracte i les condicions d'accés per tramitar serveis socials.

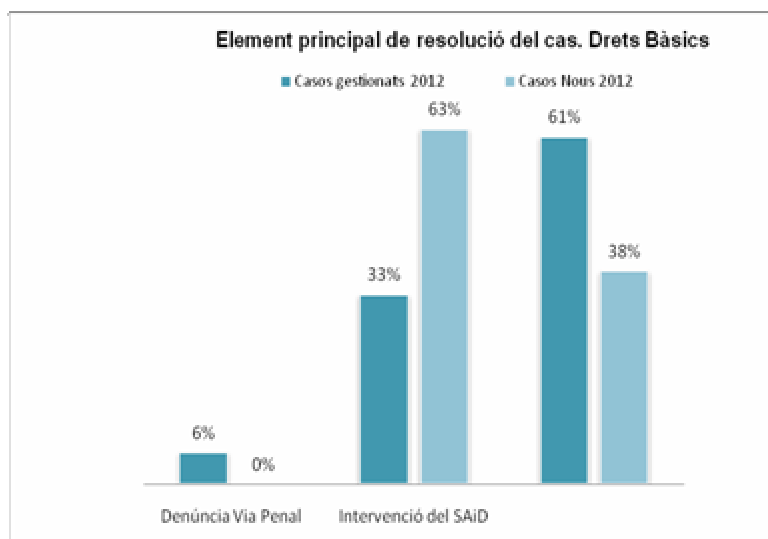
Exceptuant l'habitatge, tots aquests serveis bàsics són competència de l'administració pública, per tant el greuge comparatiu amb la resta de tipologies quan es produeix la discriminació s'incrementa, ja que és l'administració la que ha de vetllar per la igualtat en l'accés als drets i el gaudiment d'aquestes prestacions. Una discriminació que a més pot incorre en una il·legalitat interpretant la llei de manera distorsionada o inclús atribuint-se competències que no són seves.

Gràfic 7

Un exemple clar, són les diferents condicions d'empadronament que plantegen diversos municipis catalans, condicions que limiten l'accés a drets fonamentals. Un altre exemple és l'accés a la sanitat pública, supeditada en aquests moments a una regulació poc clara i poc específica, donant peu a una interpretació discrecional que pot generar discriminacions en base a la situació administrativa de la persona, i per tant a l'origen.

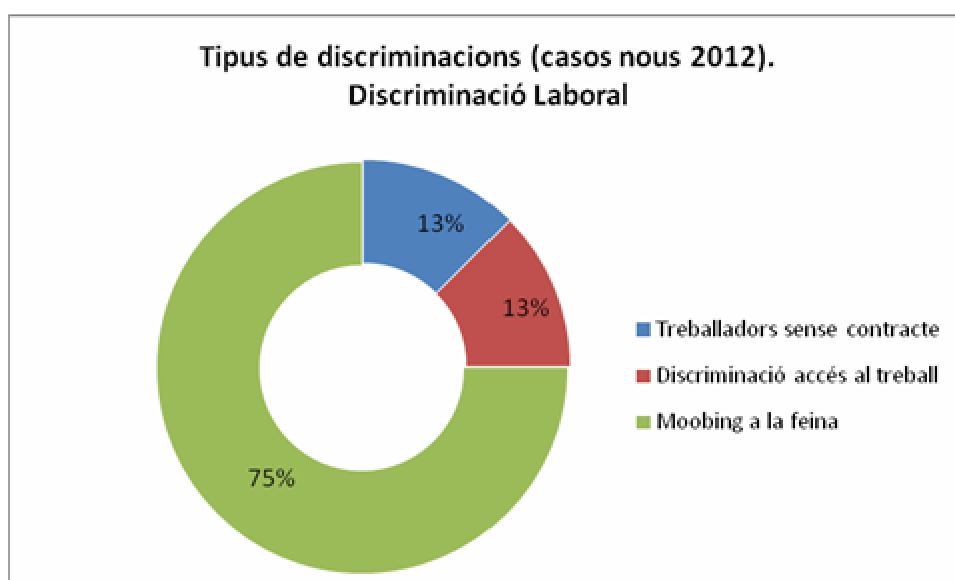
És per tant raonable que la via de resolució prioritària sigui la queixa a través de l'administració i a través de la intervenció directa del servei, intercedint davant de l'administració, i per tant, la primera via esmentada tingui una durada més llarga per donar resposta al problema, (gràfic 9).

Gràfic 9

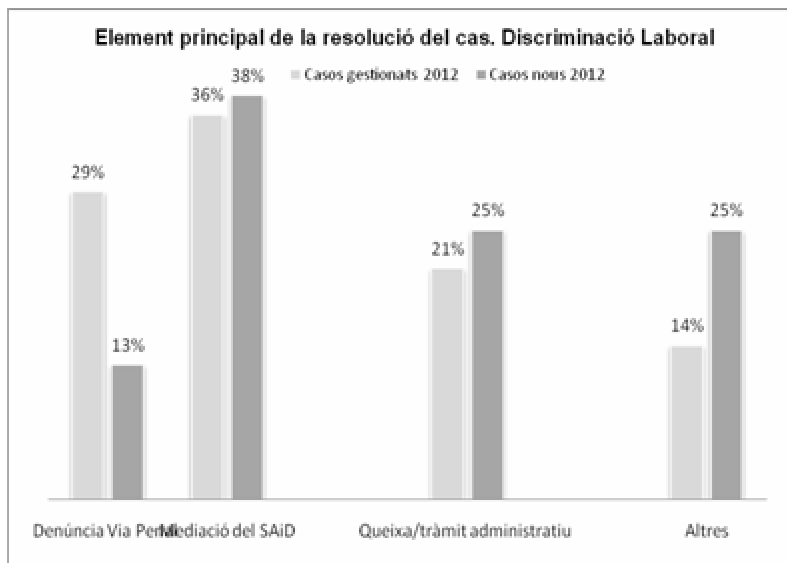
Dins aquesta tipologia hi ha casos en els que es tramita una queixa al Síndic de Greuges, una vegada esgotada la via administrativa.

Respecte a la tipologia que fa referència a la **DISCRIMINACIÓ LABORAL**, correspon a aquells casos de discriminació racista que es produeixen en aquest àmbit i on els actors que intervenen tenen una relació desigual respecte a la seva posició a l'empresa, establint-se una relació de poder d'un enfront a l'altre. Les discriminacions tractades en aquest àmbit tenen a veure amb les possibles condicions discriminatòries provocades per la llei d'estrangeria i amb l'abús per part de l'empresa per motius vinculats a l'origen ètnic o nacional, color de pell, cultura i o religió. Així com també pel fet de tenir una situació administrativa irregular, qüestió que fa que se la consideri a ulls d'aquest com una persona sense cap tipus de dret. En aquesta tipologia també s'inclouen aquelles discriminacions que es produeixen en l'accés al mercat laboral.

Gràfic 8

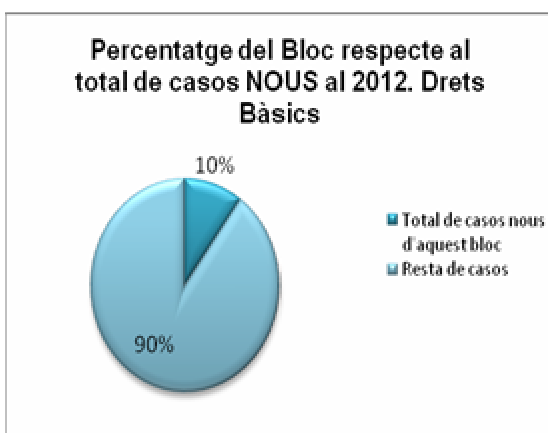
En relació a l'àmbit laboral, també la via de resolució s'ha centrat en la intervenció directa del SAiD i la queixa adreçada a l'empresa, suposant així una resolució més ràpida dels casos, (gràfic 10)

Gràfic 10

El nombre de casos nous assumits, sumant aquestes dues tipologies correspon al 20% (10 casos), respecte al total de casos nous treballats al llarg del 2012, (gràfic 3 i 4), que correspon a 16 dels 80 casos nous oberts durant aquest any.

És significatiu en aquest sentit l'increment relatiu, encara que lleu, que s'ha donat en la tipologia de drets bàsics.

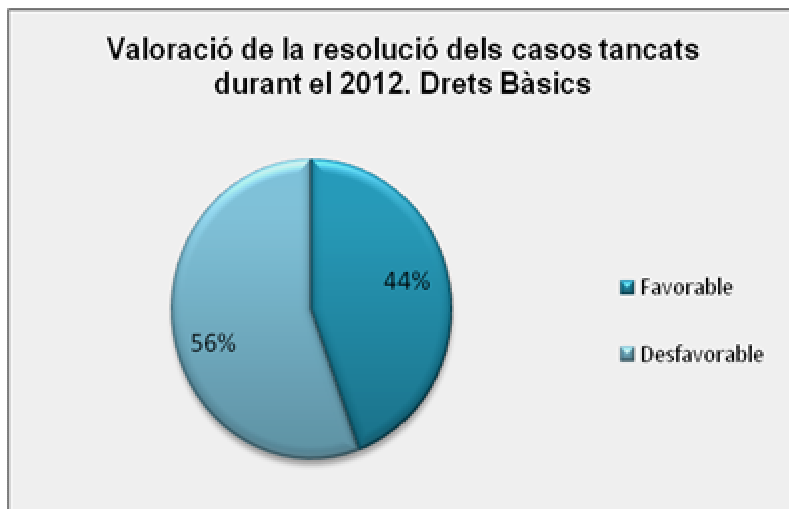
Gràfic 3

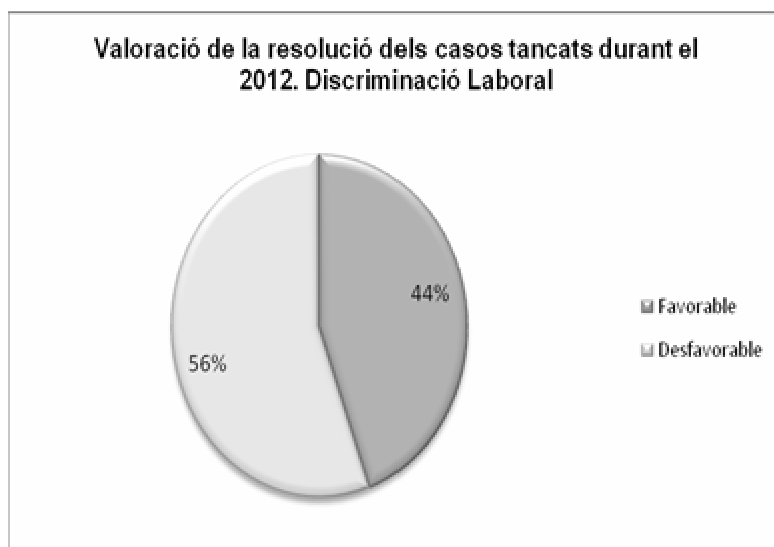
Gràfic 4

D'altra banda, també és remarcable que en aquest espai d'accés a drets, la prestació de serveis públics i el mobbing laboral siguin els tipus de discriminacions més nombroses, suposant una limitació en aquests drets socials com hem pogut veure en els gràfics 7 i 8.

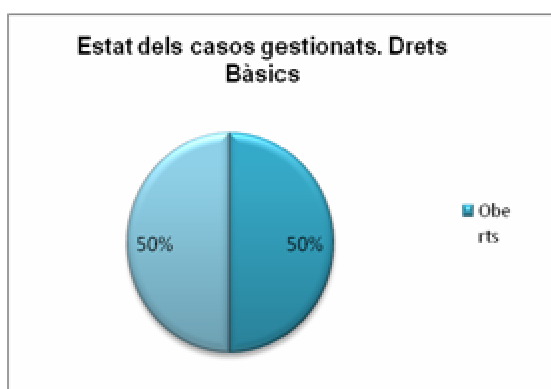
El comportament d'aquestes dues tipologies es similar en quant als casos tancats, ja que el percentatge de casos favorables és el mateix (44%) en ambdues categories, (gràfic 11 i 13)

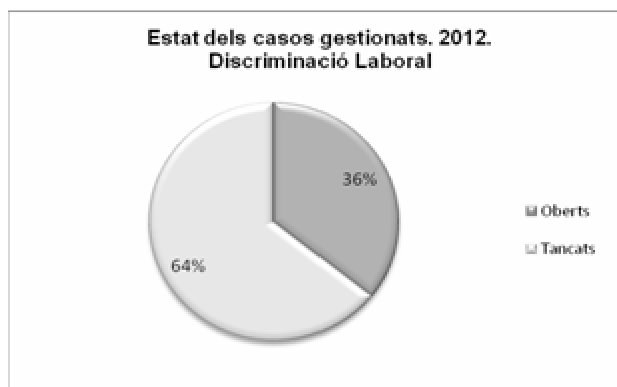
Gràfic 11

Gràfic 13

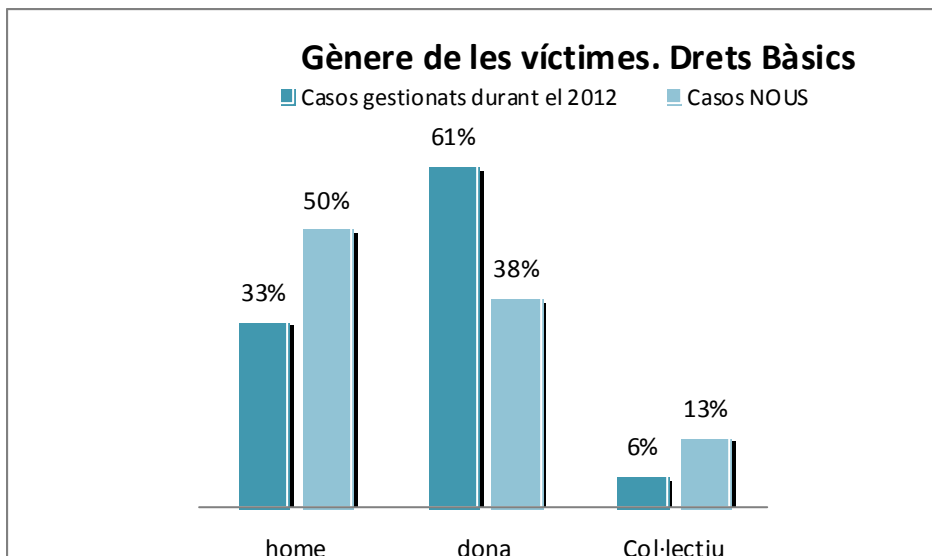
Gràfic 10

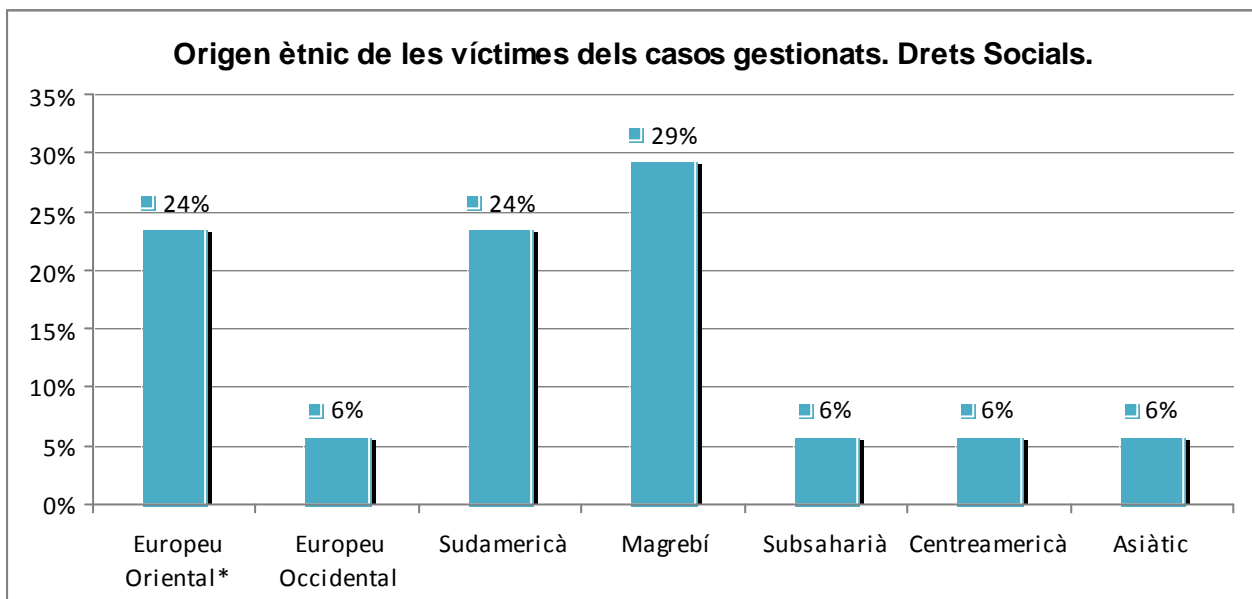
Gràfic 12

Perfil de Víctimes Casos Accés als drets bàsics

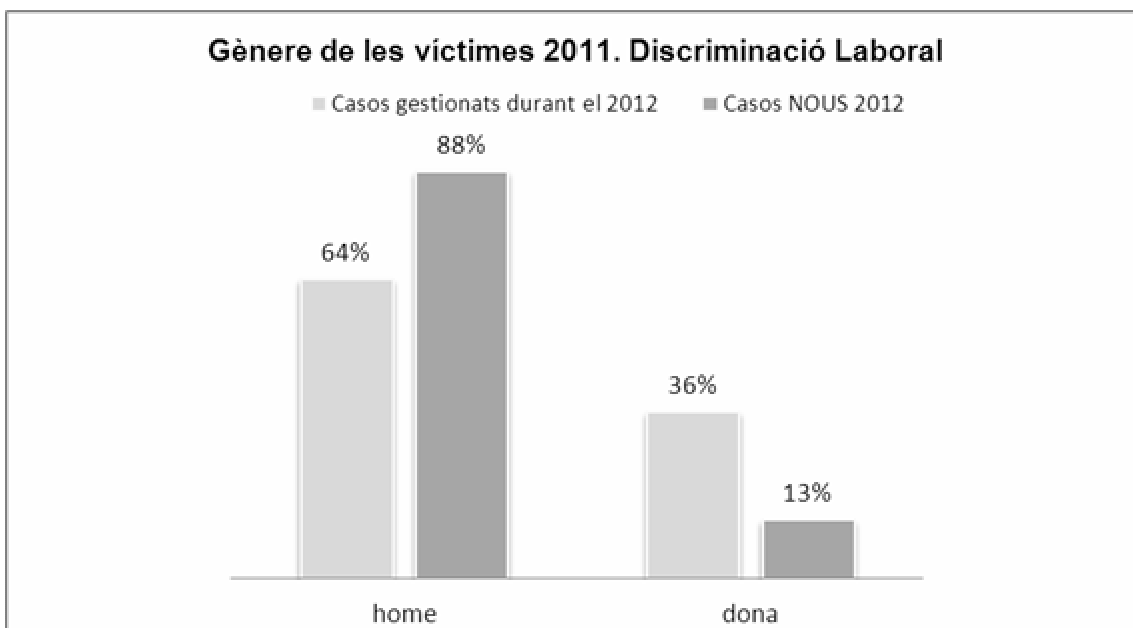

Gràfica 14

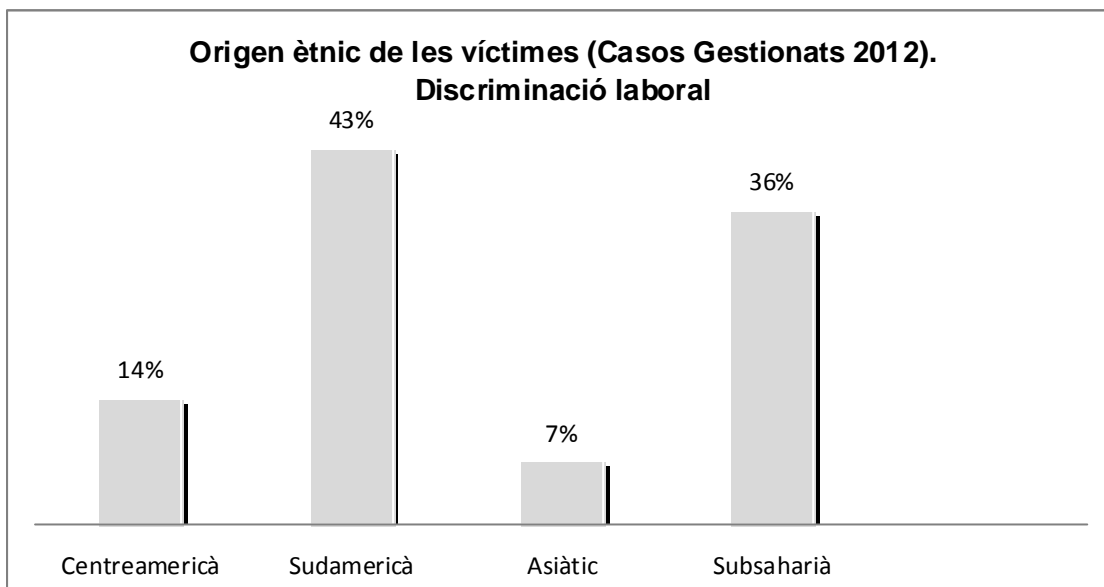

Gràfica 16

Perfil de Víctimes Casos de Discriminació Laboral

Gràfica 15

Gràfica 17

Recull de premsa.

CATALUNYA. Maig. **El 45% dels fills de persones immigrades són pobres.** La pobresa infantil ha crescut a Catalunya més que a la resta de l'estat espanyol en els darrers anys. Així ho reflexa un informe d'Unicef Catalunya apunta que una de les possibles causes sigui el pes dels fills i filles de famílies immigrades que són dels col·lectius més vulnerables.

La Vanguardia.

BARCELONA. Juliol. **Ciutat Meridiana, ciutat de desnonament.** Ciutat Meridiana és el barri de Barcelona que concentra el major número d'execucions hipotecàries. Moltes de les persones afectades són d'origen immigrant.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **La crisi afecta de manera més agressiva a les persones immigrants perquè pateixen més atur i tenen menys prestacions i ingressos.** Aquestes són les principals conclusions de l'informe "*Impactos de la crisis sobre la población inmigrante*" que ha elaborat, a partir de fonts oficials, la Organització Internacional de les Migracions (OIM) i el col·lectiu loé per a "rescatar de la invisibilitat" a aquest col·lectiu i reivindicar el manteniment de les polítiques a favor de la integració.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **CCOO denuncia que la crisi deixa sense papers als fills dels i les immigrants.** Les persones immigrants són les que més estan patint les conseqüències de la crisi, els que més atur registre i els que treballen en pitjors condicions. I la situació no només afecta als adults. El sindicat CCOO alerta que la manca d'ofertes de lloc de treball està provocant que molts immigrants perdin el permís de residència i, en conseqüència, el perdin també els seus fills i filles.

El País

SALUT

Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia

◆ Denegació de l'atenció sanitària al CAP.

BARCELONA. Octubre 2012. Cas 65/12

El dia 17 d'octubre el Sr. Z. va trucar al CAP per demanar data i hora amb el seu metge, donat que aquest estava de vacances, se li va dir que passés pel CAP el dia següent (18 d'octubre) de 15h a 19h. El dia següent, el Sr. Z. es presentà al CAP sobre les 18.30h, allà li van comunicar que seria atès per la Dra. P.

Ja amb la doctora li va explicar què li passava (un cop al pit que es va produir a l'agost, pel qual desitjava demanar la baixa), la Dra. P. va contestar que com no el va atendre a l'agost, no podia donar-li la baixa ni atendre'l. El Sr. Z. respon que si no va venir va ser perquè no li va donar importància al cop en aquell moment, però que això no volia dir que no el pogués atendre.

La Dra. P. replicà que ell no era ningú per dir el que havia de fer i que en aquest país *funcionem de una altra manera*. El Sr. Z. respongué que portava 23 anys vivint en aquest país i sabia perfectament com funcionava, i que estava obligada a atendre'l i que si no ho feia denunciaria. La Dra. P. tornà a insistir denegant-li la prestació pública d'un servei social.

Davant d'aquests fets el Sr. Z. va posar una reclamació el dia 6 de novembre, a la vegada que es va posar en contacte amb SOS Racisme Catalunya. Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas mitjançant la intervenció directa del SAiD, contactant amb el CAP corresponent. S'està a l'espera de la resposta. La posterior gestió serà el Departament de Salut i /o el Síndic de Greuges

◆ Prejudicis escolars i mala praxis sanitària.

SABADELL. Novembre 2012. Cas 72/12

El 15 de Novembre truquen els MMEE al Sr. M. B i a la seva esposa perquè es dirigeixin a la comissaria. Els detenen fins el dia 17 per estar acusat d'haver practicat la mutilació genital a les seves filles. El toc d'alarma d'aquesta situació el dona la monitora de menjador de l'escola on assisteixen les nenes. Hem de tenir en compte que el col·lectiu subsaharià no és gens nombrós en aquesta escola, i que per tant pot haver un desconeixement important del mateix, per part del personal del centre. Posteriorment s'activa el protocol d'actuació per part de l'escola, contactant amb els serveis socials, DGAIA i a l'inspector educatiu del centre.

Els primers, posen en coneixement de la pediatra del centre d'atenció primària la situació, sent aquesta la que realitza la revisió i el diagnòstic de mutilació genital que suposadament s'ha practicat a les nenes. En aquestes circumstàncies, les dues nenes posades sota la tutela de la DGAIA. Posteriorment, i a petició dels pares que es troben en llibertat provisional, es sotmeten les nenes a dues revisions ginecològiques més, per part de dues clíniques diferents i resulta provat que no se'ls ha practicat cap mutilació. Un vegada demostrat que no s'han produït aquests fets, els hi retornen les nenes i el procediment en contra dels pares resta arxivat i tancat.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya hem actuat en aquest cas mitjançant la intervenció directa amb l'escola i amb aquesta resta pendent la negociació del tema del menjador (les nenes encara no han tornat a aquest servei malgrat tenen la disponibilitat, per que continua sent la mateixa monitora); per altra banda, i després de que s'arxivés el procediment en contra dels pares, representem legalment als mateixos en la denuncia en contra de la pediatra que va emetre l'informe mèdic inicial. S'està estudiant si l'aplicació dels protocols adreçats a aquest àmbit, és adequada, per això s'ha contactat amb la Direcció d'Immigració, així com també amb associacions que treballen de forma específica aquest tema.

Fet en profunditat.ESTAT ESPANYOL. Abril. **Restricció Sanitat Pública.**Laia Vidal i Mireia Munté. *Estudiants de Ciències Polítiques de la UAB i UPF*

- Accés al Servei Sanitari Universal
- Cronologia dels fets (recull de premsa)
- Posicionaments partits polítics i organitzacions

1. Accés al Servei Sanitari Universal

Davant la recent modificació de la legislació espanyola en l'àmbit del Sistema Nacional de la Salut, així com les conseqüències que aquesta reforma comportarà i ja està comportant per a alguns dels usuaris del Sistema Nacional de Salut -en concret el cas dels i les estrangeres ens situació administrativa irregular-, s'ha cregut oportú analitzar l'impacte d'aquesta reforma a l'assistència sanitària pública pel que fa a la vulneració dels drets humans i les garanties que tot i tota ciutadana hauria de tenir.

En què consisteix la última nova mesura dins la reforma del Sistema Sanitari Nacional del 2012?

L'última mesura que ha aplicat el govern espanyol, president del qual és Mariano Rajoy –Partit Popular-, té les arrels a les diferents reformes sanitàries dutes a terme en diversos països de l'OCDE durant les dues últimes dècades amb l'auge dels partits de dretes.

A l'Estat espanyol, el sistema sanitari públic ha estat doncs, objecte de reformes com, per exemple, l'última reforma duta en un context de crisi econòmica, prenent com excusa aquest context per trencar amb el principi d'atenció universal de la sanitat. Una mesura amb la que el govern pretén evitar l'anomenat "efecte crida" així com també el fenomen del "turisme sanitari", per tal que les persones d'origen estranger que no resideixin a l'estat espanyol siguin ateses de manera gratuïta pel sistema sanitari públic.

La tesi discriminatòria del govern busca evitar que vinguin persones estrangeres només per a accedir a l'assistència sanitària gratuïta o que s'expandeixi a familiars de titulars de targetes.

Aquesta reforma té doncs, una disposició de caràcter discriminatori i segregacionista, que el que fa és vulnerar per una banda el Dret Humà a la Salut, recollit a la Declaració Universal de Drets Humans el qual diu que *"tota persona té dret a un nivell de vida adequat que li asseguri a ella i a la seva família la salut, alimentació, vestit, habitatge, assistència mèdica i els serveis socials necessaris"*. Per l'altra banda també vulnera la Constitució espanyola, així com un recull de nombrosos tractats internacionals firmats per Espanya dins l'art. 3 de la Llei 16/2003 de 28 de Maig on es fa palès que no es pot privar de la salut a cap col·lectiu per *"raons culturals, lingüístiques, religioses o socials"*.

El cas de Catalunya

La resposta de Catalunya davant aquesta nova reforma del sistema sanitari va ser a finals d'agost, quan la Generalitat de Catalunya va decidir garantir l'assistència sanitària a les persones amb situació administrativa irregular amb tres mesos de padró. És a dir, les persones que estiguessin empadronades a Catalunya des de com a mínim tres mesos abans d'aplicar el decret, i que tinguessin uns ingressos inferiors a

la renda mínima d'inserció – entre 423 i 641 euros al mes (segons les persones a càrrec).

La resposta d'insubmissió per part del govern de la Generalitat suposa una moratòria fins a 31 de març, per tal de que les persones sense papers però amb targeta sanitària (més de 3 mesos de padró) puguin regularitzar la seva situació en relació a l'atenció sanitària.

Per tant a Catalunya ens trobem amb diferents nivells d'atenció sanitària:

- assistència regular que cobreix tota l'atenció, de la que queden excloses les persones estrangeres en situació administrativa irregular
- assistència N2, metge de capçalera i especialistes, cal tenir més d'un any emadronat a Catalunya
- assistència N1, que inclou només el metge de capçalera, les persones que renen entre 3 mesos i 1 any d'empadronament a Catalunya
- assistència d'urgència, cobreix a tothom

Les persones amb més de 3 mesos de padró segueixen tenint accés a l'atenció primària sanitària pública mitjançant una targeta específica expedida pel Servei Català de la Salut (CatSalut). Concretament, tenen accés als serveis d'Atenció urgent – incloent transport sanitari urgent -, a Programes d'interès Sanitari, i a l'Atenció Primària incloent la prestació farmacèutica amb un copagament del 40%. Aquesta targeta, es pot renovar anualment i quan hagi transcorregut el primer any els titulars disposaran d'accés a l'atenció especialitzada. Fins al moment, les peticions que les persones d'origen immigrant en situació administrativa irregular presentades per a ser ateses per a especialistes han de ser avaluades cas per cas pel Servei Català de la Salut.

Destacar la manca d'informació per part de la Conselleria de Salut en relació a tots els tràmits que calia realitzar.

El dret dels i les estrangeres a la protecció de la Salut

Si s'entén la salut com un estat de complet benestar físic, psíquic i social, i no només una manca d'afeccions o malalties³, aquesta definició adoptada per l'OMS – Organització Mundial de la Salut- (WHO, World Health Organization), en la seva constitució l'any 1948, té el mèrit de presentar un caràcter positiu, de ser universalment vàlida i d'ampliar la noció de salut més enllà d'una definició de contingut purament patològic del model biomèdic.

En el mateix sentit que aquesta definició, la Carta d'Ottawa "Ottawa Charter for Health Promotion", First Internacional Conference on Health Promotion, Ottawa 21 November 1986, defineix la salut com un dret humà fonamental i menciona les condicions i recursos fonamentals per a la salut, que haurien de promoure els Estats: pau, refugi, educació, aliments, ingressos, ecosistema estable, recursos sostenibles, equitat i justícia social.

Tanmateix, dins la Constitució Espanyola, l'article 43. diu:

1. Es reconeix el dret a la protecció de la salut.

³ Aquesta cita procedeix del Preàmbul de la Constitució de l'Organització Mundial de la Salut, que va ser adoptada per la Conferència Sanitària Internacional, celebrada a Nova York del 19 de juny al 22 de juliol de 1946, firmada el 22 de juliol de 1946 pels representant de 61 Estats (Official Records of the World Health Organization, nº2, p. 100), i va entrar en vigor el 7 d'abril de 1948. La definició no ha estat modificada des de 1948.

2. És competència dels poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i deures de tots al respecte.
3. Els poders públics fonamentaran l'educació sanitària, l'educació física i l'esport. Tanmateix, facilitaran l'adequada utilització de l'oci.

Segons el grup de treball RD-Llei 16/2012, de la Comissió d'Estrangeria del Col·legi d'advocats de Barcelona, la nova reforma de l'accés a la sanitat pública emesa pel govern de Mariano Rajoy on s'exclou als estrangers en situació irregular de l'accés a l'assistència sanitària és contrària a l'article 43 de la Constitució Espanyola, així com també a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya – aprovat en referèndum per la població catalana, el Parlament de Catalunya i les Corts Espanyoles -on consta que l'Estat i la Generalitat de Catalunya han de garantir aquest dret. També és contrària a la Declaració Universal dels Drets Humans i al Pacte Internacional de drets civils i polítics fet que produeix una limitació a un dret prestacional i de configuració legal, que forma part del contingut essencial del dret a la vida, a la integritat física i en última instància al dret a la dignitat. Vulnera doncs el dret a la dignitat perquè estableix una distinció entre persones d'origen espanyol i d'origen estranger i a la vegada, manca de cobertura constitucional, limitant així el seu exercici efectiu a qui està legalment a l'estat espanyol. Tanmateix vulnera no només el dret a la salut reconegut a les persones d'origen estranger -en quant a persones que resideixen al país independentment de la seva situació administrativa- sinó que atempta a drets fonamentals continguts en tractats i acords internacionals ratificats per l'estat espanyol; drets reconeguts també a la Carta Magna com són; el de la dignitat a la persona, dret a la vida i a la integritat física i moral i dret d'igualtat. D'aquesta manera, la modificació legal operada pel Reial Decret – Llei 16/2012 en referència a l'assistència sanitària, la qual deixa fora de la sanitat a les persones d'origen estranger residents al nostre país en situació administrativa irregular, s'ha de considerar nul·la, en tant que vulnera drets fonamentals reconeguts a la CE i a Tractats i Acords Internacionals ratificats per l'Estat espanyol.

La Sanitat com a mercaderia.

Per a entendre la situació actual de la sanitat a l'Estat espanyol, cal entendre el context sociohistòric en el qual s'emmarca per tal de poder veure la "involució" de drets que està havent-hi. Després de la Segona Guerra Mundial, la majoria d'Estats europeus començaren a construir una esfera política pública que vetllés pel benestar de la societat, d'aquesta manera aparegué per primera vegada el concepte d'Estat del Benestar que servia principalment per a gestionar el capitalisme. Els Estats del Benestar havien de cobrir quatre pilars fonamentals: la salut, l'educació, les pensions i finalment els serveis socials. Cal insistir també que és amb l'Estat del Benestar que sorgeixen els drets de ciutadania, els drets civils i drets polítics així com també els drets socials que permetien cobrir les necessitats de la població. Paral·lelament, amb la creació de les Nacions Unides, s'establiren i es garantiren una sèrie de drets humans, que s'havien de respectar a tots els països. Un d'ells, el dret a la salut. Es definí salut no només com a absència de malaltia, sinó també com a benestar social de les persones.

Cap als anys setanta, augmenta l'esperança de vida de la població, això fa que hi hagi un augment de la població anomenada "tercera edat". Aquest envelliment de la població comença a ser un problema per als Estats del Benestar perquè, juntament amb la crisi del sistema econòmic capitalista, l'envelliment de la població suposa una despesa en sanitat més gran de l'esperada.

Amb la crisi del sistema econòmic capitalista, més concretament amb la crisi del petroli de l'any 1973, succeeixen tot un seguit de canvis en la producció amb l'aparició de les noves tecnologies informàtiques que permeten millorar els guanys sense crear ocupació i per tant, deixant a l'atur a bona part de la població masculina. És aquí on el neoliberalisme troba una escletxa per a entrar-hi tot duent a terme polítiques de flexibilització del mercat de treball, retallant part dels pilars del que abans es coneixia com l'Estat del Benestar com és el cas de la sanitat.

Així doncs, avui en dia el sistema capitalista financer es troba cada cop més allunyat de les necessitats reals de la població. En el cas de l'Estat espanyol, s'ha començat a ignorar una de les seves funcions principals com a Estat: garantir, recolzar i desenvolupar aquests drets. D'aquesta manera, s'ha començat a desmantellar tot el que fa referència al "benestar" – educació, sanitat i la seguretat social.

Les últimes reformes pel que fa a la Sanitat han estat enfocades des d'una concepció neoliberal que comprèn la sanitat com a mercaderia, transformant-la en una prerrogativa individual i privada. Aquesta nova concepció es recolza sobre la difusió d'una ideologia basada en "culpabilitzar" als malalts o a les persones grans d'abusar dels sistema sanitari, de no cuidar la seva salut. Per altra banda, també s'insisteix amb un discurs que elogia l'eficiència de la gestió privada per sobre de la pública.

Per tant el RD-Llei16/2012, posa en qüestió un dret essencial com és la sanitat, alhora que contradiu documents legislatius tan importants com la CE, L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, o la Declaració Universal dels Drets Humans i el Pacte Internacional de drets civils i polítics.

Qui es pot veure afectat?

Com ja s'ha explicat, el RD Llei 16/2012, desmantella la Sanitat Pública tal i com es coneixia fins al moment pública, universal i igualitària. A partir d'ara quedaran exclosos d'un servei tan essencial com la sanitat pública, diferents col·lectius amb greus riscos d'exclusió socials a curt, mitjà i llarg termini:

- Els i les joves a partir de 26 anys que ja no estiguin cobertes per la targeta sanitària dels seus pares, però que encara no hagin començat a cotitzar, hauran de pagar l'atenció sanitària que rebin "mitjançant el pagament de la corresponent contraprestació o quota derivada de la subscripció d'un conveni especial" segons l'informe sobre *l'impacte de la reforma de la assistència sanitària en Espanya* dut a terme per Salut i Família. I en relació, les rendes més baixes hauran d'acreditar la falta d'ingressos si volen seguir gaudint de la sanitat pública espanyola.
- Les persones malaltes o discapacitades, que tinguin menys del 65% de discapacitat i que no hagin cotitzat, no tindran dret a la seguretat social, ni a estar a la de cap familiar.
- Ciutadans/nes de països membres de la Unió Europea, de l'Espai Econòmic Europeu o de Suïssa que no puguin acreditar la seva situació d'atur involuntari i haurien de demostrar mitjans econòmics i assegurances privades de salut; o bé demostrar que tenen cobertura sanitària al seu país.
- Les persones estrangeres no comunitàries sense permís de residència, és a dir, en situació administrativa irregular. Aquestes persones són les més perjudicades per aquest Reial Decret.

A aquestes persones, el dia 1 de Setembre del 2012 se les hi va retirar les targetes sanitàries, i conseqüentment se les va deixar fora de l'assistència sanitària. En aquest sentit, l'Executiu de Mariano Rajoy ha creat molta confusió al voltant de com afecta el RD les persones d'origen immigrant en situació administrativa irregular. En un primer moment s'explicità que les persones immigrants en situació irregular, excepte embarassades i menors de 18 anys, quedarien sense atenció als centres de salut primària, i que només podrien ser ateses a urgències.

Posteriorment, també es va incloure com a excepció al grup de persones d'origen immigrant que tinguessin una malaltia transmissible i que ja estiguessin rebent tractament, tot exclouent als nou-diagnosticats.

Finalment al Setembre, el dia abans que el RD entrés en vigor, l'Executiu va tornar a especificar un nou canvi. Sota el lema "tots els ciutadans seran atesos", fent referència a que no s'exclouria a les persones d'origen immigrant en situació administrativa irregular, van amagar una veritat molt crua, doncs és cert, les persones d'origen immigrant podran ser ateses, però hauran de pagar per a ser-ho. És a dir, les persones d'origen immigrant en situació administrativa irregular podran ser atesos als centres d'atenció primària, però automàticament rebran una factura.

Una factura que serà pagada per una assegurança privada (si l'immigrant la té), pel seu país de procedència (si existeix acord amb Espanya), o per la pròpia persona. Si aquesta no disposa de recursos econòmics per a fer-hi front, la factura quedarà arxivada i es cobrarà quan la persona es reguli i comenci a cotitzar.

Aquest "nou canvi", suposa una greu contradicció i una falta de consideració, amb la realitat social i econòmica del col·lectiu de persones immigrades que es troben en una situació administrativa irregular que els aboca a una major vulnerabilitat i risc d'exclusió social.

2. Cronologia dels fets

ESTAT ESPANYOL. Abril. **El Govern espanyol restringeix l'accés a la sanitat a persones en situació administrativa irregular.** La ministra de Sanitat, Ana Mato, ha anunciat que no n'hi haurà prou en estar empadronat per a obtenir la targeta sanitària, sinó que s'exigirà la residència fiscal. Això implicarà que les persones que es trobin en situació irregular només puguin accedir a urgències, a la maternitat i a les cures als infants –assistència bàsica assegurada per a qualsevol persona-. El govern reformarà la Llei d'Estrangeria per a posar en marxa noves restriccions. Ana Mato va dir "*el padrón no les bastará*" "*se otorgará la tarjeta sanitaria a quienes de verdad viven y trabajan como nosotros y pagan sus impuestos*". Mato va justificar aquest canvi fent al·lusió "a qui porta els seus familiars exclusivament per a rebre tractaments mèdics". Tot i així, val a dir que el nombre d'immigrants a l'Estat espanyol s'ha reduït un 0'7%. *La Hora*.

ESTAT ESPANYOL. Abril. **Persones en situació irregular, sense salut pública**". Des de l'1 de setembre, els estrangers a Espanya, en situació irregular, només tindran dret a pediatria, assistència a l'embaràs i urgències. El govern de Rajoy busca estalviar 7.000 milions d'euros. Actualment, hi ha uns 500.000 estrangers irregulars a l'Estat espanyol, dels quals el 40% són a l'atur. Segons la ministra de sanitat, Ana Mato, amb aquesta mesura aconseguiran arribar " al nivell d'altres països de la Unió Europea". La restricció afectarà a un univers d'immigrants provinents principalment de l'Amèrica Llatina, el nord d'Àfrica i l'est d'Europa. D'aquest total, uns 150.000 serien

argentins el quals són la comunitat estrangera en situació irregular més nombrosa, segons fonts de l'INE. *La Vanguardia*.

ESTAT ESPANYOL. Abril. **Els immigrants utilitzen menys el sistema sanitari que els nadius.** Un estudi rebutja el sobre ús estranger a les consultes del metge de família. Un adult espanyol acostuma a anar al metge unes 4,7 vegades l'any i un forani 2,8. Una de les raons emeses pel Ministeri de Sanitat per a justificar les mesures aplicades és que els immigrants en fan un abús del sistema sanitari. L'informe denominat *Frecuentación de la población inmigrante versus autóctona en atención primaria ¿quién consume más servicios?*. Aquest informe conclou que malgrat que el 81% dels metges de família està d'acord en que els immigrants utilitzen el servei d'urgències i les consultes amb més freqüència que els nadius. Tot i així, l'informe evidencia de manera clara que la població immigrant fa un ús menor que la espanyola de l'Atenció Primària per a totes les franges d'edat, sexe i país de procedència. *El Periódico*.

ESTAT ESPANYOL. Abril. **Metges objectors: disposats a atendre als immigrants sense targeta sanitària.** Un grup de metges madrilenys està disposat a recórrer a l'objecció de consciència per a seguir atenent a totes les persones. Afirmen que ho fan per humanitat i per obligació. El Colegio de Médicos de Madrid admet que la insubmissió mèdica és difícil de canalitzar malgrat recordin que els metges estan obligats a complir el seu propi codi deontològic en el qual es diu que "el metge ha d'atendre amb la mateixa diligència i sol·licitud a tots els pacients sense cap tipus de discriminació. *Cadena Ser*.

ESTAT ESPANYOL. Abril. **Médicos del Mundo: quitar la sanidad a 'sin papeles' causará problemas.** Médicos del Mundo assegura que retirar la targeta sanitària provocarà 'problemes de salut pública' i no només això sinó que no suposarà cap estalvi sinó que incrementarà els costos del sistema de salut, al elevar el nombre d'atencions a urgències i, per tant, les hospitalitzacions. Així ho ha explicat en declaracions a Europa Press la secretària de la Junta directiva de la organització humanitària, Pilar García, per a qui la intenció del govern de reformar la llei d'estrangeria a fi d'evitar l'empadronament sigui requisit suficient per a gaudir d'assistència sanitària completa a Espanya vulnera qualsevol dret humà a la salut. *Notícies Cuatro*.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **El ministeri de Sanitat vol fer pagar 710 euros l'any a les persones estrangeres sense papers per atendre'ls.** El ministeri de Sanitat ha enviat un esborrany d'ordre a les comunitats autònomes on diu que es cobraran 710 euros l'any als immigrants sense papers que vulguin ser atesos als centres mèdics de la xarxa de salut pública, segons ha avançat el diari *El País. Ara*.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **Sanitat establirà convenis amb les persones que es quedin sense targeta, que hauran de pagar per a tenir assistència sanitària pública.** Segons explica Sanitat, el pròxim 1 de setembre es quedaran sense cobertura sanitària les persones estrangeres sense papers. Segons Sanitat, es tracta del desenvolupament del Real Decret que regula la condició d'assegurada i beneficiària a efectes de l'assistència sanitària a l'estat espanyol, publicat al BOE el passat 4 d'agost. Els immigrants sense papers hauran d'abonar 710 euros l'any per a rebre assistència a la Sanitat Pública *Europapress.es*

ESTAT ESPANYOL. Agost. **El Govern estatal avisa a les persones en situació administrativa irregular que hauran de buscar mecanismes per pagar el metge**".

La vicepresidenta S. Santamaria proposa tres vies per sufragar els costos de l'assistència sanitària; que els països d'origen paguin a través de convenis bilaterals, que ho facin els propis estrangers o que les comunitats que vulguin, dins del seu marc competencial, decideixin com sufragaran aquesta atenció sanitària.

El País

ESTAT ESPANYOL. Agost. **El PP insisteix en el seu discurs de prioritzar els espanyols" en l'atenció sanitària davant els recursos limitats.**

El portaveu del PP al Congrés, Rafael Hernando, assegura que cap persona "sigui legal o il·legal" es quedarà sense assistència sanitària d'urgència en cas que la necessiti. Afegeix que davant els recursos il·limitats cal prioritzar les persones que cotitzen a la Seguretat Social en aquest país, davant dels que es troben en situació irregular. Diu que és una qüestió d'opció i alternativa en un moment de crisi econòmica com el que viu Espanya. Ara.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **Càritas rebutja el cobrament de la Sanitat pública a les persones en situació administrativa irregular.**

L'entitat considera que la mesura suposa l'inici d'un sistema sanitari paral·lel que posa en qüestió els drets humans. Càritas España ha denunciat la desprotecció que suposaria per als immigrants irregulars el pagament de més de 700 euros per a accedir al sistema de salut pública. És per aquesta raó que insta al Govern i als partits polítics de fer una reflexió sobre les conseqüències que pot tenir aplicar aquesta mesura. Càritas argumenta que aquesta mesura portarà a un augment de l'estigmatització dels col·lectius més vulnerables i amb major risc d'exclusió social.

El Periódico.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **El PSOE convida a Rouco a recolzar el dret dels sense papers a la sanitat.**

Els socialistes proposen a l'Església unir forces contra el decret del Govern que exclou la cobertura sanitària pública als immigrants *sense papers* a partir de l'1 de setembre.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Agost **Crearem una xarxa que atengui a tothom.**

Metges/esses, infermers/eres i administratius/ives que rebutgen l'exclusió dels sense papers de la xarxa sanitària pública expliquen com intenten evitar el decret. Més de 1.500 professionals de la sanitat s'han declarat objectors: afirmen que seguiran tractant als *sense papers*.

La Societat Espanyola de Medicina Familiar i Comunitària (Semfyc) admet que la seva campanya de l'objecció de consciència és més una mesura de pressió que un pla organitzat.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **Aquestes persones no tenen dret.**

Sanitat respon a una objectora que la seva postura no té sentit ja que no es donarà cita als estrangers en situació irregular, i que per tant no hi haurà "trobades entre metge i pacient". Més de 1.300 metges i metgesses s'han declarat objectors mitjançant un formulari del Semfyc. Segons Sanitat, l'objecció de consciència requereix l'existència d'una relació clínica, i això succeeix quan s'esdevé una trobada entre metge/essa i pacient, la qual cosa no es pot produir. Afegeix doncs, que aquestes persones no tenen dret a ser ateses. Com a reacció Médicos del Mundo va llençar una campanya anomenada *Dret a curar* en la qual es crida als i les sanitàries que se sumin a la iniciativa del Semfyc.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **A mitjà termini, augmentarà la despesa.** En una entrevista el president de *Médicos del Mundo* assegura que el Reial Decret 16/2012 no comportarà millores ni a nivell de la política administrativa estatal, ni suposarà cap ajut per descongestionar i fer més eficient la Sanitat Pública del país.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **Alguns hospitals ja no atenen a immigrants amb VIH**". L'Observatori de Drets Humans de la Red Comunitària sobre el VIH de l'Estat espanyol, denuncia les pràctiques que ja estan començant a dur a terme alguns hospitals, en referència a pacients estrangers amb VIH. Al·leguen que l'estalvi que suposa negar la targeta sanitària als immigrants irregulars, es veurà sobrepassat per la nova despesa que es generarà com a conseqüència directa, a través d'un augment del nombre d'hospitalitzacions i urgències.

Público.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **Les autonomies lideren la rebel·lió contra la recentralització i les polítiques de Rajoy.** Les comunitats que no governa el PP s'han alçat contra les principals mesures de l'executiu estatal, portant-les al TC o incomplint-les. " El govern espanyol vol doblegar de forma autoritària les comunitats i alterar el model constitucional mitjançant decrets llei asfíxia financera, impeding l'accés al crèdit, no aportant liquiditat i marcant un objectiu de dèficit injust i inassolible" segons declaracions del president Andalus.

CATALUNYA. Agost. **La Generalitat rebutja cobrar el metge de família als sense papers.** El Govern central deixa de pagar al setembre l'assistència de 40.000 immigrants a Catalunya. Segons el conseller de Salut, Boi Ruiz, els prop de 40.000 immigrants censats a Catalunya que no tenen regularitzada la seva situació seguiran tenint accés gratuït al metge de família.

El Periódico.

CATALUNYA. Agost. **La Generalitat donarà cobertura sanitària als immigrants en situació irregular.** Els immigrants que vulguin accedir a la targeta sanitària que els hi proporcioni el dret a rebre atenció primària, d'urgències, incloent el transport sanitari; finançament de la despesa farmacèutica del 40%, i excepcionalment tractaments amb metges especialistes, hauran de demostrar que estan empadronats des de fa més de tres mesos i tenir uns ingressos inferiors als que marca la renda bàsica per la inclusió i protecció social.

El País.

CATALUNYA. Agost. **La Seguretat Social perd 20.000 afiliats estrangers a Catalunya en un any.** Catalunya concentra el nombre més alt d'afiliació estrangera de l'Estat amb un total d'un 22,67%. El nombre d'afiliats estrangers a la Seguretat Social ha baixat en 19.897 persones en un any fins al juliol a Catalunya. Això suposa una davallada anual del 4,74%. La major part dels estrangers estava afiliat al règim general -1.528.708-, seguit del d'autònoms -217.836-, la llar -12.742-, el mar -5.128- i el carbó -519-.

Ara.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **El Govern estatal elimina 910.342 targetes sanitàries d'estrangers**". El 30% són ciutadans europeus i la resta, d'altres països. El Govern assegura que els estrangers seguiran tenint dret a atenció gratuïta d'urgències, de maternitat, els menors de 18 anys i casos relacionats amb malalties contagioses. A partir d'aquest punt, Sanitat deixa en mans de cada comunitat com cobrar l'assistència als immigrants.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **“Somos personas desechables”**. Col·lectius d'immigrants anuncien mobilitzacions contra la seva exclusió del sistema sanitari. Consideren que és immoral, injusta i lesiva a la vida. Més de 700.000 persones es quedaran sense targeta sanitària a l'estat espanyol. Tanmateix, algunes comunitats autònomes com Catalunya, el País Basc, Andalusia o Astúries, han anunciat que no aplicaran aquesta llei.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **Sanitat estudia excloure de la cartera bàsica algunes prestacions**. Durant el proper mes de setembre, el Ministeri de Sanitat conjuntament amb varis grups d'experts, té pensat estudiar possibles noves retallades de prestacions sanitàries, tals com la rehabilitació funcional, les probes per detectar o prevenir malalties, la selecció genètica, els tractaments de fertilitat o els implants oftalmològics.

El País, Radio Cadena Ser.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **La Seguretat Social activa un servei a Internet per comprovar si es té dret a l'assistència sanitària**. La Seguretat Social ha activat a la seva pàgina web un servei de consulta perquè els ciutadans puguin confirmar o ratificar el dret a l'assistència sanitària com a titular o beneficiari o conèixer si hi ha alguna condició no acreditada per tal d'esmentar-la. Aquest tràmit el realitzarà l'Institut Nacional de la Seguretat Social (INSS) –responsable del reconeixement del dret–.

Ara.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **Les persones en situació administrativa irregular valen menys en un context de crisi econòmica?** El nou decret ha generat molta confusió tant als immigrants sense papers, com als professionals sanitaris, doncs desconeixen com funcionarà a partir d'ara el sistema sanitari. Davant la negació del dret a la sanitat al col·lectiu dels immigrants sense papers, el personal sanitari s'està plantejant declarar objecció de consciència com a forma de protesta en contra del decret.

Público.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **“No crec que hi hagi sancions per qui atengui a una persona en situació administrativa irregular”**. El Reial Decret implementat pel Govern Central, i l'oposició del personal sanitari cap aquest, ha obert un debat entre els metges sobre si es aplicable o no, l'objecció de consciència en aquests casos. El professor de dret sanitari, José María Antequera, explica que això només és possible en casos extrems en que la normativa contradigui algun dels principis bàsics emparats a la Constitució (o a la Declaració dels DDHH).

El País.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **“Retirar la targeta sanitària a immigrants, augmentarà els casos de VIH entre un 10 i un 20% anual”**. Un estudi de GESIDA (Grup d'Estudis de Sida), estima que entre 1.800 i 3.220 pacients ja diagnosticats podrien quedar desatesos després de l'entrada en vigor de la reforma de la ministra Ana Mato.

Público.

CATALUNYA. Setembre. **Boi Ruiz diu que la mesura de les targetes sanitàries del PP és un “nyap**. El conseller considera que el Reial Decret del Govern espanyol estableix condicions innecessàries per als ciutadans, doncs aquest hauran d'acreditar la seva situació al país. Boi Ruiz opina que hi ha una trama de regulació que no s'ha sabut netejar ni flexibilitzar.

El País

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Les persones en situació administrativa irregular hauran de pagar entre 710 i 1.800 euros per l'atenció sanitària.** El conveni no cobrirà els medicaments ni el transport o les pròtesis. El Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut va aprovar que els estrangers en situació irregular –sense targeta sanitària- poden accedir de nou a la xarxa pública sense que se'ls facturi l'atenció amb pagament previ de 710,40€ anuals en el cas dels menors de 65 anys. La pòlissa es limita a la cartera bàsica de serveis: deixa fora el transport sanitari, les pròtesis externes o bé qualssevol tipus d'ajuda pel que fa a la compra de medicaments. Els immigrants *sense papers* són les víctimes col·laterals de l'intent de frenar l'anomenada arribada de turisme sanitari.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Sanitat i les CCAA aproven la pòlissa sanitària per als immigrants irregulars.** Els *sense papers* hauran de fer-se càrrec de la despesa de medicaments, del transport sanitari i les pròtesis externes. Els *sense papers* hauran d'abonar entre 710, 40 euros l'any i 1.864,8 euros per a poder ser atesos a la sanitat pública.

Público

CATALUNYA. Octubre. **El conseller de salut afirma que la cotització no pot ser el criteri per a accedir a la sanitat.** El conseller de Salut sosté que 600.000 catalans quedaran fora de la sanitat amb el decret del Govern. Boi Ruiz, ha acusat al govern de Mariano Rajoy d'actuar d'una forma “*absolutament incoherent*” i afegeix que “*un servei que deixa fora contribuents i que el criteri d'accés al dret a l'atenció a la sanitat sigui el criteri de cotitzant a la Seguretat Social no té cap sentit*”. El conseller de salut garanteix que les persones immigrants seguiran sent atesos amb normalitat malgrat el procés d'identificació i classificació emprès per la conselleria. El conseller també ha afegit que en aquests moments impera més la política administrativa que la sanitària. Afegeix que “*es traslladen a la sanitat elements que s'haurien de resoldre amb polítiques d'immigració*”.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Rebuig majoritari a l'exclusió sanitària dels immigrants en situació administrativa irregular.** Segons l'enquesta Metroscopia Casi, el 64 % dels ciutadans està en desacord amb la mesura iniciada pel govern espanyol. Aquesta opinió està en sintonia amb la mostrada pel TC que es va manifestar en contra de la restricció de la cobertura a aquest col·lectiu.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **La Salut és de tots i totes.** El Tribunal constitucional considera que l'atenció a les persones immigrants preval sobre l'estalvi. L'estalvi, per molt legítim que sigui en temps de crisi, no pot prevaldre sobre l'interès general. Els poders públics han d'assegurar a tots els ciutadans el dret a la protecció de la salut garantit a la Constitució.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **El Partit Popular mantindrà la seva política sanitària amb les persones immigrants en situació administrativa irregular.** El Govern de Rajoy manté la seva negativa a facilitar una targeta sanitària malgrat el dictamen del Tribunal Constitucional que avala la decisió presa fa mesos per l'Executiu de Patxi López de mantenir aquesta prestació a les persones en situació administrativa irregular. En relació, el dirigent popular i conseller de Sanitat de Castella La Manxa va

afirmar que la sentència “no té la intenció de cridar l’atenció” a l’Executiu de Rajoy, sinó que és “una mesura garantista”.

Mugak.eu.

3. Posicionaments envers el RD llei 16/2012

Partits Polítics

Dins aquest apartat s’ha dut a terme diferents entrevistes als principals partits representats al parlament català per tal de saber quina és la seva opinió envers la reforma i en alguns dels partits s’ha recollit la informació amb el programa electoral.

Convergència i Unió –CIU-

Per CIU, la reforma duta a terme pel govern espanyol és una reforma amb la qual no hi estan d’acord i per aquesta raó van portar al TC –Tribunal Constitucional- el Real Decret llei sanitari.

El partit polític argumenta que aquesta reforma vulnera les competències i l’atenció sanitària que recull la Constitució espanyola a l’excloure les persones immigrants en situació administrativa irregular del sistema d’atenció no urgent i en vincular la targeta sanitària a haver cotitzat a la Seguretat Social.

D’aquesta manera, el diputat de CIU al congrés, Carles Campuzano, assegura que el Reial Decret del Govern espanyol en matèria sanitària és una reforma “estúpida” en el que es refereix al tracte que es dona a les persones immigrants en situació irregular, entre altres, pot provocar el contagi de malalties infeccioses.

Tanmateix, CIU també fa èmfasi en què aquesta reforma trenca el model que s’ha construït a Catalunya durant 30 anys i afegeix que s’està tornant al model franquista de beneficiència.

Consideren que el Reial decret castiga de manera cruel a les persones amb discapacitat.

Esquerra Republicana de Catalunya –ERC-

ERC considera que la reforma duta a terme pel govern espanyol del sistema sanitari vulnera i envaeix les competències de l’Estatut de Catalunya a la vegada que posa en perill un dels pilars de l’Estat del benestar com és el sistema de salut universal, passant de la condició de beneficiari com a ciutadà a la d’assegurat tot deixant fora de la cobertura sanitària a molts col·lectius i exclou els no cotitzants. L’opinió d’ERC sobre la reforma és molt negativa. Cal entendre que, segons aquest partit polític, la reforma vulnera la legislació vigent en diferents àmbits:

- Desvincula l’assistència sanitària a la Seguretat Social i això vol dir que en queden excloses un bon nombre de persones.
- La restricció al sistema de sanitat pública vulnera el principi d’equitat que fins ara tenien les polítiques de salut.
- Pot representar un perill per a la salut de la població en general, és a dir, el fet que persones amb determinades malalties surtin del circuit sanitari de control i seguiment.
- El personal sanitari es troba lligat al codi deontològic i la reforma xoca frontalment amb l’article 196 del Codi Penal sobre la omissió del deute de socórrer.
- El decret obvia que els serveis d’urgència es veuran col·lapsats, amb diversitat de consultes i diversitat d’usuaris, amb absència de finançament dels

tractaments farmacològics per a les consultes i sense els dispositius adequats que garanteixin el seguiment dels tractaments.

Per ERC implica, a curt termini, un augment del cost polític, administratiu i econòmic per l'augment de contenciosos entre administracions, per l'augment de reclamacions per part dels usuaris/es, perquè l'INS haurà de reforçar la plantilla i millorar el procediment i la gestió i perquè els serveis d'urgències hauran de reforçar la plantilla i els recursos farmacèutics. I a mitjà termini, segons aquest partit polític, implica un impacte en la salut humana perquè augmentarà la càrrega de malaltia sobre la societat i perquè perillarà la cohesió i la sostenibilitat organitzativa i econòmica del sistema, en especial dels serveis d'urgència i els ingressos hospitalaris.

Esquerra Republicana de Catalunya proposa com a alternativa a la nova reforma anul·lar l'actual RD de Mesures per a la Sostenibilitat de la Sanitat Pública i tornar al sistema sanitari universal vinculat a la Seguretat Social. Creu que la sanitat ha de ser universal per a tothom, independentment de la situació administrativa perquè és un dret universal i perquè l'administració té el deure de vetllar per la salut de la seva població.

Partit Popular de Catalunya –PPC-

En aquest cas, des del partit no han contats les preguntes, i per tant s'ha recollit la informació de fonts periodístiques.

El Govern de Mariano Rajoy justifica la implementació del RD Llei 16/2012, fent explícita la necessitat de mesures urgents per tal de garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut (SNS), i millorar la qualitat i la seguretat de les seves prestacions. Concretament al Programa electoral del Partit Popular s'hi especifica:

“Trabajaremos para evitar la utilización abusiva y fraudulenta de nuestro sistema de salud por parte de personas extranjeras que practican “turismo sanitario” y otros abusos.”

Segons apunta el PP, la reforma del govern va aprovar mesures concretes per tal de solucionar la situació en la qual “el PSOE va deixar la sanitat pública amb un deute de 16.000 milions d'euros” que, segons apunta el PP, “va posar en risc la sostenibilitat del sistema”. La primera reforma del govern va ser “garantir el subministrament de medicaments pagant les factures pendents amb els proveïdors”. Segons apunten, amb aquesta mesura s'ha garantit el subministrament i la viabilitat de moltes empreses i de milers de llocs de treball i a la vegada, segons el PP, s'ha intensificat la regulació per tal de “frenar els abusos del sistema sanitari”.

Així doncs, es pot observar com el partit popular considera que se n'ha fet un ús abusiu del sistema sanitari espanyol i que per tant, aquesta reforma és pertinent tal i com l'està duent a terme.

Partit Socialista de Catalunya –PSC-

Aquesta reforma comporta la privatització del sistema sanitari públic català i la fi del model de sanitat tal i com s'ha conegut fins ara. Val a dir que segons informa el mateix partit polític, aquests s'han adherit al manifest que la Plataforma pel Dret a la Salut fa a la població, agents socials, els moviments de base i els representants polítics a rebutjar i combatre activament el desmantellament del sistema sanitari. El PSC també diu defensar el dret a la salut i el caràcter universal, equitatiu i públic del Sistema Nacional Sanitari i en contra de la privatització, de les retallades en la despesa pública

de salut que es defineix principalment en funció de l'estatus migratori, els ingressos econòmics, el gènere, la classe social o l'estat de salut.

Aquest nou RD suprimeix el dret a la salut com a dret universal i individual de les persones la qual cosa vincula el dret a l'atenció sanitària a l'assegurament de la persona –cotització social, en contraposició amb l'articulat de la Constitució espanyola de 1978 i la Llei General de Sanitat de 1986 que vinculen aquest dret al fet de residir a qualsevol territori de l'estat espanyol fet que exclou el dret a l'atenció sanitària integral a les persones immigrades indocumentades, als joves majors de 26 anys que no han entrat en el sistema de la Seguretat Social, les persones que treballen en l'economia informal o han treballat en països sense acords de la Seguretat Social, o a les dones que s'han dedicat a les tasques domèstiques sense remuneració al llarg de la vida.

Tanmateix, també consideren que aquest Reial Decret elimina l'equitat en les prestacions sanitàries i en l'accés als serveis i tractaments de salut. Aquesta reforma pretén fragmentar l'assistència sanitària segons tres tipus diferents de prestacions: "bàsiques comunes", "complementàries –mitjançant el copagament"- i "suplementàries –diferents segons la comunitat autònoma-". A la vegada també introdueix barreres econòmiques en l'accés als tractaments de salut imposant el repagament per medicaments als pensionistes tot incrementant el repagament per part dels treballadors actius i introduint el pagament dels trasllats no urgents en ambulància i de l'alimentació artificial, entre d'altres.

Considera que s'acaba amb el caràcter solidari i redistributiu del Sistema Nacional Sanitari i a la vegada també redueix l'eficiència de les mesures preventives i de control de la salut pública promoguda pel Sistema Nacional Sanitari.

Iniciativa per Catalunya verds Esquerra unida i alternativa -ICV-EUiA-

ICV-EUiA s'ha oposat radicalment a aquesta reforma tant a les Corts Generals com al Parlament de Catalunya, aquesta reforma suposa un retorn al passat, *"al vell model d'assegurament que vulnera el principi d'universalitat, d'accés a la sanitat pública de totes les persones residents"*. En aquest sentit, es considera que *"l'exclusió de les persones estrangeres en situació no regular suposa un apartheid sanitari que vulnera un dret humà fonamental com és el dret a la salut"*.

El partit considera que les persones immigrants en situació administrativa irregular han de poder accedir a tots els serveis sanitaris amb les mateixes condicions que el conjunt de la ciutadania sense fer-ne cap distinció ja que, segons aquest partit polític, es tracta d'un dret i també d'una qüestió de protecció de la salut.

Així doncs, per ICV-EUiA, aquest nou RD Llei 16/2012 suposa unes mesures profundament antisocials en, per exemple, incrementar prepagament dels medicaments, especialment per les persones jubilades, que fins ara en quedaven excloses o la introducció del copagament en el transport sanitari no urgent entre d'altres mesures.

Proposa dur a terme una contrareforma per a impulsar la plena universalització de la salut. Més en concret, en el cas català, es creu que seria necessari proporcionar una targeta sanitària individual de manera automàtica per a totes les persones empadronades, sense el límit de tres mesos per a accedir a l'assistència primària i d'un any per accedir a l'assistència especialitzada. Tanmateix, afegeixen que cal dur a terme una campanya d'informació adreçada al personal sanitari i als col·lectius més afectats per així poder garantir que ningú es quedi sense assistència sanitària. Una

altra alternativa que proposa aquest grup polític per tal de millorar l'eficiència i reduir els costos en el sistema sanitari és dur a terme un altra tipus de polítiques farmacèutiques i de compra de tecnologia que es basi en un major control de cost-efectivitat dels medicaments autoritzats i d'altra banda, també dur a terme una extensió dels genèrics entre d'altres mesures.

En referència a la pregunta realitzada en quant a l'ús de la sanitat pública, ICV-EUiA creu que en general no es fa un ús abusiu de la sanitat pública. Tot i així, afegeixen que tant l'Estat espanyol com Catalunya tenen un nivell de despesa sanitària per sota de la mitjana europea, en aquest sentit, afegeixen que els problemes han estat més una qüestió de manca d'eficiència en el fet de ser un sistema excessivament medicalitzat i per ser molt focalitzats en els grans hospitals més que no pas en els centres d'atenció primària.

Ciudadans –C's-

En aquest cas, des del partit no han contats les preguntes, i per tant s'ha recollit la informació de fonts periodístiques.

C's proposa com a alternativa promoure un Pla Nacional de la Salut que proposi una ambiciosa millora de l'atenció hospitalària en qualitat assistencial i eficiència tot garantint el dret del ciutadà a escollir el centre sanitari i el metge responsable, així com també proposen impulsar l'obtenció efectiva d'una segona opinió mèdica. Tanmateix també proposen la lliure assistència dins de tot el territori nacional sense cap tipus de limitació burocràtica o de reconeixement de prestació.

Consideren que davant el dèficit de professionals de la salut existent al nostre país, resultat, segons diuen, d'una mala planificació de les necessitats formatives a mitjà termini, proposen un acord que prevegi les possibles demandes de la societat i impliqui activament a les diferents administracions en la planificació de la formació.

Tot i proposar una alternativa a la nova reforma no s'ha trobat informació en la qual es posicionin sobre la nova reforma sanitària del 2012.

Candidatura d'Unitat Popular –CUP-

La Candidatura d'Unitat Popular davant l'aplicació de les mesures aprovades en el Reial Decreto Ley 16/2012 de mesures urgents per a garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salud es posiciona en contra acusant que aquesta reforma està deixant sense cobertura sanitària a, entre d'altres, les persones immigrants en situació irregular. Així doncs, la CUP vol fer una crida als professionals sanitaris i al personal administratiu de salut a la insubmissió a aquesta llei que creuen que és manifestament injusta i que suposa l'exclusió sanitària d'aquest col·lectiu.

Segons la CUP, aquesta és una llei que atempta directament contra el dret fonamental a la salut, perjudicant les persones més vulnerables ja que econòmicament no tenen, segons comuniquen, cap oportunitat de costejar-se una sanitat privada, i, aquest fet suposa una nova retallada dels drets socials del conjunt de la ciutadania. Per la CUP, l'accés a la salut és un dret fonamental reconegut en diferents lleis i tractats per organismes internacionals com l'OMS que, en un dels seus principis defensa que "gaudir el grau màxim de salut que es pugui assolir és un dels drets fonamentals de tot ésser humà sense distinció de raça, religió, ideologia política o condició econòmica i social".

Per al portaveu de la CUP, Joan Teran, aquesta llei “suposa un retrocés inacceptable en els drets socials i és un pas més en la destrucció de l’Estat del Benestar” és per aquesta raó que Teran fa una crida a l’objecció al personal de la salut (sanitari i administratiu) i al conjunt de la ciutadania a exigir a les autoritats sanitàries un tracte igualitari a tots els pacients per tal d’evitar “continuar en la creació d’una esclatxa social cada cop més gran entre rics i pobres, així com en el fonament institucional de la xenofòbia”.

Titlla la mesura del govern espanyol d’“apartheid sanitari” i afegeix que la mesura “donarà pas a un vet absolut” a l’assistència sanitària a tots els immigrants sense permís en vigor amb independència del seu arrelament social i la seva condició de ciutadans.

Posicionaments organitzacions socials:

Comunicat de SOS Racisme Catalunya. 15 d’abril de 2012. **Nou retrocés en els drets socials: la fi de la universalització de la salut.** [Consulta](#)

Comunicat de SOS Racisme Donosti. 29 de juny de 2012. **Comunicado de urgencia de SOS Racismo – SOS Arrazakeria sobre el Decreto 114/2012 de régimen de las prestaciones sanitarias del Sistema Nacional de Salud en el ámbito de la Comunidad Autónoma de Euskadi.** [Consulta](#)

Comunicat conjunt. 31 d’agost de 2012. **Doce entidades de todo el país exigen una sanidad pública, universal y gratuita a todas las personas.** [Consulta](#)

Comunicat SOS Racisme Catalunya, 31 d’agost de 2012. **1 de setembre: Fi de la universalització dels Sistema Sanitari Espanyol.** [Consulta](#)

EDUCACIÓ

Article.

Autors: Jordi Pàmies Rovira, Marta Bertran Tarrés. *Departament Pedagogia Sistemàtica i Social. – UAB CER Migracions EMIGRA – UAB.* I Maribel Ponferrada Arteaga *Departament Antropologia Social i Història d'Amèrica i Àfrica - UB. CER Migracions EMIGRA – UAB.*

L'ÈXIT INVISIBLETAT: JOVES D'ASCENDÈNCIA MARROQUINA NAVEGANT ENTRE ESTEREOTIPS, LIMITACIONS I OPORTUNITATS.

La immigració marroquina a Espanya i a Catalunya es va iniciar fa quatre dècades i, lamentablement, al costat de la persistència d'estereotips i prejudicis sobre les possibilitats i els condicionants de la seva integració social, la realitat que mostren alguns indicadors resulta poc encoratjadora. En un context de crisi econòmica com l'actual, la taxa d'atur entre la població d'ascendència marroquina és superior a la d'altres grups i en especial resulta alarmant entre els menors de 25 anys, abastant a gairebé dos terços dels i les joves actives (Col·lectiu loé, 2011). Tampoc semblen ser dades més optimistes les xifres que recullen el pas d'aquests joves per l'escola, amb uns resultats acadèmics a distància dels obtinguts globalment per l'alumnat de nacionalitat espanyola.

A aquesta situació si afegim, com succeeix en d'altres entorns, que malgrat incrementar-se els anys d'assentament de les famílies o que l'escolarització dels joves hagi estat primerenca, el seu aprofitament escolar segueix constatant la situació de desavantatge i l'impacte d'aquesta en un menor rendiment i continuïtat acadèmica en els nivells postobligatoris. És a dir, que contràriament a la idea tan estesa com contestada per la investigació especialitzada, un major temps d'assentament no sembla millorar de forma lineal ni progressiva la seva situació laboral i educativa.

Però, aquesta imatge és inexacta i incompleta, i actua molt sovint com a profecia d'obligat compliment davant dels estereotips i prejudicis i sobre els rumors que els acompanyen i aguditzen davant la creixent precarietat. És més, la constatació d'aquestes tendències no aconsegueix visibilitzar les trajectòries d'èxit escolar i continuïtat educativa d'una part considerable de joves marroquins d'ambdós sexes en la societat catalana. I és que, sobre l'aprofitament escolar d'aquests joves segueixen existint importants buits de coneixement que resulta necessari contemplar per mostrar l'abast real dels seus èxits - acadèmics i socials - i comprendre els esforços i estratègies que les famílies i ells han fet en el marc dels que foren els inicials projectes migratoris i que cal interpretar ara des dels processos d'integració social desenvolupats i en construcció.

Comprendre les dinàmiques i estratègies individuals, familiars i comunitàries passa per abordar les experiències i subjectivitats i els significats que els i les joves posen en joc en els diversos contextos, des de les possibilitats d'integració i inclusió social que ells i les seves famílies perceben. Però també passa per reconèixer les dimensions, els factors i els mecanismes que es posen a l'abast per a ells i elles. Per això ens vam plantejar reconstruir les experiències d'èxit acadèmic, conèixer els factors i dimensions que les possibiliten i esbrinar les estratègies que els joves impulsen, i els hi son permeses impulsar, en el quotidià i a Catalunya, a partir del projecte *Trajectòries d'èxit dels i les joves marroquines a Catalunya. Una anàlisi qualitativa des d'una perspectiva comparada*⁴. Una perspectiva que s'ha mostrat altament reveladora en la recerca

⁴ L'article és producte dels resultats obtinguts al Projecte ARAFI - 2010: *Trajectòries d'èxit dels i les joves marroquines a Catalunya. Una anàlisi qualitativa des d'una perspectiva comparada* desenvolupat per Jordi Pàmies, Marta Bertran,

(vegeu Abajo i Carrasco, 2004, per al cas de la població gitana). És a dir, varem tractar de reconstruir i analitzar l'abast de l'accés real als recursos, xarxes i suports socials i en especial educatius, i els processos que afavorien l'emergència d'aspiracions per part de famílies i alumnat, i la consolidació d'expectatives i trajectòries d'èxit i continuïtat educativa entre els i les joves. Fer aquestes trajectòries visibles ens permet comprendre-les en totes les seves dimensions i complexitats. I en l'apropament, poder constatar com en aquests camins, moltes vegades discontinus, entren en joc estereotips, limitacions i oportunitats. I és que, malgrat poder ser considerats en l'actualitat joves d'èxit acadèmic, les seves trajectòries posen de manifest les discontinuïtats existents i les barreres a les que s'han hagut d'enfrontar.

És ben conegut que el procés migratori comporta una experiència inicial de mobilitat social descendent i que les dificultats de continuïtat acadèmica –objectives o objectivables - s'incrementen. Les expectatives educatives de les famílies es forgen en origen, afectades per criteris locals de classe social i capital cultural i els joves les interioritzen des dels discursos familiars de més o menys confiança que reben cap a les institucions educatives.

En aquest marc, la família s'erigeix com a suport cabdal que opera des de diferents àmbits i esdevé clau en la construcció de les trajectòries: l'existència de pràctiques parentals de suport (des de les competències adquirides quan el pare els ensenya l'Alcorà, és a dir, un altre alfabet i llengua a memoritzar fins a la possibilitat de participar en activitats extraescolars), el deute amb la família en el sentit de no decebre'ls i l'existència de certs canvis en els rols intrafamiliars, sobretot en relació al rol flexible dels pares homes. Però malauradament el suport explícit que des de les famílies reben els i les joves i els missatges d'aprofitament escolar als que estan exposats, no sempre es consideren des de les institucions educatives. De l'escola aquests joves amb trajectòries d'èxit no en destaquen un suport especial, encara que tots reconeixen l'existència d'un professor clau en la seva experiència educativa pel suport que els va donar, especialment en l'etapa postobligatòria.

D'aquesta figura en destaquen tant la seva dedicació com capacitat professional i humana. Un model que esdevingué pont entre la institució escolar i la família o resultat clau per a superar els moments de crisi acadèmica. Però aquests joves també esmenten episodis de baixes expectatives i com alguns professors *els hi van posar les coses més difícils*, en especial quan ells van exterioritzar la *marroquinitat*. Perquè en ocasions, la mateixa trajectòria d'èxit va ser interioritzada com un camí d'obstacles en el que es (re)plantejaren els objectius inicials. I en el cas de les noies, en nombroses ocasions van haver de superar les barreres que a l'escola emergiren quan es decidiren a posar-se el *hiyab*. Unes dificultats a les que han hagut de fer front en el marc de les pràctiques professionals i en l'àmbit laboral, al llarg de les seves experiències vitals.

En el desenvolupament de les seves trajectòries ha resultat cabdal, i d'obligada contemplació la situació administrativa. L'accés a la nacionalitat espanyola esdevingué un element clau, una situació que els joves consideren discriminatòria i jerarquitzant, entre diferents grups de població. Però també ho han estat les condicions per a l'acollida i la integració a la que van estar exposats, i els suports a l'escolarització i l'accés als recursos públics. En aquest procés bidireccional, i en el participatiu de la construcció de la cultura pública comuna, consideren les dificultats de reconeixement de la diversitat, i unes menors possibilitats d'accés a una ciutadania en igualtat d'oportunitats. Des de l'observació de les pràctiques quotidianes posen l'èmfasi en les

dificultats de reconeixement positiu de la diversitat. I són un exemple clar de com alguns grups i les seves pràctiques i símbols són projectats com categories explicatives, interpel·lats de manera directa i interrogats de manera constant. Una valoració que en el cas dels joves marroquins i les seves famílies no sembla esmortir-se amb un major temps d'estada en el país. En especial, els nois són conscients del caràcter amenaçador des del que són percebuts. Mentre que en el cas de les noies, aquesta percepció es difumina. Són ben conegudes les interpretacions que apunten a que la seva *perillositat* disminueix al ser considerada víctima que *necessita ser salvada del comunitarisme*.

Malgrat que la major part dels joves consideren que no han estat exposats a situacions continuades de discriminació, si que constaten haver tingut experiències d'aquest tipus puntuals i significatives que, tot i que no han esdevingut un argument substancialment limitador en les seves trajectòries, els han afectat.

En part, perquè aquests joves han intentat minimitzar les situacions experimentades de racisme quotidià i que han viscut en solitari. Unes situacions que ells i elles atribueixen, en especial, al desconeixement per part de la majoria, de l'Islam. Ara bé, en el cas de les joves adultes marroquines, la discriminació racial ha estat un element afegit a la percepció de discriminació de gènere, i que les ha obligat a haver de demostrar constantment les seves capacitats. En alguns casos, això ha generat una reacció que les ha conduït a tenir altes expectatives, assolides, en contrapartida amb alts costos i un sentiment de doble esforç. I ha agreujat la seva situació, la manca de referents femenins intraètnics amb èxit educatiu i l'existència d'un model de dona tradicional en el que l'èxit no passa per l'èxit acadèmic ni l'emancipació. **Una situació que constitueix un quàdruple repte a superar en relació al gènere, l'experiència migratòria, la nacionalitat i la religiositat.**

En recerques anteriors ja varem mostrar que una major aculturació no comportava unes majors possibilitats de construir trajectòries d'èxit escolar. Ara ho hem pogut tornar a refermar. I també com en el cas dels nois, el capital social que emana de la immersió de la vida familiar en la vida cultural de la comunitat ètnica a través de l'associacionisme es converteix en un factor que promou trajectòries d'èxit, mentre els protegeix dels contextos que es perceben per les seves famílies poc adequats. En aquestes entitats se'ls transmet un missatge explícit cap a l'aprofitament escolar com a mitjà de mobilitat social ascendent, coincident amb el que reben des del nucli familiar. En sentit contrari, entendre els processos d'integració de forma unidireccional pot conduir a formes d'encapsulament identitari al que sovint es veuen abocats els i les joves, al fer públic alguna dimensió de la seva *marroquinitat*. Un espai públic on també tenen dificultats per visibilitzar-se les transformacions d'ordre socio-cultural i simbòliques que protagonitzen les joves marroquines. Aquestes transformacions, en el seu cas, i en termes de suport al projecte d'èxit escolar i professional comporten un canvi en els rols de gènere familiars i de parella, que també ho són a nivell d'estil parental i objectius de desenvolupament.

Hem presentat algunes conclusions respecte a les dimensions i factors que afavoreixen el desenvolupament de trajectòries d'èxit, des del marc dels processos d'acollida, integració i cohesió social, a partir de l'experiència dels i les joves marroquines respecte als processos escolars i educatius i a l'apropar-nos a l'àmbit de les dinàmiques familiars i comunitàries. Indefectiblement, en aquests marcs cal reconèixer l'esforç i el suport de les famílies en l'educació i escolarització dels seus fills i filles, independentment del capital cultural i econòmic que acumulen i dels resultats

que obtenen aquests a l'escola. I cal valorar i visibilitzar l'esforç personal, les dificultats i les estratègies entre les que han de navegar els nois i noies.

Però, una mirada a les estructures educatives i a les polítiques públiques suposa entendre que, promoure trajectòries d'èxit passa per impulsar actuacions, pràctiques i cultures inclusives. Mentre que de forma paral·lela a aquesta articulació de dispositius que vetllen per a la reducció de les desigualtats i l'equitat, es reconeixen dimensions que avui per avui, encara resten invisibilitzades i negades, en especial per alguns grups. Tot això no només resulta ser una *mesura* necessària i imprescindible, sinó *justa* per l'assoliment de la cohesió social.

Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya.

◆ Discriminació en el servei de menjador d'una escola.

HOSPITALET. Octubre 2012. Cas 57/12

La Sra. S.R. és la mare d'un nen de l'Escola Bressol de "La casa de la muntanya" a l'Hospitalet de Llobregat. A l'inici del curs, té un problema amb el menú diari de l'escola el qual inclou llom de porc tots els dijous per als infants. Degut a que la seva religió no li permet el consum de porc i que el nen es quedarà al menjador tots els dies del mes, la Sra. S. R. va demanar a la mestra que el seu fill no mengés porc els dijous. La mestra li va contestar que això no és possible i que si no volien que el nen mengés porc, que no el portessin al menjador els dijous.

La Sra. S.R. paga tot el mes de menjador i no li permeten fer cap opció alternativa, de manera que es dirigeix a la Regidoria d'Educació per plantejar el problema i demanar que es revisi. Des de la regidoria li exposen el reglament sobre els menús de les escoles bressol municipals manifestant així la dificultat de canviar qualsevol menú per motius religiosos.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas mitjançant la intervenció directa del SAiD, intentant la via de la mediació, contactant amb la mateixa escola i posteriorment amb l'empresa que gestiona el menjador.

En totes dues comunicacions donen com a resposta que aquest tema és competència de l'ajuntament.

Resta a l'espera de la resposta de l'ajuntament.

Recull de premsa.

BARCELONA. Gener. **Barcelona reservarà, per primera vegada, places escolars per alumnes immigrants.** A partir del pròxim curs les famílies novingudes podran optar a dotze centres educatius en la preinscripció dels seus fills en lloc de sis. Els centres, privats i concertats, hauran de reservar un mínim de dues places per alumnat immigrant, aquesta és una bona notícia per a la FAPAC (Federació d'Associacions de Pares i Mares d'Alumnes de Catalunya), que alerta de la desigualtat es dona en l'accés als centres.

La Vanguardia

ESTAT ESPANYOL. Febrer. **Wert argumenta el canvi en l'assignatura de Ciutadania.** Segons el Ministre d'Educació, José Ignacio Wert, una educació cívica i constitucional substituirà l'educació per la ciutadania. El Ministre anuncia una nova assignatura "*lliure de qüestions controvertides i allunyada d'adoctrinament ideològic*". A la seva compareixença a la comissió al Congrés dels Diputats, Wert ha explicat que la nova assignatura es basarà en el coneixement de la Constitució i dels valors de la Unió Europea. També ha considerat que l'assignatura d'educació per a la ciutadania, impulsada per l'anterior executiu i que s'impartia a dos cursos de l'ESO i a primer de batxillerat, "*va estar acompanyada des del principi per la polèmica i va crear divisió perquè anava més enllà del que hauria de suposar una educació cívica*".

En aquest sentit, Wert també ha reiterat la voluntat de l'executiu d'impulsar l'educació bilingüe en castellà i anglès però no ha fet cap referència a com afectaria aquesta mesura a les hores lectives en català. El ministre ha explicat que l'objectiu és estudiar en anglès des del segon cicle d'educació infantil fins al batxillerat. Ha insistit que vol establir unes "*bases fermes i permanents en l'educació i garantir "a llibertat de les famílies per escollir l'educació dels seus fills"*".

El País, Ara, Avui.

ESTAT ESPANYOL. Abril. **Associacions de gitanos denuncien la segregació escolar dels nens a les "escoles gueto".** Diverses associacions de gitanos han denunciat la segregació escolar que sofreix la població gitana en les que denominen "escoles gueto", a través d'un informe basat en l'estudi de 23 centres de Madrid, Barcelona, Córdoba i Badajoz.

ABC

PRESTACION SOCIALS

Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya.

♦ Denegació d'una prestació pública de serveis socials.

BADALONA. Gener 2012. Cas 1/12

La Sra. A.L.C, resident a Espanya des de fa vuit anys, està diagnosticada de fibromiàlgia i en motiu d'aquesta malaltia, es troba tramitant la sol·licitud de reconeixement de discapacitat parcial. A resultes de la seva situació des de l'any 2009 la perjudicada es troba en l'atur i l'any 2011 va deixar de percebre la prestació per desocupació, davant la qual cosa s'ha vist obligada a sol·licitar la Renda Mínima d'Inserció (RMI).

Amb tal finalitat, al gener del 2012, la Sra. A.L.C es va dirigir a aquesta Oficina de Serveis Socials Llefia - La Salut per sol·licitar la prestació esmentada. La treballadora social que la va atendre va proposar-li que *"marxés al seu país, ja que era la opció més intel·ligent perquè s'havien retirat les ajudes"*, a més, va afegir, sense revisar els informes mèdics de l'afectada, *"que la fibromiàlgia no era un impediment a l'hora de treballar"*, tractant-la de mentidera. Dit això, la treballadora social no li va donar cita, produint-se doncs, la denegació d'una prestació pública per part de serveis socials.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas per la via de l'assessorament, contactant amb l'Oficina de Benestar Social per tal de contrarestar les versions. Finalment, des de la oficina es disculpen i tornen a donar-li una cita atorgant-li una altra treballadora social.

Recull de premsa.

LA SEU D'URGELL. Setembre. **Pagar per rebre ajudes socials.** L'ajuntament de la Seu d'Urgell a partir de l'octubre obligarà a realitzar tasques per a la comunitat als usuaris habituals dels serveis socials per a *"evitar la dependència crònica de les ajudes públiques"*. La mesura afecta a totes aquelles persones que en l'actualitat reben algun tipus d'ajuda per a cobrir les seves necessitats bàsiques, com l'alimentació, el pagament de factures dels serveis bàsics de la llar, entre d'altres.

La tinent alcalde d'Atenció a les Persones, Anna Vives, va afirmar que l'objectiu d'aquest projecte és *"potenciar l'autonomia de les persones i prevenir les dependències dels serveis socials"*. L'alcalde de la Seu d'Urgell i president del Consorci d'Atenció a les Persones de l'Alt Urgell avala que *"és una innovació dels serveis socials que suposa un equilibri entre els drets i els deures dels usuaris"*.

L'oposició denuncia que *"és un atemptat a la dignitat de les persones pròpia de l'extrema dreta"*, també adverteix que *"la mesura pot trencar amb la cohesió social de la població"*.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **L'ocupació i els serveis socials, pilars de la integració, es desintegren per la crisi.** Degut a la crisi econòmica i social s'està minant ràpidament amb elements claus per a facilitar la integració i la cohesió social, com ho són l'ocupació i prestacions socials. Un recent informe de Càritas alerta que més de la meitat de persones ateses durant el 2011 van ser persones d'origen immigrant; en aquest sentit, des de llavors fins ara l'atenció al col·lectiu d'origen estranger s'ha reduït en 120.000 persones en nou mesos.

La saturació dels recursos disponibles està causant una reducció de les prestacions i serveis socials, precisament en un moment de gran creixement de la demanda. Així doncs, la suma de l'atur i les retallades empenyen cap a la marginalitat a moltes persones estrangeres.

Segons el CSIC, és fonamental garantir l'accés a l'educació i la formació per tal d'assegurar la seva integració. En aquest sentit, cal dir que s'està donant una tendència dels autòctons a fer ús del sector privat tan en l'educació com en la sanitat. Segons Carmen González, investigadora principal de Demografia, Població i Migracions Internacionals del Real Instituto Elcano, cal posar èmfasi en quin serà el futur de les segones generacions de famílies estrangeres si no s'assegura l'accés als drets.

El País.

TREBALL

Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya.

◆ Impagat i discriminacions xenòfobes.

BARCELONA. Febrer 2012. Cas 17/12

Durant els mesos de desembre i gener el Sr. C.R. va estar realitzant tasques de neteja per a l'empresa del Sr. G. A. un cop acabada la seva feina va reclamar la retribució corresponent a la mateixa.

El dia 7 de febrer el Sr.C.R. va anar a veure al sr. G.A. per tal de tractar el tema del pagament del sou, ja que l'havia citat en dies anteriors i no havia aparegut per allà. Sobre les 12,45 hores el Sr. G. A. el va trucar, i la conversa telefònica va degenerar en un seguit d'insults racistes per part del Sr. G. A.. Amb l'amenaça de que la situació administrativa irregular del Sr. C.R no li permetia denunciar-lo, i que pel contrari trucaria a la policia, per denunciar la seva situació.

Posteriorment, el va amenaçar dient que li trencaria l'altre cama (en aquest sentit el Sr. C.R.C. presenta discapacitat en una de les seves cames). Malauradament no hi havien testimonis de la conversa.

Des del SAiD s'ha intervingut per la via de l'assessorament i la representació jurídica, interposant una denúncia com a acusació particular. La sentència ha estat absolutòria per l'altre part, per no haver estat possible la demostració dels fets, entre d'altres per la manca de testimonis.

◆ Un acomiadament amb motivació racista.

MARTORELL. Juny 2012. Cas 69/12

El dia 27 de Juny, el Sr. S. bromejava amb uns companys de feina. A conseqüència d'això, el supervisor els va imposar una sanció lleu per escrit. Poc després, comentant el succeït, es va apropar un altre supervisor, que sentint-se al·ludit per un comentari, li va imposar al Sr. S. un nou part, motivat per la falta a un comandament. Aquest mateix dia, el Sr. S. va quedar suspès de sou i de feina per un període indefinit.

Durant el mes de juliol l'empresa va procedir a l'acomiadament, suposadament per l'acumulació de tres faltes per part del Sr. S. al llarg dels anys que va estar treballant. El Sr. S. considera que una de les raons d'aquesta decisió ha estat discriminatòria, ja va tenir notícia a través de companys directes, de comentaris xenòfobs proferits pel supervisor, que el va amonestar per escrit.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas per la via de la intervenció directa amb l'empresa i actuant conjuntament amb el sindicat que porta la seva demanda laboral.

◆ Mobbing racista.

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT. Juliol 2012. Cas 44/12

Del 4 al 10 de juny, la Sra. R. M. té un conflicte amb un company de la feina que l'insulta i l'amenaça sempre amb connotacions racistes. La Sra. R. M. va tenir una reunió amb Recursos Humans, FETICO (sindicat de l'empresa) i CCOO demanant que es prenguessin mesures. Des de CCOO s'ha intervingut, però des de RRHH, no s'ha fet cap actuació i aquesta és la reclamació que es fa.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas per la via de l'assessorament i el contacte directa amb Recursos Humans

de l'empresa. Malauradament la Sra. R. M. no vol continuar amb el cas per por a perdre la feina.

♦ **Mobbing racista.**

VILAFRANCA DE PENEDÈS. Juliol 2012. Cas 45/12

El Sr. M. B. porta 4 anys i 7 mesos a Espanya, va venir amb contracte d'origen, amb permís de residència i treballa en una empresa on pateix discriminacions xenòfobes constantment.

Dijous 28 de juny del 2012 a les 15h va fixar i va anar a buscar el seu nou uniforme a l'oficina, allà el seu cap de secció li toca la barba i l'increpa amb comentaris greument ofensius. En una altra ocasió, una companya li toca el cabell rient-se. Dissabte 30 de juny, el mateix cap torna a proferir comentaris discriminatoris, als que el Sr. M. B. no contesta, ja que, està a la feina de cara al públic.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas amb l'assessorament directe a la víctima. Finalment, el Sr. M. B. soluciona el conflicte amb els autors dels fets particularment i decideix no actuar més per por a perdre la feina.

Recull de premsa.

ESTAT ESPANYOL. Gener. **Espanya va perdre 50.000 habitants al 2011 per la manca de feina.** Al 2011, Espanya va tenir un saldo migratori negatiu vinculat, segons els experts a la manca de feina. Segons dades de l'Institut Nacional d'Estadística (INE) el número de sortides (507.740) ha superat per primera vegada en deu anys, al número de immigrants (457.650).

Público

CATALUNYA. Abril. **La crisi fa créixer el nombre d'immigrants en situació irregular.** Segons les últimes dades de desocupació de Catalunya, el 22.4% dels desocupats són persones estrangeres. L'atur té una conseqüència directa sobre la situació administrativa d'aquestes persones ja que la manca de feina impedeix la renovació dels permisos de residència i per tant passen a romandre en situació irregular. Paral·lelament, l'Estat endureix les condicions per obtenir els permisos de regularització per arrelament.

El Punt Avui

LLEIDA. Maig. **Lleida anuncia que no hi ha més places per a temporers en la nova campanya de la fruita.** Davant l'inici de la nova campanya de la fruita, la Subdelegació del Govern de Lleida ha notificat que totes les places per a cobrir els llocs de treball dels temporers ja estan cobertes, davant la possibilitat de que es produeixi un efecte crida entre les persones que estan buscant feina. Així ho ha mostrat la subdelegada del Govern a Lleida, Imma Manso, que ha advertit que "*no hi ha feina per a ningú*", fent referència a persones que viuen en altres països i pensaven venir a Lleida per la campanya de recollida de la fruita.

El Punt Avui.

ESTAT ESPANYOL. Juliol. **L'atur del poble gitano quasi duplica el percentatge general.** Segons un estudi de la fundació Secretariado Gitano la crisi econòmica ha afectat més al col·lectiu gitano que a la població en general, hi ha una diferència significativa pel que fa a l'atur, que entre la població gitana és del 36,4%, vers el 20.9% de la població general.

ABC

ESTAT ESPANYOL. Setembre. **El creixement de l'atur afecta a la població immigrant.** Les baixes a la Seguretat Social creixen més en els estrangers i l'atur volta el 36%. Tots els indicadors laborals assenyalen que l'atur creix a un ritme molt superior entre la població immigrant. Aquesta evolució, juntament amb les retallades socials, pot accelerar el retorn d'immigrants als seus països d'origen.

La Vanguardia.

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **La crisi econòmica afecta de ple a la població immigrada.** El percentatge d'atur entre el col·lectiu de persones d'origen estranger és més elevat que el de la població autòctona. Per a moltes persones immigrants, la pèrdua del lloc de treball comporta la pèrdua del permís de residència, la qual cosa suposa trobar-se en una situació administrativa d'irregularitat sobrevinguda, que també s'estén als fills i filles.

El País.

CULTE

Article

Autora: Maria Cañadas, *Presidenta Amnistia Internacional Catalunya*

LLIBERTAT DE CULTS I RELIGIÓ: EL RÈDIT DE LA POR CONTRA ELS REPTES SOCIALS I POLÍTICS

Fora de l'ecosistema sociocultural i polític de l'Islam, la discriminació esdevé quotidianitat per a les persones musulmanes. El manteniment visible de les creences i pràctiques religioses quan, en l'entorn europeu, esdevenen minoritàries, és l'origen d'algunes vulneracions de drets amb què solen topar les persones musulmanes que viuen a Catalunya.

L'informe d'Amnistia Internacional "Elecció i perjudici: Discriminació de persones musulmanes a Europa" de 2012⁵ va posar de manifest les dificultats per obrir centres de culte a Catalunya, així com la discriminació religiosa i les seves conseqüències en aspectes clau per al desenvolupament de la persona, com són l'educació i el treball. En els darrers anys, a més, hem vist com des d'algunes esferes polítiques han irromput, amb força claredat i soroll mediàtic, discursos obertament discriminatoris, xenòfobs i negatius sobre la població musulmana i els seus costums o pràctiques religioses i culturals.

En un escenari com l'actual, en què la crisi fa estralls sobre les persones dependents d'un salari, els missatges criminalitzadors de la població immigrada calen, perillosament, en la vida pública i, mentre guanyen rèdit polític, degraden la cohesió social.

La promoció de polítiques d'integració no és una prioritat dels partits polítics catalans: tot el contrari. La legislació actual tendeix a potenciar la segregació per motius culturals entre les persones que comparteixen un territori. Amb l'atac a la llibertat de religió, que inclou el dret a celebrar cultes religiosos col·lectius en llocs adequats, es comet una violació de drets humans internacionalment reconeguts.

Amnistia Internacional constata que les regulacions recents, més estrictes, apunten a l'enfortiment de prohibicions sobre la minoria musulmana, tant en l'ús d'indumentària amb motivació religiosa com en l'obertura de nous centres de culte als municipis. El dret a establir llocs de culte és un element angular del dret a la llibertat de religió i de creences que l'Estat té l'obligació, no només de protegir, sinó de materialitzar. A dia d'avui, la realitat a peu de carrer és la restricció del dret, concretada en obstacles de caràcter tècnic com la denegació de permisos per motiu de tramitació i les moratòries concebudes per ajuntaments de Catalunya, que impedeixen la construcció de mesquites. La manca d'espai adequat per a l'oració s'agreuja quan l'administració local persegueix, també, resar en espais públics, sense donar a les persones creients una solució regulada.

Així, a Catalunya, és habitual que la insuficient capacitat de les sales d'oració converteixi espais a l'aire lliure en escenaris de culte per als fidels, alternativa forçada que, igualment, no compta amb el suport dels governs municipals.

L'any 2011 el govern de la Generalitat aprova un projecte de modificació de llei de

5 Índex AI: EUR 01/001/2012 Spanish. Disponible a: <https://doc.es.amnesty.org/cgi-bin/ai/BRSCGI/Eleccion%20y%20prejuicio.Discriminacion%20de%20personas%20musulmanas%20en%20Europa-Informe?CMD=VEROBJ&MLKOB=30762212020>

centres de culte que actualment es troba en tràmit parlamentari. Si s'aprovés aquesta modificació de llei, suposaria un pas enrere, en la mesura que enfortiria l'autonomia local a l'hora de fixar els plans d'ordenació urbanística municipal, fet que implica que els ajuntaments no tindrien l'obligació de reservar sòl amb la qualificació d'equipaments comunitaris allà on els usos de caràcter religiós de nova implantació siguin admesos.

Atorgant més autonomia als governs locals, la regulació catalana no asseguraria el dret d'accedir i obrir centres de culte. La decisió deixaria a mans dels consistoris la possibilitat d'obrir mesquites i, a la pràctica, esquerdaria el dret a la llibertat ideològica, religiosa i de culte, que quedaria a mercè de les ordenances municipals.

La modificació de la llei de culte proposada catalana afegeix una clàusula segons la qual els llocs de culte de concurrència pública hauran de tenir en compte l'entorn arquitectònic, cultural, històric i l'impacte sobre els elements artístics. El requeriment d'harmonia amb l'entorn incrementa la restricció d'un dret que, fins ara a Catalunya, com a la resta de l'Estat espanyol, només limitava la garantia de l'ordre públic. De facto, en la mateixa línia, la clàusula afegida donaria carta blanca als ajuntaments per denegar a les minories religioses la construcció de nous espais on expressar-se.

La resistència política a integrar les pràctiques religioses minoritàries és una de les formes més visibles que pren la discriminació en el panorama europeu. Amnistia Internacional manté que els governs han de garantir que tota restricció imposada a les persones ha de ser necessària i proporcionada respecte una finalitat legítima, reconeguda en virtut del dret internacional i dels drets humans. Prohibir una indumentària no constitueix doncs, per se, una discriminació, sempre que se sustenti en arguments de garantia del bé comú, com són els motius de salut o de seguretat pública. A dia d'avui, però, les traves per obrir mesquites, de la mateixa manera que la prohibició d'indumentària associada a l'Islam, com el vel integral, són indiscriminades, generals, i no responen a cap d'aquests arguments particulars.

En el cas del vel integral, vestimenta associada a l'islam, els poders públics tenen l'obligació d'intervenir, en cada cas particular que respongui a suposades condicions de violència o coerció a les dones, i a través dels mecanismes ja existents d'assistència social i activant els recursos del sistema penal. Ara bé, en cap cas, la resposta efectiva per evitar casos de coacció és penalitzar les dones que duen peces de roba que oculten el rostre i condemnar-les, conseqüentment, a la reclusió a l'espai privat, a casa, on la capacitat d'intervenció pública queda anul·lada. El fet de prohibir a aquelles dones que portin vel integral l'accés als equipaments públics no és la via per lluitar contra la discriminació que poden patir aquestes dones. Aquest tipus de prohibicions generals podrien ser contraproductives i confinar les dones que portin el vel integral a les seves cases, impeding-los així la possibilitat de gaudir d'altres drets, com per exemple accedir a l'educació, la salut, al treball o a mo ure's lliurement. **La igualtat de gènere no s'aconsegueix amb prohibicions generals, sinó garantint que s'executen polítiques públiques i iniciatives socials i educatives a nivell comunitari que empoderen les dones perquè prenguin les seves pròpies decisions i puguin fer-les efectives.**

Amb el mateix fons de vulneració de la llibertat de religió, en el context d'un mercat laboral exclusiu, també són les dones les principals víctimes de la discriminació a la minoria musulmana. **La prohibició d'acudir a llocs públics amb una vestimenta que forma part de la identitat musulmana pot esdevenir un obstacle per accedir a un lloc de treball regular i aconseguir autonomia econòmica.** Per ara, les accions d'algunes institucions públiques fomenten l'estigmatització del vel i de les altres robes

associades a l'Islam. De retruc, queda subordinat a l'estigma el dia a dia de les persones amb creences musulmanes.

L'experiència occidental de les dones musulmanes és la màxima expressió de la discriminació política i social amb què conviu la minoria que professa l'Islam a l'escenari europeu. **Tot i que la responsabilitat pública amb la cohesió social, raó de ser de tot govern, crida a combatre els prejudicis on germinen la por i l'odi, la realitat és que precisament aquesta por i odi suposen, des de l'òptica partidista, una mina de vots per explotar en un context d'incertesa i fragilitat socials.**

Recull de premsa.

BADALONA. Gener. **La zona sud de Badalona insta el PP a controlar tots els oratoris.** Quatre associacions de veïns de la zona sud de Badalona (Sant Roc, Maresme, Artigues i el Remei) s'han adreçat al govern local del PP per instar – lo a “ser rigorós” amb els locals de culte que hi ha a la zona i obligar – los a complir la llei de locals de pública concurrència, per la qual es regeixen els oratoris. Les entitats veïnals reclamen a l'alcalde, Xavier Garcia Albiol, que “no faci diferències entre els centres de culte de la població autòctona i els de la població estrangera”, i que ordeni el tancament de tots aquells que no facin l'esforç de complir la llei. A la zona sud, els veïns comptabilitzen actualment vuit oratoris, la majoria, oberts per la comunitat gitana autòctona d'aquests barris.

Avui

LLEIDA. Gener. **Una comunitat religiosa rep el rebuig d'alguns veïns.** Prop de cent persones es van manifestar pels carrers del barri Universitat de Lleida per reclamar a la Paeria més seguretat a la zona i per exigir que s'aturi l'obertura d'un centre de culte que vol obrir una comunitat evangèlica senegalesa. La comunitat ha llogat uns baixos a on abans hi havia una empresa de persianes i ha demanat a l'ajuntament llicència per a l'activitat de centre religiós amb capacitat per a 44 persones. El centre ha rebut el vistiplau municipal i ha començat a fer reformes amb la intenció d'obrir properament.

Avui.

TORROELLA DE MONTGRÍ. Gener. **Tensió entre els promotors d'una mesquita i l'alcalde de Torroella.** El secretari de l'Associació de Musulmans i Amics de Torroella, Rarfik Bendaly, es queixa de les dificultats administratives que interposa el consistori entorn a la construcció d'una mesquita al municipi del baix Empordà. L'alcalde Jordi Cordou (CiU) argumenta que s'havia comès un error administratiu i jurídic, perquè mancaven informes tècnics.

El Periódico

LLEIDA. Febrer. **Estructura provisional a la mesquita lleidatana.** L'entitat musulmana Aloumma de Lleida, ha sol·licitat a l'ajuntament poder instal·lar una estructura provisional mentre no s'aprova el projecte de la construcció d'una mesquita. L'alcalde de Lleida, Àngel Ros, respon dient que el projecte s'ha d'ajustar a les normatives urbanístiques, mentrestant la comunitat continua congregant-se a un oratori provisional que s'ha fet petit pel nombre de gent que s'hi reuneix.

El Punt Avui

ESTAT ESPANYOL. Abril. **L'ús del vel islàmic als judicis a examen en el Tribunal Constitucional.** El Tribunal Constitucional ha de decidir si admet a tràmit el recurs

d'una advocada que va ser expulsada al novembre de 2009 de l'Audiència Nacional per cobrir el seu cap amb el hiyab.

ABC.

CATALUNYA. Abril. **Amnistia denuncia que Catalunya discrimina els musulmans quan no permet obrir mesquites.** A Catalunya, segons Amnistia Internacional, els centres de culte generen disputes entre associacions musulmanes, comunitats de veïns i autoritats municipals. Segons l'organització les sol·licituds per construir mesquites es troben amb obstacles tècnics, rebuig social,... privant així del dret a la llibertat de religió. L'organització denuncia també la prohibició de l'ús del burca aprovada per diversos ajuntaments catalans al·legant motius de seguretat i d'igualtat.

Agència EFE

SOLSONA. Maig. **El bisbe de Solsona crida als musulmans a convertir-se.** El bisbe de Solsona, Xavier Novell, vol convertir al cristianisme als musulmans que viuen en els territoris de la seva diòcesi. Afirmar que vol complir la promesa que va fer al fer-se càrrec del Bisbat .

El Periódico de Catalunya

BARCELONA. Maig. **Mesquites a Barcelona.** La Unió de Centres Culturals Islàmics de Catalunya i la Fundació Nous Catalans de Convergència Democràtica de Catalunya, diuen que activaran les gestions per aconseguir construir una gran mesquita a la ciutat. Afirmen que la llibertat individual de practicar la religió és un dret fonamental.

La Vanguardia.

SALT. Juny. **Recurs contra els centres de culte al nucli de la ciutat.** Les associacions de veïns i comerciants de Salt han presentat un recurs a l'ajuntament per sol·licitar que no modifiqui el pla que permetria obrir centres de culte als baixos dels edificis dels centres de la ciutat. Les entitats argumenten que aquest permís agreujarà el problema de densitat de població, i que convertirà el centre en un gueto.

El Mundo

**RACISME
SOCIAL**

BLOC 3. RACISME SOCIAL

Discurs polític racista en creixement

Pàg. 92

- Article. Sergi Picazo. *La immigració quan callen els mitjans i els polítics.* (pàg. 92)
- Recull de premsa. (pàg. 93)

El paper dels mitjans de comunicació

Pàg. 95

- Recull de premsa. (pàg. 95)
- Article. Marta Muixí. *Diagnòstics habituals. Canviar rutines per superar el paradigma del periodisme polaritzador.* (pàg. 95)

Racisme social

Pàg. 100

- Article. Abel Bereményi *Assistencialisme o empoderament? Lliçons de l'avaluació externa del Pla Integral del Poble Gitano.* (pàg. 100)
- Anàlisi de Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 104)
- Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 116)
- Fet en profunditat. Assassinat amb motivació racista al barri del Besòs. (pàg. 122)
- Recull de premsa. (pàg. 123)

DISCURS POLÍTIC RACISTA EN CREIXEMENT

Article.

Sergi Picazo · *Periodista*

LA IMMIGRACIÓ QUAN CALLEN ELS MITJANS I ELS POLÍTICS

Inici

El primer dia de la campanya electoral catalana, a les 10 del matí, Alicia Sánchez Camacho va agafar el seu cotxe i va plantar-se al mig del popular barri de Ca n'Anglada de Terrassa. A la primera de canvi, la maquinària electoral del partit s'engegava per continuar amb el tic-tac del "discurs dur" contra la immigració i la "tolerància zero" contra l'incivisme multiètnic. Ho fan perquè guanyen vots, sobretot, tristament, als barris més obrers de les àrees més metropolitanes de la Barcelona roja.

Nus

El debat electoral d'aquest 25N continua sent identitari. Però centrat en el xoc Catalunya-Espanya. Les visites a les zones sensibles de la migració, tot i la insistència del PP, no són com fa uns anys. Quan s'aparten els focus de les càmeres i els lemes fàcils dels polítics, quasi bé sempre és més fàcil conèixer quin és l'abast real dels problemes. Us proposo fer memòria. Cal rebobinar per avançar. Repassem una pregunta habitual a l'enquesta del Centre d'Estudis Opinió: *quin és el principal problema, per vostè, que té Catalunya?* A l'octubre de 2006, la immigració era el principal problema per més del 25% dels catalans: el primer de la llista. A la campanya electoral de 2008, el candidat de CiU, Josep Antoni Duran i Lleida, es va presentar amb aquell lema del "A Catalunya no hi cap tothom". A les últimes enquestes de 2011 i 2012, la immigració ha quedat fora dels cinc principals problemes dels catalans. Ara la preocupació la centra l'atur (39%), la situació econòmica (24%), la insatisfacció amb la política (10%), el sistema de finançament (7%) i les relacions Catalunya-Estat (6%). A l'últim baròmetre, la immigració del CEO hi apareix en sisè lloc amb un 2,7%. Això què vol dir? Ningú no pot afirmar-ho amb rotunditat. Però ens dóna pistes.

Desenllaç

L'únic cert és que el problema està desapareixent de l'agenda. Algú dirà que el percentatge d'estrangers ha baixat lleugerament a Catalunya. Pot ser. Però també és cert que quan els mitjans han deixat de dedicar hores i hores al suposat "problema", el tema ha desaparegut del cap d'una majoria de la gent. Ep! Però no siguem naïfs. Les relacions amb els nouvinguts i els musulmans encara representen un "problema" per alguna gent, xenòfobs o no, i això no es pot negar. La immigració, sempre segons el CEO, preocupa més als catalans que la situació actual de l'educació o de la sanitat. Més d'un segueix sumant vot rere vot amb el discurs de la por i de l'odi. La cosa continua sent complicada. No hem guanyat (encara). Tanmateix, hi seguirem pensant.

*** Si voleu, podeu agafar la primera taula d'aquest estudi del CEO:

<http://ceo.gencat.cat/ceop/AppJava/export/sites/CEOPortal/estudis/monografies/contingut/immigracio.pdf>

Recull de premsa.

CATALUNYA. Abril. **El PP català demana al govern de Rajoy que posi quotes a la immigració.** El Partit Popular català demana al govern de Mariano Rajoy que posi quotes a la immigració en àmbit estatal amb la finalitat d'adaptar l'arribada de nous ciutadans a la capacitat real d'acollida del país. També demana al govern central, que les persones d'origen estranger hagin d'acreditar un determinat període de residència a Espanya per poder rebre les ajudes socials econòmiques no bàsiques com les d'accés a l'habitatge.

Informatius TV3. Informatius Catalunya Ràdio. La Vanguardia

BADALONA. Abril. **El PSC endureix a Badalona el discurs sobre immigració per recuperar l'alcaldia.** Els militants aproven la nova estratègia fins al 2015 a fi de combatre el PP de Garcia Abiol. Acorden entre altres aspectes, parlar "alt i clar" sobre els nouvinguts, admetent, gairebé per primer cop, que els problemes de convivència que hi ha en alguns barris són deguts "a la manera de viure de col·lectius de nouvinguts"

Avui.

BARCELONA. Maig. **El congrés del PP de Catalunya aprova les tesis de Garcia Abiol contra els immigrants sense papers.** Durant el XIII Congrés del Partit Popular de Catalunya, Garcia Abiol va aconseguir imposar una de les seves tesis més dures en contra la immigració, en la seva ponència plantejava la possibilitat de restringir drets i prestacions socials a les persones immigrants que estiguin en situació irregular. Entre altres aspectes, exigia que els i les immigrants haguessin d'acreditar un mínim d'anys de residència legal en el municipi per poder accedir a ajudes socials i econòmiques.

El polèmic alcalde de Badalona va rebre un suport important per part dels assistents al Congrés, i entre el seus arguments, destaca que seria una injustícia que un immigrant en situació irregular tingui els mateixos drets que un veí. En aquesta línia, va aplaudir la recent decisió del Govern de Mariano Rajoy de restringir l'accés a la sanitat als immigrants en situació irregular.

El País, Ara, Público.

HOSPITALET LLOBREGAT. Setembre 2012. **El Conseller Felip Puig fa unes declaracions racistes i SOS Racisme demana que es retracti.** SOS Racisme Catalunya denuncia les declaracions racistes del Conseller d'Interior, el Sr. Felip Puig, en una visita a la plaça Europa de l'Hospitalet del Llobregat, on ha dit que "*Cal una llei per evitar, que hi hagi gent que es pensa que les festes que es feien a l'altiplà del Perú, al desert del Sàhara o a les planes d'Àsia es poden continuar fent a qualsevol hora*". En aquest sentit, el conseller Felip Puig ha fet referència a la necessitat de desenvolupar una llei que reguli l'ús de l'espai públic, citant com a exemple uns incidents que van tenir lloc el passat mes d'agost al barri de la Florida.

Des de SOS Racisme es considera que un representant del govern de Catalunya no pot normalitzar el discurs racista ja que les conseqüències que se'n deriven són nefastes per a la cohesió social i per a la convivència. És per això que l'organització demana que el conseller Felip Puig retiri les seves paraules públicament per coherència i responsabilitat política.

324.cat.

Comunicat de SOS Racisme Catalunya. 27 de setembre de 2012. Prou declaracions que atien el foc del racisme . [Consultar.](#)

CATALUNYA. Octubre. **"El jutge veu indicis de delictes en els fulletons d'Abiol contra gitanos rumanesos"**. El jutge de l'Audiència de Barcelona veu indicis d'un delictes de provocació a la discriminació i a l'odi entre col·lectius en el cas dels fulletons

electorals repartits per Albiol en els quals vinculava als gitanos rumanesos amb els problemes de seguretat i delinqüència a la localitat. L'Audiència de Barcelona ha considerat que aquestes expressions representen objectivament un atac a la dignitat personal i a l'honor de tots els membres del col·lectiu i poden contenir un missatge clarament incitador a la discriminació i a l'odi.

Europapress

Eleccions autonòmiques novembre de 2012

CATALUNYA. Novembre. **El Partit popular de Catalunya tria Can'Anglada per parlar d'immigració.** El Partit Popular de Catalunya tria el barri de Can'Anglada de Terrassa per presentar les línies del seu programa electoral en relació a la política migratòria i gestió de la immigració. Sánchez Camacho, presidenta del Partit Popular de Catalunya, anuncia que presentarà un pla de xoc pels barris amb dificultats que *“serveixi per a garantir que tots els veïns i les veïnes compleixin amb les seves obligacions administratives, cíviques, de higiene i de convivència”*. Camacho afegeix *“Estem a favor d'una immigració legal i ordenada que compleixi tots els controls és per això que és prioritari parlar de seguretat ciutadana”*.

E-notícies.

Comunicat de SOS Racisme Catalunya. 12 de novembre de 2012. **El Partit Popular de Catalunya encén la campanya presentant les propostes electorals vers la població migrada a barris com Ca n'Anglada (Terrassa) i la Salut (Badalona).** [Consultar.](#)

CATALUNYA. Novembre. **Garcia Albiol diu: “Mas es preocupa perquè els immigrants aprenguin català i no perquè es comportin”.** L'alcalde de Badalona manté el seu discurs unidireccional sobre la immigració i demana expulsions en un acte de campanya a Lleida. L'alcalde ha acusat a Mas de preocupar-se perquè la immigració només aprengué el català enlloc de centrar més els seus esforços per retornar al seu país aquells immigrants *“que no es comporten i creen problemes a la resta de població”*.

Ara. Diarivasco.com

CATALUNYA. Novembre. **El PP català promet retirar la targeta sanitària a les persones estrangeres en situació administrativa irregular.** Sánchez Camacho, presidenta del Partit Popular de Catalunya, assegura que el “frau” sanitari absorbeix a 225 milions a la sanitat catalana, i és per això que va prometre que retiraria “la targeta sanitària a les persones immigrants amb situació administrativa irregular” si entrava al nou govern català. Camacho va criticar que Catalunya tanqués quiròfans i centres d'atenció primària alhora que prestés atenció sanitària de caràcter no urgent a persones immigrants amb situació administrativa irregular.

Ara

CATALUNYA. Novembre. **La presidenta del Partit Popular recupera el pla d'expulsar a les persones immigrants que delinqueixin, entre d'altres mesures racistes.** Alícia Sánchez Camacho, presidenta del Partit Popular de Catalunya ha recuperat, dins el programa electoral, la idea d'expulsar a les persones d'origen immigrant que cometin algun delictes que comporti la presó, amb la idea de que es compleixi la pena als països d'origen. Tanmateix, també ha plantejat que només podran rebre ajudes socials no bàsiques si qui les sol·licita porta residint a Catalunya almenys 18 mesos. També ha parlat d'augmentar els controls per tal que *“no es facin guetos ni pisos pastera”*; i de la prohibició del burka i el niqab argumentant que així les dones immigrants *“podran tenir els mateixos drets” que les dones autòctones.*

El Periódico.

EL PAPER DELS MITJANS DE COMUNICACIÓ

CATALUNYA. DESEMBRE. “**EI CIC ha rebut 575 queixes per presumpta vulneració del Codi Deontològic**” El CIC –Consell de la Informació de Catalunya- ha rebut més queixes pel tractament de la immigració als mitjans de comunicació que per qualsevol altra qüestió, un total de 575 queixes. Aquest és el resultat de l'estudi encomanat pel CIC sobre la seva trajectòria i que ha estat realitzat pel Grup de Recerca en Periodisme de la UPF. L'article 12 del Codi fa referència al racisme i la xenofòbia, i ha estat invocat 361 vegades en les reclamacions presentades i el més vulnerat pels mitjans catalans.

Eticaiperiodisme.blog.cat

Article.

Autora: Marta Muixí Casaldàliga. *Periodista i investigadora especialitzada en migracions i cobertura de conflictes.*

DIAGNÒSTICS HABITUALS. CANVIAR RUTINES PER SUPERAR EL PARADIGMA DEL PERIODISME POLARITZADOR.

La immigració ja fa anys que ha deixat de ser un fenomen estrany i nou que ens ha agafat desprevingudes i sense eines per explicar-lo i entendre'l. Ja fa més de 10 anys que ens va sorprendre un augment accentuat de la població estrangera que arribava a Catalunya que l'ha prosseguit una dècada d'augment sostingut. Ara, les estadístiques ens demostren que l'entrada de persones estrangeres s'ha estancat i que precisament el que està augmentant de manera rellevant són les emigracions i els retorns. És prou notori que la immigració és una realitat consolidada que ha transformat la societat catalana de manera estructural, per fer-la més diversa, amb l'enriquiment i tensions que la interculturalitat pot fer aflorar.

Si bé, doncs, com a societat d'acollida ja hem passat la majoria d'edat, les mancances pel que fa a la cobertura periodística de les migracions i la (re)presentació de la diversitat cultural als mitjans de comunicació catalans, no han canviat massa. **Després de nombrosos manuals i recomanacions i d'eines accessibles a les comunicadores, seguim repetint diagnòstics: manca de visibilitat, estereotipació i llenguatge discriminator,** entre altres. Si les justificacions per aquestes males praxis ja semblaven pobres i insuficients ara fa 10 anys, ara ja resulten ofensives. La falta de recursos humans i materials així com la precarietat a què es veuen abocades tantes periodistes en l'exercici de la seva professió no pot justificar pràctiques discriminatòries. Que aquestes perdurin, però, tampoc és atribuïble a un posicionament ideològic conscient, d'entrada. Per explicar-ho cal, a banda de revisar el diagnòstic, analitzar el perquè. Per què les persones immigrades segueixen sense tenir veu als mitjans de comunicació? Per què es segueix problematitzant la immigració? Per què els mitjans generalistes segueixen reforçant tòpics enlloc de posar-los en tensió i qüestionar-los? I una qüestió crucial: quina hauria de ser la funció dels mitjans en relació a les migracions i a la convivència intercultural?

1. Manca de visibilitat

La primera assignatura pendent segueix sent la presència de persones migrades als mitjans. Si bé les persones d'origens diversos representen aproximadament el 15% de la societat catalana, rarament són interpellades a fi de conèixer-ne l'opinió. No se'ls pregunta ni pel que fa a temes d'interès general ni pels seus àmbits d'especialització.

El que és més preocupant encara és que ni tan sols se les consulta per a aquells temes que les afecten més directament. La subrepresentació com a fonts informatives fomenta la percepció que les persones immigrades tindrien poc per aportar i que, per això, la seva opinió no és prou rellevant. La invisibilització i objectivització —en parlar d'ells, però sense ells— també afavoreix la construcció d'allò que alguns teòrics anomenen 'l'immigrant imaginari', una figura en què es dilueixen totes les especificitats i diversitats. Així la 'immigració' esdevé un col·lectiu *per se* al qual se li atribueixen característiques compartides. La confusió arriba fins el punt de parlar de les "persones d'origen immigrant" fent del procés, origen i tret identitari distintiu.

Els resultats de l'estudi *Cobertura televisiva de propostes polítiques sobre immigració* (Giró, X. Muixí, M; 2011) que constava de l'anàlisi de les cobertures de tres propostes diferenciades que limitaven d'alguna manera la vida social i política de la ciutadania immigrada, confirmen aquesta afirmació. En els tres casos d'anàlisi apareixien 53 fonts no immigrades i 7 d'immigrades. A més, les poques persones d'orígens diversos que eren entrevistades eren presentades de manera discriminatòria en contrast a la resta de fonts, ja que o no se'ls especificava nom i/o professió o se les presentava com a 'immigrant' reduint així tota la seva complexitat humana i social.

A més, la majoria de fonts consultades les podem identificar com a pertanyents a les elits i alienes a la base social. Els mitjans de comunicació s'avoquen a la (re)producció dels discursos de les elits simbòliques i els missatges, a voltes racistes, que difonen, tal com ha analitzat abastament el professor Teun Van Dijk. Contra la idea prou consolidada que el racisme és cosa de classes populars "*són les elits simbòliques les que produeixen i transmeten els prejudicis racials a través de discursos pretesament tècnics tot autoexculpant-se de tenir qualsevol relació amb ells*" (Van Dijk, 1993. *El Racismo de la élite*)

2. Funció dels mitjans de comunicació sobre la immigració

És responsabilitat dels mitjans de comunicació contribuir a trencar els rumors i prejudicis que denigren les persones i no a fomentar-los. En aquesta línia, les recomanacions per al tractament informatiu de la immigració del Col·legi de Periodistes, parlen de la importància del compromís de les professionals de la comunicació per a reflectir el sentit positiu de la diversitat. **Cal doncs, un periodisme militant pels drets de les persones i per a la convivència intercultural, una funció que poc sovint es veu acomplerta quan els mitjans parlen d'immigració.**

En aquest sentit, i responent a la funció essencial de control de poder del periodisme, hauria de ser objectiu dels mitjans de comunicació denunciar el racisme institucional, així com les manifestacions de racisme social. Funció crucial en el context de capitalisme salvatge i pèrdua de drets socials fonamentals en què ens trobem abocades en què, lluny de desaparèixer, les discriminacions institucionals no han fet més que fer-se més presents.

Exemples d'aquestes discriminacions n'hem tingut abastament al llarg del 2012. Especialment greu ha sigut la decisió del govern central de negar l'accés a la sanitat per a persones en situació administrativa irregular a partir de l'1 de setembre. Una discriminació inacceptable que no va ser suficientment denunciada públicament. Entenem que, si s'accepta acríticament que hi hagi una part de la població que perdi un dret tan fonamental com el de l'accés a la sanitat en igualtat de condicions, és perquè s'assumeix que en realitat aquests drets no els pertocaven. No es tractava d'un dret propi, si no d'una cessió, que s'ha demostrat temporal, que la societat d'acollida oferia per compassió. Una solidaritat que es veu truncada quan el capitalisme ens

escanya més que mai. Llavors és quan les elits revisen aquests 'favors' i fan extensius missatges de confrontació que alguns mitjans de comunicació difonen acríticament.

L'existència dels CiEs és un altre cas de discriminació evident poc qüestionada, una anomalia jurídica indigna d'un Estat que es vol de Dret. De la mateixa manera que ho són les batudes policials racistes, és a dir els controls d'identitat basats en perfils ètnics, àmpliament documentats per associacions de defensa dels Drets Humans, però poc denunciats als mitjans de comunicació.

No podem deixar de mencionar els magnífics treballs de denúncia que han fet algunes cadenes oferint reportatges en profunditat que compten amb l'anàlisi de persones afectades i expertes. *Malauradament, moltes d'aquestes bones mostres de periodisme compromès es veuen eclipsades per les rutines i dinàmiques de les informacions diàries que ni compten amb aquesta complexitat ni amb aquest enfocament de denúncia.*

3. Problematització de la immigració

Una altra de les evidències que s'extreuen de l'anàlisi crítica de la cobertura informativa de les migracions és que majoritàriament apareix vinculada al conflicte, bé sigui com a victimari –en aquest cas preval l'enfocament estigmatitzador– o com a víctima –en aquest cas preval l'enfocament paternalista–. Els dos són igualment discriminadors i polaritzadors.

Enfocament estigmatitzador

En context de conflicte és pràctica recurrent dels mitjans identificar la immigració amb un suposat augment de la delinqüència. Aquesta relació s'estableix majoritàriament a través de dues estratègies. En primer lloc, *destacant i reiterant l'origen de les persones que cometen un delicte o un greuge quan aquestes són estrangeres.* Així s'implica que és una informació rellevant i s'estableix amb naturalitat una relació causal. Una segona estratègia és la d'explicar en termes culturals conflictes de caire social. D'aquesta manera *es posa el focus en la diferència cultural que s'interpreta com una distància insalvable i intrínsecament problemàtica.*

Aquest posicionament reforça la creença que, per davant de tot, la immigració és un 'problema a resoldre'.

En alguns casos es passa de la relació vaga immigració/delinqüència fins a identificar *modus operandi* propis de les nacionalitats. Així en tertúlies radiofòniques podem sentir dir que *'els robatoris silenciosos són una especialitat romanesa'*, que *'els peruans que robaven a l'autopista que es van fer famosos han disminuït molt'* o llegir a la premsa escrita guies en què s'expliquen diversos delictes segons l'origen de les persones que s'identifica que els cometen.

L'estratègia estigmatitzadora es reforça titllant de 'bonistes' totes aquelles explicacions que vagin en la línia de trencar aquesta falsa relació causa-efecte. Desqualificant com a 'políticament correcte' o 'naïf' tots aquells discursos que busquin desmuntar les explicacions causals errònies i alertin dels perills que comporten, s'evita la possibilitat per a argumentacions alternatives.

Enfocament paternalista

En el pol oposat trobem un altre cas igualment polaritzador: el paternalisme. Aquest afecta de manera molt específica les dones immigrades, ja que al tractament discriminador de la immigració se li sumen les males pràctiques recurrents a nivell de

gènere. Les narratives sobre l'Islam i el vel, per exemple, il·lustren aquest enfocament que parteix, més o menys explícitament, d'una autoatribuïda superioritat moral.

També és recurrent en parlar de les persones en situació administrativa irregular, tal com vam detectar a l'estudi *Cobertura televisiva de propostes polítiques sobre immigració*. Quan es qüestionava la limitació a l'empadronament a les persones en situació irregular no es feia tant des de la crítica a la privació d'un dret fonamental – que suposaria reconèixer-los-en– si no per les necessitats que se'ls pressuposen. Encara més accentuat era aquest enfocament pel que fa a la limitació de l'ús del vel integral en edificis de titularitat municipal. En aquest cas s'advocava per la prohibició suposadament per a defensar l'alliberament de dones pretesament sotmeses. És a dir, es justificava una imposició en nom de la llibertat aliena.

4. Estereotips enquistats. El cas del poble gitano

Menció específica requereix el tractament del poble gitano, que més enllà de ser estereotipat i poc matisat en termes generals, és blanc de pràctiques insultants i assetjadors.

Exemple d'aquest tractament infame n'és el programa de la cadena Cuatro '*Palabra de gitano*'. El programa es presenta com una finestra que '*s'endinsa a la cultura, sentiments i emocions del col·lectiu gitano*', quan no és més que un recull d'estereotips i clixés tal com han denunciat la majoria d'entitats gitanes, entre elles la Fagig, Unió Romaní i la Fundació Secretariat Gitano, amb el suport de moltes altres associacions.

Tal com demostra l'informe anual sobre 'Discriminació i comunitat gitana' (Fundación Secretariado Gitano, 2013

http://www.gitanos.org/centro_documentacion/publicaciones/fichas/97196.html.es)

aquest no és un cas aïllat, ni molt menys. De fet, a les seves conclusions destaca que: '*se constata que los medios de comunicación continúan transmitiendo a menudo estereotipos negativos sobre la comunidad gitana, que dañan su imagen y vulneran el principio de igualdad*'.

Una conclusió que extreuen després de detectar que durant el 2011 el 52% dels casos de discriminació registrats tenen relació a l'àmbit dels mitjans de comunicació.

5. Islamofòbia

Una altra menció específica mereix el tractament del món musulmà als mitjans de comunicació, el paradigma dels dos enfocaments estigmatitzador i paternalista que hem apuntat. Rarament trobem informacions que busquin l'apropament i el coneixement mutu, si no que es reforça la polarització i les suposades diferències insalvables entre el món occidental i l'Islam.

S'emfasitza doncs el conflicte, que s'assumeix com a inherent, i es reitera un suposat relat del món musulmà contra Occident. Les diversitats doncs, queden diluïdes i el focus d'interès se centra en els grups extremistes. D'aquesta manera la imatge que els mitjans perpetuen sobre l'Islam és la d'un conjunt homogeni i resistent al canvi que ens amenaça més o menys obertament. Així es (re)produeix la islamofòbia i s'encamina la teoria del xoc de civilitzacions cap a la profecia autoacomplerta.

6. Conclusions

Si aquestes mancances en la cobertura de la immigració persisteixen és perquè, **després d'una dècada d'immigració extracomunitària, encara no aconseguim escapar del marc de referència 'nosaltres-ells'**. La mare dels ous en què es fomenta qualsevol discriminació. Primer, hi ha d'haver la divisió. Mentre ens seguim movent en aquest marc dicotòmic, la igualtat serà una quimera. En paraules del sociòleg Zygmunt Bauman *"el màxim a què pot aspirar l'individu identificat com a 'altre' és a ser un 'ex-altre', una categorització més amable però que encara segueix marcant un distanciament"*. Mentre partim d'aquesta dicotomia, seguirà semblant raonable i justificable la discriminació i serà més acusada la polarització.

D'altra banda, les justificacions davant aquestes males praxis solen ser la manca de recursos i de temps per a treballar en condicions. És innegable que el sector de la comunicació i el periodisme està patint molt i unes condicions de treball dignes també facilitarien uns resultats més dignes. Però no és suficient. Cal per davant de tot un canvi de rutines, sobretot pel que fa a les fons informatives i assumir amb responsabilitat el rol fonamental que tenen els mitjans de comunicació per afavorir la convivència intercultural i denunciar les discriminacions i el racisme.

RACISME SOCIAL

Article.

Autor: Bálint-Ábel Bereményi, Grup EMIGRA, Departament d'Antropologia Social i Cultural, UAB

ASSISTENCIALISME O EMPODERAMENT? LLIÇONS DE L'AVALUACIÓ EXTERNA DEL PLA INTEGRAL DEL POBLE GITANO

Aquest text resumeix els aspectes més rellevants de la primera avaluació externa que s'ha fet sobre el Pla Integral del Poble Gitano a Catalunya, per iniciativa de la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya i el grup EMIGRA de la Universitat Autònoma de Barcelona, finançat per l'Open Society Foundations.

Introducció

En la dècada passada, el *model espanyol d'inclusió de la població gitana* s'ha fet conegut i reconegut a nivell europeu, degut a les indiscutiblement millor condicions de vida dels gitanos de l'estat comparat amb altres països europeus. Les taxes creixents d'ocupació, nivells cada cop més alts d'estudi, la millora general de les condicions d'habitatge, i els indicadors relativament favorables de salut entre la població gitana espanyola,... Aparentment confirmaven els arguments en els que Espanya sobresurt amb la seva aproximació *pràctica* enfocant en mesures que redueixen les desigualtats i milloren les condicions objectius de vida, més que en accions pels drets de minories o en participació política (Rodríguez 2011).

El Pla Integral del Poble Gitano a Catalunya (PIPG) s'encaixa en aquesta imatge positiva. No obstant això, els primers anys de la crisi econòmica han demostrat que una de les poblacions més afectades per aquesta és la gitana. De manera que ens sorgeix la pregunta: Segueix existint tal model? Si el model es demostra feble davant de la crisi actual, llavors es tracta d'un model sostenible o bé directament vinculat a conjuntures econòmiques? I en definitiva, dites polítiques públiques tenen a veure amb la millora de condicions de la població gitana? És demostrable el vincle entre les unes i les altres al curt, mig i llarg termini?

Per tal de trobar resposta a aquesta última pregunta, i sota la pressió de les associacions gitanes de Catalunya, les que reclamaven coneixença sobre les accions i l'impacta real del PIPG, la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya, juntament amb el grup EMIGRA de la Universitat Autònoma han elaborat una avaluació amb àmplia participació de persones gitanes, sobre els primers sis anys del Pla.

L'estudi avalua tant els aspectes de la planificació, com els d'implementació, dels resultats i de l'impacta. A continuació detallarem els resultats més rellevants pel present Informe SOS Racisme.

1) Context: Boom d'associacions gitanes, dinàmiques d'interdepartamentalitat

El Pla Integral del Poble Gitano a Catalunya, aprovat pel Parlament català al 2005, representà una iniciativa pionera per a l'època. Per la seva aproximació innovadora i molt especialment per la seva proposta participativa, integral i interdepartamental, des del seu inici generà altes expectatives, entusiasme i una percepció general de canvi de paradigma. Una de les propostes més progressistes del Pla és la participació del "poble gitano" en totes les fases del procés, comprenent això principalment a través de la "societat civil gitana". Coneixent la història de l'associacionisme dels grups

minoritaris, no és un plantejament sense perills. Com en altres grups socials, existeix una diferència significant entre les formes d'organització de les associacions i les relacions dins els col·lectius gitanos. Les representacions formals de grups minoritaris sovint no s'originen d'un problema particular, sinó que sorgeixen d'estructures emergents dirigides a un segment particular de la societat per tal de resoldre un problema percebut com a tal per la societat majoritària. L'associacionisme gitano ha experimentat un creixement sense precedents en l'última dècada que, no obstant, roman lluny de la seva màxima potencial reivindicativa, emancipadora i mobilitzadora, en part, degut a la gran dependència institucional. El PIPG proposà fonamentar les dinàmiques de participació a través d'organitzacions gitanes amb poca experiència en dinàmiques de participació social i política.

Per una altra banda, les noves dinàmiques *interdepartamentals* de la Generalitat dels tripartits, van ser totalment noves pels propis tècnics i polítics. L'avaluació confirma les dificultats, contradiccions i dubtosos resultats que han donat aquestes dinàmiques respecte al PIPG. Cal esmentar una contradicció subjacent que feia especialment difícil la gestió del PIPG. Concretament, el PIPG aposta per una línia d'actuacions "específiques" (*targeted*) dirigides a la població gitana, mentre els departaments tendeixen a defensar el principi de les intervencions i prestacions "universals" (mainstreaming) per a tothom segons les seves necessitats. Malauradament, en aquest darrers anys no s'ha obert un debat ampli, i no s'han assessorat els agents executors del PIPG a nivell municipal per poder pal·liar aquesta tensió i evitar contradiccions i ambigüitats.

2) El Reconeixement simbòlic roman invisible i el seu impacte desconegut

Al 2001, el Parlament de Catalunya explícitament reconeix la identitat del "poble gitano i el valor de la seva cultura", un aportació indiscutible i pionera entre els països europeus. Els objectius del PIPG adrecen tant el reconeixement de la "cultura gitana" com la igualtat econòmica i social de la població gitana amb la majoritària. S'ha trobat, però, que la gran majoria de les actuacions que es dirigeixen a l'element simbòlic del reconeixement romanen invisibles, inconnexes, irrellevants, malament comunicades, i el més preocupant: sense seguiment i avaluació. Un bon exemple d'això és l'edició i publicació d'una "maleta pedagògica" amb propostes detallades sobre com abordar els temes relacionats amb la població o cultura gitana en diferents matèries escolars. El professorat i molts assessors escolars (LIC) ignoren el contingut del material l'ús del qual seria fonamental per recrear la falta de reconeixement que pateixen les persones gitanes en els materials escolars i sovint en els discursos del professorat. Tampoc no existeixen mecanismes per estimar l'impacte d'aquesta actuació, com en general.

3) És necessari obrir un debat sobre la participació empoderada i crítica

Participació és un dels conceptes centrals del PIPG. Aquesta noció abasta moltes pràctiques i discursos ben diversos. L'aspecte positiu del PIPG és que ha aconseguit implicar administracions, institucions i organitzacions gitanes i no gitanes en el procés i que ha creat una estructura complexa per la participació formal. No obstant això, pel que fa a la participació gitana, en aquest punt s'han detectat insuficiències preocupants. Mentre que el volum de la participació gitana en els òrgans del PIPG ha estat alta (encara que sovint decreixent), el PIPG no s'ha preocupat d'incrementar significativament la qualitat de la participació a través de la capacitat o la formació.

L'estructura organitzativa del PIPG assigna un paper actiu de consulta a diferents organitzacions i persones gitanes, però no garanteix cap poder de decisió als

participants. Aquest model de representació àmplia, diversa i plural tampoc no ha aconseguit obtenir la profunditat necessària, és a dir, les associacions participants en els òrgans i actuacions del PIPG no arriben a amplis segments de la població gitana. De fet, tot indica que la immensa majoria de la població gitana de Catalunya està completament desvinculada d'allò que alguns anomenen "el moviment associatiu gitano", fenomen que també és conegut en altres poblacions i amb altres estructures de representació amb escassos mecanismes de rendició de compte als suposats representats. Per altra banda, mitjançant actuacions concretes del PIPG s'han promocionat determinades formes de participació ciutadana. Per exemple, en el Projecte de Promoció Escolar (coordinat pel Departament d'Ensenyament) el foment de la participació de les famílies gitanes és un objectiu explícit. L'aspecte preocupant és que el text del projecte - així com els discursos del professorat - li dona un sentit restringit i previst en pràctiques concretes, mentre que no considera com a rellevant la pràctica dels mitjans alternatius de participació i empoderament i el seu impacte educatiu (associacionisme, activisme, activitat política, etc.) tant en les famílies com en els nens. Un problema corresponent és que el PIPG ha apostat per la **participació gitana en clau ètnica, mentre que no ha fomentat la integració de persones gitanes en estructures genèriques (*mainstream*), com ara associacions o plataformes locals, regionals de grups socials més amplis organitzats per interessos comuns.**

4) L'enfocament "integrat" i "interdepartamental" es plasmi en la pràctica

Existeix un acord general sobre que es més eficaç aplicar polítiques coordinades a un mateix fet social, que no aproximar-s'hi des de sectors d'intervenció diversos de forma separada. El PIPG, com tants altres plans interdepartamentals de la Generalitat va iniciar unes dinàmiques en les quals les actuacions concretes s'anaven a dissenyar, a portar a terme i avaluar entre dos o tres departaments conjuntament. En la pràctica, però, degut a la manca de la necessària preparació i formació per aquesta nova forma de treballar, la interdepartamentalitat sovint es reduïa a la participació en reunions, però no en propostes creatives d'aproximació.

Mentre en la primera edició del PIPG (2005-2008) més de la meitat (54%) de les actuacions implicaven dos o tres departaments, en la segona edició (2009-2013) menys de la tercera part (31%) es portà a terme amb la col·laboració de dos o més departaments, la majoria centralitzada en el Departament de Governació i les Secretaries del Departament d'Acció Social i Ciutadania, organitzacions responsables de la coordinació del PIPG, a nivell polític. És a dir, la lògica original de pluralització i co-responsabilització del procés es tornava al contrari: la centralització de la participació i de la presa de decisions. Per exemple, va contra la lògica interdepartamental, que l'actuació amb més impacte mediàtic i amb un pressupost molt significatiu, el Projecte de Promoció Escolar, que lògicament hauria d'implicar moltes altres àrees i polítiques públiques, es liderés pel Departament d'Educació (Ensenyament) en solitari. Un altre cas per la mateixa incongruència representen els projectes liderats pel Departament d'Innovació, Universitats i Empresa: inicialment tres en col·laboració, posteriorment set en solitari i dos en col·laboració.

També caldria subratllar l'escassa participació de les organitzacions i administracions locals tant en la planificació i execució com en l'avaluació del PIPG. Allà on existien prèviament dinàmiques de xarxes entre societat civil i professionals d'intervenció, els projectes PIPG han pogut connectar-s'hi, però sense un impacte determinant. En canvi, en territoris sense prèvies col·laboracions en xarxa, el PIPG ha quedat invisible i amb molt baixa rellevància comparat amb altres accions locals paral·lels.

5) Apostar per una sostenibilitat i mantenir-se fidel als principis empoderadors en les actuacions

Un dels punts més febles del PIPG és la seva total dependència de font públics. No s'han posat en marxa mecanismes amb l'objectiu de sostenibilitat social, econòmica de les actuacions. No es fomentava l'autosuficiència de les iniciatives. Per exemple, les fons europeus han estat totalment absents⁶ en la implementació del Pla.

La formació, la creació de xarxes, la capacitat (capacity building) dirigides a habilitats i coneixements de lideratge i d'advocacia, de presa de decisions, de competències d'organització, d'obtenció de finançament, de comunicació pública, d'instruments i metodologies per elaborar projectes i la seva avaluació, entre d'altres, també són elements inexistents al Pla, fet que qüestiona profundament el potencial del PIPG en la reducció de la dependència econòmica de les organitzacions que representen la població gitana. Aquest fenomen és preocupant, ja que **manté o fins i tot augmenta la dependència política i institucional de les organitzacions a l'hora de prendre decisions i establir futurs plans, minvant el seu rol reivindicativa, emancipadora i mobilitzadora.**

Conclusions

La qüestió central de l'avaluació del PIPG és si s'ha aconseguit un canvi fonamental en l'aproximació a com les administracions responen a un ampli ventall de fenòmens relacionats amb la població gitana de Catalunya. En definitiu: **podem parlar d'un canvi del model assistencialista a un model empoderador?** Sens dubte, el PIPG ha ajudat visibilitzar el 'tema' a diversos nivells de l'administració. Les dinàmiques interdepartamentals han creat una certa sensibilitat cap a la població gitana i per les postures europees de gestionar el conflicte entre polítiques i intervencions específiques (*targeted*) i universals (*mainstreaming*). Els òrgans de participació, sobre tot els grups temàtics de treball, també han servit per a un grup reduït de persones gitanes per connectar-se amb dinàmiques de participació i de debat, encara que no tingués repercussió directa en la presa de decisions.

En canvi, en l'avaluació externa crida l'atenció el fet que la gran majoria de les oportunitats socioeconòmiques creades per a la població gitana en la última dècada s'han creat fora de les dinàmiques i estructures del PIPG, començant pel boom econòmic i el seu impacte en la inserció social i laboral, i continuant amb serveis universalistes de les administracions.

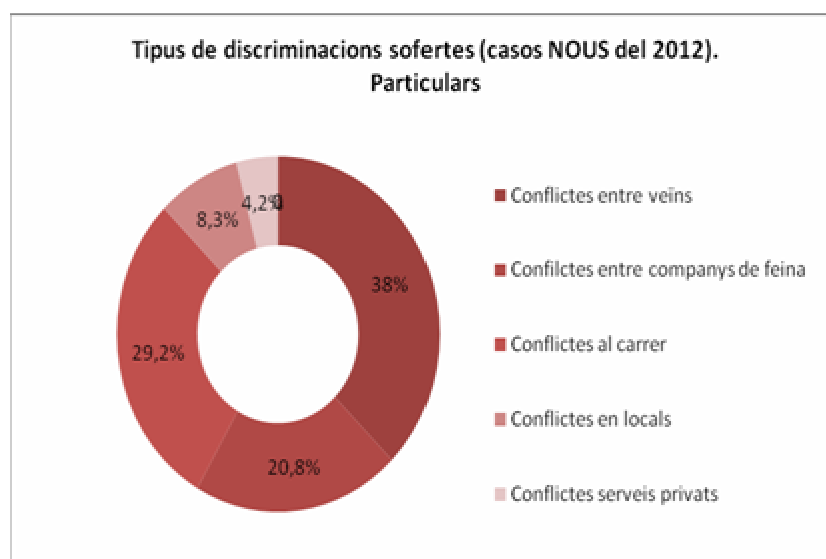
No obstant això, un cop sotmesos els seus punts febles a reformes radicals, **el PIPG hauria de reactivar-se tenint consciència plena del seu potencial.** La gran experiència acumulada a través dels processos del PIPG hauria de servir com a excel·lent lliçó no només per a l'edició del 2014-17 del PIPG, sinó també per a les Estratègies Nacionals per a la Inclusió Social de la Població Gitana dels estats europeus.

⁶ Els dos projectes europeus, 'ROMAin' i 'Lungo Drom', esmentats en l'Informe oficial del PIPG, són anteriors de la publicació del PIPG i el seu impacte és impossible d'identificar en la planificació i en l'execució del PIPG-2.

Anàlisi de Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya

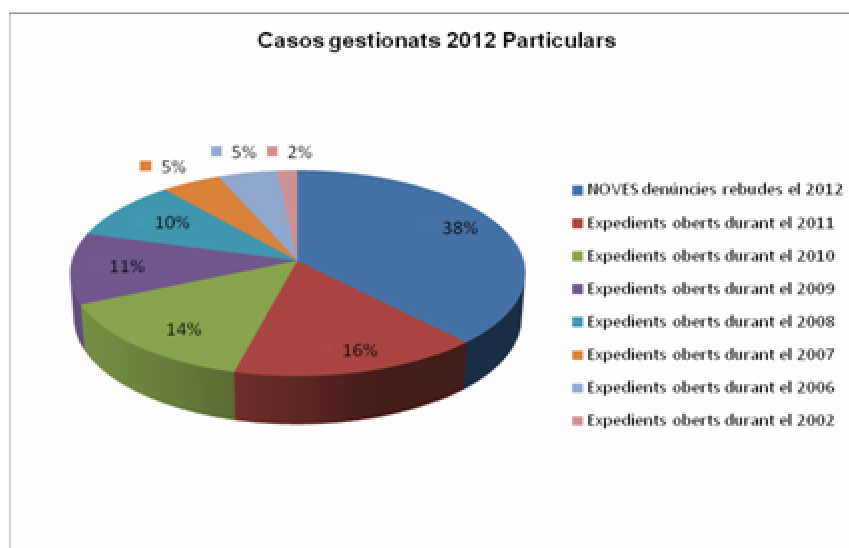
Tipologies: Conflictes entre particulars, Discriminació en Serveis no Bàsics. Agressions i abusos per cossos e seguretat privada.

En aquest apartat recollim dades en relació a tres tipologies: conflictes entre particulars, discriminació en la prestació de serveis no bàsics i casos d'abusos per part de cossos de seguretat privada. Entenen que totes tres tipologies fan referència a situacions de racisme que es donen els espais socials, en el dia a dia de les persones. La tipologia entre particulars comptabilitza aquells casos de discriminació racista on els actors que intervenen són particulars i en els que el conflicte es desenvolupa a diferents àmbits de la vida quotidiana, com al carrer, entre veïns, al lloc de treball o a altres espais públics, com l'escola, el centre de salut, etc. És important remarcar la relació entre els actors del conflicte ja que és una relació entre iguals.

Gràfic 7

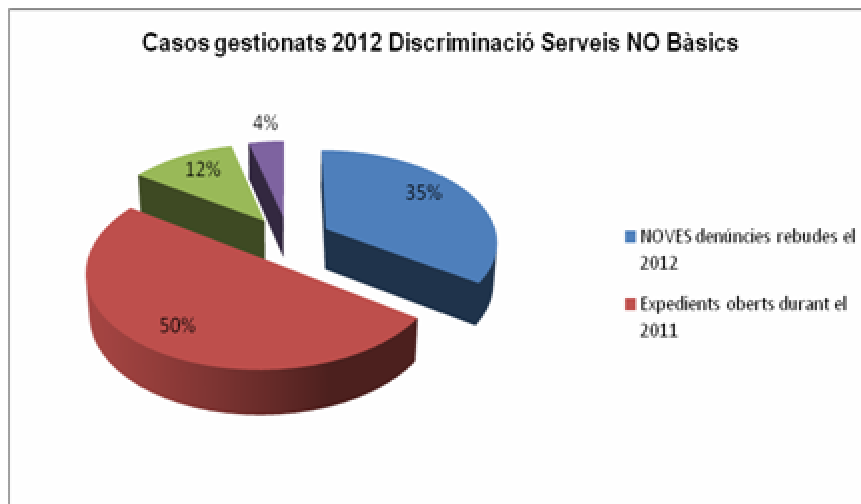
En aquesta tipologia un 38% són casos nous assumits l'any 2012, la resta són iniciats en anys anteriors, ampliables fins a l'any 2002.

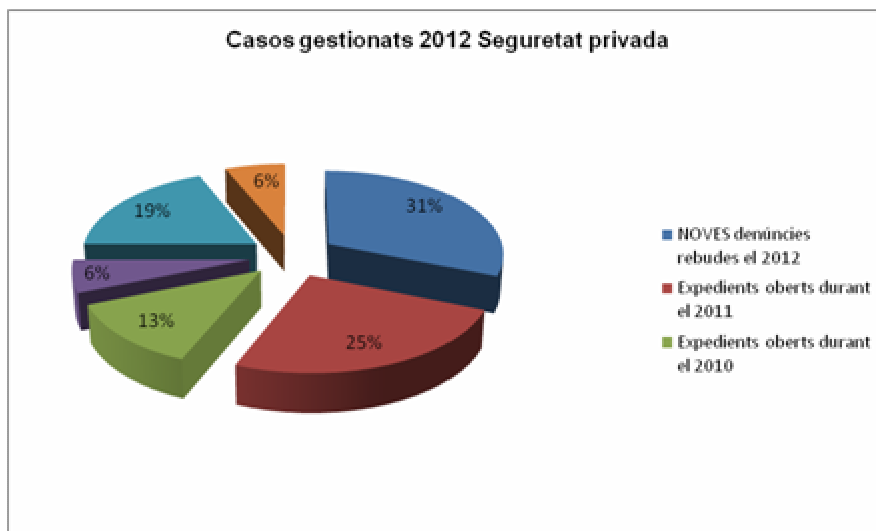
Gràfic 1

Una diferència remarcable en relació a les altres dues tipologies, serveis no bàsics i seguretat privada, (gràfic 1, 2, 3).

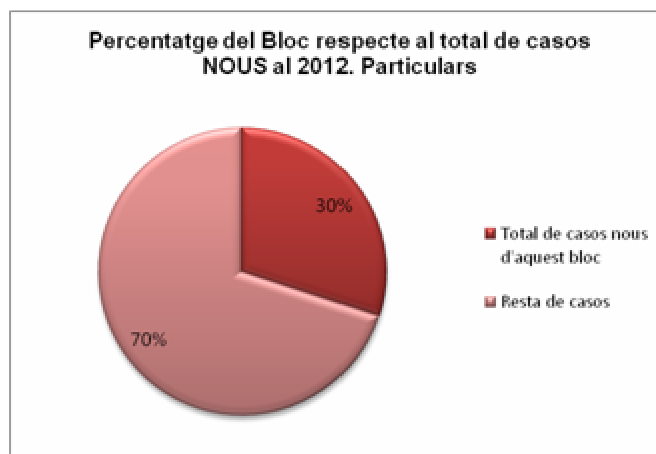

Gràfic 2

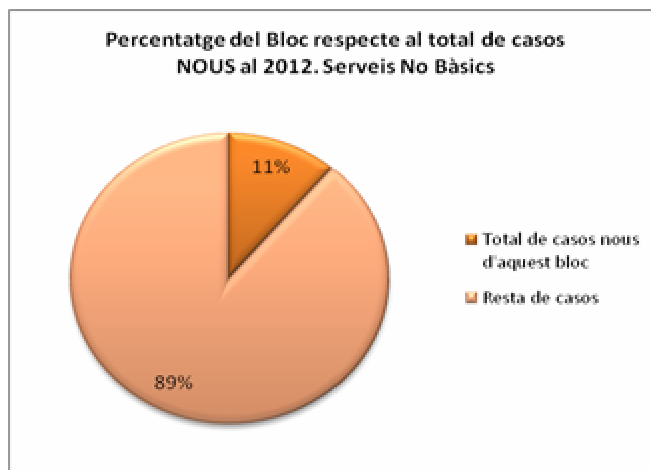

Gràfic 3

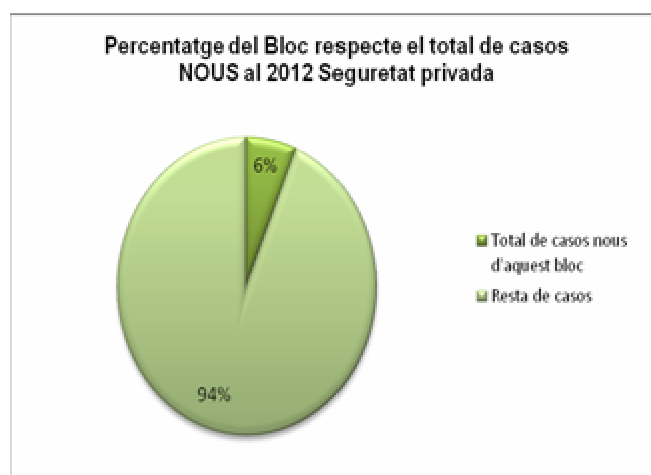
Percentatge de cada tipologia vers totalitat casos nous assumits:

Gràfic 4

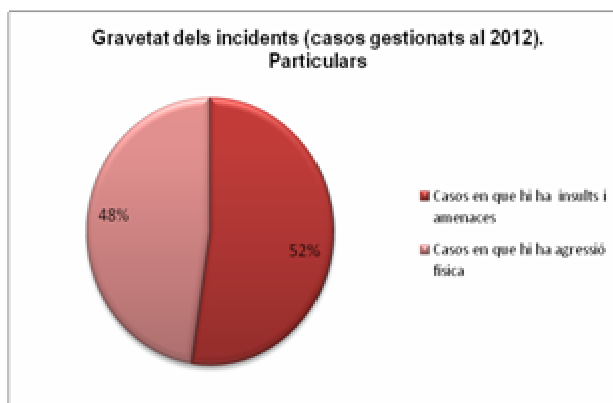

Gràfic 5

Gràfic 6

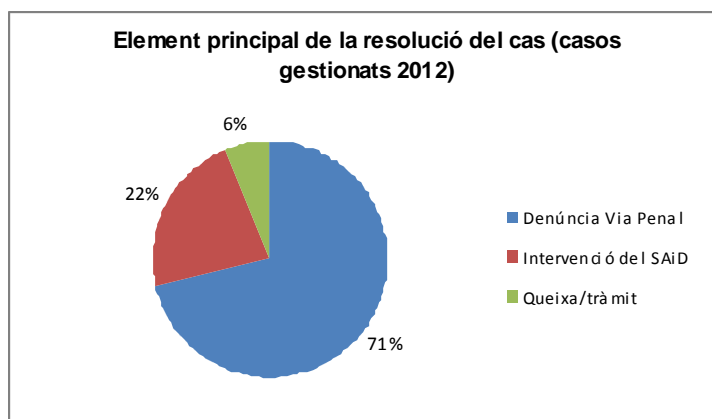
Els casos que corresponen a la tipologia entre particulars, en els darrers quatre anys, a més de consolidar-se com una de les tipologies amb més nombre de casos, també s'han vist agreujats, amb situacions més deteriorades una vegada arriben al Servei: el 48% dels casos gestionats han patit agressions (gràfic 10)

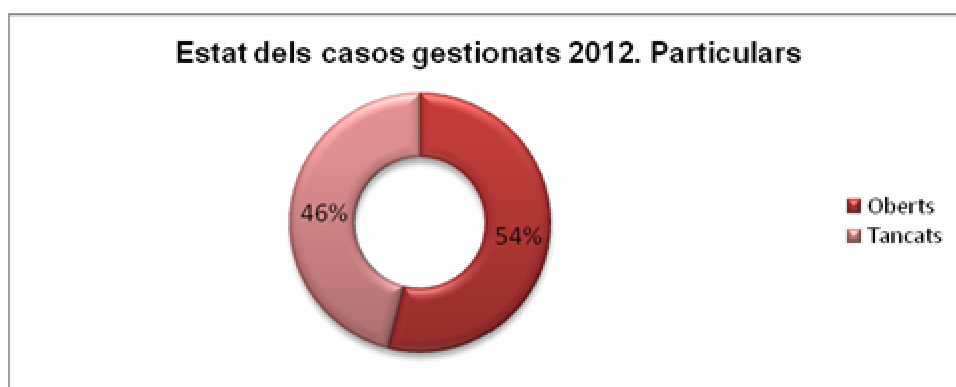
Gràfic 10

Una situació que dificulta la via de la mediació que seria la més adequada per aquestes situacions, intervenint més per la via penal, el 71 % dels casos gestionats dins d'aquesta tipologia es porten per la via penal, veure gràfic 13), amb poques possibilitats d'una mediació penal. Per això la durada per aconseguir una resolució

dels casos s'allarga molt més i es mantenen oberts més temps: el 62% dels casos gestionats en aquesta tipologia estan oberts.

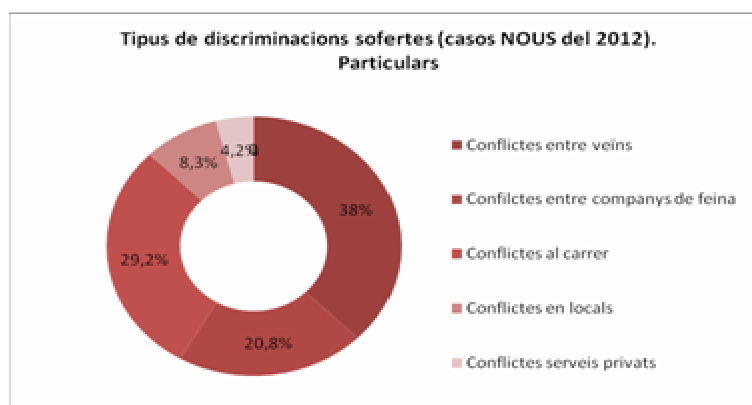
Gràfic 13

Gràfic 17

Durant aquest any és remarcable que aquesta tipologia sigui la més nombrosa, el 30%, en relació als casos nous (encara que per un petit nombre de casos), a diferència dels 3 darrers anys, on la tipologia amb més nombre de casos, era la que feia referència a cossos de seguretat pública, (gràfica 4).

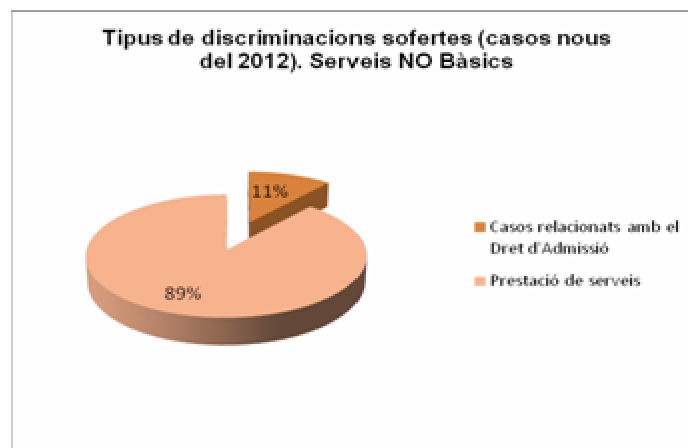
La suma d'aquestes tres tipologies ubicades en aquest bloc, correspon al 47% respecte a la totalitat de casos nous assumits al 2012. Tal i com es reflexa a les gràfiques 7, 8 i 9 les discriminacions es manifesten en diferents àmbits de la vida quotidiana d'una persona, amb la perillositat que això suposa, ja que s'estableix una normalitat en aquests tipus de discriminacions, i és una manifestació preocupant del racisme institucional i del discurs xenòfob per part de diferents "responsables" polítics.

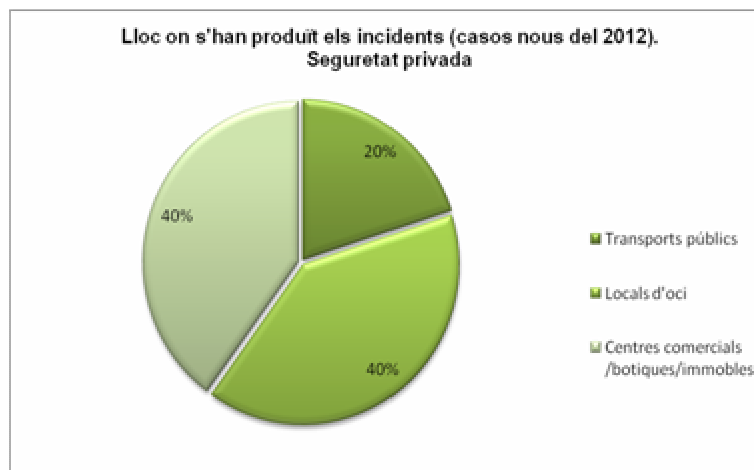
Gràfica 7

És precisament en les discriminacions en l'accés a serveis no bàsics es troben totes aquelles discriminacions de caràcter racista que es produeixen en l'espai de la prestació de serveis privats, des de les possibles condicions discriminatòries per la concessió d'un préstec, la discriminació en la compra de qualsevol article i/o la mala atenció al client pel fet de semblar estranger, o fins i tot el cobrament dels articles als bars amb preus més elevats a clients que són estrangers.

Dins d'aquesta tipologia hem de remarcar les discriminacions que es produeixen en la prestació de serveis, corresponen al 89% dels casos nous que com mostra el gràfic 8, són discriminacions que es donen per aquest motiu.

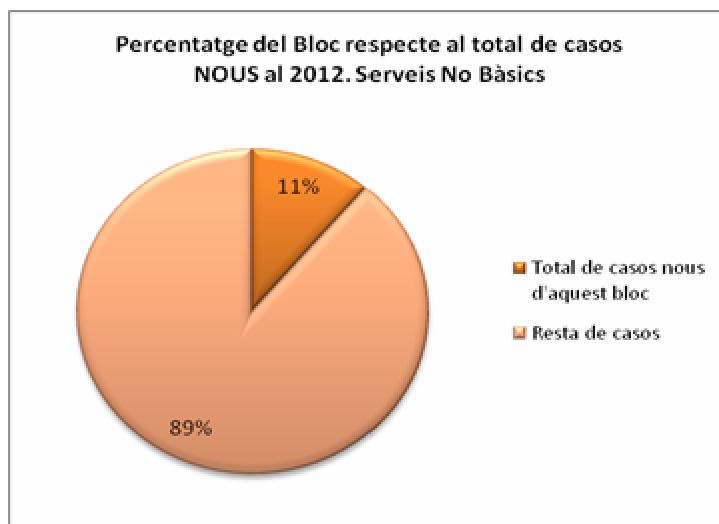
Gràfic 8

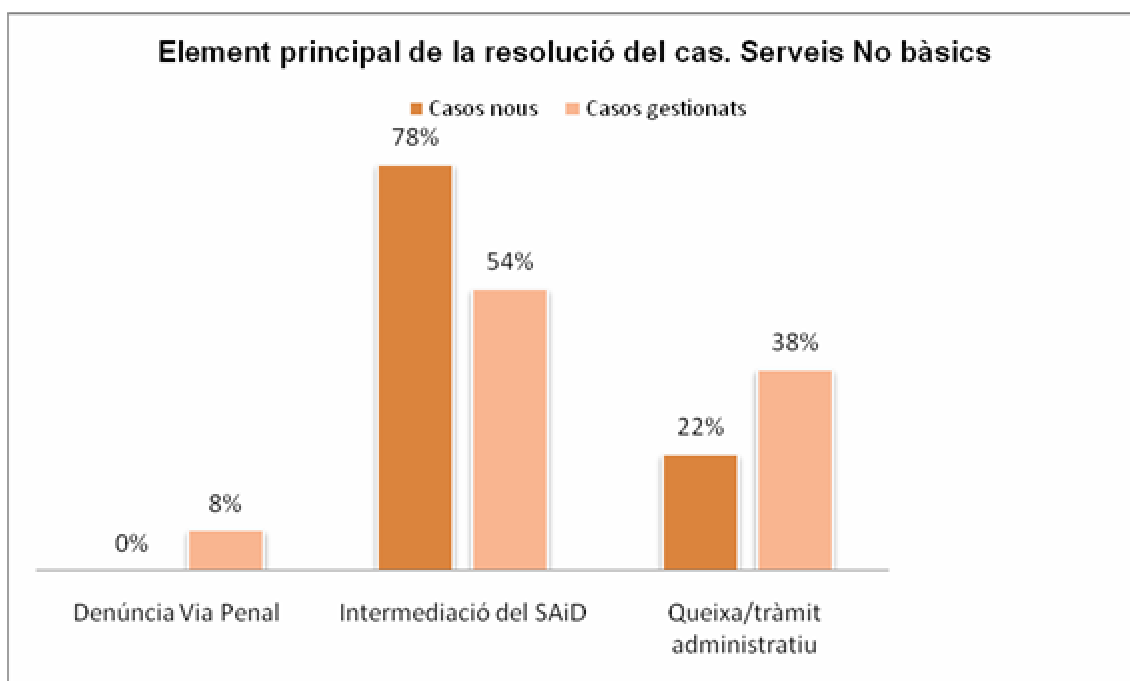
Gràfic 9

Com es pot veure al gràfic 5, aquesta tipologia amb un 11% dels casos nous assumits al llarg de l'any és la tercera tipologia amb més nombre de casos, amb un total de 9 casos nous, i la via de resolució més utilitzada és la denúncia administrativa als estaments corresponents que tenen competència en els diferents àmbits, (gràfic 15).

En relació a la via de resolució

Gràfic 5

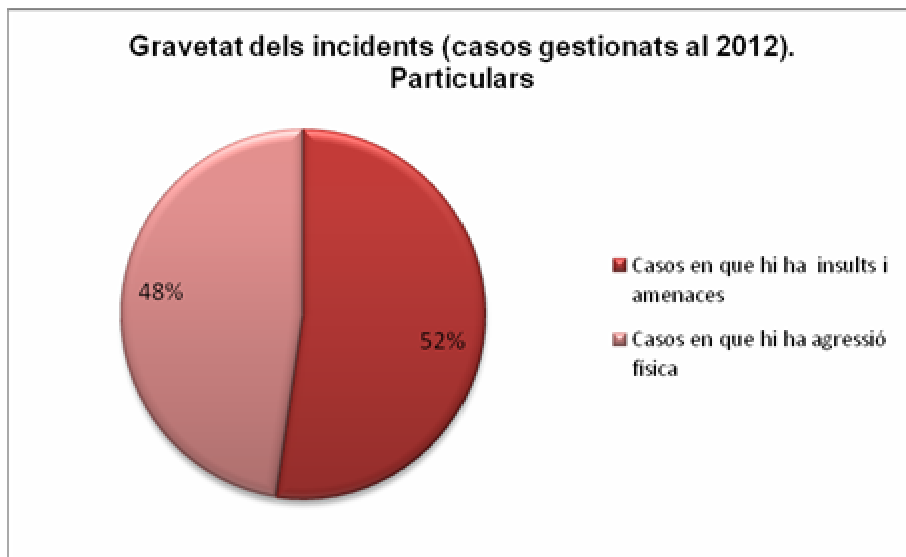

Gràfic 15

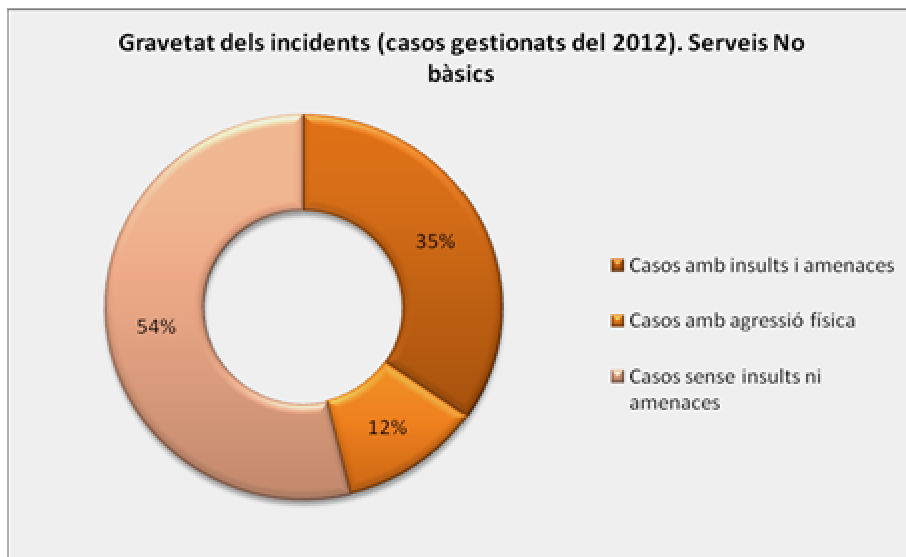
Per tant aquesta tipologia, juntament amb l'accés a serveis bàsics, utilitza aquesta via de resolució prioritàriament, en lloc de la via penal, per tant el període de temps de resolució d'aquests casos és més curt que la resta; s'ha de tenir en compte també la via de la intervenció directa del SAiD per resoldre aquests casos en un període de temps més curt.

La tipologia de discriminacions en serveis privats, es col·loca en tercer lloc en relació al nombre de casos, les tipologies d'accés a serveis socials, i laborals, és adir les que tenen a veure amb l'accés a drets la segueixen d'a prop amb un 10% cadascuna, provocant una major diversificació en els àmbits de discriminacions.

A les gràfiques 10, 11 i 12 es manifesta el grau de gravetat de la discriminació, i exceptuant la tipologia de serveis privats, la resta mantenen i fins i tot incrementen en relació a l'any anterior, el nombre de situacions agreujades que faran necessària una intervenció penal.

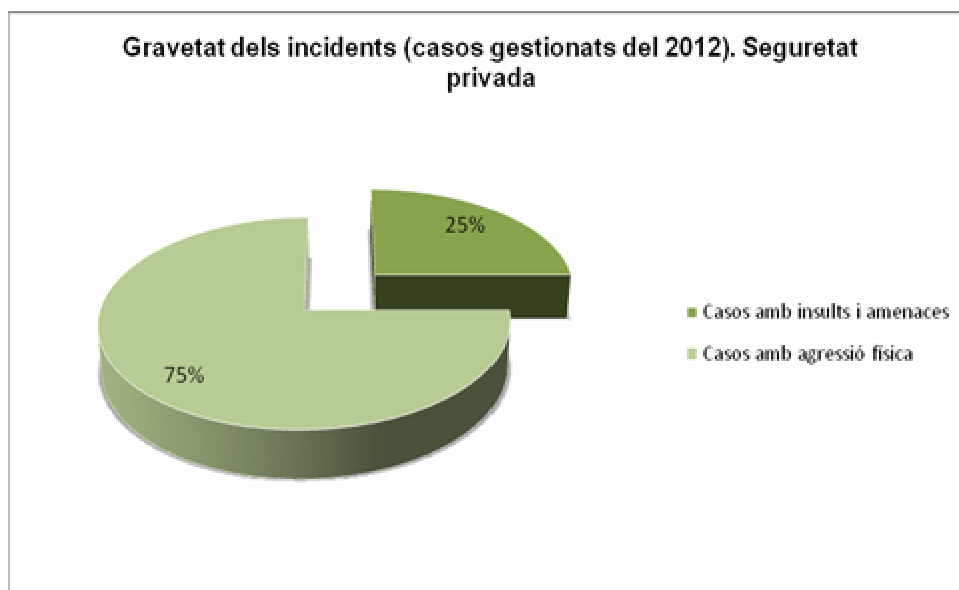

Gràfica 10

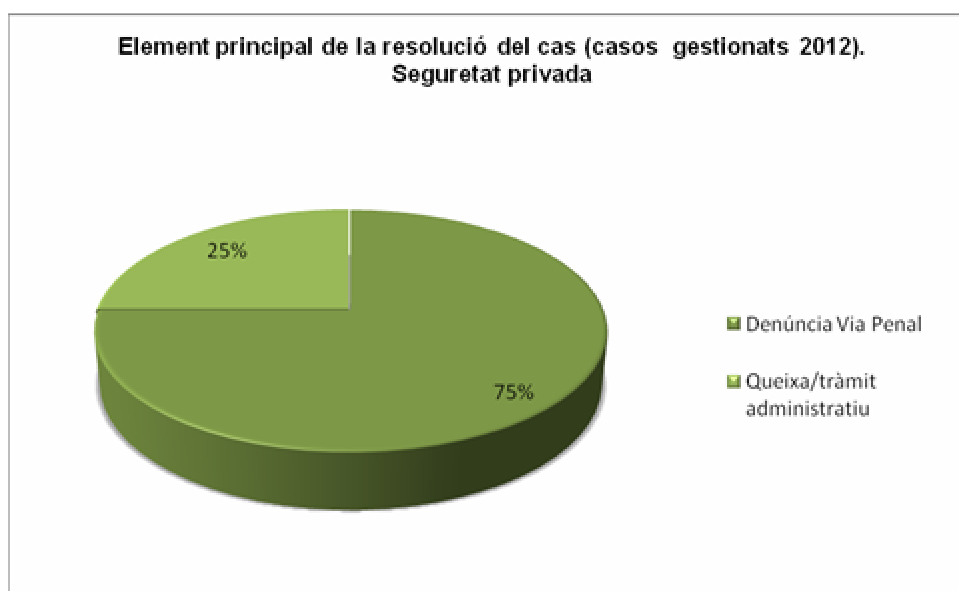
Gràfica 11

Dins de la tipologia de seguretat privada es contemplen aquells casos on la discriminació és realitzada per empleats de seguretat privada de diferents àmbits com els transports públics, els locals d'oci, les botigues i centres comercials, etc.

Gràfic 12

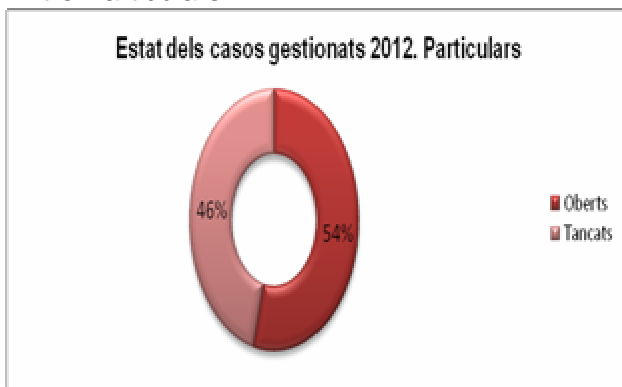
Segons el gràfic 12, el 61% dels casos gestionats d'aquesta tipologia (seguretat privada), han estat suficientment greus com per provocar lesions, per la qual cosa la via de resolució d'aquests ha estat la penal (el 75% dels casos gestionats s'assumeixen utilitzant la via penal, gràfic 16).

Gràfic 16

Estat dels casos i valoració per part de la víctima

Entre Particulars

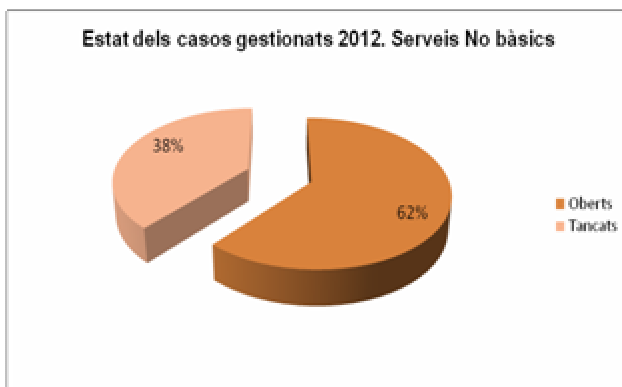

Gràfic 17

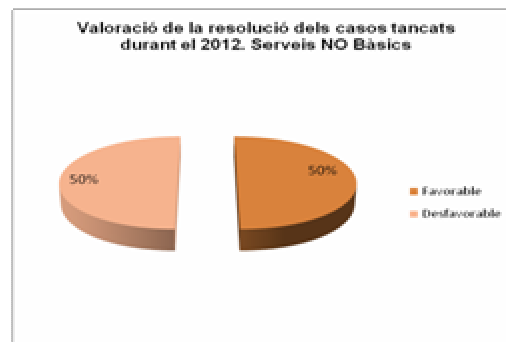

Gràfic 20

Serveis No Bàsics

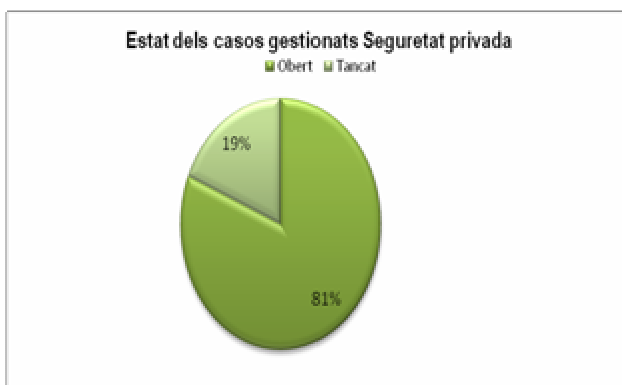

Gràfic 18

Gràfic 21

Cossos Seguretat Privada

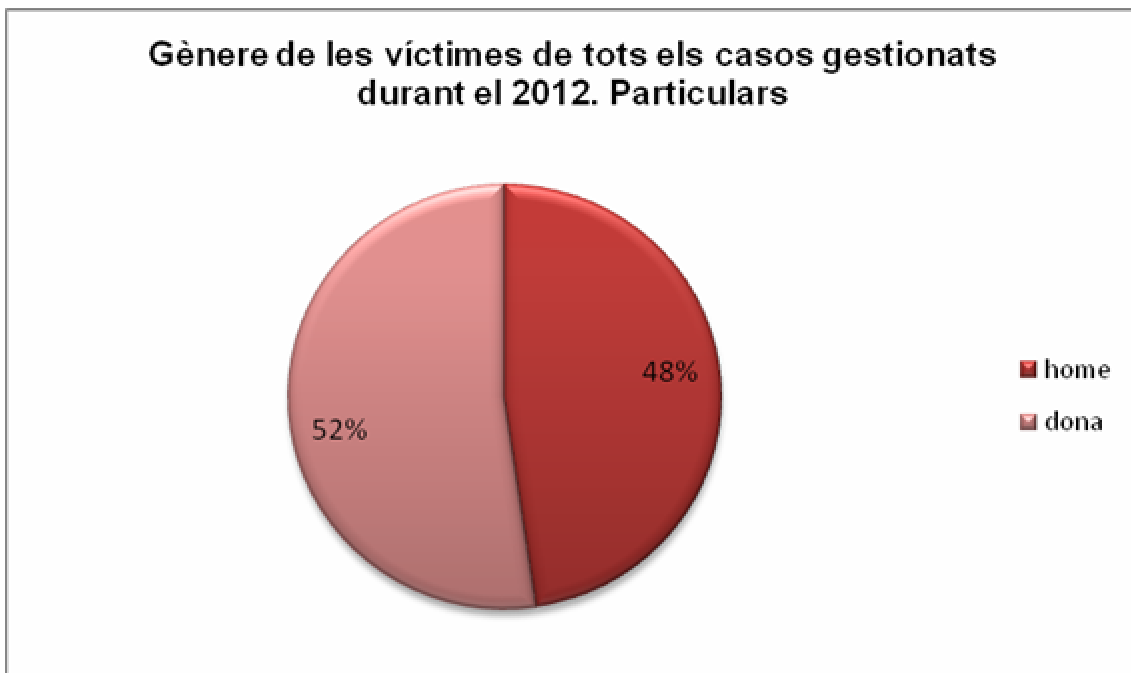
Gràfic 19

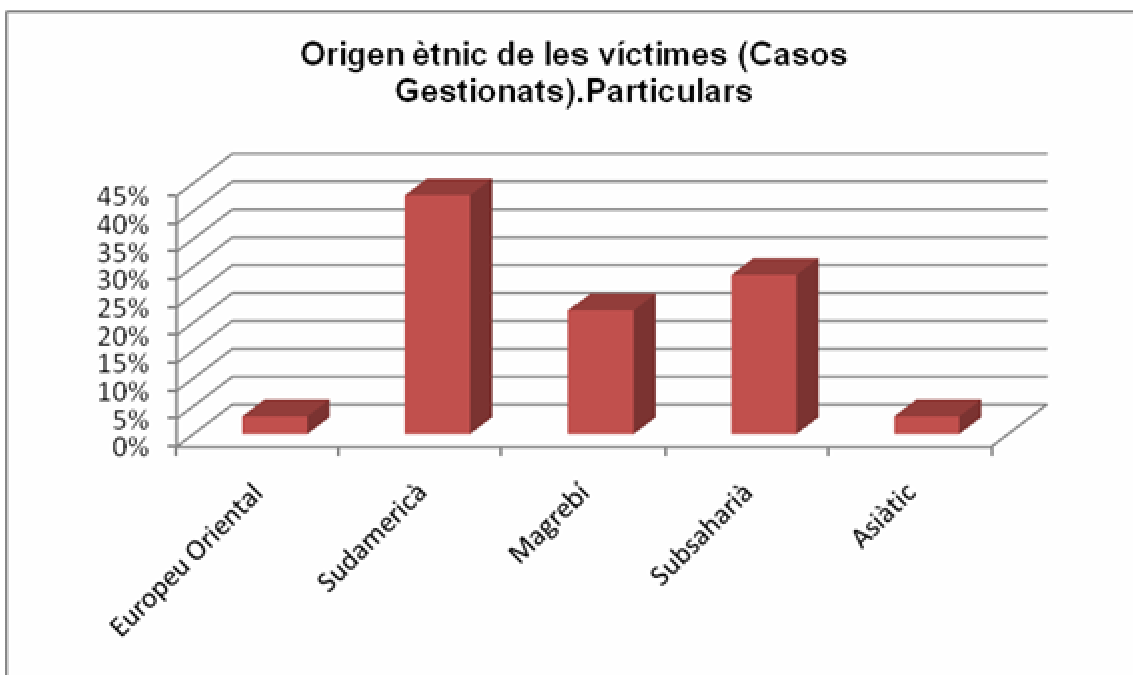
Gràfic 22

Perfil de Víctimes Casos entre particulars

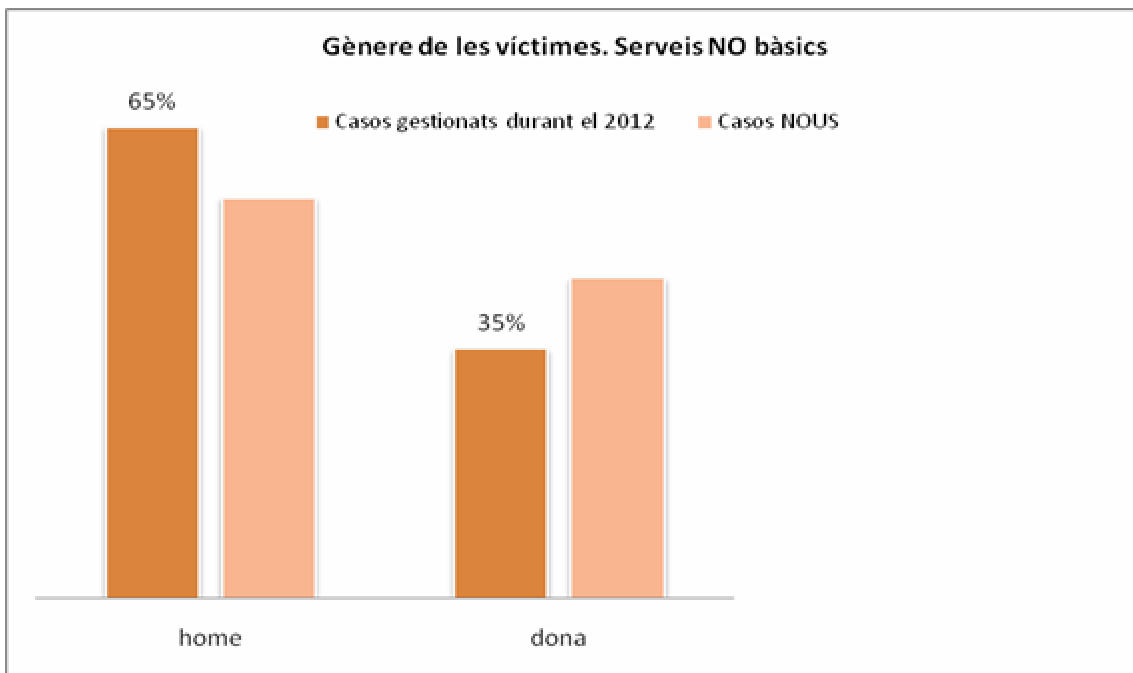

Gràfica 25

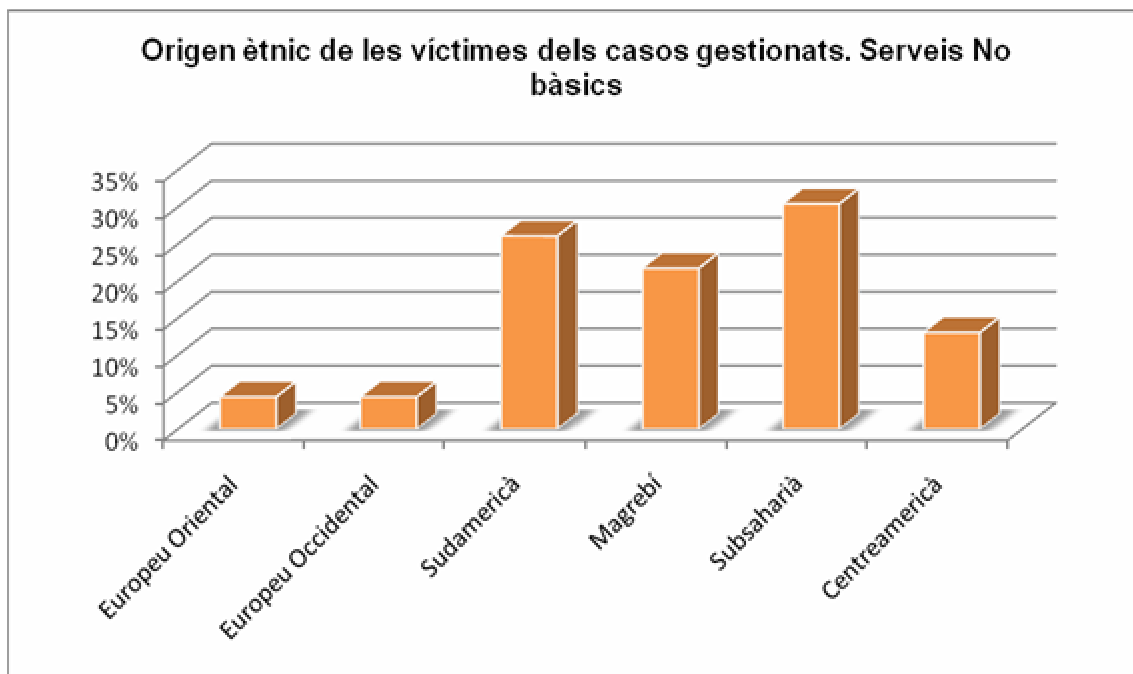

Gràfica 28

Perfil de Víctimes Casos Serveis No Bàsics

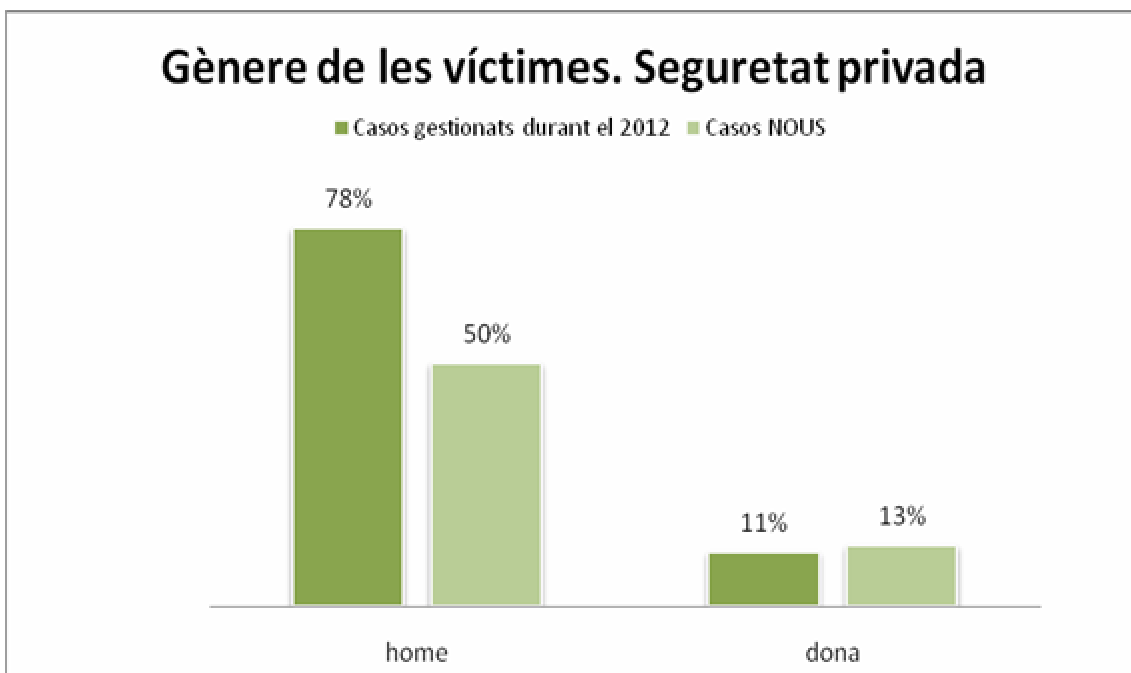

Gràfica 26

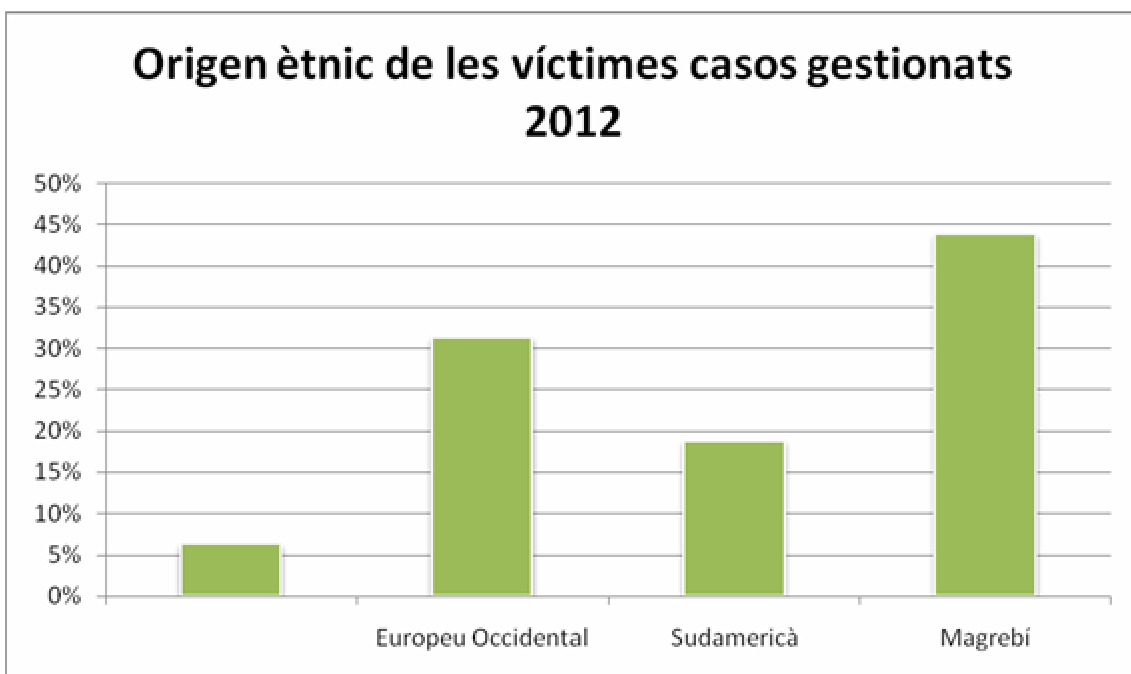

Gràfica 29

Perfil de Víctimes Casos Cossos de Seguretat Privada

Gràfica 25

Gràfica 30

Casos del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya

Casos entre particulars

◆ Agressions i discriminacions veïnals.

BARCELONA. Cas 12/12

El Sr. Y.A.T viu a Sants Hostafrancs amb la seva parella i germà. Al poc temps d'instal·lar-se a l'edifici comencen a tenir conflictes amb un veí i els pares d'aquest (que també tenen un pis a la mateixa finca), doncs pateix agressions, amenaces i discriminacions racistes constants, que els hi provoquen por i malestar.

El propietari del seu pis es posiciona a favor del Sr. Y.A.T i com a resultat, també és insultat pel veí en qüestió. El Sr. Y.A.T recorre a la G.U. però no serveix de res, ja que, les amenaces continuen; també intenten iniciatives com la mediació .

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas, contactant i col·laborant amb l'administrador de finques i els tècnics de prevenció i per últim, acompanyant i recolzant psicològicament durant tot el procés a la víctima. Finalment el Sr. Y.A.T, va canviar de domicili, donant per finalitzat el cas.

◆ Agressions i discriminacions a la feina

BARCELONA. Gener 2012. Cas 23/12

El Sr. M.E.V. mai havia tingut conflictes amb companys de feina. Va començar a treballar a la Brigada Municipal de la població de Navàs.

Durant mesos, de manera sistemàtica i recurrent va estar sotmès a una constant violència psicològica per part d'alguns companys: en repetides ocasions, va ser agredit verbalment i va patir discriminacions racistes, així com escrits i fotomuntatges insultant al Sr M.E.V. . Era tanta la tensió a l'ambient laboral, que finalment es va produir una agressió física.

Aquest fet, sense que l'ajuntament actues, es va denunciar als mossos d'esquadra, més tard el regidor de l'ajuntament responsable de l'activitat de la brigada va respondre a la denúncia, dient que si oblidava els fets el canviaria de lloc de treball perquè no hagués de trobar-se amb el Sr. A.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas per la via penal, actuant com acusació particular i com a defensa del nostre usuari en un dels procediments, essent la sentència condemnatòria per l'altre part. I també en un altre judici pels anònims que van penjar els companys de feina, que encara està en tràmit.

◆ Agressions i discriminacions entre companys de feina.

GIRONA. Març 2012. Cas 25/12

El Sr. O.B. prestava serveis per una empresa des de l'1 de maig de 2006, com a peó especialitzat. El mes de juliol de 2007 es va incorporar a l'empresa el Sr. F.M., moment a partir del qual va començar a estar incòmode en el seu lloc de treball, ja que aquesta persona recorria de forma continuada a insults en dirigir-se a ell i a altres treballadors negres.

Al Març del 2012, un altre treballador va procedir com feien de forma habitual tots els treballadors a dutxar-se en el vestuari habilitat per a això, després de treballar i abans de menjar, i es va disposar a resar en el mateix vestuari, quan el Sr. F.M. va insultar-lo, així que, al sentir-se ofès el Sr. O. B. es va apropar al Sr. F.M. amb tal de detenir aquestes expressions a través del diàleg, i es va iniciar un discussió. El Sr. F. M. va

interposar llavors una denúncia declarant que el SR. O.B l'havia agredit, fet negat pel Sr. O.B. L'endemà van ser acomiadats tots dos per motius disciplinaris.

Des del Servei d'Atenció i Denúncies de SOS Racisme s'ha intervingut en aquest cas assumint la representació legal en un procediment d'una falta d'injúries i amenaces, col·laborant juntament amb l'advocat laboralista del Sr. O.B. per tal de poder abastir a l'afectat tots els recursos disponibles. Finalment es va arribar a un acord i es va absoldre a les dues parts.

◆ Agressions i amenaces per part d'una veïna.

BARCELONA. Abril 2012. Cas 33/12

Cap a la 01:00 hores de la matinada uns agents dels Mossos d'Esquadra es van presentar al domicili de la Sra. S.M., perquè una veïna els havia trucat, denunciant que filla petita de la Sra. S.M. estava plorant. Els agents van comprovar que la nena estava en perfectes condicions van abandonar el pis.

Tot seguit la veïna que havia trucat va presentar-se a casa de la Sra. S.M. i va començar a menysprear-la, dient que era una mala mare i que no sabia cuidar a la seva filla, per la seva condició de estrangera. De sobte la veïna li va agafar el braç esquerre, esgarrapant-li.

La Sra. S. M. porta vivint en aquest edifici 15 anys i mai havia tingut conflictes amb els veïns, però des que la Sra. C., al novembre del 2011, va anar a viure al pis contigu està tenint problemes contínuament, ja que, aquesta última l'agredeix i discrimina verbalment de forma xenòfoba i l'amenaça greument fins i tot utilitzant la nena com a pretext. Precisament per la denuncia que aquesta veïna va fer a la Direcció General d'Atenció a la Infància (DGAIA), la SR. SM va ser investigada pels Mossos d'Esquadra, que van realitzar un informe positiu envers a la Sr. S.M. i per tant la DGAIA no va actuar.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme s'ha intervingut en aquest cas assumint la representació legal de la Sr. S.M.; s'ha aconseguit un acord entre ambdues parts per evitar que es tornessin a donar aquestes situacions entre les veïnes.

◆ Agressions i discriminacions racistes al carrer.

VIC. Maig 2012. Cas 35/12

La Sra. C. V. circulava de retorn a casa seva amb el cotxe acompanyada del seu fill de set anys i dels seus dos nebots d'onze i cinc anys. A la Rambla del Carme va parar el cotxe un moment per recollir a la seva filla d'onze anys.

En aquest moment el conductor d'una furgoneta es va situar al costat del cotxe de la Sra. C. V. i li va proferir un insult xenòfob, al qual, ella no va respondre. Estant els vehicles parats al semàfor, el conductor de la furgoneta va baixar del seu vehicle i es va apropar al vehicle de la Sra. C. V., i aprofitant que la finestra del copilot estava oberta, va escopir primer a la cara de la senyora i després, a la cara del copilot que era el seu nebot. Després d'això, el conductor de la furgoneta va tornar al seu vehicle i, simultàniament, la Sra. C. V. va baixar del seu vehicle per recriminar-li la seva actuació. El conductor de la furgoneta, llavors, va tornar baixar i va sacsejar-la i copejar-la a la cara i a la part superior del pit, aleshores un vianant es va apropar i va protegir a la Sra. C. V. Tot seguit van avisar a l'ambulància i la van traslladar a l'hospital General de Vic, on la van atendre.

Des del Servei d'Atenció i Denúncies de SOS Racisme s'ha intervingut en aquest cas assumint la representació legal actuant com acusació particular per una falta de lesions i injúries. El procediment està pendent de sentència.

◆ Agressions i discriminacions veïnals.

TERRASSA. Maig 2012. Cas 37/12

La Sra. H. Q. i la seva família van començar a tenir conflictes amb els veïns fa un any i mig. Abans de l'arribada dels nous veïns mai havien tingut cap problema, en canvi des de que van arribar aquests veïns a l'edifici, han suportat insults i discriminacions xenòfobes; també conductes pejoratives com la de deixar els excrements del seus gossos a la porta de casa. És per això que recorren a la immobiliària per demanar que volien un canvi de domicili. L'administrador de finques no els ajuda, la solució que els hi proporciona és que es busquin un altre pis.

Un dia del mes de maig el marit de la Sra. H. Q. sortia de l'edifici i es creua amb un dels veïns (el fill) que entra amb un ganivet en mà i un tornavis mentre profereix insults molt greus i l'amenaça. Aquests fets van ser intervinguts pels MMEE, i denunciats.

Des del Servei d'Atenció i Denúncies de SOS Racisme s'ha intervingut en aquest cas assessorant jurídicament i recolzant psicològicament als usuaris. Finalment, malgrat es va imposar una sanció econòmica a la part denunciada, la Sra. H. Q. , el seu marit i el seu petit fill es van haver de canviar de domicili.

◆ Agressions i discriminacions veïnals, en un context de crisi.

BARCELONA. Octubre 2012. Cas 67/12

El Sr. J. C. T. viu a Trinitat Vella en un bloc de pisos que té 5 veïns. Un dia, quan el Sr. J.C.T. tornava cap a casa amb els seus fills, un dels veïns l'esperava amb unes tisores a la mà amb actitud desafiant, proferint insults per la seva condició d'immigrant i recriminant-li que feia temps que no pagava la llum. El Sr. J.C.T. va trucar a la policia que va respondre deficientment que no ho podia denunciar ja que no hi havia hagut agressió, plantejament que no s'acull a la legalitat vigent.

Els altres veïns, que també són d'origen estranger, han tingut problemes amb aquest home, però tenen por de denunciar-lo per les represàlies que pot prendre cap a ells, pel seu caràcter violent.

Des del Servei d'Atenció i Denúncies de SOS Racisme s'ha intervingut en aquest cas contactant i col·laborant juntament amb Serveis Socials per tal de poder donar una solució al conflicte.

Casos de discriminació en la prestació de serveis no bàsics

◆ No es poden fer soci d'un gimnàs per no ser espanyols o europeus.

FIGUERES. Gener 2012. Cas 10/12

La Sra. M. M. es veu afectada com a treballadora per la vulneració del principi d'igualtat i no discriminació i per la denegació en la prestació d'un servei no bàsic, doncs la direcció del gimnàs on treballa, va instaurar una ordre discriminatòria, mitjançant la qual prohibeix matricular a persones estrangeres. Una ordre d'obligat compliment per a tots els seus empleats, sota l'amenaça de sanció econòmica pels treballadors si no aconsegueixen dissuadir als usuaris estrangers de que no es facin socis del gimnàs, qüestió que contradiu clarament la legalitat i que resulta en una evident afectació en el seu treball.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas contactant i enviant una denúncia Inspecció de treball de Girona per tal de posar en coneixement els fets i depurar les degudes responsabilitats; sent una de les competències de la Inspecció de Treball el vigilar el compliment de les normes d'ordre social i exigir les responsabilitats pertinents, procedint la Inspecció a obri un expedient sancionador encara pendent de resoldre.

La via de resolució d'aquest cas hagués estat una altre si la denuncia l'hagués efectuat un possible client del gimnàs que no pogués accedir a aquest servei privat pel fet de ser estranger.

◆ Tracte diferenciat en la prestació d'un servei no bàsic.

BARCELONA. Setembre 2012. Cas 54/12

El Sr. B. normalment utilitza els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya per anar a treballar, portant la bicicleta. Donat que el cap de setmana del 25 i 26 d'agost estaven d'obres entre les parades de Provença i Sarrià, es va utilitzar el bus especial que s'havia habilitat per cobrir el trajecte en obres. Quan arribà a la porta del bus, el conductor li va dir que la bici no podia entrar perquè no estava autoritzada, el Sr. B. respongué que si la pot pujar al tren també la podia pujar al bus. S'inicia una discussió que es veu aturada, quan una noia entra al bus amb la seva bicicleta sense que això suposi cap problema. El Sr. B. ho indicà al conductor i aquest finalment, el deixà entrar. A la sortida de treballar (sobre les 15.25h), el Sr. B. tornà a la parada del autobús. Donat l'incident del matí, el Sr. B. entrà a l'autobús directament amb la seva bicicleta. Veient-ho, el conductor anà cap ell i agressivament i li va dir que baixes de l'autobús immediatament. El Sr. B. Va lligar la bicicleta amb un cademat a dins del vehicle, tot dient-li que no pensa marxar. El conductor respongué amb un insult i va fer baixar a la resta dels passatgers, portant-los a un altre autobús i deixant al Sr. B. deslligant la bicicleta i tancant-li la porta al davant quan aquest arribà a l'altre autobús. Finalment, va poder entrar en el següent autobús i alguns dels passatgers del primer autobús que s'havien quedat fora li van fer costat, dient al conductor que allò era un abús i una discriminació per racisme.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas contactant amb els Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, que van demanar disculpes en nom de l'empresa d'autobusos, i van prendre el compromís que què a partir d'ara es tindrà en compte aquestes situacions i quan calgui la contractació d'una empresa d'autobusos per cobrir trajectes, es negociarà aquest tema, ja que als ferrocarrils sí que permeten l'entrada de bicicletes als seus usuaris.

◆ Mala atenció pel fet de ser estranger.

BARCELONA. Setembre 2012. Cas 55/12

La Sra. F. va portar a arreglar el seu cotxe a la seva empresa "H. A. C.". Quan es va disposar a pagar la factura, l'empleat que l'atenia li va dir que pagués la factura al final de la revisió, i així ho va fer la Sra. F. No obstant això, al cap d'una estona altra empleat es va dirigir a la Sra. F. i de forma inadequada li va instar al fet que anés a pagar. La Sra. F. li explica el que li havia dit anteriorment l'altre empleat, i així s'origina una disputa que acaba fent referència a l'origen de la Sra. F., amb clares connotacions racistes. En aquest moment, el primer empleat apareix i calma la situació, la qual cosa la Sra. F. agraeix. A partir d'aquí, tot torna a la normalitat, recull el seu cotxe al final de la revisió i paga.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas contactant i enviant una carta- queixa a l'empresa corresponent per tal de posar en coneixement els fets i poder contrarestar les versions i si fos precís, depurar les degudes responsabilitats. Finalment, amonesten a la persona indicada, de manera que s'obté un resultat favorable i satisfactori per la persona afectada.

◆ Denegació d'una prestació de servei en una Notaria.

SANTA COLOMA. Novembre 2012. Cas 70/12

La Sra. D. es va presentar a les oficines de la "notaria A." per fer un traspàs de poders recomanat per el seu advocat. Una vegada presentada la seva documentació, i després d'un breu reconeixement per part de la secretària, aquesta li comunica que el seu DNI és fals. Seguidament apareix una persona que no s'identifica i que li diu que per poder fer aquest tràmit legal hauria de presentar el seu passaport vigent, malgrat la seva nacionalitat sigui espanyola.

Aquesta persona no s'havia trobat mai davant una situació així, i no entén com pot ser considerat no vàlid, si el seu document nacional d'identitat no presenta cap irregularitat.

Cap professional d'un servei d'aquest tipus ha d'atribuir-se la capacitat per afirmar la validesa o no d'un document nacional d'identitat, prejutjant per una qüestió d'origen. I en cas de tenir-ne el dubte, és la policia qui ha de determinar-ho.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas contactant i enviant una queixa per escrit a la notaria corresponent per tal de posar en coneixement els fets i depurar les degudes responsabilitats, doncs a la Sra. D. se li ha denegat la prestació d'un servei privat. La resposta de la Notaria no és satisfactòria, per això s'ha fet una nova reclamació per escrit a l'Agència Catalana de Consum, de la que s'està a l'espera.

◆ Denegació servei en matèria d'accés a l'habitatge.

BARCELONA. Desembre 2012. Cas 78/12

En relació a un seguit de queixes rebudes al nostre servei que fan referència a diversos anuncis de lloguer de pisos realitzats per la empresa G.H.F. En aquests anuncis es constata clarament que un dels requisits per poder accedir al lloguer dels pisos anunciats és ser espanyol o europeu. La nacionalitat i/o origen d'una persona no ha de ser un criteri que condicioni l'accés a qualsevol prestació, producte, bé o servei, ja sigui privat o públic, en aquest cas, el lloguer d'un pis, considerat com un dret social, ja que permet l'accés a un habitatge digna.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut en aquest cas mitjançant l'acció directa del SAiD, contactant amb l'empresa per tal de recordar que: *"els que en l'exercici de les seves activitats professionals o empresarials deneguessin a una persona una prestació a la qual tingui dret per raó de la seva ideologia, religió o creences, la seva pertinença a una ètnia, raça o nació, el seu sexe, orientació sexual, situació familiar, malaltia o minusvalidesa, incorreran en la pena d'inhabilitació especial per a l'exercici de professió, ofici, indústria o comerç, per un període d'un a quatre anys i depurar les degudes responsabilitats"*.

L'empresa ha modificat aquests criteris.

Casos d'abusos i agressions per part de cossos de seguretat privada

◆ Discriminació al metro de Barcelona.

BARCELONA. Gener 2012. Cas 8/12

El Sr. P. L es trobava amb la seva parella dins del metro, la noia va marxar i ell va continuar el viatge. Aleshores va veure un interventor i s'adonà que no portava el bitllet ja que se l'havia quedat la seva companya. Aquesta situació va generar una discussió amb l'interventor que el va increpar i el cridava amb comentaris ofensius i racistes i va desembocar amb una denúncia administrativa, malgrat el mateix interventor va poder comprovar de mans de la noia del Sr. PL. que el bitllet havia estat utilitzat de manera correcta.

Per altre banda el Sr. P.L. va interposar una denúncia per insults i injúries contra aquest interventor.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme s'ha intervingut en aquest cas per la via penal a través de l'assessorament i l'acusació particular; d'altre banda s'ha adreçat un escrit a TMB per tal de contrastar les versions. Actualment, el judici ja s'ha celebrat i està pendent de sentència

◆ Agressió i discriminació a la porta d'una discoteca.

MASNOU. Juny 2012 Cas 39/12

El dia 03/06/2012 a les 4 de la matinada, el Sr. K. B. es disposava a entrar a una discoteca amb un amic, on altres vegades el seu grup d'amics havien pogut entrar sense problemes. El porter de la discoteca els hi nega l'entrada al local, afegint que "el negre no entra". El Sr. K. B. va insistir en demanar explicacions sobre la seva actitud, i acte seguit el mateix controlador de la porta, li va propinar un cop de puny deixant-lo al terra inconscient.

Aquesta agressió li va provocar diverses ferides, al nas, un fort cop al cap, el trencament de diferents dents i punts de sutura al llavi inferior, a part de pèrdua de coneixement

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme es va assumir el cas i s'ha tramitat per la via penal, actuant com acusació particular, en representació de la víctima. Està pendent de la instrucció i de l'assenyalament de la data de judici.

◆ Agressió racista dins d'una la discoteca.

CALAFELL. Juny 2012. Cas 43/12

El Sr. K. M. es trobava a una discoteca de Calafell acompanyat d'un amic, quan un vigilant de seguretat del local li va demanar que l'acompanyés a una habitació privada. Un cop allà el van retenir en contra de la seva voluntat i el van acusar de vendre drogues a la discoteca. L'escorcollen i veuen que no porta res, tot i això li diuen que ha d'abandonar el local. El Sr. K. M. protesta davant la situació, és aleshores quan tres vigilants l'agredeixen físicament, mentre el cridaven amb insults de contingut racista. El seu amic, va ser testimoni de les agressions.

El Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya ha intervingut en aquest cas per la via de l'assessorament i la representació jurídica a través del nostre advocat. Està en fase d'instrucció i pendent d'assenyalament de judici.

◆ Criminalització: sospitosa de robar per ser negra.

L'HOSPITALET DE LLOBREGAT. Agost 2012. Cas 49/12

La Sra. E. C. es trobava a al centre comercial Gran Via II a l'agost del 2012, per canviar unes sabates del seu fill que havia comprat en dies anteriors. Prèviament

instruccions per part d'un primer vigilant de seguretat que es trobava a l'entrada per tal de realitzar el canvi, la Sra. E. C., una vegada a la caixa, es troba que la caixa

truca a seguretat, presentant-se d'immediat una vigilant que es dirigeix a la Sra. E. C. de manera despectiva i recriminant-li el fet d'haver entrat a l'establiment sense haver canviat les sabates prèviament en Atenció al Client.

La Sra. E. C., mentre intenta explicar-se, quan l'agent de seguretat la va insultar i increpar dient-li que marxés al seu país, que també la va esgarripar i li va treure la bossa. Un altre vigilant va intervenir per a que la seva companya de professió no continués agredint a la Sra. E. C. Aquests fets van ser presenciats pels fills petits de la Sr. E. C. Dies més tard, la víctima de l'agressió va portar el full de reclamacions a l'empresa per obtenir un segell, però es van negar al·legant que els fets no havien tingut res a veure amb la botiga sinó amb l'empresa de seguretat.

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya es va assumir el cas, actuant com acusació particular, en aquest judici de faltes, representant a la Sr. E. C. Es va realitzar el judici al que no es va presentar la part contrària, i s'està a l'espera de la sentència.

Fet en profunditat.

BARCELONA. Gener. **Assassinat amb motivació racista al barri del Besòs a Barcelona.** Fonts: ABC, Ara, el Periódico, el País.

El 4 de gener, Mbaie Gaye, vicepresident de l'Associació de Senegalesos de Catalunya, va fer una crida a la calma després de l'assassinat d'un senegalès al barri barceloní del Besòs a partir d'una discussió en un partit de futbol al carrer que va derivar en una baralla que va acabar amb la mort d'aquest home de 32 anys d'origen senegalès en mans d'un jove d'ètnia gitana de 28 anys.

Mbaie afirma que *aquest és un fet puntual i que s'han d'evitar revenges violentes entre les diferents ètnies, tot i que reconeix que hi ha un problema de convivència.* Després de l'agressió, un grup cada vegada més nombrós de senegalesos es van concentrar a la porta de l'edifici de l'autor dels trets i els Mossos d'Esquadra van acudir al lloc dels fets per tal d'evitar la possibilitat d'una altra baralla.

L'associació va convocar una concentració de protesta per l'assassinat i va participar a una roda de premsa conjunta amb la Federació d'Associacions Gitanes de Catalunya.

El Conseller d'Interior, Felip Puig, també va convocar una roda de premsa en la que va explicar que el fet va succeir després d'una discussió amb motiu d'un partit de futbol al carrer on un veí d'ètnia gitana va demanar als senegalesos que pareessin de jugar a futbol al carrer de Palerm. Els joves s'hi van negar i van arremetre contra el llenguatge utilitzat. A partir d'aquí la discussió va pujar de to i gravetat amb la presència d'armes de foc. La víctima dels trets, havia acudit al carrer per intentar mediar en la baralla, després del tret a l'abdomen va ser ràpidament traslladat a l'hospital de Sant Pau on va morir hores després. A la mateixa roda de premsa Puig va dir que els mossos d'esquadra havien detingut a quatre persones, entre elles el suposat autor del tret.

D'aquesta manera, SOS Racisme ha lamentat i condemnat l'assassinat del jove senegalès al barri del Besòs i s'ha apel·lat a la responsabilitat per no obrir més pas a l'odi racista a través d'un comunicat on es demana que aquest fet no s'utilitzi per a criminalitzar al col·lectiu gitano ni a la diversitat mateixa ja que només serviria per a crear més conflicte i dificultar la convivència:

Comunicat de SOS Racisme Catalunya. 4 de gener de 2012. **Lamentem i condemnem la mort d'Ibrahima, ahir al Besòs.** [Consulta](#)

Recull de premsa.

BADALONA. Gener. **La pau s'esquerda a Sant Roc.** La convivència s'erosiona, malgrat l'esforç de les entitats i bona part del personal municipal al barri de Sant Roc de Badalona. Enrique Lara, portaveu de l'associació de veïns de Sant Roc, lamenta que el dit del PP assenyali contínuament als estrangers, un col·lectiu que "*criminalitza i situa com a responsable de tots els problemes de la zona*", fet que considera ha provocat alguns problemes de convivència entre els veïns i veïnes del barri.

El Punt Avui

OLOT. Febrer. **Condemnats per robatori però no per racisme.** Tres joves acusats de cometre un robatori ideològic i racista s'enfronten a un any de presó per robatori amb violència, després de no quedar provat que els motius de dita acció fossin de caire racista o xenòfob.

El Punt Avui

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **Amparo Sánchez: "Amb la crisi està creixent l'islamofòbia, igual que la xenofòbia i el racisme.** La nova vicepresidenta de la Comissió Islàmica Espanyola (CIE) adverteix que amb la crisi, molts ajuntaments on l'extrema dreta hi té representació estan començant a deteriorar la relació amb la comunitat musulmana. Des de la CIE intenten buscar una solució a aquest problema.

Religión Digital

ESTAT ESPANYOL. Desembre **Xinofòbia?** La població oriental a l'estat espanyol percep més hostilitat després de l'operació Emperador. Aquesta operació va desarticular una de les trames més grans pel que fa a l'evasió fiscal i el blanqueig de diners destapats a l'estat espanyol en els últims anys fet que ha tingut conseqüències per a tota la comunitat xinesa que resideix a l'estat espanyol.

El País.

**EXTREMA
DRETA**

BLOC 4. EXTREMA DRETA

Agressions

Pàg. 126

- Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme Catalunya. (pàg. 126)
- Recull de premsa. (pàg. 129)

Plataforma per Catalunya

Pàg. 131

- Crònica. *Anàlisi comparatiu dels resultats electorals de Catalunya de Plataforma per Catalunya l'any 2010 i l'any 2012.* (pàg. 131)
- Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme. (pàg. 135)
- Recull de premsa. (pàg. 135)

Altres grups

Pàg. 138

- Article. Regina Martínez. *Ni a Sant Martí ni enlloc. Relat d'una lluita contra el centre nazi Tramuntana.* (pàg. 138)
- Recull de premsa. (pàg. 142)

La interpretació de l'article 510 del Codi Penal

Pàg. 143

- Recull de premsa. (pàg. 143)

Europa

Pàg. 144

- Crònica. *Les eleccions a Grècia i l'ascens de l'extrema dreta.* (pàg. 144)

AGRESSIONS

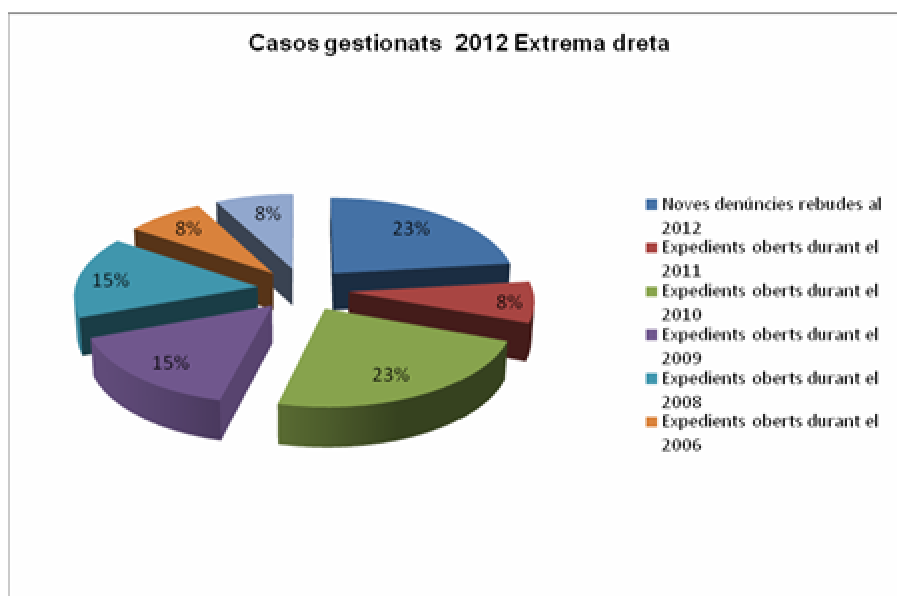
Dades del Servei d'Atenció i Denúncia per víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme

Tipologia Agressions Extrema Dreta

En aquesta tipologia parlem de casos que es caracteritzen per ser protagonitzats per col·lectius organitzats que produeixen la discriminació i amb actuacions totalment desproporcionades i lesions físiques.

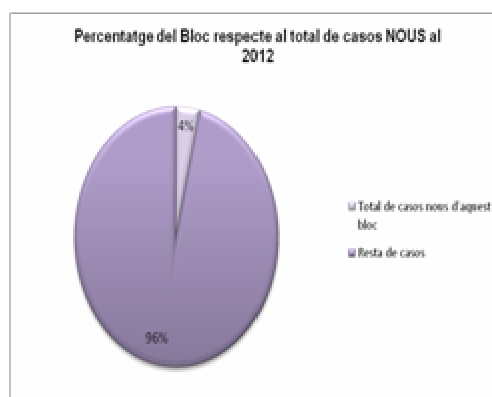
També es fa referència a aquelles discriminacions produïdes pel discurs de l'odi que difonen diferents polítics aprofitant situacions electoralistes i demostrant una irresponsabilitat envers a la població. Ens referim a casos com per exemple la denúncia presentada contra el representant del Partit Popular de Catalunya a Badalona, Xavier García Albiol.

Destacar la fragmentació en la data d'inici del procediment, precisament per ser temes que s'allarguen de manera desproporcionada per la via judicial, (gràfic 1)

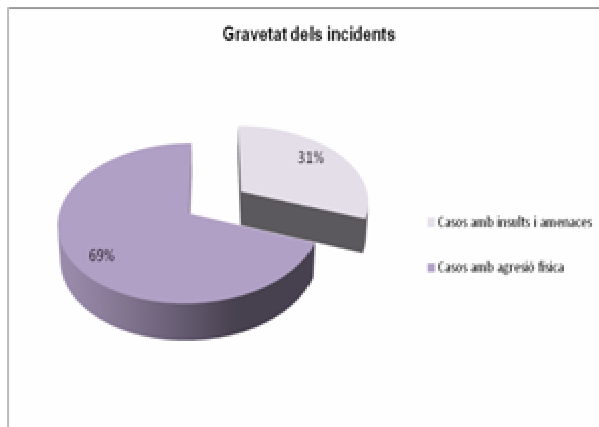
Gràfic 1

Es tracta de la tipologia, sortosament, amb menys número de casos.

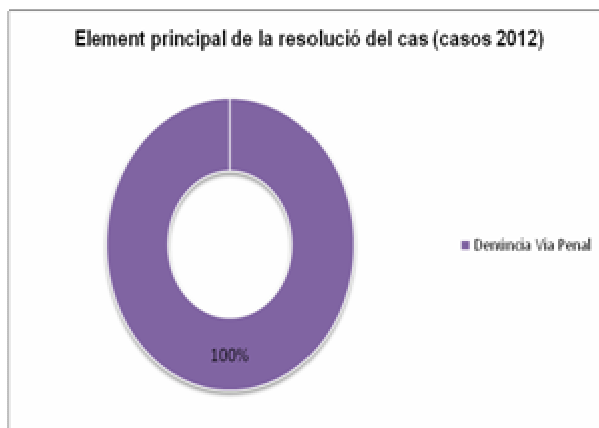

Gràfic 2

Una altra característica important és que tenint en compte el greuge de la discriminació per part d'aquests grups, l'única via de resolució és la penal. En aquest sentit, i en concret amb els casos de difusió del discurs de l'odi cap a col·lectius determinats, trobem un aliat en la figura de la fiscalia especialitzada de delictes d'odi de Barcelona.

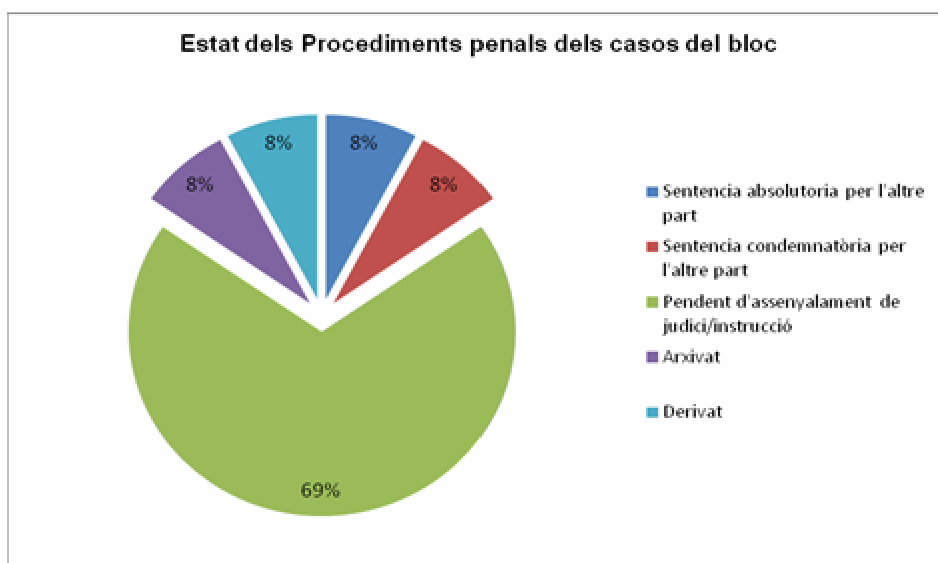

Gràfic 3

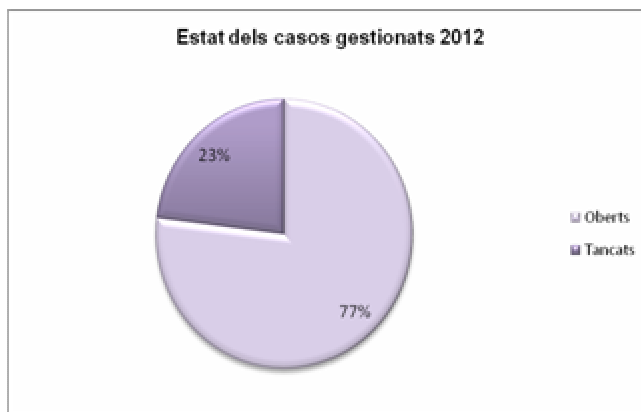

Gràfic 4

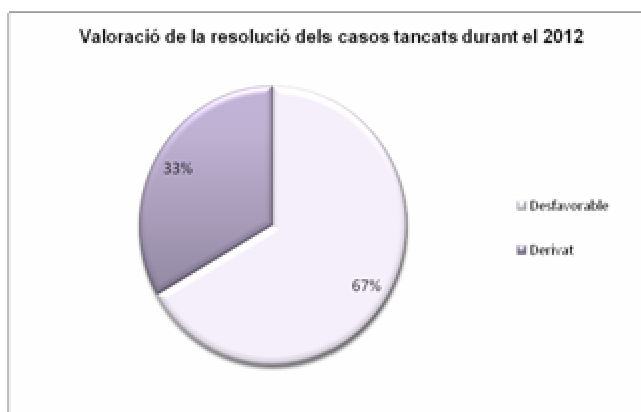
La via penal comporta que el tancament dels casos s'allargui en el temps.

Gràfic 5

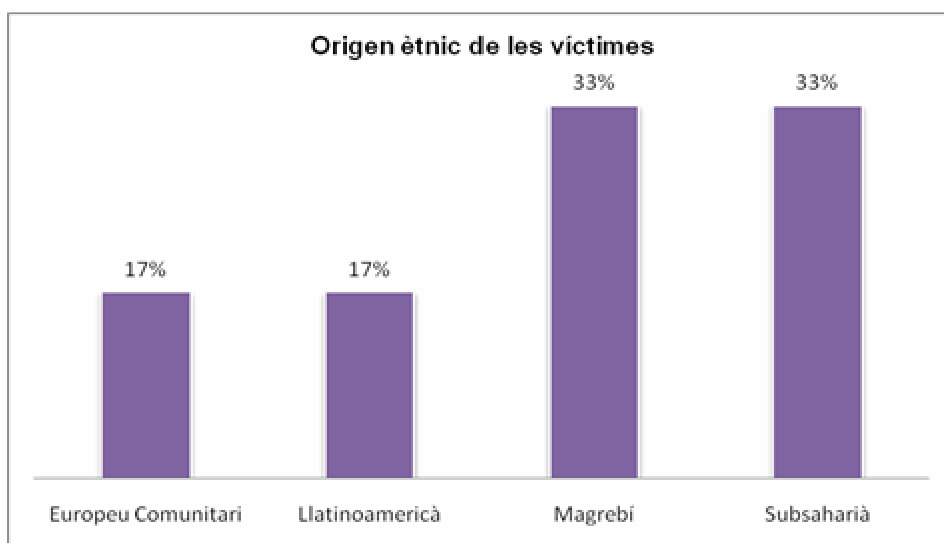
Gràfic 6

Gràfic 7

Perfil de la víctima

Tots els casos assumits en aquesta tipologia, aquells que són una denúncia d'un particular, són homes.

Gràfic 8

Recull de premsa

BARCELONA. Març. **Els Mossos d'Esquadra investiguen una agressió racista a Horta.** Els Mossos d'Esquadra busquen als tres autors d'una agressió a un jove d'origen equatorià en el barri de la Teixonera al districte d'Horta i Guinardó. L'agressió pot respondre a motivacions racistes segons fonts policials, el testimoni de la víctima i també de veïns i veïnes que van veure l'agressió.

El Mundo

BARCELONA. Abril. **Detingudes tres persones per un atac racista a Barcelona** Els mossos d'esquadra han detingut tres joves d'estètica skin com a presumptes autors de l'agressió racista a un jove de 19 anys d'origen equatorià al barri del Carmel de Barcelona. Dos dels agressors son menors d'edat i per tant passarà a disposició de la Fiscalia de Menors mentre que el tercer, passarà a disposició judicial.

Ara, El Periódico

BARCELONA. Juny. **El fiscal demana dos anys de presó per l'agressió a un jove guineà al metro.** La fiscalia demana dos anys de presó per un delictes de lesions i que s'indemnitzi a la víctima amb 6.000€. Segons l'escrit d'acusació, la víctima va estar 5 dies ingressat a l'hospital i va rebre tractament durant mig any. Ara encara pateix les conseqüències de l'agressió ja que després no va poder tornar a treballar a Mercabarna carregant camions; feina que no pot continuar fent arrel de les lesions. Actualment sobreviu amb la venda del top manta i està en situació irregular.

El País.

BARCELONA. Juliol. **Agressió racista a la celebració de l'Eurocopa.** Tres persones han estat detingudes per atacar a persones immigrants durant la celebració de l'Eurocopa a la plaça Espanya de Barcelona.

El País.

Fet en Profunditat.

MANRESA. Març. **Un noi en estat crític per l'agressió d'un grup d'ultradreta a Manresa.** Abans de que comencessin els concerts de la gira *Antifa Kombat Tour* amb l'actuació de *Non Servium* i *Kop* a la sala Sroika de Manresa, una quinzena de neonazis amagats sota uns passamuntanyes van apropar-se cap a les nou del vespre al polígon dels Dolors i van atacar, de manera aparentment predeterminada, amb pals, barres de ferro i bengales, a una colla de joves que es disposaven a assistir al concert.

L'agressió va comportar tres ferits, un dels quals greu ja que va rebre cops al cap amb les barres de ferro i va quedar inconscient al mateix lloc dels fets. Seguidament la policia va acordonar la zona durant mitja hora. Segons *Llibertat.cat*, el jove agredit és un jove menor d'edat que va patir un traumatisme cranioencefàlic i que es va trobar en coma des del mateix divendres a la nit a la Unitat de Cures Intensives (UCI) a la Mútua de Terrassa.

La gira *Antifa Kombat Tour* va arribar a Manresa amb més raons que mai i, durant la seva actuació tant de *Non Servium* com de *Kop*, van encoratjar el públic, que gairebé omplia la Stroika, a continuar lluitant contra les agressions feixistes com les que hi va haver abans d'iniciar el concert.

Diumenge va haver una concentració per a condemnar l'agressió que havia tingut lloc la nit anterior. La ciutat de Manresa va respondre amb la creació de Manresa Antifeixista, una plataforma que té la intenció de "denunciar els fets ocorreguts i

contextualitzar-los en l'auge de l'extrema dreta". Segons han explicat a Llibertat.cat els promotors, la Plataforma es dedicarà a "donar una resposta i seguiment al feixisme arran dels fets ocorreguts". Segons la Plataforma aquesta agressió no és un cas puntual i aïllat sinó que forma part d'unes pràctiques comunes entre grups d'ideologia neonazi. Afirment que l'agressió del divendres passat "és una agressió de caire feixista" ja que la quinzena de neonazis "es va presentar de forma organitzada en el concert d'una gira antifeixista, amb una clara intenció de fer mal als assistents que hi poguéss haver a aquells hora a fora la sala, sabent que serien pocs i desprevinguts". El jove va sortir del coma diumenge i va començar a respondre a estímuls, tot i que no notava una cama. Tot i així, els metges deien que el noi no patiria seqüeles.

L'ajuntament de Manresa va dir que exerciria d'acusació popular en resposta a la situació. I els Mossos d'Esquadra van obrir una investigació, seguint ordres de la Fiscalia de Delictes de l'Odi.

El mes de juliol els Mossos van donat per tancada aquesta investigació, amb la detenció de 12 persones el mes de juny i 4 més el mes de juliol. D'aquestes, nou van ingressar a la presó, dues van quedar en llibertat amb càrrecs i l'obligació de personar-se quinzenalment al jutjat, i l'últim, menor d'edat, va ser presentat a la Fiscalia de Menors.

El fiscal els imputa suposats delictes d'assassinat en grau de temptativa, lesions amb ús d'objectes contundents, incendi, tinença il·lícita d'armes i pertinença a associació il·lícita. Els detinguts formen part presumptament d'un grup criminal organitzat la finalitat del qual és l'ús de la violència per difondre la seva ideologia.

Segons els Mossos, la majoria d'aquestes 16 persones estan vinculades a grups d'aficionats violents de l'RCD Espanyol i del Reial Madrid a Catalunya, i alguns d'ells militen o tenen relació amb partits i entitats d'extrema dreta. La gran majoria dels detinguts també han protagonitzat presumptament aldarulls i episodis violents en celebracions esportives.

El grup actuava de manera jeràrquica, un nombre reduït de persones decidia les accions i la manera d'executar-les, mentre que la resta obeïa les ordres, reproduint un sistema de funcionament militar. La investigació policial ha constatat que els integrants del grup nazi van efectuar una cuidada planificació de l'atac i van organitzar el viatge fins a Manresa des de diferents punts de Catalunya en diversos vehicles.

Ara, Vilaweb, Regió7, Llibertat.cat, El Periódico

PLATAFORMA PER CATALUNYA

Crònica.

Autors: Fran Carrión, Lara Delgado i Laia Vidal. *Estudiants de Ciències Polítiques de la UAB*

ANÀLISI COMPARATIU DELS RESULTATS ELECTORALS DE CATALUNYA DE PLATAFORMA PER CATALUNYA L'ANY 2010 I L'ANY 2012.

Introducció

Aquest anàlisi es remet a avaluar els resultats obtinguts en aquestes eleccions dins el territori català. En concret doncs, en primer lloc es farà un anàlisi a nivell de províncies, en segon lloc, a nivell comarcal i en darrer lloc, un anàlisi dels barris de Barcelona. Es durà a terme l'anàlisi dels districtes per tal de fer una exploració en el nombre de vots obtinguts per un partit com és Plataforma per Catalunya –PxC-.

PxC és un partit sense representació parlamentària que té un discurs i unes pràctiques racistes, sobretot, en quant als drets i oportunitats dels immigrants. Afirmen que els immigrants –d'origen islàmic sobretot- amenacen l'ordre social i la identitat catalana i, per tant, divideixen la societat. Qualifiquen als immigrants com a invasors.

En aquest sentit, val a dir que tan Plataforma per Catalunya com també els escindits d'aquest mateix partit -format pel seu Secretari General, Pablo Barranco, també racista i xenòfob: Via Democràtica- tenen com a eix central el fet migratori. Aquest es converteix en un eix transversal per parlar d'altres qüestions polítiques. Aquests partits, posen com a excusa el context de crisi econòmica per a donar més èmfasi al seu discurs i així amagar darrera un conflicte de classe i de lluita pels recursos, un conflicte cultural i religiós.

Fent un anàlisi sociopolític, hem d'insistir en què aquestes últimes eleccions s'han centrat en l'eix nacionalista deixant, en segon lloc, tot allò relacionat amb els drets socials i sobretot, deixant invisible tot allò relacionat amb les polítiques migratòries.

Anàlisi

A primer cop d'ull, s'ha pogut observar una davallada en quant a vots pel que fa al partit PxC. A Catalunya, com a tendència general s'ha passat de 75.321 vots l'any 2010 a 60.142 vots l'any 2012. Pel que fa a les províncies, es pot veure que tan a Lleida, com a Tarragona, com a Girona, es perden vora la meitat dels seus vots entre l'any 2010 i l'any 2012. Tot i així, no se segueix la mateixa tendència a Barcelona ja que aquesta passa de 57.569 vots l'any 2010 a 51.449 l'any 2012 i, per tant, disminueix però en poca mesura.

		Catalunya	Barcelona	Lleida	Tarragona	Girona
2010 (vots)		75.321 (2,42%)	57.569 (2,47%)	3.291 (1,79%)	8.016 (2,59%)	6.445 (2,21%)
2012 (vots)	PxC	60.142 (1,65%)	51.449 (1,89%)	1.221 (0,59%)	4.094 (1,14%)	3.378 (0,98%)
	VD	5.936 (0,16%)	5.936 (0,16%)	0	0	0

En aquest sentit, podem veure que el partit VD només s'ha presentat a la província de Barcelona. Si sumem els vots de VD i PxC es pot afirmar que el vot racista a Barcelona no ha baixat tant, sinó més o menys es manté. Una de les explicacions possibles pot ser que a la província de Barcelona és on hi ha més població i també on les taxes d'immigració són més elevades en comparació a les demés províncies catalanes.

	Saldo Migratori ⁷
2010	
Barcelona	9.034
Girona	834
Lleida	554
Tarragona	339
2011	
Barcelona	-35.446
Girona	-1.090
Lleida	-491
Tarragona	-177

Tal i com podem observar a la taula d'elaboració pròpia amb dades extretes de l'INE – Instituto Nacional de Estadística-, si mirem el saldo migratori de Catalunya per províncies, podem veure que en general hi ha un saldo migratori negatiu. En aquest sentit, però es pot veure com en el cas de la província de Barcelona, el fet migratori hi és més present que en d'altres províncies. Tot i així, cal remarcar que des de l'any 2010 fins l'actualitat molta de la població immigrant ha marxat del país. D'aquesta manera, es pot intuir que el vot per PxC i per VD, és a dir, el vot més racista i xenòfob, ha disminuït sobretot a les províncies de Lleida, Tarragona i Girona.

Cal remarcar que aquestes eleccions han deixat de banda tot allò relacionat amb les retallades a l'Estat del Benestar produïdes pel govern del PP –presidit per Mariano Rajoy- i especialment el context de retallades ha pogut motivar el retorn o el fet migratori cap a altres destins per part de la població immigrada.

Tanmateix, aquest no ha estat l'únic factor que ha incidit en la disminució d'aquest vot. Cal dir, que aquest també s'ha vist afectat per la temàtica o l'eix que ha conduït les eleccions del 2012, és a dir, l'eix nacional i on s'ha deixat de banda, tot allò relacionat amb els drets socials. Tot i així, també hem de tenir en compte que el partit VD ha estat un partit nascut l'any 2010 arrel de les eleccions autonòmiques, en aquest sentit, cal dir que si la diferència de vots totals a Catalunya entre l'any 2010 i l'any 2012 per PxC és de 15.179 vots, sembla que 6.000 d'aquests s'han traslladat al partit VD.

Províncies

Barcelona

Pel que fa a les províncies, en concret el Barcelona, es pot veure una tendència a la baixa pel que fa al nombre de vots. Tot i així, cal destacar que en algunes comarques com, per exemple, el cas del Baix Llobregat, el Maresme i el Vallès Occidental malgrat el percentatge de vots indiqui que sí que hi ha hagut una disminució d'aquests, el nombre de vots no reflecteix el mateix, és més, ha incrementat.

⁷El saldo migratori es defineix com la diferència entre les persones immigrants i les persones emigrants.

Barcelonès	2010	2012
Anoia	1.794 (3,54%)	1.795 (3,02%)
Alt Penedès	1.210 (2,59%)	890 (1,63%)
Bages	3.231 (3,91%)	2.100 (2,23%)
Baix Llobregat	9.232 (2,80%)	9.634 (2,44%)
Barcelonès	17.665 (1,07%)	15.212 (1,41%)
Berguedà	562 (2,72%)	274 (1,16%)
Garraf	1.253 (2,21%)	855 (1,27%)
Maresme	4.499 (2,37%)	4.840 (2,19%)
Osona	3.292 (4,48%)	1.741 (2,08%)
V. Oriental	4.903 (2,88%)	4.233 (2,10%)
V. Occidental	9.691 (2,61%)	9.854 (2,21%)

Lleida:

En el cas de les comarques lleidatanes on ja des d'un inici es pot dir que és la província on PxC obté menys vots tan l'any 2010 com l'any 2012. Cal destacar que tan en nombre de vots com en percentatge es dona una disminució important del vot racista. Tanmateix, es vol destacar que comarques com la Noguera, el Pla d'Urgell i la Segarra, tan en vots com en percentatge, tenen una disminució de més de la meitat respecte l'any 2010.

Tanmateix, cal dir que el Segrià és una de les comarques de Lleida on més votants va aconseguir PxC l'any 2010 i on significativament ha disminuït un 50% el nombre de vots a les darreres eleccions.

Lleida	2010	2012
Garrigues	118 (1,21%)	46 (0,42%)
Noguera	312 (1,72%)	85 (0,43%)
Pla d'Urgell	513 (3,18%)	127 (0,70%)
Segarra	195 (2,18%)	75 (0,73%)
Segrià	1.378 (1,67%)	678 (0,73%)
Urgell	433 (2,75%)	104 (0,58%)

Tarragona:

Pel que fa a les comarques tarragonines, es pot afirmar que també s'ha donat una tendència a la baixa tan percentualment com en nombre de vots. A més a més, cal remarcar especialment la comarca del Priorat on aquesta ha passat a tenir tan sols 13 vots essent doncs, el territori de Catalunya amb menys votants racistes.

Tarragona	2010	2012
Alt Camp	359 (1,95%)	201 (0,91%)
Baix Camp	1.552 (2,17%)	819 (0,97%)
Baix Penedès	1.752 (4,78%)	1.041 (2,40%)
Conca de Barberà	154 (1,65%)	54 (0,48%)
Priorat	57 (1,08%)	13 (0,22%)
Tarragonès	1.906 (2,11%)	850 (0,78%)

Girona:

Seguint la tendència de les altres comarques, les comarques gironines també han disminuït tan en nombre de vots com en percentatge respecte el 2010. Cal destacar que tan al Gironès com a la Selva, malgrat fossin les comarques amb més representació, a aquestes darreres eleccions han disminuït almenys la meitat del seu nombre de votants.

Girona	2010	2012
Alt Empordà	1.207 (2,51%)	784 (1,39%)
Baix Empordà	1.222 (2,43%)	612 (1,02%)
Garrotxa	614 (2,43%)	299 (1,01%)
Gironès	1.462 (2,02%)	820 (0,96%)
Pla de l'Estany	239 (1,69%)	75 (0,45%)
Ripollès	401 (2,93%)	133 (0,86%)
Selva	1.277 (2,08%)	644 (0,87%)

En darrer lloc, s'ha analitzat l'evolució dels votants de PxC en les darreres eleccions autonòmiques i les de l'any 2010 a la ciutat de Barcelona per districtes. En aquest sentit, s'afirma aquesta tendència a una disminució dels vots obtinguts per aquest partit polític. En general, s'indica que PxC ha obtingut un total de 7.081 vots, 2.901 vots menys que en les penúltimes eleccions autonòmiques.

Barcelona	2010	2012
Barcelona Ciutat	9.982 (1,41%)	7.081 (0,88%)
1. Ciutat Vella	573 (2,26%)	388 (1,36%)
2. Eixample	1.020 (0,82%)	595 (0,43%)
3. Sants- Montjuïc	1.390 (1,86%)	876 (1,02%)
4. Les Corts	382 (0,88%)	208 (0,43%)
5. Sarrià-Sant Gervasi	289 (0,38%)	169 (0,20%)
6. Gràcia	411 (0,71%)	236 (0,36%)
7. Horta- Guinardo	1.175 (1,56%)	965 (1,11%)
8. Nou Barris	1.594 (2,48%)	1.351 (1,77%)
9. Sant Andreu	1.220 (1,85%)	849 (1,11%)
10. Sant Martí	1.928 (1,93%)	1.444 (1,24%)

Cal destacar que el districte de l'Eixample gairebé ha obtingut la meitat de vots que l'any 2010 essent juntament amb els districtes de Gràcia i Sarrià-St.Gervasi, un dels districtes on més ha reduït el vot per a aquest partit.

I finalment, cal destacar que els districtes on més vots per PxC hi ha hagut han estat, en primer lloc, el districte de St. Martí, seguidament el de Nous Barris i Horta-Guinardó.

En conclusió, afirmem que aquesta davallada general dels vots per PxC ha vingut donada per: l'aparició del partit VD, i per tant, la divisió del vot racista, per la monopolització del debat polític referent a l'eix nacionalista i finalment, s'ha suposat que la reducció del vot racista ha estat també, en part, resultat de la discriminació de la població migrada, així com també, retallades als drets de les persones immigrants.

Tot i així, cal remarcar que el fet que un partit com PxC obtingui vots i fins i tot, estigui als límits d'obtenir escons representatius dins el Parlament Català és quelcom que fa tenir la mirada fixada en el perill que pot suposar l'entrada de partits com aquests dins el Parlament que només pel fet d'entrar-hi donarien més legitimitat i difusió a aquests discursos racistes, xenòfobs, condemnatoris i discriminatoris.

Cas del Servei d'Atenció i Denúncia per víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme

◆ Publicació de fulletons xenòfobs de PxC.

BARCELONA. Desembre 2012. Cas 75/12

El Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya ha tingut coneixement a través de diferents correus electrònics enviats de manera anònima, de la difusió de diferents fulletons del partit polític Plataforma per Catalunya al llarg del més d'octubre, distribuïts per diferents municipis al barri del Guinardó de Barcelona, a Mataró i a Sant Adrià.

El contingut d'aquests fulletons generalitza envers al col·lectiu d'immigrants, fent afirmacions en relació als comerços estrangers del tipus "*Muchos comercios extranjeros utilizan mano de obra semi esclava sin seguridad social, mal pagada, jornadas laborales sin descanso y trabajo infantil*", proposant el boicot cap a aquests comerciants i plantejant que el comerços estrangers reben privilegis, així com de privilegis que reben els immigrants respecte a les cobertures socials, etc. Difonent així un seguit de tòpics que aquest discurs polític retroalimenta

Des del Servei d'Atenció i Denúncia de SOS Racisme Catalunya s'ha intervingut posant en coneixement de la fiscalia de delictes d'odi i discriminació de la província de Barcelona ja que, aquest tipus de publicitat posa de relleu l'augment i la normalització de les conductes típiques de l'extrema dreta, amb la conseqüent transmissió de les seves idees racistes, xenòfobes i contràries al respecte dels drets humans cap a la ciutadania.

Recull de premsa.

BARCELONA. Gener. **La Fiscalia denuncia a un militant de PxC per possible incitació a l'odi racial.** La fiscalia de Barcelona ha denunciat davant del jutjat a un militant de la formació xenòfoba de Plataforma per Catalunya (PxC) per fer una crida pública a accions violentes i odi cap als imams en el mur del seu facebook. *La Voz de Barcelona, El País, Europa Press*

HOSPITALET DE LLOBREGAT. Febrer. **Discussió en el ple de l'Hospitalet per una campanya de PxC.** Els veïns i veïnes del barri de la Florida a Hospitalet es queixen de la propaganda que PxC reparteix pels carrers que utilitza els tòpics que fomenten prejudicis al voltant de les persones immigrades. El portaveu de PxC recorda, en el ple municipal, que el partit ha estat la tercera força a les darreres eleccions, per tal de deixar constància del suport que reben per part de la població.

El Punt Avui

CATALUNYA. Abril. **La Catalunya del Nord i l'extrema dreta.** Entre Marine Le Pen i el vencedor Hollande només hi ha un punt i mig de diferència arreu del territori nord-català, per exemple a la capital rossellonesa el Front Nacional es manté com la tercera força. Arreu de l'Estat francès la sorpresa d'aquesta elecció presidencial ha estat l'extrema dreta del Front Nacional. Però a la Catalunya del Nord la sorpresa s'ha convertit en terratrèmol polític, ja que en poblacions importants ha superat el 30 per cent. El resultat, al conjunt de les comarques nord-catalanes, la situa, amb 24,23 per cent, a un punt de Sarkozy (25,31) i un punt i mig d'Hollande (25,96).

Avui

SANT BOI DE LLOBREGAT. Abril. **Anglada es proclama "el sant Jordi del segle XXI" i etziba un cop de cap i un cop de puny a dos joves.** Josep Anglada agredeix a dos joves, que van acabar a l'hospital, segons explica el diari "El 9 Nou". Segons el rotatiu, el líder de la formació ultra, Josep Anglada, hauria clavat un cop de cap a un dels joves, al qual li va sagnar el nas, i un cop de puny a un altre. Els fets van passar a la plaça Major de la capital osonenca.

El regidor de PxC de Sant Boi de Llobregat va escriure a Twitter que va ser Josep Anglada qui al vespre de la mateixa agressió va anar a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a denunciar l'agressió que va patir de, segons ell "dos moros". Segons el diari, hores abans de la baralla, Anglada s'havia proclamat el St Jordi del segle XXI perquè, segons ell, ell és l'heroi que "*matava el drac que provoca els problemes actuals: l'Islam i la casta política*".

Ara. El 9 Nou.

HOSPITALET LLOBREGAT. Juny. **Multa a militants de PxC per una protesta racista en un estadi.** La Conselleria d'Interior va sancionar amb 3.000 euros cadascun dels 23 membres de PxC que van organitzar una protesta de marcat to xenòfob al camp de futbol de l'Hospitalet de Llobregat amb motiu del partit de la copa del Rei entre el Barça i l'equip local. Durant el partit els militants del partit xenòfob es van disfressar amb burques i van mostrar pancartes en què es podia llegir "Catalunya Foundation" o "Europa 2025, primer els de casa". Part del públic els va escridassar amb crits de "fora, fora", i els agents dels Mossos responsables de la seguretat els van expulsar del recinte esportiu

Avui

TORROELLA DE MONTGRÍ. Juny. **Rebombori per l'acte de PxC a Santa Caterina.** Les Joventuts Identitàries de Catalunya, branca juvenil de PxC, va convocar a través del Facebook un acte a l'ermita de Santa Caterina a Torroella de Montgrí. En la crida s'anuncia la presència del president de PxC, Josep Anglada. "Caldrà posar molta carn de porc a la graella perquè no s'acostin els moros", es pot llegir en un dels comentaris afegits a la convocatòria. La convocatòria ha creat rebombori a Torroella i ja s'ha fet una crida a contra programar la trobada.

Avui

PERPINYÀ. Juny. **PxC arriba la Catalunya Nord.** Plataforma per Catalunya fa un acte de presentació de la seva organització a Perpinyà, arribant a la Catalunya Nord abans

que al País Valencià i a les Illes Balears. El partit d'extrema dreta es pronuncia contra la immigració i a favor del català a les escoles nord-catalanes

Avui

MADRID. Juliol. **Josep Anglada sol en el seu primer acte a la comunitat de Madrid.** A l'acte que Josep Anglada va organitzar a Torrejón de Ardoz (Madrid), només hi van assistir 40 persones. En canvi van ser moltes les que van participar el dia anterior en una protesta contra el racisme i la xenofòbia.

ABC

BARCELONA. Octubre. **La candidatura de PxC premia les sortides de to dels seus regidors però amaga les conductes feixistes.** El partit Plataforma per Catalunya posa a les primeres posicions de les llistes per les eleccions autonòmiques del mes de novembre, la cara més ultra del partit, premiant així les sortides de to de candidats i candidates.

Setmanaridirecta.info.

CATALUNYA. NOVENBRE. **Les joventuts de la xenòfoba Plataforma per Catalunya fa una declaració de guerra.** En el context de les passades eleccions autonòmiques de Catalunya, les joventuts de PxC van elaborar un vídeo per mirar d'aconseguir que el partit ultradretà accedís al Parlament de Catalunya. Aquest vídeo llança un missatge xenòfob i discriminatori envers al col·lectiu musulmà.

Setmanadirecta.info

ALTRES GRUPS

Article.

Autora: Regina Martínez, *membre d'UCFR-Sant Martí*

NI A SANT MARTÍ NI ENLLOC.

RELAT D'UNA LLUITA CONTRA EL CENTRE NAZI TRAMUNTANA

A principis de l'any 2012 es va fer públic en diversos mitjans de comunicació l'existència d'un centre d'ideologia feixista al districte de Sant Martí, concretament al barri del Clot-Camp de l'Arpa. Aquest centre, situat al carrer Independència, 333 va ser batejat finalment com a "Tramuntana" amb un intent de desvincular-se del nom inicial, Militia, projecte que al gener del mateix any va haver de desconvocar l'acte inaugural per la pressió a les xarxes denunciant la seva natura feixista. A la inauguració del Militia estaven convidats com a ponents reconeguts feixistes com Enrique Ravello, responsable de Relacions Internacionals de la PxC, Gianluca Iannone, líder de la feixista Casa Pound de Roma, i Gabriele Adinolfi, fundador del grup Guàrdia d'Honor de Mussolini, així com confirmada l'assistència a les xarxes socials d'altres feixistes reconeguts.

El centre nazi Tramuntana està impulsat per dirigents de Plataforma per Catalunya (PxC), un partit feixista que es disfressa de demòcrata per arribar al poder. El local va estar llogat per Rebeca Berenguer, al seu moment número 10 de PxC de l'Hospitalet, amb l'ajut del número dos d'aquella llista i regidor Alberto Sánchez. Aquest va viatjar a la ciutat de Roma per conèixer el moviment feixista Casa Pound, així com va visitar el "Proyecto Impulso" a Castelló, un centre feixista amb unes característiques idèntiques al Tramuntana.

El centre nazi Tramuntana té una clara inspiració en la Casa Pound italiana. La Casa Pound es disfressa de centre social i es dedica a captar joves mitjançant una oferta d'oci (música, beguda, activitats esportives, etc.) per després disciplinar-los en les idees feixistes, de la mateixa forma que ho feren als anys 30 les tropes d'assalt de Hitler i com ho fan des del local del Clot-Camp de l'Arpa avui. Tal i com denuncià Unitat Contra el Feixisme i el Racisme (UCFR) durant l'aparició del centre, experiències similars han demostrat un augment de la violència feixista i racista a les zones on s'ubiquen. En un barri del sud-est de Londres, l'existència d'un centre similar ha fet que els atacs racistes a la zona pugessin un 210%; fins i tot és conegut com un simpatitzant de la Casa Pound va cometre, al desembre de 2011, un doble assassinat racista a Florència.

L'ambigüitat en el discurs, l'aparença de centre "social" en un moment de retallades de serveis públics i la utilització d'un llenguatge amb tints combatius en un moment d'indignació social és la màscara perfecta per difondre les idees feixistes sense que siguin, d'entrada, identificades. Per això establir les connexions amb els feixistes i desemmascarar el missatge que amaguen ha estat una feina cabdal.

Des del moment en que vam conèixer l'existència del centre al barri ens hem organitzat amb l'objectiu clar de fer-los fora i que no es permeti la seva presència enlloc. La iniciativa pressa per UCFR va estar clau al convocar una assemblea al gener de 2012 on participàrem veïnes, activistes i membres d'entitats socials i organitzacions polítiques del districte, així com d'altres barris i nuclis. Aquest va ser el tret de sortida del nucli d'UCFR-Sant Martí que, tot i existir amb anterioritat, no va tenir la força per impulsar accions contundents fins a aquesta assemblea, amb més d'un centenar de participants. Vam iniciar un camí caracteritzat per la unitat i l'amplitud amb un objectiu comú (amb desenes i desenes d'adhesions de tot tipus de col·lectius i organitzacions) en el qual hem utilitzat diferents mitjans contra la presència feixista al

barri. Relatem les principals accions i plantejaments que hem construït en aquest darrer any amb la finalitat que puguin servir d'inspiració per experiències similars.

Soroll contra al feixisme

El dissabte 31 de març de 2012 convocàrem una cassolada a la cruïlla propera amb el centre nazi en la que participàrem més d'una cinquantena de persones. Els feixistes ens van esperar amb una performance, disfressats d'animals i de superherois, i custodiats per una quinzena de neonazis més (gairebé tots amb la cara tapada entre les disfresses i els cascos de moto, que no van suposar cap problema per les forces de seguretat presents). L'acció de protesta pacífica va acabar amb l'agressió i intimidació cap als antifeixistes per part d'una noia nazi (qui va pertànyer a les llistes del partit feixista MSR, tot i presentar-se com una simple transeünt). Amb una càmera de fotos es va acostar cap a la gent de la cassolada, gravant-los les cares, i va acabar fent un cop de puny a un dels antifeixistes quan aquest li va demanar que aturés la càmera. Es va generar un moment de tensió on els feixistes, com acostumen a fer, van presentar-se com a víctimes davant dels agents. Finalment les forces de seguretat van identificar als dos nois agredits i es va celebrar un judici després de denúncies mútues on, un cop més, la justícia va donar la raó als racistes i no als que lluiten per la igualtat i contra la discriminació.

UCFR-Sant Martí va acudir al judici per donar suport als companys i durant els propers mesos continuarem fent accions de suport per aquest cas concret.

Omplim el carrer contra els nazis

El 5 de maig de 2012 va ser, amb tota seguretat, un dia històric per la lluita contra el racisme al nostre barri i possiblement a tota la ciutat. La convocatòria d'una manifestació ampla i unitària contra el Tramuntana, amb el lema clar de "Tanquem el centre nazi. Feixistes ni al Clot ni enlloc" i el suport de múltiples entitats, va ser tot un èxit, amb la participació d'un miler de persones. Amb aquesta mobilització vam mostrar al barri l'existència del centre i la necessitat de donar una resposta ampla i ciutadana. La manifestació va començar a la plaça del mercat del Clot-Camp de l'Arpa i va finalitzar al barri de Sagrada Família, mostrant la importància d'estar unides des dels diferents barris més afectats territorialment pel centre.

Com digué un veí de l'Associació de Veïnes i Veïns del Clot-Camp de l'Arpa, "*des de la lluita contra el franquisme no recordem una mobilització tan contundent i massiva al barri*".

La mobilització es va desenvolupar de forma pacífica per part de les persones participants i va finalitzar sense incidents. Tot i així, un cop desconvocada la manifestació i al centre del barri (lluny del final de la convocatòria) va haver una actuació policial totalment injustificada i desproporcionada, incloent detencions. El veïnat del barri, indignat per la persecució, va protestar contra la policia defensant als antifeixistes.

Per tots els mitjans

Des del nucli d'UCFR-Sant Martí hem tingut clar des del primer moment que hem d'utilitzar tots els mitjans al nostre abast de forma combinada. Així, l'acció institucional també ha estat present a la nostra campanya, i hem realitzat preguntes a l'audiència pública, entre d'altres. El regidor del districte va anunciar, a partir de la pressió que vam realitzar, que el centre nazi no tenia llicència per fer activitats públiques. Aquest fou un gran pas pel barri i va tenir un efecte pràctic sobre el centre nazi que, no podent realitzar activitats públiques, va passar a fer pintades (pel barri, per Barcelona i per

altres ciutats) i va començar a promoure més activitats de tipus esportiu i excursionista que els hi permetessin relacionar-se amb el barri sense estar al local.

Tot i així, com ens han fet saber en múltiples ocasions els veïns i veïnes propers al centre nazi, utilitzen el local sovint i en algunes ocasions, com el passat 12 d'Octubre, van romandre durant dies fent soroll, sortint al carrer a espantar a la gent i ignorant la manca de llicència escudats en el permís per fer activitats privades.

Localitzar el feixisme

La flexibilitat del nostre nucli i el debat constant sobre com adaptar la nostra resposta a les noves situacions va originar una nova campanya contra el centre i la seva àrea d'influència. Donades les múltiples denúncies que ens arribarem al nucli sobre l'acció feixista al barri, reflectides principalment en pintades racistes i enganxines arreu, vam endegar una campanya per localitzar la seva presència al barri fent un recull fotogràfic i indicant en un mapa interactiu la seva existència. Aquesta feina ens va ajudar (i ens ajuda) a identificar les seves àrees, a desgranar els missatges que difonen i a mostrar que la existència del local augmenta el racisme. Tal i com hem vist al llarg dels mesos, la seva presència s'ha vist al barri però també a altres parts de Barcelona i d'altres ciutats, signant com a Tramuntana, pel que pensem que —més enllà del perill que representa pel Clot-Camp de l'Arpa— l'existència d'un local que els hi permet reunir-se i organitzar-se afecta molt més enllà.

Idees contra el feixisme

Amb l'objectiu de desemmascarar la bèstia i fer un treball informatiu continu al barri hem realitzat accions de difusió de diferents maneres. Al juny de 2012 vam realitzar una xerrada titulada "*Feixisme arreu d'Europa: de Grècia al Clot-Camp de l'Arpa*" amb l'objectiu de mostrar que els perills del feixisme a Grècia no estan tan lluny de casa nostra i de denunciar com feixistes del Tramuntana celebren l'existència del partit que fa tremolar als pobles d'Europa, el partit nazi Alba Daurada. Igualment, hem realitzat comunicats de forma constant per donar suport a altres lluites o per denunciar els perills del feixisme, com el realitzat amb motiu de la diada per l'alliberament LGTB al 2012, on mostràvem que els nazis fomenten el racisme però també la homofòbia, la discriminació i exclusió de totes aquelles que no formem part dels esquemes tradicionals de família i sexualitat imposats. Aquesta feina de difusió ens ha ajudat a estar presents a les xarxes i a mantenir un ritme de denúncia constant.

El barri com a eix central

En tot moment posem al barri en el centre de la nostra activitat, entenent que necessitem un moviment ampli per aturar als feixistes on la majoria d'entitats i organitzacions estiguem implicades, però també les veïnes i veïns del barri com a individus. Per això hem aprofitat totes les oportunitats al nostre abast fent taules informatives al barri, especialment durant les eleccions al Parlament de Catalunya del passat 25 de novembre quan, com van fer molts altres nuclis, vam fer una campanya de difusió a peu de carrer denunciant que darrera de PxC s'amaga el feixisme i el racisme. Gràcies en part a aquesta feina, els feixistes van quedar fora del Parlament. Una altra acció clau al nostre barri va ser la participació a les Barraques Joves del Clot-Camp de l'Arpa 2012, que van tenir el lema general "*Fora feixistes del barri. Ni al Clot ni enlloc*" i on vam posar una paradeta pròpia. També vam participar a la Fira Boja en el marc de les festes del barri amb altra paradeta, conjuntament amb entitats i associacions del Clot-Camp de l'Arpa. En tots dos casos vam difondre materials d'UCFR i vam utilitzar el fotocall d'UCFR per la gent que es volgués retratar amb el cartell "*Jo també estic contra el feixisme i el racisme*".

Esborrem el feixisme

L'increment de les pintades del centre nazi Tramuntana amb missatges ambigus i molts cops revestits d'antisistèmics ens va portar a llançar una campanya mediàtica i a peu de carrer que encara estem impulsant amb l'objectiu de fer fora als feixistes, en totes les seves expressions, dels nostres barris. Amb el títol "*Esborrem el feixisme*" volem fer desaparèixer la presència de missatges racistes i denunciar què s'amaga al darrera.

També s'ha de destacar el fet que no només difonen l'odi a través de pintades, sinó que durant la campanya electoral van boicotejar i arrencar pancartes i cartells de les candidatures i partits que van mostrar rebuig contra el feixisme i van focalitzar els atacs a les seus d'alguns d'aquests partits. Especialment volem denunciar el fet que, a més a més, van atacar el Casal Popular La Forja del Clot arrencant el cartell de la porta, que es substituï col·lectivament en un acte de presentació d'Arran contra el feixisme i on vam participar també com a UCFR-Sant Martí.

Sense solidaritat no hi ha antifeixisme

Des del nucli d'UCFR-Sant Martí hem rebut la solidaritat activa d'antifeixistes, antiracistes i nuclis d'UCFR d'altres territoris de forma constant. Entenem que no és un problema del barri i per això la conscienciació s'ha d'estendre arreu. De la mateixa forma, hem participat allà on ens han requerit i hem donat suport a altres trobades i mobilitzacions centrals i locals. Especialment, volem remarcar la participació a la manifestació antifeixista de Vic, la participació a la concentració de rebuig davant l'atac racista d'un jove al barri del Raval i la propera participació a l'assemblea a Gràcia per tancar la llibreria nazi *Europa*. De la mateixa forma que bevem de la intel·ligència col·lectiva i la memòria dels moviments antifeixistes amplis, esperem que les nostres forces i experiència contribueixin d'alguna manera a construir nuclis antifeixistes arreu. Estem en un moment de crisi que els nazis volen aprofitar per estendre l'odi i la divisió, i per això entenem que es una prioritat per tothom organitzar-se contra el feixisme ja.

En aquest article s'han relatat algunes de les accions clau del nucli d'UCFR-Sant Martí, però n'han quedat moltes al tinter. Per fer un repàs més exhaustiu, consulteu els web forafeixistesdelclot.wordpress.com i unitatcontraelfeixisme.org

---

Recull de premsa.

SABADELL. Abril. **Condemnen a un neonazi per difondre missatges d'odi a internet.** Un jutjat de Sabadell ha condemnat a dos anys de presó a un neonazi que l'any 2007 va crear una pàgina web que es dedicava a difondre la doctrina de l'odi. La jutja ordenat, a més a més, la clausura definitiva de l'espai web www.europans.org, un web nacionalsocialista en el que l'acusat i altres persones, de manera anònima, escrivien textos d'incitació a l'odi entre col·lectius i promovien el genocidi.
El País.

BARCELONA. Maig. **Veïns i veïnes es mobilitzen, demanant el tancament d'un local neonazi al barro del Clot.** Al voltant de noranta entitats i nombrosos veïns i veïnes del barri del Clot, amb el suport d'altres organitzacions com SOS Racisme, la FAVB o Unitat Contra el Feixisme i el Racisme, s'han manifestat al barri sota el lema "*No volem feixistes al Clot, a Barcelona ni enlloc! Tanquem el centre nazi*". L'objectiu

de la protesta era reclamar al govern municipal i al català el tancament del Casal Tramuntana; aquest centre social situat al barri del Clot, està inspirat en els moviments del neofeixisme italià.

Els convocants de la manifestació també volen alertar d'un possible creixement de la violència feixista i racista a la zona, arrel de l'existència d'aquest establiment.

El Punt Avui, Ara.

ESTAT ESPANYOL. Juliol. **L'odi racial s'estén a la Xarxa.** Els continguts xenòfobs, antisemites i que fomenten l'odi racial augmenten any rere any a pàgines web originades a l'estat espanyol, segons denuncia l' Informe sobre el antisemitismo en España durante el 2011, elaborat per l' Observatorio de Antisemitismo, creat per Movimiento contra la Intolerancia i la Federación de Comunidades Judías en España. Els continguts racistes difosos en webs, blogs, fòrums i xarxes socials realitzats a Espanya gaudeixen de total impunitat, subratlla el document.

L'informe també reconeix que tot i que s'han constatat avenços en l'àmbit jurídic, també s'han emès resolucions judicials en el sentit contrari, com l'anul·lació per part del Tribunal Suprem de la condemna als responsables de la llibreria Kalki de Barcelona (cas en que SOS Racisme i amical de Mathausen exerceixen acusació popular), condemnada en primera instància per difondre idees que justifiquen el genocidi.

El País.

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **La Policia tanca una pàgina web neonazi.** Aquesta pàgina web clarament d'ideologia neonazi difonia missatges de contingut xenòfob i racista. La policia va detenir el seu creador, Miguel Ángel B. Com a presumpte autor d'un delicte contra els drets fonamentals i el delicte d'apologia del genocidi. La pàgina web pretenia imitar una pàgina americana vinculada al Ku KluxKlan.

El Mundo

LA INTERPRETACIÓ DE L'ARTICLE 510 DEL CODI PENAL

Recull de premsa.

Juliol 2012. **El cas Kalki al Tribunal de Drets Humans d'Estrasburg.** Arrel de la sentència del Tribunal Suprem del 12 d'abril de 2012, que no aplica els articles 510 i 607.2 del Codi Penal, que recullen la incitació i la provocació a l'odi entre col·lectius; i després de que es desestimés el Recurs d'Ampar, l'acusació popular, formada per Amical de Mathausen i altres camps i SOS Racisme Catalunya, decideixen portar el cas al Tribunal Europeu de Drets Humans, amb seu Estrasburg, per vulneració del conveni de Roma.

SOS Racisme.

ESTAT ESPANYOL. Setembre. La Fiscalia proposa castigar penalment el negacionisme si incita a l'odi. La Fiscalia General de l'Estat avança, en la seva Memòria de l'any 2011, que s'hauria de revisar la regulació del negacionisme per tal que pugui ser sancionat penalment, no si es tracta de la simple negació d'un fet històric, sinó si es produeix en un context d'incitació a l'odi o d'injúries. Segons la Fiscalia, l'actual article 607.2 del Codi penal, inclòs en el capítol al genocidi, s'hauria de readaptar per a tornar a incloure el negacionisme i sancionar penalment aquesta conducta, "no pel que fa a ", ja que seria incompatible amb la llibertat d'expressió.

Mugak.eu

EUROPA

Crònica.

Autores. **Claudia Malca i Laia Vidal.** *Estudiant en pràctiques del Postgrau Migracions Contemporànies i Interculturalitat i de Ciències Polítiques de la UAB*

LES ELECCIONS A GRÈCIA I L'ASCENS DE L'EXTREMA DRETA

Els resultats de les eleccions a Grècia de diumenge 6 de maig de 2012 mostren un parlament molt fragmentat.

Els votants grecs van anar a votar en part desencantats dels polítics tradicionals, enfadats per les conseqüències de la crisi i cansats de que Brussel·les o Berlín dictin la seva política econòmica.

RESULTADOS ELECTORALES EN GRECIA

Escrutinio: 99%

Font: El País

http://internacional.elpais.com/internacional/2012/05/06/actualidad/1336298741_611890.html

És així com podríem explicar el trencament del bipartidisme que dominava Grècia i que era vigent des de la restauració de la democràcia, al 1974. La conservadora Nova democràcia (ND) i el socialista Pasok; els dos grans partits, els únics que defensen la política d'austeritat i els rescats, només van aconseguir el 32% dels vots (davant del 78% de 2009). Ara ambdós partits es quedarien amb 149 escons, una xifra insuficient per formar un govern de coalició (151 diputats de 300).

L'augment de la Coalició d'Esquerra Radical (Syriza), que amb el 16,76% (52 diputats) es converteix en el segon partit més votat, i l'entrada en el parlament dels neonazis d'Albada Daurada, amb el 6,97% dels vots (21 escons), configuren l'escenari polític més fragmentat de la història.

Nikos Mijaloliakos, un exoficial de l'Exèrcit de 55 anys, és el líder d'Albada Daurada. Amb un discurs antieuropeu i antiimmigració es defineix com a nacionalista i diu defensar "*Grècia per a els grecs*". El partit en relació a la immigració irregular diu "*Cal protegir les fronteres, i proposem posar-hi mines per impedir que entrin els immigrants al país. Això, més la vigilància de l'Exèrcit, blindarà Grècia. Mentre hi hagi un sol grec en atur, no ens fan pena els estrangers.*"

La Federació de Periodistes Europeus (FPE) va denunciar el tracte inacceptable que Albada Daurada va donar als periodistes que van anar a cobrir la roda de premsa de diumenge després de les eleccions.

En el seu comunicat la FPE va criticar les imposicions que el partit d'ultradreta va imposar a la tasca periodística en la roda de premsa organitzada pel líder del partit, Nikos Mijaloliakos. Mijaloliakos va prohibir l'accés a la sala a uns quants periodistes, a més, agents de seguretat van exigir als periodistes posar-se drets per mostrar respecte al dirigent del partit. Els que van rebutjar fer-ho, van ser expulsats de la roda de premsa.

L'Executiu comunitari no ha volgut fer declaracions sobre el resultat que ha obtingut el partit neonazi Albada Daurada. "*No sóc aquí per fer una anàlisi personal de les nostres preocupacions sobre l'augment dels extremismes, ja es coneix. No tinc res més a afegir*", ha declarat la portaveu de la Comissió Europea.

Pel que fa a la formació d'un govern de coalició grec, el partit més votat, el conservador Nova Democràcia, va tractar de formar-ne un però dimarts 8 de maig va desistir. Aleshores, el president Papoúlias va ordenar a la segona força en les eleccions, la Coalició de l'Esquerra Radical (Syryza) d'intentar-ho. El seu líder, Alexis Tsipras, es va reunir dimecres 9 de maig amb nacionalistes, socialdemòcrates i conservadors, però tampoc va aconseguir el suport necessari per a governar.

El dijous 10 de maig de 2012, el President Papoúlias va atorgar a Evangelos Venizelos, com a líder de la tercera força política resultant de les eleccions (PASOK), la responsabilitat d'explorar les possibilitats de formació d'un govern de coalició. Després de reunions amb els líders de DIMAR, ND i SYTIZA, Venizelos va anunciar l'11 de maig la impossibilitat d'aconseguir una coalició amb majoria absoluta i va desistir de formar un nou govern.

Després d'aquest fracàs, els intents dels líders de les terceres forces polítiques amb major representació parlamentària, el President Károlos Papoúlias va prendre la iniciativa de formar un govern tal i com preveia la Constitució, amb la fi d'anomenar com a Primer Ministre a un membre del Parlament o una personalitat extraparlamentària que podria ser recolzada per una votació de confiança –majoria absoluta parlamentària-. Així doncs, el dia 14 de maig de 2012, Papoúlias va convidar als líders de ND, SYRISA, PASOK i DIMAR a una reunió per a proposar un acord de govern. Alexis Tsipras, líder de SYRIZA, va decidir no assistir a la reunió. Durant la trobada, el mandatari Papoúlias va proposar com a solució urgent "la formació d'un gabinet de personalitats tecnòcrates que dirigissin el país, amb un fort recolzament del Parlament.

En un últim intent, el President Károlos Papoúlias va rebre el 15 de maig als principals líders polítics: Evangelos Venizelos (PASOK), Antonis Samaras (ND), Alexis Tsipras (SYRIZA), Fotis Kuvelis (DIMAR) y Panos Kammenos (ANEL). Un cop finalitzada la reunió, la Presidència de la República va anunciar que els "*esforços de formació d'un govern han acabat amb gran èxit*" i, en conseqüència es van convocar unes noves eleccions legislatives.

Així doncs, el 16 de maig, seguint el procediment constitucional, el President Papoúlias va intentar formar un ganivet transitori, integrat per tots els partits amb representació al Parlament. Val a dir, però que la formació d'un govern transitori conformat per totes les organitzacions polítiques amb representació parlamentària tampoc va ser possible a causa del desacord provocat entre els diferents líders polítics i en conseqüència van formar govern, seguint el que diu la Constitució grega, els tres primers partits més votats.

Finalment, el 19 de maig de 2012, el president Papoúlias va dissoldre el Parlament mitjançant un decret, suprimint així l'actual legislatura i convocant a noves eleccions legislatives pel 17 de juny de 2012.

El 17 de juny van transcórrer les eleccions i el 18 de juny de 2012, l'encara president Károlos Papoúlias, va atorgar a Antonis Samarás, líder de la conservadora ND, el mandat per a formar un govern de coalició en el termini de 3 dies, per ser el partit polític que va obtenir la majoria relativa (129 escons i 29,66% dels vots). Samarás va considerar "*necessària*" la formació d'un govern de "*salvació i unitat nacional, de llarga duració, amb la participació del màxim nombre possible de partits polítics*".

Així doncs, el 18 de juny, Samarás va iniciar una sèrie de converses amb Alexis Tsipras, líder de l'esquerra SYRIZA, la segona força política. Tsipras va rebutjar formar part del govern, afirmant que "*Nova Democràcia i SYRIZA tenen estratègies oposades*" i va anunciar també que assumiria el lideratge d'una oposició "*activa i constructiva*" per a controlar al govern "*en cada pas que faci*".

El mateix dia, Samarás es va reunir amb Evángelos Venizelos, líder del socialdemòcrata PASOK –tercera força política-, qui va anunciar que "*com a molt tard, aquest dimarts, hi pot haver un govern a Grècia*", mostrant-se doncs a favor de formar part d'un govern de coalició amb ND.

El dimarts 19 de juny, ND va informar que estava a punt de formar un govern de coalició amb el PASOK i el DIMAR, malgrat que aquest últim, el seu líder Fotis Kouvelis, va expressar que "*només oferia un suport condicional*", subjecte de renegociació del programa d'ajuts pactat amb la UE, el FMI i el BCE. Així doncs, després de diverses reunions ND va afirmar tenir un acord preliminar amb el PASOK i DIMAR amb la fi de formar "*un govern de salvació nacional*".

El dimecres 20 de juny, després de les diverses converses per a consensuar un programa d'acció comú, ND va anunciar un govern de coalició amb PASOK i DIMAR, liderat per Samarás com a primer ministre i amb el suport de 179 parlamentaris de 300 del Parlament Hel·lènic.

En un acte oficial celebrat al Palau Presidencial d'Atenes, Antonis Samarás va jurar el seu càrrec com a primer ministre de Grècia davant el Parlament de la República Károlos Papoúlias i l'arquebisbe d'Atenes i Primat de l'Església Ortodoxa de Grècia Hieronymus II, promentent "*amb patriotisme, unitat nacional sense fissures i amb l'ajuda de Déu, treballar a fons per tal d'oferir resultats concrets i esperança al poble*".

En aquest sentit, el 21 de juny, es van nomenar els 17 nous ministres-12 militants de ND i 5 tecnòcrates independents proposats per PASOK i DIMAR- van jurar el seu càrrec.

An abstract artwork featuring a central vertical bar of textured blue paint. The bar is surrounded by intricate, swirling patterns of brown ink, resembling roots or tangled hair. The background is a light, off-white color with scattered brown ink splatters and dots. The overall composition is symmetrical and visually striking.

**LLUITA
ANTIRACISTA**

BLOC 5. LLUITA ANTIRACISTA

Lluita Antiracista

Pàg. 149

- Article. Dolores Juliano. *La identidad catalana y la lucha antiracista.*

Bones pràctiques de les Institucions

Pàg. 151

- Recull de premsa

Teixit associatiu, societat civil i antiracisme

Pàg. 154

- Recull de premsa

Article.

Autora: Dolores Juliano. *Antropòloga social i membre del Consell Assessor de SOS Racisme Catalunya.*

LA IDENTIDAD CATALANA Y LA LUCHA ANTIRACISTA

Los sentimientos nacionales son una fuerza enormemente motivadora, afectan a las emociones y provocan experiencias de pertenencia. Como expresiones del amor a la tierra donde se vive, no sólo son respetables, sino que también son ampliamente compartidos por personas de muy diferentes ideologías. Pero no todos los nacionalismos son iguales. El siglo XX brindó una terrible experiencia de a donde puede llevar un patriotismo expansivo y basado en presuntas diferencias raciales, con el desarrollo del nacional-socialismo alemán, su agresividad guerrera y sus campos de exterminio. Puede pensarse que ese ejemplo de racismo extremo, y su asociación con propuestas nacionalistas llevara a asociaciones como SOS Racisme a desconfiar de todo nacionalismo.

Pero eso no sería justo. Hay una gran diferencia entre los nacionalismos expansivos de las potencias con afán colonizador y los nacionalismos defensivos con los cuales distintos grupos humanos que han sufrido ataques a su identidad e incluso a su supervivencia como grupos, se defienden resaltando los elementos que les permiten sentirse partícipes de un grupo. Aunque existe la posibilidad de pasar de un tipo al otro, como sería el caso de los judíos que pasaron de defenderse a tornarse un nacionalismo agresivo.

Hay diferentes rasgos culturales que se pueden reivindicar como señales de identidad en un momento histórico determinado. En ciertas circunstancias la religión (Irlanda, Polonia), o la lengua o las características físicas (raciales) se han elegido como elementos de auto identificación de algunos pueblos, pero todos ellos tienen el inconveniente de que si bien son motivantes, también son excluyentes: reafirman el sentido de pertenencia de quienes los comparten, pero aumentan la sensación de distancia y las posibilidades de exclusión con respecto a quienes no lo hacen.

Sin embargo, no sólo los rasgos de este tipo pueden servir como marco de un orgullo nacional: la ilustración, el respeto a los derechos civiles o la experiencia democrática también se han utilizado a veces, y son rasgos mucho menos proclives a ser empleados como mecanismos de exclusión y de segregación (aunque a veces se han usado para considerar a otros pueblos menos civilizados y han legitimado empresas coloniales). Pero no solamente ciertos contenidos concretos, por amplios y generales que sean, pueden usarse como base de identificación. Hay experiencias históricas y actitudes ante la vida y en relación a los demás que forman una parte importante de la tradición cultural de muchos pueblos y que de reivindicarse, pueden permitir afirmar la propia identidad sin transformarla en un arma contra los restantes grupos humanos. Tal sería el caso de la tolerancia, la opción de convivir con la diferencia, la capacidad de diálogo o la hospitalidad.

En el momento de pensar y actualizar su propuesta como nación, Catalunya tiene una larga tradición al respecto. Por su posición geográfica en la frontera de dos países nacionalistas y uniformizadores, por su amplio frente al mar y su tradición viajera, por tener como “cap i casal” una ciudad puerto cosmopolita por donde han pasado todas las influencias culturales y que ha sido capaz de desarrollar a partir de ellas su propia respuesta personal, por su tradición asociacionista y dialogante, por su temprana relación con los movimientos políticos avanzados, que generaron desde experimentos pedagógicos hasta campos nudistas y escuelas de esperanto, por su complejidad política manejada tradicionalmente con “seny”, por su larguísima experiencia migratoria

de ida y vuelta, que volcó catalanes por todo el mundo y catalanizó a gente que llegó aquí procedente de todas partes, Cataluña tiene un amplio historial de convivencia y tolerancia ciudadana, que puede reivindicar con legítimo orgullo al definir la "catalanidad".

Es el momento oportuno para introducir estos elementos en el diálogo ciudadano, especialmente ahora que los fantasmas de la xenofobia, la intolerancia y el racismo, ganan peso en toda Europa, y diversos partidos anti-inmigrantes cosechan resultados mayores que en otras épocas, favorecidos por la ansiedad que produce la crisis económica y social.

Avanzar hacia una propuesta nacional tiene tanto más sentido, cuanto mejor se definen las características que la constituyen.

BONES PRÀCTIQUES DE LES INSTITUCIONS

CATALUNYA. Gener. **L'església catalana demana respecte per a la immigració i alerta contra els discursos xenòfobs.** L'església catalana demana respecte per a la immigració i alerta contra els discursos xenòfobs que posen perill la cohesió social. Amb motiu de la jornada mundial de les Migracions que s'ha celebrat en diferents parròquies de Catalunya. Sota el títol "*La solidaritat amb els immigrants*" l'arquebisbe de Barcelona Lluís Martínez Sistach a la seva carta dominical va reconèixer l'esforç que està fent la comunitat cristiana i institucions com Càrites, per acollir a famílies d'origen immigrant.
Agència Efe.

BARCELONA. Febrer. **Pla per frenar l'augment del racisme i de tòpics falsos sobre els immigrants a Catalunya.** Segons l'última enquesta del Centre d'Estudis d'Opinió (CEO), la immigració es el tercer problema per als catalans, prop d'un 73% del enquestats creu que els nous immigrants reben molta atenció per part de les administracions. Es per aquesta raó, que l'ajuntament i la Diputació de Barcelona, juntament amb la Generalitat de Catalunya van signar un conveni per combatre les percepcions distorsionades en relació als immigrants.
20 Minutos

CATALUNYA. Febrer. **La Generalitat, la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona promouran una campanya ciutadana per desmuntar tòpics i rumors en immigració.** La Generalitat de Catalunya, la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Barcelona han fet públic l'acord a què han arribat per unir esforços en la lluita contra els rumors, els tòpics i els estereotips vinculats a la immigració. Una de les principals actuacions serà el desplegament d'una campanya ciutadana de sensibilització per desmuntar alguns dels falsos arguments que habitualment assenyalen les persones immigrades. L'objectiu del conveni que subscriuran en breu és col·laborar en una estratègia per a tot Catalunya que trenqui els tòpics i els rumors infundats que hi ha sobre el fet migratori, per mitjà de la cessió de materials, la difusió d'informació, la formació i la realització de campanyes conjuntes.
Butlletí Direcció General per la Immigració

MONTSIÀ. Maig. **El Consell Comarcal i la Direcció General de Joventut impulsen el projecte Ràdio Intercultural Montsià.** L'àrea de Joventut del Consell Comarcal del Montsià i la Direcció General de Joventut del Departament de Benestar Social i Família, en col·laboració amb la xarxa «Montsià Jove», han posat en marxa el projecte *Ràdio Intercultural* a la comarca del Montsià. Amb aquest projecte, des del Consell Comarcal del Montsià, es vol fomentar la convivència i l'intercanvi cultural entre joves de col·lectius autòctons i immigrants, on la ràdio esdevingui un espai de trobada en el què joves de diferents orígens es relacionin i comparteixin interessos i necessitats.
Butlletí Direcció General per la Immigració

LLEIDA. Juliol. **Tercera edició del Premi Candi Villafañe de projectes per a la promoció d'igualtat d'oportunitats i la no discriminació.** L'ajuntament de Lleida va convocar la tercera edició del Premi Candi Villafañe de projectes per a la promoció d'igualtat d'oportunitats i la no discriminació, de caràcter biennal i d'àmbit estatal, per premiar i reconèixer projectes que fomentin la igualtat d'oportunitats. El premi pretén impulsar projectes i actuacions d'intervenció en el territori que fomentin la igualtat d'oportunitats en diferents àmbits com; infància i adolescència, igualtat de gènere, gent

gran, persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, persones excloses socialment o amb risc d'exclusió.

Butlletí Direcció General per la Immigració

BARCELONA. Març. **Barcelona fa una aposta per fer una distribució de les places d'immigrants més equilibrada.** El Consorci d'Educació de Barcelona, format pel Departament d'Ensenyament i l'Ajuntament de Barcelona fa una aposta per millorar la distribució de les places destinades a la immigració amb necessitats específiques. Així ho ha anunciat avui la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, durant la presentació de l'oferta de preinscripció educativa per al curs vinent, el curs 2012-2013. A partir del 19 de març, i fins el 30 del mateix mes, es podrà fer la preinscripció escolar per al proper curs 2012-2013 per a les etapes d'educació infantil de segon cicle, educació primària i educació secundària obligatòria (ESO). El Departament d'Ensenyament oferirà per al curs que ve 1.060.028 places en aquests ensenyaments.

Butlletí Direcció General per la Immigració

CATALUNYA. Març. **La comissió de seguiment del Pacte Nacional per a la Immigració aprova per unanimitat un document que renova i actualitza el consens.** El conseller de Benestar Social i Família, Josep Lluís Cleries, va presidir la comissió de seguiment del Pacte Nacional per a la Immigració, l'acord estratègic que aplega la majoria de forces parlamentàries i actors del sector, coincidint amb Dia Internacional per a l'Eliminació de la Discriminació Racial. En aquesta reunió, els membres de la comissió van aprovar per unanimitat un document que renova i actualitza el consens obtingut el 2008, un acord que en paraules del conseller Cleries "és molt important, perquè revitalitza el Pacte Nacional per a la Immigració".

Butlletí Direcció General per la Immigració

BARCELONA. Abril. **Esport i convivència al barri Besòs-Maresme.** El Districte de Sant Martí, amb la col·laboració d'escoles, entitats, com l'associació de veïns i veïnes del Besòs, i una empresa privada de serveis esportius, ha impulsat diferents iniciatives per fomentar la cohesió social i el respecte a la multiculturalitat entre els joves del barri Besòs-Maresme mitjançant activitats esportives.

El Periódico

BARCELONA. Maig. **Reconeixement internacional a la iniciativa municipal BCNAntirumors.** La fundació canadenca Maytree ha escollit la iniciativa municipal BCNAntirumors per exposar-la com a exemple de bones pràctiques de l'administració pública en la lluita contra la discriminació en un debat internacional.

El Periódico de Catalunya

BARCELONA. Juliol. **Barcelona renova el pacte per la immigració sense el suport del PP.** Quatre dels cinc grups parlamentaris amb representació a l'ajuntament de Barcelona (CIU, PSC, ICV-EUiA i UxB) van signar el nou Pla per la Immigració 2012-2015, que renova el que es va aprovar al 2008, en aquell moment amb el suport del PP. L'actual Pla s'adapta a la nova realitat de la ciutat posant més accent en es polítiques d'equitat que en les d'acollida.

El Periódico de Catalunya.

CATALUNYA. Octubre. **La integració dels joves nouvinguts centra la VII Jornada de Recerca i Immigració.** La VII Jornada de Recerca i Immigració organitzada pel Departament de Benestar Social i Família amb el suport de l'AGAUR i l'Institut d'Estudis Catalans va abordar el tema de la integració dels joves fills de la immigració estrangera assentada a Catalunya en els darrers 15 anys. La jornada que ha va tenir lloc a l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), va comptar amb l'exposició de diferents

trajectòries d'èxit en l'ensenyament superior i el món professional i s'han proposat actuacions per tal de generalitzar-les.

Butlletí Direcció General per la Immigració

EL VENDRELL. Juliol. **Es presenta la guia "Un Vendrell per a tothom"**. A les dependències municipals del carrer del Quarter, el regidor de Serveis Socials, Hermini Caballero, va presentar la guia *Un Vendrell per a tothom*. La presentació va comptar amb la presència de la directora dels Serveis Territorials de Benestar Social, Anna Solé. La guia, amb il·lustracions de Jordi Beltran i guió de Toni Gallardo, té un format de còmic i té com a objectiu desmuntar els rumors que corren sobre el fet que els nousvinguts reben més ajuts que els autòctons. També es pretén deixar ben clar que els Serveis Socials atenen persones sense tenir en compte la nacionalitat i que "no és veritat, per exemple, que es regalin cotxets de nadons als immigrants estrangers", va destacar el regidor de Serveis Socials de l'Ajuntament del Vendrell.

Butlletí Direcció General per la Immigració

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **La ONU condemna a l'Estat espanyol per la detenció "arbitrària" d'un immigrant**. El Consell de Drets Humans fa ressò del cas d'un home marroquí que va denunciar els maltractaments i vexacions sofertes al CIE d'Aluche.

Público

MÓN. Novembre. **L'ONU condemna el nazisme i el neofeixisme**. L'Organització de les Nacions Unides aprova un document que condemna el racisme i el nazisme, però no compta amb el suport dels Estats Units i de Canadà. El document aprovat reafirma la condemna a la persistència i reparació del neonazisme, el neofeixisme i altres ideologies nacionalistes violentes basades en prejudicis racials i nacionals. Aquest document va ser impulsat per Rússia i patrocinat pels països de l'ALBA –Veneçuela, Cuba, Bolívia i Nicaragua entre d'altres-. La resolució es va aprovar amb 120 vots a favor i 3 en contra –EEUU, Canadà i les Illes Marshall- i 57 països es van abstenir.

antifeixistes.org

TEIXIT ASSOCIATIU, SOCIETAT CIVIL I ANTIRACISME

CATALUNYA. Gener. **CCOO acorda treballar conjuntament amb empreses en la promoció de la gestió de la diversitat.** El sindicat CCOO ha signat recentment dos nous acords per a la promoció de la gestió de la diversitat a les empreses, amb les direccions i la representació dels treballadors i treballadores de Viena SA i SUPSA de supermercats. Aquests acords s'emmarquen dins la iniciativa del sindicat per a la gestió de la diversitat i no discriminació a l'empresa. El projecte vol promoure el canvi de valors vers la igualtat d'oportunitats, incidint en la gestió de la diversitat en el món laboral.

Butlletí Direcció General per la Immigració

ESTAT ESPANYOL. Gener. **Criadas y señoras gran premiada pel Sindicat de les Arts Gràfiques.** Criadas y señoras es va emportar el premi a la millor pel·lícula, i també els premis de millor actriu principal i secundària en els premis que atorga el Sindicat de les Arts Gràfiques. Una pel·lícula parla sobre el racisme als estats del sud dels Estats Units a principis dels anys seixanta.

Gara

LLEIDA. Febrer. **Mirem-nos en positiu, una campanya antirumors.** L'entitat de les Terres de Ponent Associació Catalana pel Desenvolupament i la Cooperació Lleida.cat, va impulsar a finals de 2011 una campanya antirumors que duu per títol "Mirem-nos en positiu". Aquesta campanya compta amb el suport de diverses administracions com l'Ajuntament de Tàrrrega, la Xarxa BCN Antirumors o la Direcció General per a la Immigració. Es tracta d'una estratègia que inclou intervencions al carrer, materials de sensibilització en suports originals com clauers, adhesius o punts de llibre; activitats lúdiques i una exposició que porta el nom de "Les mirades de la convivència".

Butlletí Direcció General per la Immigració

ANOIA. Març. **Vuit entitats de la comarca de l'Anoia han creat la Taula per a la Cohesió Social.** Les entitats promotores (Associació INAMA, Associació Anoia pel Diàleg i la Participació, CCOO Anoia, Fundació Sociocultural Atlas, Grup Baula, Òmnium Cultural Anoia i UGT Anoia-Alt Penedès-Garraf) han signat un manifest a través del qual es comprometen, entre d'altres, a desfer estereotips i prejudicis, promoure el coneixement, el respecte i el diàleg i a treballar a favor d'actituds constructives envers la convivència i la cohesió

Butlletí Direcció General per la Immigració

BARCELONA. Març. **Novena edició del Festival Sopes del Món.** La Xarxa 9 Barris Acull i la Xarxa d'Intercanvi de Coneixements organitzen la novena edició del Festival de Sopes del Món Mundial, una trobada anual que es presenta com a "excusa per passar una bona estona i gaudir en companyia de les més variades i suculentes sopes". Els organitzadors presenten la sopa com a símbol de diversitat i com a un element comú a tots els pobles del món. L'objectiu és afavorir la construcció de barris més solidaris, més diversos i més propers.

Butlletí Direcció General per la Immigració

EUSKADI. Març. **Les 56 organitzacions adherides a la XV Marcha contra el racisme, demanen que cessin els rumors contra els immigrants.** Les 56 organitzacions que convoquen la *XV Marcha contra el racisme*, han demanat a la societat, en la revetlla del Dia Internacional contra el Racisme i a Xenofòbia, que cessin els rumors en contra de la població estrangera. SOS Racismo Medicusmundi Gipuzkoa i la Coordinadora de ONGD de Euskadi, van presentar a Donosti aquesta

iniciativa, que enguany compta amb la col·laboració de l'alumnat del Cicle Formatiu Superior de Disseny Gràfic del IES Usandizaga, que ha desenvolupat la campanya comunicativa que entre d'altres accions inclou una flash-mob.

Diario de Noticias de Guipuzkoa.

EUROPA. Març. **Neix l'atles del racisme.** El portal web RED és una iniciativa que pretén recollir els casos de racisme i discriminació denunciats a la Unió Europea. RED vol ser un instrument per a denunciar i documentar els actes racistes i les actituds discriminatòries contra els immigrants i les minories que es produeixen als diferents estats europeus.

Público.

BARCELONA. Abril. **Pakistan: Volta al món sense sortir de Barcelona.** La pakistanesa es la nacionalitat més nombrosa empadronada a Barcelona, per segon any consecutiu: aquesta comunitat lidera els comerços d'alimentació i telefonia mòbil a Ciutat Vella. Es destaquen iniciatives interessants com la de l'Associació Cultural Educativa i Social Operativa de Dones pakistaneses (ACESOP) que es dedica al suport a dones i a programar tallers i activitats per difondre la cultura.

El Periódico

VIC. Maig. **Mil persones es manifesten contra el racisme a Vic.** Un miler de persones es van manifestar a Vic sota el lema "*Per la cohesió social Aturem el racisme*" per mostrar el seu rebuig en contra de l'augment de Plataforma per Catalunya. La manifestació estava convocada per un centenar d'entitats locals, no comptava amb el suport de l'ajuntament ni dels grans partits.

El País.

TARRAGONA. Maig. **Vides clandestines.** L'artista marroquina Bouchra Khalili estrena el Tarragona Centre d'Art amb un muntatge sobre la immigració i l'exili. L'exposició marca dos punts de partida: el de la relació de la mateixa artista amb Catalunya, i el del CA Tarragona Centre d'Art, un dels vuit centres d'art contemporani desplecats per la Generalitat arreu del país i que s'estrena amb aquest muntatge. El centre tarragoní ja fa un any que va començar a establir les seves bases, obrint un procés participatiu entre els agents culturals de la ciutat.

Avui

CATALUNYA. Maig. **Anàlisi de la xenofòbia.** Xavier Rius i Sant publica a Edicions de 1984 l'assaig 'Xenofòbia a Catalunya', en què analitza la situació actual de la xenofòbia al nostra país.

Avui

BARCELONA. Maig. Una webserie a Sant Andreu. Adolescents de diferents procedències participen en el procés de creació de la sèrie online *Kdm* en la que plasmen les seves opinions al voltant de a multiculturalitat i altres temes. Una iniciativa que acull l'espai Fabra i Coats, dirigida a joves d'entre 14 i 18 anys.

La Vanguardia.

BARCELONA. Maig. **Protesta contra un local d'extrema dreta al Clot.** Més de mil persones en manifesten al barri del Clot per demanar el tancament del Casal Tramuntana, sota el lema de No volem feixistes al Clot, ni a Barcelona ni a cap lloc. El Casal Tramuntana s'inspira en la Casa Pound de Roma, possiblement amb la idea d'activar un moviment juvenil d'ultradreta.

El País

BIZCAIA. Maig. **SOS Racismo denuncia davant la fiscalia a la portaveu del PP a l'ajuntament.** SOS Racisme de Bizcaia denuncia davant la Fiscalia Provincial a la portaveu del PP a l'ajuntament de Bilbao, Cristina Ruiz, per un presumpte delict de provocació a la discriminació i a l'odi.

Deia.

ESTAT ESPANYOL. Maig. **ONG denuncien davant de la ONU les retallades del govern estatal.** Una vintena d'organitzacions denuncien davant el Comitè de Drets Econòmics, Socials o Culturals de la ONU que l'Estat Espanyol incompleix compromisos internacional, per les retallades adoptades com a resposta a la crisi econòmica. Les ONGs demanen a l'executiu que no utilitzi la crisi com una justificació per aquestes restriccions.

Público.

REGNE UNIT. Maig. **Tres anys sense futbol per racista.** Un càstig exemplar a un seguidor del Chesea. El Regne Unit torna a demostra tolerància zero amb el racisme, un aficionat del Chelsea ha estat condemnat per comentaris racistes i no podrà accedir durant els propers tres anys a cap camp de futbol, al Regne Unit i a l'estranger.

ABC

AUSTRIA. Maig. **Homenatge a les víctimes del camp d'extermini nazi en el 67 aniversari del seu alliberament.** Més de 10.000 persones han homenajat a les víctimes del camp d'extermini de Matahusen a Austria, en el 67 aniversari del seu alliberament. A la cerimònia s'ha fet referència a que encara avui hi ha gent perseguida per motius racials.

Canarias 7

SANTA COLOMA DE GRAMANET. Juny. **Sabors del món.** Organitzada per Fondo Comerç, amb la Teresa Castellví al capdavant i amb la col·laboració del Centre de Normalització Lingüística L'Heura, a Santa Coloma es va celebrar la fira titulada Els sabors del món, en la qual diverses entitats d'ètnies diferents presentaven menjars típics dels seus països... Una activitat de to festiu que posa de manifest la barreja existent entre els veïns i veïnes.

Avui

HOSPITALET LLOBREGAT. Juny. **Multa a militants de PxC per una protesta racista en un estadi.** La Conselleria d'Interior va sancionar amb 3.000 euros cadascun dels 23 membres de PxC que van organitzar una protesta de marcat to xenòfob al camp de futbol de l'Hospitalet de Llobregat amb motiu del partit de la copa del Rei entre el Barça i l'equip local. Durant el partit els militants del partit xenòfob es van disfressar amb burques i van mostrar pancartes en què es podia llegir "Catalunya Foundation" o "Europa 2025, primer els de casa". Part del públic els va escridassar amb crits de "fora, fora", i els agents dels Mossos responsables de la seguretat els van expulsar del recinte esportiu

Avui

ESTAT ESPANYOL. Juny. **"Obre les portes a les persones refugiades".** Baltasar Garzón, Almudena Grandes y Carmen Machi, entre altres, participen en la nova campanya de CEAR (Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat) per promoure la solidaritat, Espanya de la Unió Europea que menys refugiats acull.

Público.

TOLEDO. Juny. **El teatre un mitjà de denúncia.** El dramaturg i director teatral valencià José Sanchís Sinisterra estrena a Toledo "Barrios Nómadas", una

representació emmarcada en el teatre fòrum, que posa l'accent en les situacions de racisme que es viuen en el barri madrileny de Lavapiés.

El País.

BARCELONA. Juliol. **Un miler de manifestants, en contra de les mesures que retallen els drets sanitaris.** Més de mil persones es van manifestar pel centre de Barcelona en contra de les retallades sanitàries del govern espanyol, que van qualificar de "classistes, racistes i masclistes", en un acte convocat per la Plataforma pel Dret a la Salut, que integren 50 entitats. Els manifestants van protestar contra la limitació de l'accés a la sanitat dels immigrants indocumentats o els més grans de 26 anys que no han cotitzat a la Seguretat Social, i també contra el que consideren barreres econòmiques a l'accés a tractaments, com per exemple el copagament per medicaments i trasllats no urgents en ambulància.

Avui.

BARCELONA. Juliol. **Després de l'èxit del programa radiofònic Avui Xerrem... des de la Taula intercultural, la CAL i Sants 3 Ràdio impulsen Xerrem d'Arreu.** La Taula intercultural, la CAL i Sants 3 Ràdio després de l'èxit del programa radiofònic Avui Xerrem impulsen un nou projecte: Xerrem d'Arreu. Aquest pretén **ser un** espai on persones de diferents orígens xerrin en català sobre experiències i aspectes culturals i quotidians del país d'origen, per tal de reconèixer i mostrar la riquesa cultural existent, així com per fomentar l'ús social del català.

Butlletí Direcció General per la Immigració

CATALUNYA. Juliol. **Amnistia Internacional ha posat en marxa la campanya "Quan tu no existeixes".** La campanya d'Amnistia Internacional "Quan tu no existeixes" pretén sensibilitzar en favor dels drets humans de les persones migrades, refugiades i sol·licitants d'asil a Europa i les seves fronteres. L'objectiu és exigir responsabilitats als països europeus que vulnerin els drets humans de les persones en aplicar els seus controls migratoris. El web de la campanya (en anglès) ofereix informació d'actualitat sobre l'estat del respecte als drets de migrants, refugiats i sol·licitants d'asil al continent, així com articles d'opinió, comentaris i informació estadística sobre aquest tòpic a Europa.

Butlletí Direcció General per la Immigració

MANRESA. Juliol. **Bages per a Tothom i la Creu Roja promouen l'enregistrament del "Lip Dub per la convivència i la cohesió social".** L'associació Bages per a Tothom i la Creu Roja han promogut l'enregistrament del "Lip Dub per la convivència i la cohesió social" a Manresa. Amb aquesta iniciativa les associacions organitzadores volen potenciar el reconeixement de la diferència, el treball per a desmuntar prejudicis i falses percepcions, i el foment dels valors i el respecte dels drets humans.

Butlletí Direcció General per la Immigració

ESTAT ESPANYOL. Juliol. **La federación de SOS Racismo del estado Español denuncia que creix la impunitat en els abusos a persones immigrants.** En la presentació del seu informe sobre el racisme a l'estat l'organització denuncia la impunitat davant de casos d'abús i discriminació a immigrants, també aleta de que els atacs per part d'agents dels cossos i forces de seguretat pública són cada vegada més freqüents. També posen de manifest que l'estat espanyol, juntament amb Bulgària, Xipre, Grècia i Portugal, són dels pocs estat que no tenen estadístiques sobre delictes d'odi o amb agreujant de racisme.

Público.

GRÈCIA. Juliol. **Expulsen dels Jocs Olímpics a una atleta grega per publicar tuits racistes.** Paraskevi Papachristou, atleta de triple salt de l'equip olímpic de Grècia, ha

estat apartada dels Jocs Olímpics de Londres per escriure uns comentaris racistes i d'ultradreta en el seu compte de twitter.

La Vanguardia.

ESTAT ESPANYOL. Agost. **Càritas rebutja el cobrament de la Sanitat pública als immigrants il·legals**". L'entitat considera que la mesura suposa l'inici d'un sistema sanitari paral·lel que posa en qüestió els drets humans. Càritas Espanya ha denunciat la desprotecció que suposaria per a les persones immigrades en situació irregular el pagament de més de 700 euros per a accedir al sistema de salut pública. És per aquesta raó que insta al Govern i als partits polítics de fer una reflexió sobre les conseqüències que pot tenir aplicar aquesta mesura. Càritas argumenta que aquesta mesura portarà a un augment de l'estigmatització dels col·lectius més vulnerables i amb major risc d'exclusió social.

El Periódico.

ALEMANYA. Agost. **Milers d'alemanys recorden els greus atacs racistes de Rostok**. Milers de persones van participar a la ciutat de Rostok, banyada pel Bàltic, en diferents actes que condemnaven la xenofòbia i recordaven els greus disturbis racistes de la postguerra a Alemanya, que van commocionar fa 20 anys a tot el país.

Gara

EUROPA. Agost. **Human Rights Watch denuncia la cacera de persones sense papers a Grècia**. L'organització Human Rights Watch ha denunciat amb contundència la cacera de persones sense papers que du a terme la policia grega al centre d'Atenes els darrers dies, la qual diuen, que no té cap base legal.

ABC

CATALUNYA. Setembre. **La Fundació Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) organitza les jornades "Buscant Refugi"**. La Fundació Catalana d'Ajuda al Refugiat (CCAR) organitza les jornades "Buscant Refugi", amb l'objectiu d'abordar, a través de l'estudi de cas centrat en una regió del món, les principals causes generadores del desplaçament forçat: la vulneració de drets humans i els conflictes armats. Es vol exposar com el dret d'asil dona resposta a aquests situacions; quin és l'estat actual d'aquest dret humà a Catalunya; quins són els reptes a afrontar, i quines són les principals alternatives. Al llarg dels tres dies de jornades s'abordaran aquests aspectes vinculats amb diferents àmbits geogràfics: Amèrica Llatina, Àfrica, Nord d'Àfrica i Pròxim Orient.

Butlletí Direcció General per la Immigració

MADRID. Setembre. **"Un trozo invisible en este mundo"**. "Un trozo invisible en este mundo" és una composició teatral de cinc monòlegs protagonitzats per persones exiliades i migrades, que s'estrena el mes d'octubre al Matadero de Madrid. És una obra escrita per Juan Diego Botto en la que es denuncia l'egoisme dels països rics, la por com argument per no ajudar a l'altre, la retallada de drets socials justificada en a crisi, les dictadures, la violència,.... Una obra que reivindica la memòria i la justícia social. Amb dosis d'humor l'espectacle convida a la reflexió sobre el moment que estem vivint.

Público.

MADRID. Setembre. **No són retallades és xenofòbia**. Centenars de persones s'han manifestat a Madrid contra el Decret que deixa sense targeta sanitària a les persones que no tenen papers.

Público.

MADRID. Setembre. **1 de setembre Gitano a la Puerta del Sol.** L'1 de setembre ha estat el dia escollit per gitanos d'arreu, des de Brasil i Argentina fins la vella Europa, per fer-se visibles, mobilitzar-se i mostrar la seva indignació per la persecució i discriminació de la que són objecte.

Público.

Comunicat de SOS Racisme Catalunya. 12 d'octubre de 2012. **SOS Racisme Catalunya no tancarà les seves portes el proper 12 d'octubre.** [Consulta.](#)

CATALUNYA. Octubre. **SOS Racisme ha atès en els últims 15 anys més de 6 mil persones víctimes de racisme i xenofòbia a Catalunya.** En la celebració dels 20 anys del Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia de SOS Racisme, l'entitat explica que en els darrers 15 anys ha atès a més de sis mil persones. Analitzant les dades dels darrers anys, SOS Racisme, afirma que la crisi ha aguditzat els casos; durant el 2011 han treballat més de 200 casos i els més freqüents neixen de discussions veïnals. Alba Cuevas, directora de l'organització, ha dit que *"és imprescindible la col·laboració entre diferents associacions però també de l'administració i ha reclamat més polítiques antidiscriminatòries"*. Segons Cuevas, els casos més complicats que es troben al SAiD (Servei d'atenció i denúncia) són els policials ja que és molt difícil demostrar un possible abús d'autoritat.

Cadena Ser.

Article Relacionat.

SOS Racisme Catalunya

1992 – 2012: 20 ANYS ATENENT A VÍCTIMES DE RACISME I XENOFÒBIA.

El Servei d'Atenció i Denúncia per a víctimes de racisme i xenofòbia (SAiD), és un element clau en l'acció de denúncia de SOS Racisme Catalunya. En aquest temps, des del SAiD s'ha atès a milers de persones que han patit algun tipus de discriminació o agressió per motius racistes; s'ha lluitat per defensar els drets de les persones utilitzant les eines jurídiques i socials al nostre abast, i s'ha treballat per sensibilitzar sobre la importància de la discriminació racista.

El Servei d'Atenció i Denúncia per a les Víctimes de Racisme i Xenofòbia (SAiD) és un servei gratuït de SOS Racisme que atén a aquelles persones, grups o col·lectius que han estat víctimes o testimonis de fets i/o comportaments racistes o xenòfobs. Tanmateix denuncia l'aplicació desigual dels seus drets.

La finalitat del SAiD és la restitució dels drets i de la dignitat de les persones que han estat víctimes d'actes racistes o xenòfobs.

Des del 1992 ofereix un servei únic a Catalunya, dirigit per professionals d'àmbits diversos i complementaris, com el dret i el treball social, i adreçat a:

- A persones o col·lectius que pel fet de pertànyer a una minoria ètnica o per ser immigrants han estat víctimes d'agressions discriminatòries, racistes o xenòfobes.
- A persones que han estat testimonis d'agressions o actituds de caire discriminatori, racista o xenòfob.
- A persones o col·lectius que pertanyen a una minoria ètnica o són immigrants que desitgin informar-se sobre quin són els seus drets com a ciutadans.

El servei ofereix una atenció integral a la víctima, ja que més enllà de trobar una resolució al seu problema, es fa un acompanyament tenint en compte la situació social i psicològica de la persona. Una atenció cada vegada més necessària, tenint en compte la conjuntura social i econòmica actual. Per fer-ho possible, SAiD compta amb una xarxa de recursos amb acords amb SOS Racisme.

La clau de l'èxit del servei recau en l'alt grau de professionalitat de l'equip responsable, tant les persones contractades com els i les activistes que hi col·laboren. És necessari un grup cohesionat, perseverant, imaginatiu i amb una gran implicació social, per tal d'ajudar a les víctimes i superar l'esforç psicològic de l'atenció directa a casos i històries vitals, sovint, molt dures.

El servei es va crear el 1992, sota el nom d' Oficina d'Informació i Denúncies (OiD). Des del 1997, el servei ha atès a més de 6.000 persones. Des del 1999 fins l'actualitat, han acceptat anualment una mitjana de 100 nous expedients. Al 2011 s'ha treballat en 225 casos, d'aquests 90 eren casos nous. Per tipologia, els casos que més han augmentat són les agressions i discriminacions entre particulars (22%) i la discriminació en serveis no bàsics –accés a locals d'oci, diferència de tracte a bars i restaurants, etc.- (20%), que juntament amb les agressions i abusos de seguretat privada (9%) mostren una preocupant radiografia de les conseqüències de la normalització del racisme a Catalunya.

El 2009 es va fer una evolució del servei que es va traslladar també al nom, canviant l'Oficina d'Informació i Denúncia (OiD) per l'actual Servei d'Atenció i Denúncia per a les Víctimes de Racisme i Xenofòbia (SAiD).

Aquesta evolució va suposar deixar de parlar d'"usuaris/es" del servei per anomenar-los "víctimes", i oferir un tractament integral a aquestes víctimes, oferint un acompanyament social i psicològic regular amb la màxima proximitat possible; entre altres millores.

Els casos més difícils del SAiD són els policials. En aquests casos, aconseguir l'absolució de la víctima és sovint el resultat més positiu. Una dificultat específica és el fenomen de les "denúncies creuades": quan la víctima del SAiD interposa una denúncia per suposades agressions o insults de la policia, aquesta ja l'ha denunciant també per agressions o desacatament a l'autoritat.

Un dels reptes històrics del SAiD és fer valer l'agreujant de racisme, que tot i estar inclòs en el Codi Penal no s'aplica gairebé mai. D'una banda perquè només es pot aplicar en delictes, i la majoria de casos del SAiD són considerats faltes; i per una altra, per la dificultat de demostrar "la motivació racista" dels casos.

CATALUNYA. Octubre. La Fundació Lluís Carulla proclama els cinc guanyadors dels IX Premis Francesc Candel de suport a la immigració. El Col·lectiu Maloka, de l'Hospitalet de Llobregat, pel projecte Mujeres Pa'lante; la Fundació ARED per a la Reinserció de Dones, de Barcelona, per les seves pràctiques d'intervenció integral; l'Escola Guillem de Mont-rodon, de Vic, per Fem escola, fem comunitat; Televisió de Catalunya, de Sant Joan Despí, pel reportatge *Itu, d'on ets?*, i la Fundació Autònoma Solidària (FAS), de Bellaterra, pel programa socieducatiu CROMA, han estat els guardonats a la IX edició dels Premis Francesc Candel instituits per la Fundació Lluís Carulla.

Butlletí Direcció General per la Immigració

BADALONA. Octubre. **Els i les gitanes acusen a Albiol de "racisme passat de moda"**. La coordinadora d'Associacions Gitanes de Badalona van augmentar la soledat d'Albiol al capdavant de l'alcaldia de la ciutat. Aquestes associacions demanen "respecte i condemnen de forma enèrgica les actituds d'extremat caràcter racista que acostumen a exhibir els dos consellers de l'equip d'Albiol".

El Periódico de Catalunya.

CATALUNYA. Octubre. **El Tribunal Suprem absol a un homes gambià al que va condemnar per error.** Aquest home va perdre la documentació, la feina i el pis per una usurpació d'identitat. Tres anys i mig després de ser condemnat, el TS l'ha absolt d'aquest delicte i ha anul·lat la condemna que li va arruïnar la vida com a conseqüència d'un error judicial.

El Periódico de Catalunya.

CATALUNYA. Octubre. **CCOO presenta l'estudi sobre la situació laboral de la població estrangera a Catalunya 2012.** El Centre d'Estudis i Recerca Sindicals de CCOO de Catalunya (CERES-CCOO) ha presentat l'estudi sobre la situació laboral de la població estrangera a Catalunya 2012 en el qual es posa de manifest que els efectes de la crisi econòmica es mantenen i s'agregen en el 2011 i continuen marcant l'evolució negativa de la situació laboral de la població estrangera a Catalunya.

Butlletí Direcció General per la Immigració

EUSKADI Octubre. **Sare Antifaxista: set anys en la línia del front contracultural.** Internet s'ha convertit en la prolongació d'aquelles parets plenes de grafitis en les que s'informava de l'estat de les coses. Espais virtuals com el que aporta SareAntifaxista permeten seguir de prop la realitat política, social, contra informativa i contracultural que viu la nostra societat.

Gara

ESTAT ESPANYOL. Octubre. **Una prostituta guanya un plet contra l'Estat espanyol.** El tribunal Europeu de Drets Humans obliga a pagar-li 30.000 euros per no haver investigat els maltractaments de la policia envers aquesta dona.

Avui.

EUROPA. Octubre. **Contra la discriminació múltiple.** Els investigadors de Genderace van fer una immersió en sis països europeus –França, Bulgària, Alemanya, Espanya, Suècia i la Gran Bretanya- per a examinar la discriminació per motius de racisme i de gènere, a més d'analitzar la utilitat de les seves lleis antidiscriminació. En el projecte d'investigació, que va finalitzar el juliol de 2010, es van analitzar un miler de denúncies i es van entrevistar advocats, especialistes i col·lectius. Així doncs, van constatar l'empremta de la multidiscriminació, especialment de les dones.

Avui.

ALEMANYA. Octubre. **Alemanya fa un homenatge al mig milió de persones gitanes exterminades pels nazis.** La consellera d'Alemanya, Angela Merkel, va inaugurar a Berlin el primer monument a els gairebé 500.000 gitanos exterminats pels nazis durant la Segona Guerra Mundial. La intenció d'aquest homenatge va ser col·locar un monument en el qual els gitanos i les gitanes contarán a partir d'ara amb un lloc en record de les víctimes, un record físic que eviti que "caiguin en l'oblit" en el futur.

Mugak.eu.

ALEMANYA. Octubre. **Twitter bloqueja un compte neonazi a petició d'Alemanya.** A petició de la policia alemana, la xarxa social de missatges curs Twitter va bloquejar l'accés a un compte neonazi de Hannover. És el primer cop que Twitter fa ús de la facultat de bloquejar selectivament determinats tuits que violen la legislació nacional d'un país. *La Vanguardia.*

BARCELONA. Novembre. **Cultura per la convivència i la integració.** El barri del Raval acull activitats i espectacles per a fomentar la solidaritat. Desenes de tallers, espectacles al carrer, projeccions de documentals i concerts, entre d'altres activitats, formen el programa del Festival Raval (S) que acull l'emblemàtic barri de Barcelona.

Enguany, aquest festival arriba a la seva desena edició i té com a objectiu donar a conèixer les cultures que conviuen a aquest barri per tal d'enfortir els llaços entre les diverses comunitats i millorar així la convivència.

El País.

PAÍS VALENCIÀ. Novembre. **Èxit de la V trobada de Participació Intercultural de Xàbia.** Aquesta trobada va ser organitzada per l'Ajuntament, la Creu Roja i l'Agència de Mediació per a la Integració i la Convivència Social (AMICS).

Las Provincias.

PAÍS VALENCIÀ. Novembre. **Tots som immigrants, tots som éssers humans.** Unes 300 persones van participar a la cinquena marxa cívica convocada per l'associació cultural Dánae. Els manifestants van recórrer la zona nord d'Alacant on resideix un important nombre d'immigrants i van concloure la batucada a la plaça Argel.

El País.

EUSKADI. Novembre. **SOS Racisme presenta el projecte de la "Xarxa Antirumors"**. Intenta formar agents que facin front a les fal·làcies sobre les persones immigrants. Es realitzaran quatre tallers amb l'objectiu d'acabar amb els rumors negatius sobre els i les immigrants.

Diario Vasco.

EUSKADI. Novembre. **SOS Racisme organitza 60 àpats familiars per a integrar a les persones immigrants.** La iniciativa es repetirà en diversos països europeus, unint a persones de diferents orígens al voltant d'una taula. "Integració a través del mantell", aquest és un exemple del que es visualitzarà a través de "Bizilagunak" –La Família del costat– un projecte que vol impulsar la integració dels immigrants a la societat de Guipuzkoa a través de 60 àpats compartits entre una família local i una altra d'immigrant.

Diario Vasco.

BILBAO. Novembre. **SOS Racisme protesta contra la xenofòbia.** Membres de SOS Raccisme es van concentrar a Bilbao per celebrar el Dia contra el feixisme, el racisme i la xenofòbia. La cita també es va aprofitar per a condemnar la batuda "indiscriminada" que les forces de seguretat van realitzar el dijous als pavellons abandonats de Zorrozaurre on van detenir a 24 persones en situació irregular.

El Correo.

MADRID. Novembre. **"Lucrecia va morir assassinada per ser pobre i negra"**. El 13 de novembre de 1992 tres joves neonazis, un d'ells Guàrdia Civil, van anar fins al barri d'Aravaca per a disparar als immigrants que habitaven a una discoteca abandonada. Fa 20 anys d'aquest fet i, en commemoració, van fer un monòlit en memòria i van posar el nom a la plaça com el nom de plaça de les dominicanes.

Público.es. El País

ESTAT ESPANYOL. Novembre. **Onada de crítiques al nou Reglament dels CIE.** Les organitzacions socials consideren que el nou reglament que ha de regular el funcionament dels Centres d'Internament per a persones estrangeres no canvia la situació actual dels CIE, ja que malgrat s'introdueixin noves clàusules, aquestes són buides de contingut. Aquest nou reglament, segons diverses organitzacions de defensa dels drets humans "consolida el model policial de gestió i desenvolupa molt insuficientment les garanties de drets de les persones internades". A la vegada, que també suposa un "retorcés cap a les comunicacions de les persones internades amb l'exterior i amb les visites".

Periodismohumano.com

MARROC. Novembre. **Contra el racisme oficial al Marroc.** Set organitzacions humanitàries fan sentir la seva veu per primer cop per la repressió que pateixen els immigrants per part de les autoritats. La seu de l'associació Marroquí de Drets Humans (AMDH) de Rabat ha acollit un acte en el que set organitzacions humanitàries han denunciat la repressió que pateixen els immigrants, especialment els subsaharians, per part del Govern del Marroc. Aquesta situació es qualifica de "racisme oficial". *ABC.*

BARCELONA. Desembre. **Els CIEs són institucions discriminatòries, injustes i on es vulneren els Drets Humans.** Unes 250 persones es van concentrar a les portes del CIE de la Zona Franca, sota el lema "*Els CIE (Centres d'Internament per a persones Estrangeres) són institucions discriminatòries, injustes i on es vulneren els Drets Humans*", per tal de manifestar de nou el rebuig social que genera l'existència d'aquest tipus de centres, on les persones migrants són empresonades sense haver comès cap delictes. València i Madrid també han fet ressò d'una protesta organitzada a nivell estatal per la Campanya pel Tancament dels CIE. *Setmanadirecta.info.*

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Organitzacions socials rebutgen el nou reglament per a regular els CIE.** Les ONG integrades a la Campanya pel tancament dels Centres d'Internament per a persones Estrangeres –CIE- han expressat el seu rebuig al nou reglament, actualment en fase d'avantprojecte presentat el mes de juny al Ministeri de l'Interior per a regular el funcionament d'aquests centres. Teòricament, el nou Reglament té com a objectiu cobrir el buit legal que existeix entorn als CIE, actualment regulats per una Ordre Ministerial de 1999 que les organitzacions socials qualifiquen de "molt imprecisa i vaga".

Entre d'altres mesures, una de les aplicades pel govern és la de canviar el nom als centres que ja no s'anomenarien "Centres d'Internament per a persones Estrangeres" sinó que s'anomenaria "Centre d'Estança Controlada per a persones Estrangeres –CECE-". Segons les organitzacions socials que s'hi oposen, "*anomenar estança controlada*" al fet de mantenir preses a determinades persones pel fet de no tenir papers, és a dir, per una falta administrativa, no és sinó un exercici de cinisme" tal i com diu Salva Lacruz, portaveu de la Campanya pel tancament dels CIE.

Rebellion.org

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Dia Internacional de la persona Immigrant.** Des de l'any 2000, el dia 18 de desembre es celebra el dia Internacional de la persona immigrant. Aquesta data commemora l'adopció de la Convenció Internacional sobre la protecció dels drets de tots i totes les treballadores immigrants i de les seves famílies per l'Assemblea General de Nacions Unides (convenció no firmada per l'Estat espanyol).

El 18 de desembre és una data per a reivindicar els drets de les persones migrants, per a denunciar les vulneracions de drets i per a assenyalar els motius que les produeixen.

El Diario.es

ESTAT ESPANYOL. Desembre. **Multa a Canal Català pels insults racistes de "el Yoyas".** Es considera que l'ex Gran Hermano va atemptar contra la dignitat humana d'una convidada musulmana. El Consell Audiovisual de Catalunya (CAC) ha posat una multa de 14.601 euros a Canal Català pels comentaris racistes que Carles Navarro va fer a una dona musulmana durant una tertúlia emesa en horari protegit el passat 14 de novembre de 2011.

ABC.

PAÍS VALENCIÀ. Desembre. **Dimiteix un conseller del Partit Popular després d'emetre comentaris racistes pel Facebook.** El conseller de la localitat valenciana l'Alcudia va difondre un text que ridiculitzava als socialistes amb al·lusions "masclistes, racistes i xenòfobes". Mateu va demanar disculpes i va esborrar el text del seu mur després d'haver dit que l'havia rebotat d'un altra usuari.

ABC

BILBAO. Desembre. **Els i les gitanes s'enfronten al tòpic.** La Unió Romanesa reclama als mitjans de comunicació un tracte "just i equilibrat" del col·lectiu. Juan de Dios Ramírez-Heredia va ser el primer periodista d'origen gitano de l'Estat espanyol. Amb més de 70 anys, és el president de la Unión Romaní i recorre el país promocionant una aliança entre els mitjans de comunicació i la minoria a la qual pertany per tal de combatre el racisme.

El Mundo

EUROPA. Desembre. **"Amnistia denuncia davant el Consell d'Europa la –Llei Wert perquè no educa en Drets Humans"**. Amnistia Internacional ha decidit dur davant el Consell Europeu la Llei Wert, perquè considera que aquesta fa una proposta educativa que no inclou temes cabdals pel coneixement i la defensa dels drets humans; no tracta aspectes tant fonamentals com la d'igualtat entre homes i dones, la condemna a la violència de gènere, al racisme, a l'homofòbia; o de la pobresa.

Kaosenlared.net.

BÈLGICA. Desembre. **Bèlgica fa un examen a consciència.** Més de 25.000 jueus i 352 persones gitanes van ser deportats de Malinas (Bèlgica) a Auschwitz-Birkenau – camp d'extermini muntat pels nazis en territori polac-. Un nou museu s'ha inaugurat a Malinas on es duen a terme tasques de documentació i on també hi és present un memorial que se situen a l'antic "cuartel" que va servir com a estació cap a l'últim viatge d'aquestes persones.

Mugac.eu.

GRÈCIA. Desembre. **Marxa silenciosa a Grècia per a denunciar l'auge del neonazisme.** Unes 2.000 persones van marxar en silenci des del Parlament grec a les falces de l'Acròpolis d'Atenes per a protestar contra l'auge del neonazisme així com del racisme, la xenofòbia i l'antisemitisme en la qual hi van participar bona part dels representants d'associacions antiracistes de 20 països europeus sota el lema "Europa contra el neonazisme".

Gara